

Programma begroting

2026 2029

Vastgesteld
11 november 2025

Inclusief amendement
en Beheerplannen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	86
Impact amendement en Beheerplannen op Begroting 2026.....	3	Product 4.6	Duurzaamheid.....	89
Inleiding	5	Programma 5	Fysieke omgeving	98
Bestuurlijke samenvatting.....	6	Product 5.1	Beheer buitenruimte.....	99
Begroting in één overzicht	9	Product 5.2	Afval, riolering en begraven	103
Financiële samenvatting	10	Product 5.3	Vastgoed.....	105
Programma 1: Bestuur en organisatie.....	22	Financiële producten	110	
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.....	23	Overzicht van lasten en baten.....	114	
Product 1.2 Dienstverlening	27	Paragraaf 1: Lokale heffingen	115	
Product 1.3 Veiligheid.....	29	Paragraaf 2: Verbonden partijen	126	
Programma 2 Sociaal Domein.....	38	Paragraaf 3: Grondbeleid	150	
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	40	Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen.....	155	
Product 2.2 Werk en inkomen	46	Paragraaf 5: Bedrijfsvoering.....	160	
Product 2.3 Jeugd.....	49	Paragraaf 6: Openbaarheid.....	164	
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	51	Paragraaf 7: Financiering	166	
Product 2.5 Volksgezondheid	53	Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	175	
Programma 3 Maatschappelijk domein.....	59	Bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan (MIP)	183	
Product 3.1 Sport.....	60	Bijlage 2 Reserves en voorzieningen	187	
Product 3.2 Onderwijs	61	Bijlage 3 Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	201	
Product 3.3 Cultuur.....	64	Bijlage 4 Incidentele baten en lasten	205	
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling.....	70	Bijlage 5 Kerngegevens en bestuursstructuur	208	
Product 4.1 Ruimtelijke ordening.....	71	Bijlage 6 Toelichting op de verschillen per programma	210	
Product 4.2 Wonen	74	Bijlage 7 Begroting per taakveld	230	
Product 4.3 Economie	78	Bijlage 8 Inzicht in stelposten prijs en groei	233	
Product 4.4 Verkeer en vervoer.....	80	Bijlage 9 Baten & lasten inclusief amendement en Beheerplannen	236	

Impact amendement en Beheerplannen op Begroting 2026

Op 11 november 2025 is de Begroting 2026 vastgesteld door de gemeenteraad. De raad heeft 1 amendement aangenomen en daarnaast ook een raadsbesluit genomen over de Beheerplannen openbare ruimte.

Impact amendement

Het amendement met nummer 2025A39 draagt de naam “Uw euro is een daalder waard” betekent een verhoging van de lasten van product 4.3 Economie/taakveld 3.1 Economische ontwikkeling, met het bedrag van € 100.000 structureel vanaf 2026. Het besluit is:

- In de Programmabegroting een structureel bedrag van € 100.000 per jaar op te nemen voor de stimuleringsregeling “Uw euro is een daalder waard”;
 - Het college op te dragen de nadere invulling en uitvoering van deze regeling uit te werken, waarbij samenwerking tussen ondernemers(verenigingen) wordt gestimuleerd;
 - De regeling te betrekken bij de reguliere rapportages, zodat de raad inzicht houdt in de besteding en resultaten

Impact Beheerplannen openbare ruimte

Het raadsbesluit voor de Beheerplannen openbare ruimte is vastgesteld op basis van het raadsvoorstel R25.000087 “Beheerplannen en bestuursopdracht beheerstrategie”. Met dit besluit zijn de volgende beheerplannen vastgesteld:

- Beheerplan Begraven;
- Beheerplan Civiele kunstwerken;
- Beheerplan Openbare verlichting/ Verkeersregelinstallaties;
- Beheerplan Spelen;
- Beheerplan Bomen en groen;
- Beheerplan Straatmeubilair;
- Beheerplan Wegen.

De bijbehorende begrotingswijziging heeft impact op Programma 5 Fysieke omgeving/ Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, en op de investeringskredieten.

Verwerken amendement en Beheerplannen in cijfers

Het voorliggende boekwerk Begroting 2026 is niet aangepast met dit amendement en het besluit over de beheerplannen. Wel staat in de tabel hieronder weergegeven wat de impact is van beiden op het exploitatiesaldo van de Begroting, en op het structureel saldo van de Begroting.

Ook zijn in de nieuwe Bijlage 9 nieuwe tabellen opgenomen van de baten & lasten per programma en de baten & lasten per taakveld. Zo is zichtbaar wat de baten en lasten zijn na vaststelling van de Begroting, het amendement en de het besluit over de beheerplannen.

Overzicht begrotingssaldo Begroting 2026/ NJN 2025	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand vóór Begroting 2026/ Najaarsnota 2025	-2.295	-752	-1.851	-3.811	-3.970
Bijstelling Najaarsnota 2025	3.226	-159	-327	-704	-1.058
Bijstelling Begroting 2026		973	965	1.203	266
Begrotingssaldo ontwerp begroting	931	62	-1.213	-3.312	-4.762
Amendement A39 "Uw euro is een daalder waard"		-100	-100	-100	-100
Raadsbesluit Beheerplannen scenario 3b (R25.000087)		275	483	1.355	1.537
Begrotingssaldo inclusief amendement en Beheerplannen	931	237	-830	-2.057	-3.325
Berekening structureel begrotingssaldo					
Incidentele baten en lasten		86	-17	-42	-57
Structureel saldo		323	-847	-2.099	-3.382

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Zuidplas voor het begrotingsjaar 2026 met een doorkijk naar de meerjarenbegroting van 2026-2029. De programmabegroting is het document dat aangeeft wat er in een specifiek jaar uitgevoerd wordt. De (financiële) basis voor deze programmabegroting wordt gevormd door de kaders uit de Zomernota 2025. De zomernota bevat normaliter naast de financieel technische uitgangspunten de beleidskaders voor het komende begrotingsjaar. De financiële uitdagingen voor de gemeente Zuidplas zijn aanleiding geweest tot het maken van keuzes, niet alles kan. Door het maken van keuzes presenteren we u een programmabegroting met een positief resultaat voor het jaar 2026 van € 62.000. Dit wil zeggen dat het aantal voorstellen van budgetaanpassingen beperkt zijn in deze begroting. Verwerkt zijn met name de noodzakelijke budgetaanpassingen als gevolg van bestaand beleid, wijzigingen die voortkomen uit de financieel technische uitgangspunten en onoverkomelijke bijstellingen in het kader van compliance en wijzigingen in wet- en regelgeving. Het streven is een sluitende begroting voor in ieder geval het jaar 2026, deze bieden we u aan. Voor de jaren na 2026 zullen er nog keuzes noodzakelijk zijn om te komen tot sluitende resultaten.

Leeswijzer

De Programmabegroting 2026-2029 bestaat uit diverse onderdelen, waarvan een aantal verplicht zijn. In deze leeswijzer wordt inzichtelijk gemaakt welke informatie waar in dit document staat zodat voor elke lezer direct zichtbaar is waar de voor hem/haar interessante informatie te vinden is. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

Voor diegene die meer willen weten over de in 2026 te realiseren doelenstellingen en inspanningen verwijzen we naar de programma's.

- [Programma 1: Bestuur en organisatie](#)
- [Programma 2 Sociaal Domein](#)
- [Programma 3 Maatschappelijk domein](#)
- [Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling](#)
- [Programma 5 Fysieke omgeving](#)
- [Financiële producten](#)

Naast de programma's bestaan er tevens paragrafen die informatie verstrekken over specifieke onderwerpen die in meerdere programma's voorkomen. Dit zijn vaak technische en verplichte elementen. Als laatste onderdeel van deze programmabegroting wordt verdergaande specifieke informatie (veelal financieel technisch) verstrekt in een aantal bijlagen. In de bijlagen wordt verdiepende informatie aangeboden over bijvoorbeeld het meerjareninvesteringsplan, de ontwikkeling van reserves en voorzieningen en een aantal kerngegevens over onze gemeente.

Bestuurlijke samenvatting

Maatschappelijke ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas maakt zich op voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. Deze begroting is daarmee de laatste begroting die dit college aan uw raad zal voorleggen. Het college geeft u met deze begroting aan hoe zij de ambities uit 'Ruimte voor iedereen' volgend jaar wil achterlaten. Een goede samenwerking met uw gemeenteraad en de samenleving is daarbij essentieel. Het college heeft dat tot op heden altijd zo ervaren en rekent ook op een positief laatste jaar.

Onze opgaven zijn nog altijd groot. Zo blijft er een tekort aan woningen in Nederland, als ook in Zuidplas. Het college is, met uw raad, hard bezig om hier aan bij te dragen, maar dit kost tijd. Het is volledig te begrijpen dat mensen die hard opzoek zijn naar een huis geen geduld hiervoor hebben. Door creatief te zoeken naar tijdelijke oplossingen proberen we ook hieraan bij te dragen.

Toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het grotere risico op langdurige stroomuitval vragen om het integraal versterken van zowel de maatschappelijke weerbaarheid als de veerkracht van de samenleving. De VNG heeft hiervoor een handreiking opgesteld, in nauwe samenwerking met een aantal gemeenten en veiligheidsregio's. De handreiking biedt gemeenten en partners een praktische basis om lokaal aan de slag te gaan. De kern van de handreiking is de lijst met de uitwerking van de maatregelen op lokaal niveau. Deze is verrijkt met achtergrondinformatie, suggesties voor samenwerking en verwijzingen naar relevante instrumenten en goede voorbeelden. Dit biedt een goed startpunt voor een volgende bestuursperiode om hier mee aan de slag te gaan.

Kansrijk en Gezond Zuidplas

In Zuidplas zetten we ons in voor een gezonde, inclusieve en veerkrachtige samenleving. Samen met onze partners werken we aan een sterke sociale infrastructuur, waarin zorg, ondersteuning en participatie hand in hand gaan. We kijken daarbij niet alleen naar de opgaven van vandaag, maar ook naar de ontwikkelingen van morgen.

Onze inzet beslaat de volledige zorgketen: van preventie tot interventie, en van begeleiding tot nazorg. In 2026 werken we toe naar het uitvoeren van de integrale visie op het sociaal en maatschappelijk domein. De visie vormt het fundament voor een toekomstbestendige aanpak, waarin de menselijke maat in de uitvoering altijd centraal staat. Onze uitvoeringspartner Stichting ZO! speelt hier een belangrijke rol in. Met de stichting gaan we richting 2026, met de gedane evaluatie, volgende stappen zetten in de samenwerking. Vraagstukken zoals de huisvesting hangen hierbij nog boven de markt en moeten we in gezamenlijkheid een passend antwoord voor gaan vinden.

Verder gaan we aan de slag met de uitvoering van de visie op maatschappelijke voorzieningen en de cultuurvisie, waarbij een aantal uitdagingen centraal staan: groei, samenhang, beperkte middelen en veranderende behoeften.

In 2026 zetten we de afgesproken stappen uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). We blijven in gesprek met schoolbesturen over de haalbaarheid van volledig voortgezet onderwijs binnen onze gemeente, waar de eerste stappen inmiddels zijn gezet. Ook bouwen we verder aan de inclusieve samenleving zoals vastgelegd in onze Lokale Inclusie Agenda. In Zuidplas is er ruimte voor iedereen – dat blijft onze leidraad.

De woonzorgopgave krijgt verder vorm met de uitvoering van de regionale woonzorgvisie. Daarmee maken we ook de lokale behoeften en verantwoordelijkheden voor Zuidplas concreet. We vinden het belangrijk dat elke inwoner op zijn of haar eigen manier kan meedoen in de maatschappij.

Duurzaam Zuidplas

Gezien de financiële opgave van Duurzaam Zuidplas proberen we werk met werk te maken. Het college zet zich daarbij onverminderd in om haar duurzaamheidsdoelstellingen richting 2050 te behalen. Zo zetten we in 2026 in, op basis van een herziene aanpak op aardgasvrij, volgende stappen om deze opgave te verwezenlijken. Zuidplas werkt daarnaast actief aan de RES-doelen (Regionale Energiestrategie) volgens de zonneladder, met initiatieven voor zon op dak en zon op land. In 2025 is door het college een positief principebesluit genomen voor één initiatief zon op veld. Daarnaast loopt een versnellingsaanpak voor zon op dak, gericht op de twintig grootste bedrijfsdaken, en werkt Zuidplas met Rijkswaterstaat aan OER-projecten (Opwek van Energie op Rijksvastgoed) langs de A12 en A20. We moeten daarbij doorgaan met het stimuleren van verduurzamingsmaatregelen, zowel bij bedrijven als particulieren, en tegelijkertijd zorgen voor een eerlijke verdeling van de lasten.

In de Septembercirculaire 2025 is duidelijk geworden dat er extra middelen voor duurzaamheid beschikbaar komen. Het college stelt voor om deze extra middelen te gebruiken om het aandeel eigen middelen voor Duurzaamheid te schrappen. Dit betekent dat de focus komt te liggen op de doelen van de Klimaatwet en dat lokale prioriteiten vanaf 2026 gestopt worden of nader overwogen worden. Bij de Zomernota 2026 wordt het Programmaplan opnieuw tegen het licht gehouden en krijgt de raad inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn in relatie tot de doelen en ambities.

Vitaal en (Be)Leefbaar Zuidplas

We hechten belang aan het verbeteren van de leefbaarheid in onze dorpen. Om dit te bereiken nemen we diverse maatregelen, van kleine grote inspanningen. Van het vaststellen van een groenstructuurvisie tot het, in samenspraak met inwoners, reconstrueren van 15 speeltuinen. Zo werken we aan een toekomstvisie waar de gemeente meerdere jaren vooruit kan, maar werken we tegelijkertijd aan praktische verbeteringen in de buitenruimte die de leefbaarheid vergroten.

Maatschappelijke voorzieningen zijn meer dan gebouwen: het zijn plekken van ontmoeting, ontwikkeling, ontspanning en ondersteuning. Ze dragen bij aan het gemeenschapsgevoel in onze dorpen en buurtschappen. Daarom werkt het college in 2026 door aan een uitvoeringsprogramma dat bij de visie op maatschappelijke voorzieningen hoort.

Groeiend Zuidplas

Het college werkt ook de komende periode door aan het realiseren van meer woningen voor onze inwoners. Hiermee werken we aan een oplossing voor de woningnood die ons land en onze gemeente raakt. Het college is daarom ook blij met initiatieven en voortgang in projecten zoals de Tiny Houses in Zevenhuizen, de Jonge Veenen in Moerkapelle of de jaren 50 buurt in Moerkapelle.

Ook voor de ontwikkeling van Cortelande worden in 2026 weer belangrijke stappen gezet, voortbouwend op de besluiten die in 2025 zijn genomen. Zo wordt de hoorzitting bij de Raad van State over het vastgestelde bestemmingsplan verwacht, waarbij de uitkomst bepalend is voor het daadwerkelijk kunnen starten met de fysieke werkzaamheden. Daarnaast wordt het Ontwikkelplan voor het Warmte-Koude-Systeem Cortelande (WKSC) in 2026 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Dit volgt op het raadsbesluit in 2025 over het voorkeursmodel en het ontwikkelkader voor het WKSC, waarmee de basis is

gelegd voor de verdere technische en organisatorische uitwerking. Ook het tweede bedrijventerrein Gouwepark II wordt voorbereid voor besluitvorming, in navolging het participatieproces en de stedenbouwkundige uitwerking die in 2025 zijn gestart. Dit voorstel is van belang voor de economische ontwikkeling van de regio en wordt afgestemd met de besluitvorming over andere deelprojecten, zoals eerste bedrijventerrein Doelwijk II. Een vierde mijlpaal dat in 2026 wordt voorzien, is de totstandkoming en de vaststelling van het Beeldregieplan. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2025 gestart met de aanbesteding van een bureau, de aanstelling van een supervisor en de uitwerking van het stedenbouwkundig casco. Het Beeldregieplan vormt straks het ruimtelijk en esthetisch kader voor toekomstige deelplannen en beeldkwaliteitsplannen, en is daarmee richtinggevend voor de ruimtelijke kwaliteit van Cortelande

In lijn met de vastgestelde mobiliteitsvisie gaat het college in 2026 van start met de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Middels het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobiliteit als service, Privéauto) gaan we inzetten op het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. Met dit uitgangspunt zetten we in op een gezonde-, bereikbare-, leef- en verblijfsomgeving voor alle inwoners. De uitvoering van het programma betekent een belangrijke stap richting een toekomstbestendig mobiliteitssysteem dat past bij de groei en ambities van onze gemeente.ee

Financiën en Organisatie

De financiën blijven voor 2026 en verder een opgave. Het jaar 2026 laat in deze begroting een klein positief saldo zien, vanaf 2027 is er sprake van een tekort. Meer duiding hieraan geven wij in de Financiële samenvatting.

De vraagstukken waar gemeenten mee te maken krijgen worden steeds complexer. Daarom blijven we komend jaar hard werken aan onze organisatie. We gaan door met de implementatie van ons ontwikkelplan. Dit document geeft richting aan de ontwikkeling die we doormaken in de groei van onze gemeente. Het college hecht veel waarde aan het blijven ontwikkelen, binden en boeien van al onze medewerkers.

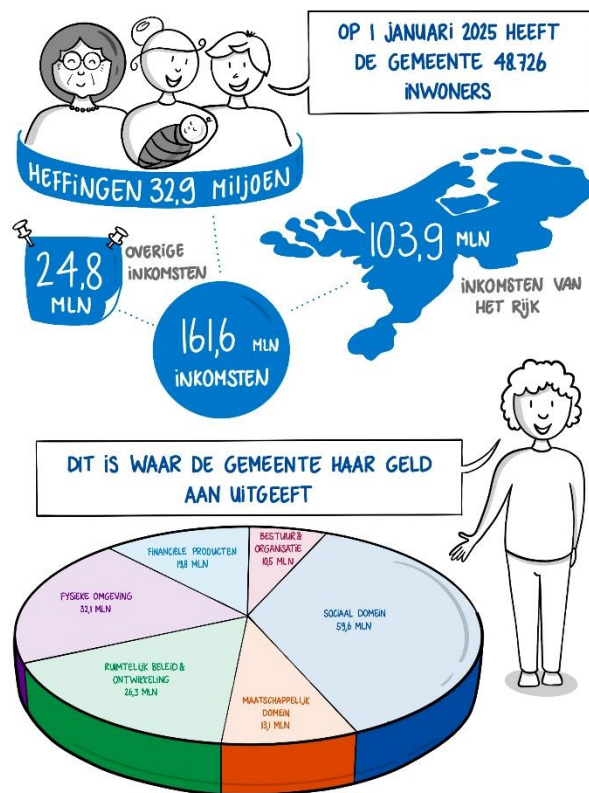
Begroting in één overzicht

BEGROTING ZUIDPLAS 2026

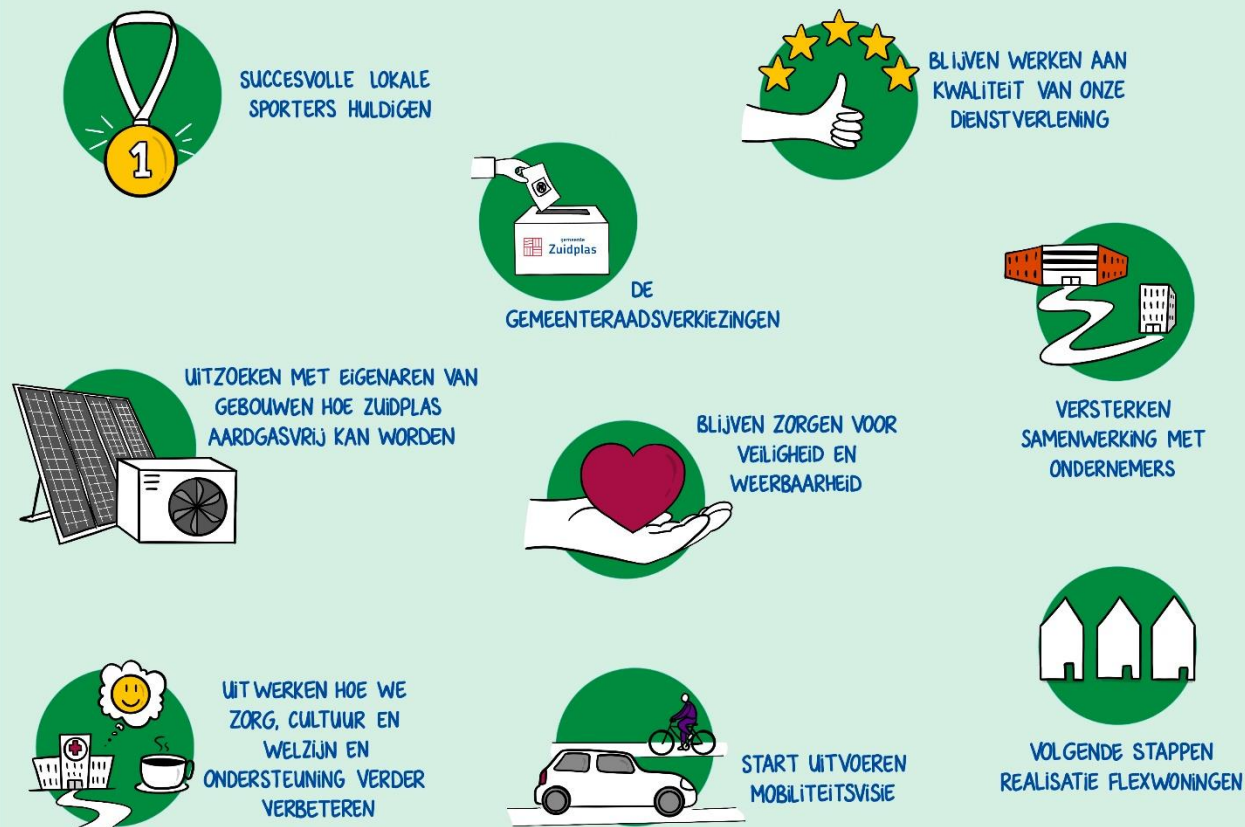
DE FINANCIËLE STROOM

WAAR KOMT HET GELD VANDAAN EN WAAR GAAT HET HEEN?

EINDRESULTAAT: € 62.000

DIT GAAN WE ONDER MEER DOEN IN 2026...

ELLIE@VISUALRECORDING.NL

Financiële samenvatting

Resultaat begroting 2026

Wij zijn verheugd om te melden dat het gelukt is om zodanig bij te sturen dat wij u over 2026 een sluitende begroting aan kunnen bieden. Ook wanneer wij alleen naar de structurele baten en lasten kijken, is er sprake van een structureel sluitend 2026. Verder hebben wij het tekort van het jaar 2025 via de Najaarsnota 2025 kunnen ombuigen naar een positief resultaat. Onttrekkingen aan de algemene reserve zijn voor het jaar 2025 en 2026 niet nodig: de algemene reserve blijft intact en draagt bij aan de weerstandscapaciteit. Voor de jaren na 2026 zijn er nog wel keuzes te maken om te komen tot sluitende begrotingsresultaten.

Wat is begrepen in de Begroting 2026?

De financiële uitdaging voor het begrotingsjaar betrof aanvankelijk een tekort van circa € 5,2 miljoen vanaf het jaar 2026, grotendeels veroorzaakt door een lager gemeentefonds ("ravijnjaar"). In de Zomernota 2025 is een plan gepresenteerd om dit tekort om te buigen. Voor een deel kwam het Rijk met een tegemoetkoming, wat bleek uit de Voorjaarsnota van het Rijk. Wij ontvangen in 2026 € 840.000 extra accres, € 1.550.000 extra jeugdhulp middelen en € 473.000 incidentele Wmo middelen. Voor een ander deel moest Zuidplas zelf aan de bak. Samen met uw raad hebben wij het traject "Inzicht en wendbaarheid" doorlopen en in de Zomernota 2025 diverse heroverwegingen doorgevoerd. Deze maken deel uit van deze voorliggende Begroting 2026. De uitwerking van de Voorjaarsnota 2025 in de meicirculaire 2025 is inmiddels verwerkt in de begrotingscijfers 2026. In de voorjaarsnota van het Rijk werd ook duidelijk dat er in 2028 een nieuw "ravijn" in het gemeentefonds ontstaat, waardoor gemeenten in onzekerheid blijven over het structurele gemeentefonds. De [benchmark](#) met vergelijkbare gemeenten die de provincie Zuid-Holland aan ons heeft aangeboden en welke is verstrekt als bijlage bij de zomernota 2025, kan handvatten bieden voor het gesprek over verdere bijsturing in de meerjarenbegroting. Ook de uitwerking van enkele moties zullen hierin ondersteunend zijn.

De begroting 2026 is inclusief de verwerking van de uitkomsten van de septembercirculaire 2025.

De financiële effecten van het Middengebied (Cortelande) zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Zodra de grondexploitatie wordt vastgesteld zal deze verwerkt worden in de begroting. Er is wel een voorbereidingsbudget voor Cortelande.

De aan de raad gepresenteerde beheerplannen openbare ruimte bieden een gedetailleerd en onderbouwd inzicht in de staat van het areaal en vormen de basis voor het toekomstige onderhouds- en investeringsprogramma. Deze plannen bevestigen de eerder voorgestelde structurele groei van het budget voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De budgetten, noodzakelijk om Zuidplas veilig, functioneel en toekomstbestendig te houden, zijn conform de Zomernota 2025 verwerkt in de begroting 2026.

Dat de kosten stijgen is helaas onvermijdelijk. Tegelijkertijd doen wij ons uiterste beste om deze impact zo "zacht" mogelijk te laten landen in onze begroting. Mede met onze accountant maken wij scenario's om de beste balans te maken tussen financiële opties zoals het maken van een onderhoudsvoorziening, het "activeren" van bepaalde kosten als investeringskrediet op de balans of het boeken van kosten in onze exploitatiebegroting.

De behandeling van de beheerplannen staat gepland in dezelfde raadsvergadering als de begrotingsraad, namelijk 11 november 2025. Om uw raad zo goed mogelijk de gelegenheid te geven afwegingen te maken over de beheerplannen en de financiële verwerking daarvan, verwerken wij in deze Begroting 2026 nog steeds de voorlopige cijfers zoals deze in de Zomernota 2025 zijn toegevoegd. Dit is een structureel oplopend nadeel van € 0 in 2026, € 1.340.000 in 2027, € 2.670.000 in 2028, € 4.000.000 in 2029, € 5.000.000 in 2030. De enige aanpassing die wij hierop hebben verwerkt, is een voordeel van circa € 150.000 structureel door het verlengen van de afschrijvingstermijnen van civieltechnische kunstwerken (zie verderop in deze financiële samenvatting).

In het raadsvoorstel voor de beheerplannen stellen wij voor te kiezen voor het scenario van het toepassen van de “componentenmethode” voor investeringskredieten. Wanneer u hiervoor kiest, zal dit een voordelig effect hebben op de resultaten. Het te kiezen scenario welke wij voorstellen maakt geen deel uit van de cijfers van dit boekwerk. Er is een aparte begrotingswijziging toegevoegd aan het raadsvoorstel voor de beheerplannen.

Uitkomst Septembercirculaire

De uitkomst van de Septembercirculaire 2025 is verwerkt in de cijfers van deze Begroting. Via een memo (A25.003365), dat bijlage is bij het raadsvoorstel van de Najaarsnota 2025, bent u geïnformeerd over de details van deze circulaire. De grootste mutaties zijn:

- Structureel nadeel op de verrekening van WOZ-waarden voor niet-woningen (heeft relatie met incidenteel voordeel in 2025 op Ozb);
- Extra inkomsten duurzaamheid uitkering (CDOKE);
- Voordelen op diverse verdeelmaatstaven;
- Nadelen vanwege volume en prijsontwikkeling.

Wat betreft de extra duurzaamheid inkomsten geldt dat het college ervoor kiest om niet 1 op 1 het budget van de opgave duurzaamheid te verhogen, maar vast te houden aan het budget van het bestaande programmaplan. De extra middelen maken het wel mogelijk om de oplopende reeks van de taakstelling uit de Zomernota 2025 te schrappen, vanaf 2027. Met de extra middelen ontstaat de situatie dat de kosten van het programma duurzaamheid volledig gedekt worden uit de rijksbijdrage. Dit heeft wel als consequentie dat bepaalde lokale prioriteiten komen te vervallen of heroverwogen worden. Zie verder ook de bestuurlijke samenvatting en de toelichtingen bij programma 4, product 4.6. **Moties en voortgang**

Bij de bestuurlijke behandeling van de Zomernota 2025 zijn er diverse nieuwe moties aangenomen die betrekking hebben op de Begroting en Najaarsnota. De moties en de voortgang hierop geven het volgende beeld:

- [Motie M61](#) Inzicht in arbeidscapaciteit
Informatie hierover is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering van deze begroting. De motie is afgewikkeld.
- [Motie M62](#) Sturen op behoud voldoende weerstandscapaciteit
Zie toelichting verderop. Er is gestuurd op het resultaat 2025. Voorgesteld wordt om de Reserve Sociaal domein en de Egalisatiereserve Inburgering op te heffen en daarmee de algemene reserve te versterken, wat is verwerkt in de Najaarsnota 2025. De motie is afgewikkeld.
- [Motie M64](#) Begroting is kaderstellend
Deze motie is opgepakt, in de Najaarsnota 2025 en Begroting 2026 is ingezet op verlaging van het tekort 2025 en 2026. De motie is afgewikkeld.

- [Motie M65](#) Compensatie maatschappelijke instellingen i.v.m. ozb verhoging niet-woningen.
Er wordt momenteel aan gewerkt; deze motie wordt opgenomen in de keuzes te maken in een breder kader dat doorlopen wordt voor subsidie ontvangende partijen (zie ook toelichting op programma 3 van Najaarsnota 2025). Een informatienota voor de raad volgt nog vóór behandeling van de Begroting 2026.
- [Motie M71](#) Ontzie Jongerenwerkers zoveel mogelijk bij noodzakelijke keuzes
Zie toelichting op product 2.1 in de Najaarsnota 2025. De motie is afgewikkeld.
- [Motie M72](#) Zero Based Projecting (doorontwikkeling Inzicht & Wendbaarheid)
Deze motie is in uitvoering (dit traject kent een langere doorlooptijd)
- [Motie M76](#) Inzet Ozb verhoging niet-woningen
Zie toelichting bij product 4.3 Economie. De motie wordt nog uitgewerkt. U ontvangt vóór de behandeling van de Begroting 2026 in uw raad een raadsinformatienota met toelichting.

Exploitatieresultaat Begroting 2026

De Begroting 2026, inclusief de verwerking van de meerjarige effecten vanuit de Najaarsnota 2025, geeft het volgende beeld:

Overzicht exploitatieresultaat	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Opbouw resultaat						
Jaars tukken 2024	-1.858					
Zomernota 2025		-2.585	-589	-1.800	-3.519	-5.029
Meicirculaire 2025		290	-163	-51	-292	1.059
Zomernota 2025 incl meicirculaire 2025	-1.858	-2.295	-752	-1.851	-3.811	-3.970
Najaarsnota 2025 mutaties (incl. Septembercirculaire)		3.226	-159	-327	-704	-1.058
Najaarsnota 2025 incl septembercirculaire 2025	-1.858	931	-911	-2.178	-4.515	-5.028
Begroting 2026 mutaties			973	965	1.203	266
Resultaat		931	62	-1.213	-3.312	-4.762

Wij zijn verheugd om te melden dat het gelukt is om zodanig bij te sturen dat wij voor 2026 een sluitende begroting aan kunnen bieden en het tekort van het jaar 2025 weg hebben kunnen nemen. Wij hechten er waarde aan om een sluitende begroting 2026 aan te leveren zodat het nieuwe college in 2026 niet gelijk met een financiële uitdaging start.

Het tekort voor het jaar 2027 is verminderd, maar nog wel aanwezig. Het resultaat in 2027 is nadeliger dan in 2026 door de:

- oplopende reeks voor de herverdeling van het gemeentefonds en

- oplopende reeks kostenstijging beheerplannen openbare ruimte.

Vanaf 2028 verwachten we nog een aanvullende korting op het gemeentefonds bij waardoor het resultaat 2028 nadeliger is dan het resultaat 2027.

De gemeentewet schrijft voor dat de begroting *structureel* sluitend is, wat betekent dat we ook moeten corrigeren voor incidentele baten en lasten. Deze correctie is uitgewerkt in de bijlage Incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel is zichtbaar dat de bijsturing van de afgelopen maanden ertoe geleid heeft dat Zuidplas voor het jaar 2026 een structureel sluitende begroting heeft.

Structureel begrotingssaldo * € 1.000	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo (incl. Najaarsnota en Septembercirculaire 2025)	62	-1.213	-3.314	-4.762
Saldo incidentele baten en lasten	86	-17	-42	-57
Structureel begrotingsaldo	148	-1.230	-3.356	-4.819

In de tabel hieronder staan de baten en lasten per programma weergegeven. De cijfers in de Programmabegroting 2026 bevatten ook de meerjarige effecten vanuit de Najaarsnota 2025 en Septembercirculaire 2025. Dit was voorheen niet het geval, de Najaarsnota was in het verleden de “eerste wijziging” van de begroting en de Septembercirculaire de “tweede wijziging”.

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
1: Bestuur en Organisatie	9.811	10.589	10.498	10.410	10.286	10.285
2: Sociaal Domein	63.682	63.407	59.574	58.664	58.171	57.941
3: Maatschappelijk domein	12.663	13.795	13.136	13.733	14.322	14.964
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	38.070	74.015	26.345	17.323	14.420	15.164
5: Fysieke omgeving	28.122	30.983	32.121	34.232	36.614	38.878
Totaal Lasten	152.347	192.789	141.674	134.362	133.814	137.233
Baten						
1: Bestuur en Organisatie	1.228	1.156	1.317	1.348	1.139	1.139
2: Sociaal Domein	17.095	17.219	13.584	12.930	13.320	13.319
3: Maatschappelijk domein	3.046	3.171	2.900	2.720	2.923	2.923
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	31.584	63.728	17.640	9.254	6.237	6.869
5: Fysieke omgeving	15.990	16.784	17.559	17.758	18.165	18.320
Totaal Baten	68.943	102.058	53.000	44.009	41.784	42.569
Saldo van baten en lasten	-83.404	-90.730	-88.673	-90.353	-92.031	-94.664
Financiële producten						
Lasten	21.792	19.759	19.840	19.689	18.631	18.745
Baten	99.706	105.054	107.321	108.023	106.800	108.094
Saldo van baten en lasten Totaal	-5.490	-5.435	-1.193	-2.019	-3.862	-5.315
Toevoeging aan reserves	8.853	8.329	63	71	47	33
Onttrekking aan reserves	12.486	14.695	1.318	877	595	586
Resultaat	-1.858	931	62	-1.213	-3.314	-4.762

In de tabel hieronder zijn de grootste wijzigingen in de Najaarsnota en Begroting opgenomen.

Overzicht grootste verschillen Begroting 2026/ NJN 2025	Bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand vóór Begroting 2026/ Najaarsnota 2025	-2.295	-752	-1.851	-3.811	-3.970
Mutaties Najaarsnota (grootste verschillen > € 100.000)					
Hogere Ozb opbrengsten	737				
Bijstelling Hulp bij huishouden (Wmo) en volksgezondheid	-525	-434	-434	-434	-434
Dekking stelpost Prijs		434	434	434	434
Dekking reserve sociaal domein	525				
Incidenteel voordeel facturen ICT 2025 (herverdelen boekjaren)	450				
Incidentele bate loonheffing 2024	405				
Veiligheidsplan	-250				
Bijstelling kapitaallasten jaarschijf 2025	221				
Versterken algemene reserve/ opheffen reserve Inburgering	215				
Versterken algemene reserve/ vrijval deel reserve Sociaal domein	141				
Schrappen taakstelling inkomende subsidies	-194	-244	-294	-344	-344
Bijstelling taakveld 0.5 treasury	126	236	98	89	89
Actualisatie Meerjarenprogr. grondbedrijf (div. programma's)	198	-115			
Hogere Ozb opbrengsten eerdere jaren	150				
Verkiezingsbudget 2025 + indexatie	-150				
Tijdelijke huisvesting onderwijs Comenius		-40	-120	-120	-120
Krediet verkeersveiligheid maatregelen			-27	-128	-128
Dekking uitvoeringslasten vanuit specifieke uitkeringen		120			
Doorrekening nieuwe Cao (div. programma's)	117				
Eenmalige hogere uitvoeringskosten belastingen	-100				
Overige mutaties Najaarsnota	-12	-115	82	58	79
Mutaties Septembercirculaire verwerkt in Najaarsnota:					
Septembercirculaire: Compensatie Jeugdzorg 2023 en 2024	1.281				
Septembercirculaire: Vergoeding Tweede Kamer verkiezingen	161				
Septembercirculaire: Overige mutaties (progr. 4+6)	-245	122	69	-196	-571
Totaal mutaties Najaarsnota (excl. Intensiveringen)	3.251	-36	-192	-641	-995
Vervolg tabel op volgende pagina					

Vervolg van vorige pagina					
	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand	-2.295	-752	-1.851	-3.811	-3.970
Mutaties Najaarsnota 2025 (excl. intensiveringen)	3.251	-36	-192	-641	-995
Tussentelling	956	-788	-2.043	-4.452	-4.965
Mutaties onvermijdelijke/ technische uitgangspunten					
Indexaties diverse domeinen		-224	-179	-179	-179
Dekking uit stelpost Prijs		224	179	179	179
Aanvulling stelpost Prijs voor Jeugd en Wmo		-300	-300	-300	-300
Kapitaallasten actualisatie		176	76	228	-78
Doorrekening nieuwe Cao		329	329	329	329
Gesloten systeem afvalstoffenheffing		247	205	182	175
Gesloten systeem rioolheffing		166	274	315	246
BOR Beheerplannen (afschrijvingstermijn kunstwerken)		150	170	179	195
Diverse kosten Wonen en Verkeer		-65			
Overige mutaties		356	210	268	-302
Totaal mutaties Begroting		1.058	965	1.201	265
Overzicht intensiveringen/ keuzes in Najaarsnota					
Verlengen pilot Alert4You met 1 jaar		-93			
Dekking pilot uit reserve Sociaal domein		93			
Integraal uitvoeringsplan Jeugd		-63	-63	-63	-63
Begeleiding Dijkverbetering Hoogheemraadschap	-25	-60	-72		
Overzicht intensiveringen/ keuzes in Begroting					
Kosten voor verkeer en wonen		-85			
Totaal intensiveringen/ keuzes	-25	-208	-135	-63	-63
Totaal mutaties Najaarsnota + Begroting + nieuw beleid	3.226	814	638	497	-792
Begrotingssaldo	931	62	-1.213	-3.314	-4.762

Toelichting op de tabel

Sinds de Zomernota 2025 zijn wij zeer terughoudend geweest om nieuwe beleidsrijke voorstellen te maken die geld kosten. Dit met het oog op de financiële situatie van de gemeente. Daarmee zien wij de meeste financiële wijzigingen op de begroting als onvermijdelijk. Tegelijkertijd zien wij redenen om op een aantal domeinen een bepaalde impuls voor te stellen om onze doelstellingen te bereiken. Deze zijn in de tabel hierboven apart toegelicht.

Verschillen uit de Najaarsnota: zie boekwerk Najaarsnota 2025.

Mutaties financieel technische uitgangspunten.

- Indexaties: diverse budgetten zijn geïndexeerd, een overzicht staat in bijlage 8 Inzicht in stelposten. Omdat voor diverse kostenstijgingen ook een beroep op de Stelpost Prijs is gedaan, bestaat het risico dat er nog te weinig restant in de Stelpost Prijs is om de komende kostenstijgingen op te vangen, met name van Wmo en Jeugd. Daarom wordt deze opgehoogd met € 300.000. Zie ook bijlage 8 voor een verloopoverzicht van de Stelpost Prijs.
- Kapitaallasten: alle afschrijvingslasten en lasten voor toegerekende rente zijn geactualiseerd op basis van de raadsbesluiten voor investeringskredieten.
- Nieuwe Cao: in de Zomernota 2025 is het voorlopige bedrag van € 1.450.000 verwerkt. Het werkelijke bedrag komt uit op € 1.121.000 kostenstijging. In bijlage 8 staat een overzicht met meer duiding.
- Afvalstoffenheffing: de inkomsten en uitgaven zijn meerjarig geactualiseerd. De besluitvorming rondom de projectplannen heeft nog niet plaatsgevonden, de raad zal voorafgaand aan het uitwerken van de plannen worden geïnformeerd. Echter zijn er een aantal zaken welke losstaand van de projectplannen zorgen voor een stijging in de kosten. Behalve indexatie speelt ook een wijziging voor de papierinzameling. Vanwege de ARBO-wet volstaat de huidige inzamelingsmethode niet langer. Naar verwachting zullen huishoudens gemiddeld 4,9% meer betalen aan afvalstoffenheffing.
- Rioolheffing: de inkomsten en uitgaven zijn meerjarig geactualiseerd. De rioolheffing stijgt met 8,4%. Meer toelichting op het tarief is te vinden in de paragraaf lokale heffingen.
- Beheerplannen openbare ruimte: in de Zomernota 2025 is een meerjarig oplopende nadelige reeks verwerkt in de begroting. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum. Ten opzichte van deze reeks uit de Zomernota, doen wij een voorstel om de afschrijvingstermijnen voor kunstwerken te verlengen zodat deze beter aansluiten bij de werkelijke levensduur. Dit leidt tot een voordeel in de begroting. Voor aanpassing van de afschrijvingstermijnen ontvangt u van ons een voorstel voor aanpassing van de financiële verordening.
- Kosten voor wonen: voor het uitvoeren van bestaande beleidskaders (woonzorgvisie, arbeidsmigranten, woonwagendplaatsen en woonruimteverdelingssysteem) rondom wonen, wordt € 65.000 budget gevraagd.

Voorstellen voor intensiveringen/keuzes in beleid.

Zoals hierboven reeds toegelicht, zijn wij vanwege de financiële situatie van Zuidplas terughoudend geweest met nieuwe beleidsvoornemens. Tegelijkertijd zien wij goede reden om een aantal zaken aan u voor te stellen. Deze worden hieronder toegelicht.

- Pilot Alert4You verlengen met de duur van een jaar. De afgelopen twee jaar is bureau Enver op pilotbasis gestart met een aanbod van jeugdprofessionals voor kinderopvang en groep 1-3. Bij opvallend gedrag of bijzondere omstandigheden kan beroep worden gedaan op hulp van een

jeugdprofessional. Dit voorkomt soms doorverwijzing naar jeugdzorg. Uit de evaluatie van de pilot blijkt dat de pilot een kwalitatieve meerwaarde heeft voor kinderen, ouders, kinderopvang en scholen. Het draagt bij aan een stevige sociale basis. Om zicht te krijgen op de kwantitatieve opbrengst van Alert4You wordt in Q4 2025 een onderzoek gedaan naar de Social Return on Investment. Daarom is het voorstel om deze pilot met 1 jaar te verlengen, met als dekking de reserve sociaal domein.

- Met het Integraal uitvoeringsplan Jeugd wordt gewerkt aan een structurele versterking van de sociale basis voor de Jeugd gericht op gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Het beoogde effect is dat er naar verwachting minder noodzaak is voor geïndiceerde jeugdhulp. In 2025 wordt het Integraal Uitvoeringsplan vastgesteld door het college. Om hier uitvoering aan te geven wordt budget gevraagd.
- Begeleiding dijkverbetering Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap werkt tussen 2025 en 2034 aan de verbetering van de Schielandse Hoge Zeedijk, waarvan ongeveer 11 kilometer op grondgebied van Zuidplas ligt. Naar verwachting biedt het in 2028 het voorkeursalternatief (het plan) voor aan haar bestuur. Deze grote versteviging raakt de gemeente op veel vlakken: de assets van beheer openbare ruimte; eigendommen en perspectieven van ondernemers en grondeigenaren; impact op inrichting, beeld en uitstraling van onze gemeente, etc. Voorgesteld wordt om budget vrij te maken voor een kwartiermaker om deze impact in kaart te brengen en te zorgen dat de gemeente op tijd betrokken is bij de planvorming.
- Kosten verkeer en wonen: incidenteel budget wordt aangevraagd voor onderzoek naar verkeersveiligheid in de stationsomgeving van Nieuwerkerk en bij Oudersvrucht in Moordrecht (€ 50.000), en voor de afwikkeling van moties rondom woonbeleid (€ 35.000).

Onzekerheden gemeentefonds; de Septembercirculaire 2025 heeft impact op de cijfers voor de meerjarenbegroting. De uitkomst hiervan is verwerkt in de Begroting 2026. In de Septembercirculaire 2025 is duidelijkheid gegeven over het dossier “tekorten Jeugd en Wmo 2023 en 2024”.

Toelichting [Motie M62](#) Sturen op behoud voldoende weerstandscapaciteit

In deze [motie](#), die de raad bij de Zomernota 2025 heeft aangenomen, verzoekt de raad het college:

1. De gemeenteraad vanaf de volgende Zomernota net als bij de Begroting nadrukkelijk te informeren over het meerjarig verloop van de reserves in relatie tot het (volledig) risicoprofiel van Zuidplas, dus incl. Cortelande.
2. Vóór het vaststellen van de grondexploitatie Cortelande specifieke kaders voor de gedurende de ontwikkeling van Cortelande aan te houden weerstandscapaciteit voor te leggen aan de raad;
3. In de Begroting 2026 ook incidentele budgetten die gedekt worden uit bestemmingsreserves in de financiële heroverweging te betrekken of op een andere manier te dekken;
4. Te onderzoeken of het weerstandsvermogen vergroot kan worden door kleine bestemmingsreserves (zonder concreet bestedingsplan) en kapitaallastenreserves (door betreffende kapitaallasten ten laste van de begroting te brengen) op te heffen.

Een belangrijke sturingsknop voor het behoud van de algemene reserve, is het zorgen voor een positief exploitatieresultaat. Met deze Begroting 2026 (inclusief Najaarsnota 2025) is dit gelukt voor de jaren 2025 en 2026.

Verder geeft de raad de mogelijkheid om onttrekkingen uit en dotaties aan reserves te heroverwegen. In bijlage 2 staat een overzicht van alle meerjarige reservemutaties. Op dit moment staan meerjarig onttrekkingen begroot voor de volgende reserves:

- Algemene reserve: onttrekking van € 200.000 in 2026 en € 200.000 in 2027 voor organisatieontwikkeling (besluit in Zomernota 2025).
- Reserve grondexploitaties en reserve PRO: onttrekkingen voor diverse projecten benoemd in het Meerjarenprogramma grondbedrijf (MPG).

- Reserve gebiedsgericht werken: onttrekking van € 220.000 in 2025 en € 112.000 in 2026 ten behoeve van verbeteringen projectmatig werken (besluit in Zomernota 2025).

Wij stellen voor om deze begrote onttrekkingen in stand te houden. Enerzijds omdat deze besluiten nog maar recent zijn genomen door uw raad en anderzijds omdat deze onttrekkingen bijdragen aan in onze ogen relevante doelstellingen voor onze gemeente.

In de derde plaats kan beoordeeld worden of bestemmingsreserves opgeheven kunnen worden. Wij stellen voor om de reserve Inburgering nieuwkomers volledig en de reserve Sociaal domein grotendeels op te heffen. Hiervoor hebben wij voorstellen opgenomen in de Najaarsnota.

- *Reserve inburgering nieuwkomers.* De reserve inburgering heeft op 31-12-2024 een saldo van € 215.000. In 2024 en eerdere jaren zijn er geen onttrekkingen geweest. Het doel van deze reserve is het ondervangen van verschillen tussen werkelijke en begrote bedragen voor inburgering. Echter, mutaties kunnen ook in de exploitatie opgevangen worden.
- *Reserve sociaal domein.* Deze reserve heeft het volgende saldo op 31-12-2025: € 854.000. In de Najaarsnota 2025 wordt voorgesteld een onttrekking te doen van € 534.000 in 2025 en € 93.000. Verder adviseren wij om € 95.000 gereserveerd te houden voor armoedebestrijding, conform het amendement van uw raad bij de vorige begroting. Daarmee kan € 141.000 vrijvallen.
- *Andere reserves.* Voor de reserve Ontwikkeling Ambonwijk en reserve Opvang Ontheemden Oekraïne geldt dat er in de toekomst bestedingen worden verwacht. De reserve Afvalstoffenheffing blijft als egalisatiereserve benodigd. De reserves Grondexploitaties en PRO zijn benodigd voor de ontwikkelingen in de gemeente en als risicobuffer. Het opheffen van Kapitaallastenreserves is mogelijk, maar dit zou betekenen dat de kapitaallasten van circa € 500.000 gedekt moeten uit de reguliere exploitatie. Omdat dit een nadeel oplevert, wordt dit ontraden.

Hieronder een toelichting op de Algemene reserve, gebaseerd op huidige besluitvorming over toevoegingen en onttrekkingen. Daaronder is een doorkijk van de Algemene reserve opgenomen waarin het huidige resultaat vanuit de Najaarsnota 2025 en de huidige resultaten vanuit de Begroting 2026 meerjarig, zijn opgenomen. De negatieve resultaten vanaf het jaar 2027 behoeven bijsturing om de algemene reserve te ontzien.

Doorkijk ontwikkeling algemene reserve	Bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo 1 januari	22.089	16.995	16.795	16.595	16.595
Begrote onttrekkingen:					
Resultaat jaarrekening 2024	-1.858				
Resultaatbestemming jaarrekening 2024	-1.261				
Budgetoverheveling 2024-2025	-975				
Toetreding Regionale belastinggroep transitiekosten	-1.000				
Organisatieontwikkeling (Zomernota 2025)		-200	-200		
Saldo 31 december o.b.v. reeds begrote onttrekkingen	16.995	16.795	16.595	16.595	16.595
Toevoegen resultaat 2025		931			
Toevoegen resultaat 2026			62		
Onttrekken resultaat 2027				-1.213	
Onttrekken resultaat 2028					-3.314
Doorkijk algemene reserve per 31/12 met deze resultaten	16.995	17.726	17.588	16.375	13.060

Vooruitblik naar de Zomernota 2026

Op 18 maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen, wat betekent dat de Zomernota 2026 behandeld zal worden door een nieuwe raad. Het college hecht er waarde aan om de financiën netjes achter te laten voor de nieuwe raad, met een sluitende begroting 2026 en een plan voor 2027 (mede afhankelijk van besluitvorming rond de beheerplannen). Tegelijkertijd is het zinvol om erop te wijzen dat er in deze collegeperiode zaken gestart zijn die in de Zomernota 2026 vragen om nadere afweging. Wij adviseren u om hier rekening mee te houden bij de behandeling van deze Begroting 2026 in uw raad. Het college is tegen deze achtergrond zeer terughoudend geweest ten aanzien van het intensiveren van beleid.

Hieronder vermelden we enkele waarschijnlijke financiële dossiers voor de Zomernota 2026, als voorbeeld. Wij benadrukken dat het keuzes zijn die voorliggen waar wel of niet voor gekozen kan worden (geen wettelijke verplichtingen).

In het veiligheidsdomein is het BIBOB-beleid geactualiseerd en is gestart met een zorg- en veiligheidskamer. Voor de structurele borging van de werkzaamheden is meer capaciteit nodig. Wat precies, zal uitgewerkt worden in de Zomernota. Verder heeft u recent een raadsvoorstel voor een Beleidskader Participatie ontvangen (R25.000041). In het raadsvoorstel staat dat er capaciteit benodigd is om hier uitvoering aan te geven. Bij de Zomernota kan de keuze gemaakt worden om hier wel of niet mee in te stemmen. In de derde plaats is er een kwartiermaker voor netcongestie gestart en is het Opgavemanagement voor Vitaliteit van de Dorpen en voor Landschappelijk Zuidplas van start gegaan (beiden o.b.v. besluit in Zomernota 2025.). In de Zomernota zal inzichtelijk gemaakt worden wat benodigd is op deze domeinen en of er alternatieve dekkingsbronnen zijn. In de Zomernota krijgt u ook inzicht in de impact van de WOO-verzoeken op onze organisatie (zie toelichting bij programma 1). Ook informeren wij u dan over vervolgstappen met betrekking tot de gebiedspaspoorten (zie programma 4) en de financiële vraagstukken met betrekking tot maatschappelijke organisaties (zie programma 3).

Technische aanpassingen in deze Begroting

In deze Begroting zijn in de financiële tabellen per begrotingsprogramma ook de reservemutaties per programma zichtbaar gemaakt. Dit maakt het beter inzichtelijk hoe reservemutaties samenhangen met beleidsproducten. Voorheen stonden alle reservemutaties op programma Financiële producten.

Verder is de titel van product 4.1 veranderd van “Ruimtelijke ordening en vergunningverlening” naar “Ruimtelijke ordening”. De kosten voor vergunningverlening, zoals onze bijdrage aan de Omgevingsdienst, staan namelijk verantwoord op product 4.2 Wonen en niet op 4.1. Product 4.2 krijgt de naam Wonen en Omgevingswet.

In de derde plaats zijn enkele budgetten rond het thema verkeer en vervoer verplaatst van product 5.1 Beheer buitenruimte naar product 4.4 Verkeer en vervoer. Product 4.4 Verkeer en vervoer bevatte de laatste jaren € 0 budget, wat veroorzaakt werd doordat de kosten elders geboekt werden.

Tot slot: alle financiële tabellen in deze Begroting bevatten de cijfers van de meerjarige effecten Najaarsnota 2025 en de Septembercirculaire. In het verleden was er sprake van een primitieve begroting en van een 1e wijziging (Najaarsnota) en 2e wijziging (Septembercirculaire). Door deze cijfers samen te voegen, ontstaat een completer beeld van de financiële situatie van de gemeente.

Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

Inwoners en ondernemers zetten zich op uiteenlopende manieren in voor elkaar en voor hun omgeving – in de straat, de buurt, het dorp of rond een bepaald thema. Binnen onze gemeente denken en praten inwoners, ondernemers en organisaties mee over ontwikkelingen. De gemeenteraad en het college nemen deze inbreng mee in hun besluiten. Onze inwoners staan centraal in onze dienstverlening. We zijn toegankelijk, goed bereikbaar en houden actief contact met inwoners, ondernemers en organisaties. Steeds meer inwoners en ondernemers regelen zaken digitaal via www.zuidplas.nl. Als gemeente willen we duidelijk communiceren. Dat betekent dat we vooraf aangeven hoe en waarover participatie mogelijk is en hoe de inbreng van inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in plannen, en hoe we hierover terugkoppelen. Daarnaast werken we nauw samen binnen diverse Gemeenschappelijke Regelingen en met partners in de regio Midden-Holland. Veel van de opgaven waar Zuidplas voor staat, vragen om een gezamenlijke, regionale aanpak. Daarom blijven we actief investeren in deze samenwerking.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ons doel is om samen met inwoners, ondernemers en organisaties te bouwen aan een betrokken, toegankelijke en toekomstgerichte gemeente en het waarborgen van een goed functionerende en democratisch gelegitimeerde gemeentelijk organisatie. Dit omvat het faciliteren van bestuurlijke besluitvorming, het versterken van de interne organisatie, het bevorderen van een veilige leefomgeving en een heldere communicatie met onze lokale samenleving met ruimte voor participatie waarbij ieders inbreng serieus genomen wordt.

Ontwikkelingen

Participatie

Mede aan de hand van ervaringen is in 2025 gewerkt aan het actualiseren van het Kader Participatie en de Verordening Inspraak en Participatie. Het actualiseren zorgt ervoor dat ze beter aansluiten op de huidige inzichten en praktijkervaringen. Na vaststelling van het Kader door de raad in Q4 2025 gaan we ons in 2026 richten op het komen tot een implementatievoorstel en een traject voor deskundigheidsbevordering. In dit kader blijven we ons ook richten op het verbeteren van onze communicatie.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Om invulling te geven aan de ambitie van maatschappelijk verantwoord inkopen, wordt het recentelijk geactualiseerde inkoopbeleid organisatiebreed geïmplementeerd. Dit beleid omvat ook de herziening van onderliggende procedures, zoals de groslijstmethode, met als doel de lokale economie verder te stimuleren. Daarnaast wordt in 2026 de contractregistratie ondergebracht bij het team Inkoop. Dit draagt bij aan beter overzicht, versterkte risicobeheersing en een doelmatigere inzet van middelen.

Organisatieontwikkeling

We erkennen dat onze organisatie zich moet blijven ontwikkelen. Dat is geen afbreuk aan waar we nu staan – integendeel, we zijn trots op wat we samen hebben opgebouwd. Tegelijkertijd willen we blijven groeien en inspelen op veranderende omstandigheden en nieuwe uitdagingen. Om richting te geven aan deze ontwikkeling, hebben we in 2025 het [Koersdocument Zuidplas](#) opgesteld met daarin zeven centrale ontwikkelopgaven. In 2026 vertalen we dit

Koersdocument – samen met de organisatie – naar een concrete Ontwikkelagenda. Deze agenda vormt de basis voor onze organisatieontwikkeling in de komende jaren.

In de paragraaf Bedrijfsvoering gaan we hier dieper op in.

WOO

In 2022 zijn we overgegaan van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) naar de Wet Open Overheid (WOO). Er is ingezet om de verzoeken in de organisatie goed te kunnen verwerken. Dit neemt niet weg dat we een aanzienlijke toename van het aantal WOO-verzoeken waarnemen en dat dit veel capaciteit van de organisatie vraagt. In 2026 gaan we dit proces nader onderzoeken om enerzijds de dienstverlening te optimaliseren en anderzijds tot een effectief en efficiënt proces te komen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1.1.1. De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Bij de voorjaarsnota is besloten geen extra geld hiervoor beschikbaar te maken. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.							
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting 2026	
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%	20%	
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%	35%	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?							
Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.							

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.1.2. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.
1.1.3. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Uitvoeren van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde bestuursopdracht over participatie, waarbij gekeken is naar het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. Met de bestuursopdracht werken we toe naar een verbeterde werkwijze voor het vastleggen van participatietrajecten in de gemeente (projecten en beleid van de gemeente als initiatiefnemer). Zo moet deze werkwijze bijdragen aan eenduidigheid en praktische uitvoerbaarheid. Op deze manier ontstaat een zorgvuldig, voorspelbaar en navolgbaar proces van informeren en betrekken van de omgeving. Belangrijk is dat we vooraf belangen en kaders afwegen voordat besluitvorming plaatsvindt. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> 1.1.2.1 Bij initiatieven van de gemeente wordt consequent de Kadernota Participatie toegepast. 1.1.2.2 Bij initiatieven van particulieren en ondernemers worden zij door de gemeente erop gewezen gebruik te maken van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag. 1.1.2.3 In 2026 wordt een nadere analyse uitgevoerd om te komen tot verdere verbetering van de toepassing van participatie.	Voor de jaren 2026 en verder zetten we in op het duurzaam borgen van de verbeterde participatiewerkwijze. In de Zomernota 2026 wordt hiervoor een voorstel uitgewerkt voor structurele middelen, zodat deze werkwijze breed binnen de organisatie kan worden toegepast en de noodzakelijke kennis, vaardigheden en ondersteunende middelen op peil blijven.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.4. In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	maximaal			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1.4.1 Het inkoopbeleid wordt geïmplementeerd	
Voorstel aanpassing inspanning: In 2026 geven we uitvoering aan de verdere implementatie van het hernieuwde inkoopbeleid	
1.1.4.2 Team inkoop wordt ingericht op basis van de actualisering van het beleid	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.5. In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 85% van de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.								
1.1.6. Vanuit het borgingskader 3.0 wordt het AVG volwassenheidsniveau in een percentage uitgedrukt. De eerder geformuleerde doelstelling is aangepast aan dit borgingskader en wordt: De gemeente gaat naar een AVG volwassenheidsniveau van 60%. Dit is corresponderend met het voormalige niveau 3).								
Effectindicator	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	65%	60%	80%	85%			
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	35% (Niveau 1-2)	35% (Niveau 1-2)	45% Niveau 2	60% Niveau 3			

Inspanningen	Middelen
1.1.5.1. Alle medewerkers hebben een basistraining veilig werken gevolgd	€ 25.000
1.1.6.1. Het privacybeleid wordt geactualiseerd	
1.1.6.2. Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister	
1.1.6.3. De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.	

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

De gemeente biedt betrouwbare, toegankelijke en efficiënte dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen – zowel digitaal als fysiek. Dit omvat naar de primaire dienstverlening aan de balie, ook de uitvoering van praktische en zichtbare taken in de openbare ruimte, zoals afvalinzameling, beheer en onderhoud en de gemeentewerf. We streven naar een hoge mate van service, gebruiksgemak en tevredenheid, waarbij de behoeften van de samenleving centraal staan.

Ontwikkelingen

Publieksplein

De gemeentelijke dienstverlening staat voor stevige opgaven. In 2026 zetten we in op procesoptimalisatie en training van medewerkers. De training van medewerkers is gericht op het behouden en bevorderen van de kwaliteit van dienstverlening, maar ook op het behouden van medewerkers door hen optimaal te begeleiden. De jaarlijkse zelfevaluatie BRP en reisdocumenten vanuit het ministerie heeft ook enkele aanbevelingen gegeven om tot verbeteren van werkprocessen te komen. Tijdens het werkbezoek van de Rijksdienst voor identiteitsgegevens (RvIG) werden we geattendeerd dat de huidige balies aanpassing behoeven aan nieuwe regelgeving. Dit naast de eerdere constatering dat de inrichting van de balies niet meer passend is bij de huidige en toekomstige stroom aanvragen van onze inwoners.

Verkiezingen 2026

Op woensdag 18 maart 2026 zijn er verkiezingen voor de gemeenteraad. De uitvoeringslast van verkiezingen is de afgelopen jaren fors toegenomen. Hogere eisen op het gebied van transparantie, controleerbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid zorgen voor extra inzet. Denk aan uitbreiding van stemlocaties, inzet van voldoende personeel en ondersteuning via digitale middelen. Het huidige verkiezingsbudget is niet meer toereikend. Rekening houdend met kostenontwikkelingen en indexaties stellen we voor dit budget structureel te verhogen naar € 150.000. Dit is nodig om de verkiezingen op een zorgvuldige, veilige en toegankelijke manier te kunnen blijven organiseren, overeenkomstig landelijke richtlijnen en lokale verwachtingen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.2.1	<i>Voorstel tot toevoeging van de doelstelling:</i> Een optimale dienstverlening met korte wachttijden, breed aanbod aan mogelijkheden voor fysieke en digitale afspraken en vriendelijke service.
1.2.2	<i>Voorstel tot toevoeging van de doelstelling:</i> Processen die effectief en efficiënt zijn en ‘in een keer goed’ waarbij wordt voldaan aan alle relevante regelgeving.
1.2.3	<i>Voorstel tot toevoeging van de doelstelling:</i> Inzetten op de doorontwikkeling en het behouden van de medewerkers van Publieksplein
1.2.4	<i>Voorstel tot toevoeging van de doelstelling:</i> Een goed verloop van de verkiezingen: technisch, bestuurlijk en wettelijk

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.2.1.1 Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.	
1.2.2.1 De (belangrijkste) werkprocessen van de producten van burgerzaken beschrijven. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> Uitvoering geven aan de verbeterpunten bij burgerzaken op basis van de zelfevaluatie en reisdocumenten en uitvoering geven aan de kwaliteitsprocessen Call & Host.	
1.2.3 <i>Voorstel tot toevoegen van de inspanning:</i> Alle collega's van het Publieksplein worden geschoold in burgerzaken en klantcontact	
1.2.4.1 Uitvoering geven aan de verkiezingen 2026. Hiervoor wordt gevraagd het budget te verruimen van € 115.000 naar € 150.000	
1.2.1.4 <i>Voorstel tot laten vervallen van de inspanning:</i> De servicenormen worden geactualiseerd.	

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas draagt zorg voor een veilige, leefbare en toegankelijke leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers zich welkom en beschermd voelen. Zuidplas neemt actief verantwoordelijkheid in het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en onveilige situaties. Daarbij is er bijzondere aandacht voor het bestrijden van ondermijning: het vermengen van onderwereld en bovenwereld dat de integriteit van de samenleving en het gezag van de overheid ondermijnt. Samen met partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, hulpdiensten en maatschappelijke organisaties zet Zuidplas in op een integrale aanpak. Ook inwoners en ondernemers worden betrokken bij het signaleren van risico's, zodat we samen werken aan een gemeente waar veiligheid, vertrouwen en leefbaarheid vooropstaan.

Ontwikkelingen

Zorg en veiligheid

De gemeente Zuidplas speelt een steeds belangrijkere rol in de aanpak van complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Steeds meer partners weten de gemeente tijdig te vinden, waardoor sneller passende hulp kan worden ingezet. Tegelijkertijd leidt dit tot een stijgend aantal complexe dossiers, met name rond jeugd, huiselijk geweld en personen met onbegrepen gedrag. Deze situaties vragen om een persoonsgerichte en goed afgestemde aanpak. De oprichting van een lokale zorg- en veiligheidskamer als onderdeel van het plan van aanpak zorg & veiligheid als integrale opdracht draagt hieraan bij. In 2026 maken we een impactanalyse om te kijken waar verbeteringen kunnen worden gerealiseerd rondom de inzet van de zorg- en veiligheidskamer en de bredere opdracht van zorg & veiligheid waaronder o.a. procesregie en samenwerkingsafspraken met zorg- en veiligheidspartners in het lokale en regionale veld.

Wet Parta

Daarnaast vraagt de inwerkingtreding van de Wet Parta (Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten) per 1 juli 2025 extra inzet. Ook hiervoor is een nadere analyse nodig om te bepalen wat nodig is om deze wet effectief en efficiënt in te voeren binnen onze gemeente. De uitvoering van de wet ligt bij de gemeenten, maar er zijn geen extra financiële middelen beschikbaar gesteld door de Rijksoverheid. Dit creëert een steeds grotere druk op de uitvoeringcapaciteit en vergroot bovendien de omvang van de thema's die binnen het lokale zorg- en veiligheidsdomein behandeld moeten worden.

Drugsoverlast en ondermijning

Zuidplas blijft daarnaast kwetsbaar voor ondermijnende (drugs)criminaliteit door haar ligging, infrastructuur en buitengebied. Criminele netwerken maken misbruik van deze kenmerken, wat blijkt uit politieonderzoeken en integrale controles. De aanpak hiervan vraagt om een stevige inzet op bestuurlijke weerbaarheid, onder meer via het Bibob-beleid en samenwerking met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centrum). Door beperkte capaciteit kan nog geen structurele uitvoering aan dit beleid worden gegeven.

Jeugdoverlast

Jeugdoverlast is een blijvend aandachtspunt. Groepen jongeren zijn steeds moeilijker te monitoren door de snelle wisseling van samenstellingen en locaties, mede door sociale media. Jongeren uit omliggende gemeenten veroorzaken overlast en er is sprake van criminele aanwas, soms al op jonge leeftijd. De gemeente treedt op met gebiedsverboden en bestuurlijke waarschuwingen en werkt samen met HALT aan preventie. Maar ook door aansluiting bij

Dealbrekers (dealbreakers.nl) werken we samen met andere gemeenten en partners om jongeren en ouders bewust te maken van de gevaren van drugscriminaliteit.

Cybercriminaliteit

Tot slot blijft ook online criminaliteit toenemen. Zuidplas zet samen met partners in op een preventieve aanpak om inwoners en ondernemers te wijzen op de gevaren van cybercriminaliteit en ouderen weerbaarder te maken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.3.1 Inwoners ervaren een positief veiligheidsgevoel met een minimale waardering van 6,5 op de veiligheidsmonitor in de periode 2023-2026.								
1.3.2 In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.								
Effectindicator	Realisatie 2019 (Nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
1.3.1 Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.			
1.3.2 Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	357,21	< 376,03	< 376,03			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.3.1.1 Opstellen van onder andere beleidsregels Bibob, beleidsregels woonoverlast en huisuitzettingen. Ook vindt herziening van de APV plaats. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We stellen voor de periode 2027-2030 een breed gedragen integrale visie op veiligheid op in samenwerking met onze partners in het zorg- en veiligheidsdomein. 1.3.1.2 We maken een probleemanalyse in het kader van polarisatie, radicalisering en extremisme om in te kunnen spelen op onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context en zorgen bij uitbreiding op een thematische inzet.	

<i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We stellen het uitvoeringsplan veiligheid 2027-2028 op basis van de nieuwe visie op veiligheid op.	
1.3.1.3 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We werken met onze veiligheidspartners aan een intensieve aanpak van High Impact Crimes met focus op het voorkomen van recidive met preventieve én repressieve interventies.	
1.3.1.4. Inzetten op polarisatie en verharding in de samenleving met onze ketenpartners op het gebied van zorg- en veiligheid. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We zetten in op het thema polarisatie, radicalisering en extremisme waarbij de onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context onderdeel zijn van de afweging tot inzet op het gebied van zorg & veiligheid.	
1.3.1.5 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We behouden en versterken het woon- en leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de wijken door overlast gevend gedrag en kleine ergernissen aan te pakken. Het team Handhaving richt zich daarbij op de top vijf problemen: jeugdoverlast, hondenpoep, parkeeroverlast, afval en vernieling.	
1.3.2.1 Analyse van de werking, effectiviteit en benodigde inzet van de zorg- en veiligheidskamer <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.	
1.3.2.2 In het eerste kwartaal van 2024 is het beleid cameratoezicht herzien. Aanbesteding voor de aanschaf en onderhoud van cameratoezicht wordt opgestart. <i>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning:</i> Het camerabeleid is opgeleverd en vastgesteld door de raad in 2025. Of cameratoezicht wordt ingesteld of niet hangt af van ontwikkelingen t.a.v. locatie(s) waar de openbare orde ernstig wordt aangetast. Het is aan de burgemeester daarover een besluit te nemen als zo'n situatie zich voordoet. In dat geval speelt pas aanbesteding en aanschaf van camera's incl. Onderhoud. Dit kan niet per definitie een inspanning zijn, op dit moment is er niet direct al sprake van zo'n situatie.	
1.3.2.3. Waar mogelijk worden buurtpreventieteams meer betrokken als zorgwekkende trends optreden in de criminaliteitscijfers, dat kan via informatie op basis van analyse waarmee buurtpreventieteams hun looproutes op kunnen afstemmen of via berichten die op sociale media kunnen worden verspreid.	

<i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> Buurtpreventieteams worden actief betrokken bij zorgwekkende trends in de criminaliteitscijfers, zodat de buurtpreventieteams hun looproutes hierop kunnen afstemmen en via gerichte communicatie via sociale media.	
--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.3 In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.
1.3.4. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.3.3.1 We vergroten het bewustzijn nog meer bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> We blijven inzetten op bewustwording van de gevaren van cyberveiligheid middels de voor onze gemeente relevante landelijke preventiecampagnes gericht op inwoners en ondernemers.	
1.3.3.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie en andere ketenpartners actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.	
1.3.4.1 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.5 In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.
1.3.6 In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.

1.3.7. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daar onder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.								
Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
1.3.5.1 Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	96,5%	≥ 95%	≥ 95%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.3.5.1 In 2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak. <i>Voorstel aanpassing inspanning van jaar 2025 naar jaar 2026.</i>	
1.3.6.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden minimaal 8 integrale controles per jaar uitgevoerd. Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan. <i>Voorstel aanpassing inspanning naar minimaal 8 integrale controles</i>	
1.3.7.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.	
1.3.7.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.	
1.3.7.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.8 In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.
1.3.9. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium en zij vallen niet tussen wal en schip.
1.3.10 In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting). <i>Voorstel tot toevoeging doelstelling:</i>
1.3.11 We maken afspraken over de juiste werking, effectieve en benodigde inzet van de zorg- en veiligheidskamer.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.3.8.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).	
1.3.8.2 Oprichten van de zorg- en veiligheidskamer Zuidplas	
<i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> Inrichten en bestendigen van de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas	
1.3.9.1 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)	
1.3.9.2. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.	
1.3.10.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.	
1.3.10.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.	
1.3.10.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.	
1.3.11.1 We zorgen voor een zorgvuldige en juridisch verantwoorde implementatie van de Wet PARTA door samenwerking, heldere werkafspraken en goede borging van privacy en regie.	

Beleidsindicatoren programma 1

Beleidsindicatoren Programma 1			Werkelijk				
Taakveld: Veiligheid							
Naam indicator	Eenheid	Bron		2021	2022	2023	2024
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Halt.nl)	Zuidplas:	4	8	3	6
			Referentiegemeenten:	7	7	7	8
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	1,8	2,1	2,1	1,9
			Referentiegemeenten:	1,0	1,2	1,4	1,7
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,0	3,2	3,2	3,2
			Referentiegemeenten:	3,1	3,3	3,0	3,0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	1,7	1,2	1,4	1,7
			Referentiegemeenten:	1,1	1,2	1,1	1,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,8	4,1	4,5	2,2
			Referentiegemeenten:	4,8	4,8	4,4	3,9

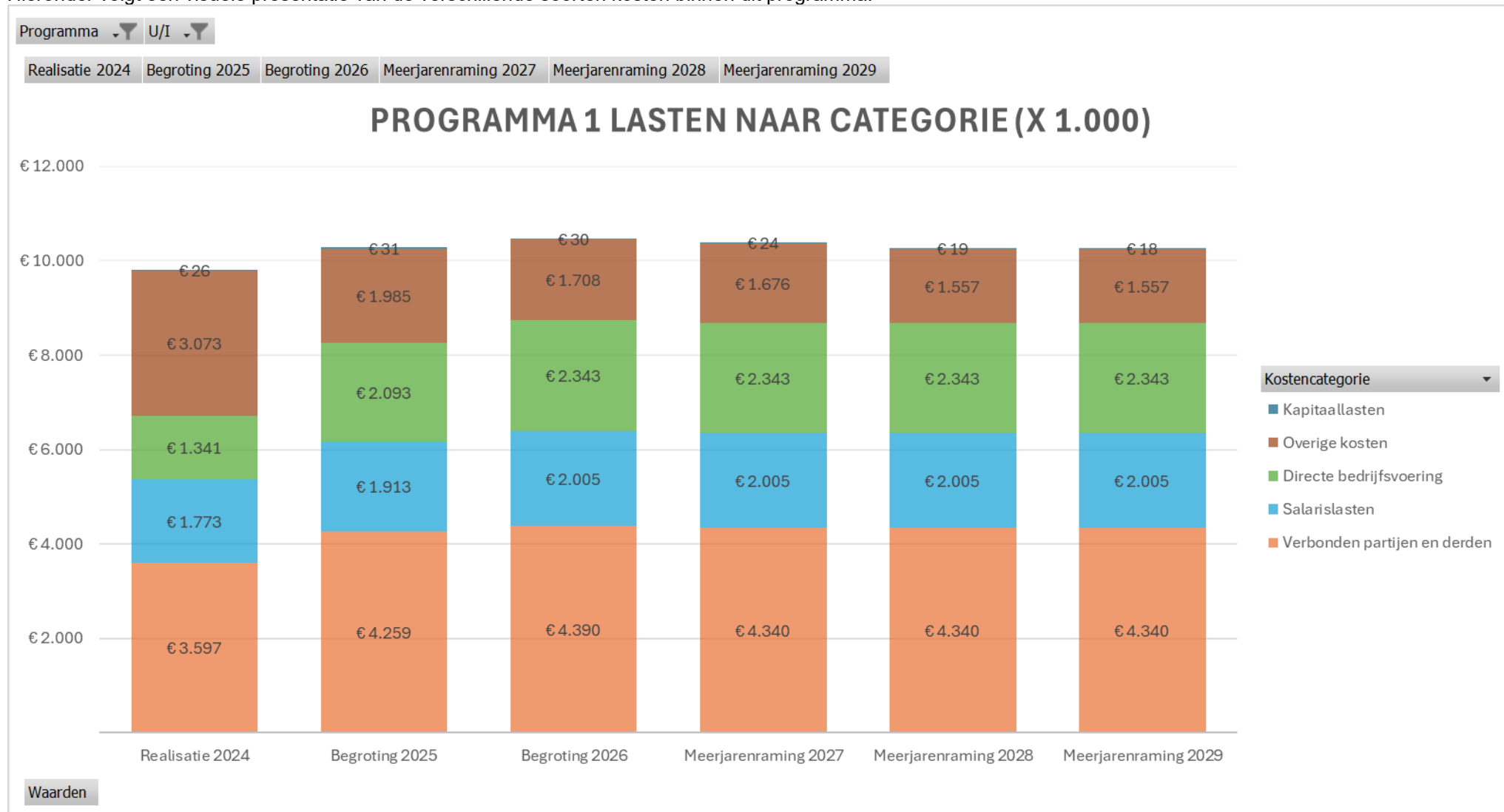

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1: Bestuur en Organisatie	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	3.961	3.226	3.370	3.270	3.270	3.270
1.2: Dienstverlening	1.918	1.999	2.090	2.107	1.989	1.989
1.3: Veiligheid	3.931	5.363	5.038	5.032	5.027	5.026
Totaal Lasten	9.811	10.589	10.498	10.410	10.286	10.285
Baten						
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	1	0	0	0	0	0
1.2: Dienstverlening	1.123	1.143	1.307	1.337	1.129	1.129
1.3: Veiligheid	105	12	10	10	10	10
Totaal Baten	1.228	1.156	1.317	1.347	1.139	1.139
Saldo van baten en lasten	-8.582	-9.434	-9.181	-9.062	-9.147	-9.146
Toevoeging aan reserves prod			0	0	0	0
Onttrekking aan kapitaallastenreserves prod 1.3			4	4	0	0
Resultaat	-8.582	-9.434	-9.177	-9.058	-9.147	-9.146

Voor een toelichting op de baten en lasten van programma 1. Bestuur en Organisatie, verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma.

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Inleiding

Zuidplas is een gemeente waar het goed wonen, werken en samenleven is. Tegelijkertijd staan we als samenleving voor grote veranderingen. De groei van onze gemeente, de vergrijzing, en de veranderende behoeften van jongeren, nieuwkomers en mensen in kwetsbare posities vragen om visie en daadkracht. We bouwen in het sociaal-maatschappelijk domein aan een sterke sociale basis waarin mensen zich kunnen ontwikkelen, meedoen, en waar nodig ondersteund kunnen worden.

Onze visie voor Zuidplas is die van een inclusieve, veerkrachtige, verbonden samenleving waarin ruimte is voor iedereen. Een gemeente waar ondersteuning niet pas begint bij problemen, maar al vóóordat deze zich aandienen, en waar inwoners ruimte krijgen om te groeien, bij te dragen en zich te ontwikkelen. Preventie, vroegsignalering en het versterken van de sociale basis zijn dan ook centrale pijlers van ons beleid. We richten ons op het voorkomen van problemen in plaats van het oplossen ervan, door al vroeg aanwezig te zijn in wijken, scholen en netwerken. We geloven in de kracht en mogelijkheden van onze inwoners. Het is onze taak om deze kracht te versterken en belemmeringen weg te nemen. Wij normaliseren tegenslagen als onderdeel van het leven en zien daarbij veerkracht en weerbaarheid als cruciale factoren in het versterken van de eigen regie.

Het bekrachtigen van de eigen regie vraagt om een gemeente die stimuleert, verbindt en faciliteert. Inwoners zijn het beste in staat om keuzes te maken over hun leven wanneer zij de ruimte, het vertrouwen en de juiste ondersteuning krijgen. Slim maatwerk is de norm. Iedereen is anders en dus vraagt iedere situatie om een eigen benadering. We gaan uit van het principe zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig, waarbij ondersteuning aansluit op de persoonlijke leefwereld van onze inwoners. Deze benadering vraagt om samenwerking: met inwoners zelf, maar ook met zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, scholen, verenigingen en andere maatschappelijke partners. We zijn verbindend, omdat gezamenlijke oplossingen alleen ontstaan in dialoog en partnerschap. Alleen door samen te werken kunnen we complexe maatschappelijke vraagstukken effectief aanpakken.

We bouwen aan een samenleving waar iedereen mee kan doen. Concreet betekent dit dat we onder andere een gezonde leefstijl stimuleren en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen bij het vinden van werk. Ten aanzien van jeugd richten we ons zoveel mogelijk op preventie door bijvoorbeeld inzet van kansrijke start en vroegsignalering in kinderopvang en onderwijs zodat jeugdhulp zo licht mogelijk en zwaarder waar nodig ingezet kan worden. Jongerenwerkers ondersteunen jongeren tijdens het wijkgericht werken, maar ook tijdens activiteiten op locatie. Vanaf de zomer 2024 is de extra zorgondersteuning op de basisschool die vanuit de NPO-middelen werd gefinancierd gestopt. Tegelijkertijd werden vanuit het budget Thuisnabij Onderwijs vanaf dat moment middelen ingezet voor een jeugdzorgdeskundige in scholen, zoals daarmee ervaring is opgedaan in de pilot KC Koningskwartier. Daarmee wordt de ondersteuning van jeugdigen in een vroeg stadium gecontinueerd en een brug geslagen tussen onderwijs en zorg.

Ook bij volwassenen richten we ons op preventie, denk hierbij onder andere aan vroegsignalering (betaalachterstanden), preventief bezoeken van ouderen door een ouderenadviseur en Welzijn op Recept (WOR). Welzijn op Recept is één van de ketenaanpakken uit het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). Het GALA is gericht op preventie, het terugdringen van gezondheidsachterstanden, versterking van de sociale basis, leefomgeving, leefstijl, mentale gezondheid en vitaal ouder worden, met als doel een gezonde generatie in 2040. Zuidplas werkt bovendien aan een toekomstbestendig, integraal zorg- en welzijnsaanbod door samenwerking en financiering op regionaal niveau te verbinden. Er wordt gewerkt vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid (wat kan je nog wel en wat wil je). Daar waar nodig wordt ondersteuning ingezet vanuit de Wmo zodat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

Voor het behalen van de doelstellingen uit het collegeprogramma zijn we veelal afhankelijk van onze samenwerkingspartners. Denk hierbij aan een Stichting ZO!, Hecht, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Taalhuis, GR IJsselgemeenten, Promen en de gecontracteerde zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet en Wmo. Er worden afspraken gemaakt over het “wat”, de uitvoering bepalen zij grotendeels zelf. Hierdoor is de invloed met betrekking tot de uitvoering beperkt.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Een sterke samenleving begint bij een stevige basis: een veerkrachtige persoonlijke omgeving en toegankelijke voorzieningen waar de inwoner zelf en diens directe netwerk centraal staan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sport, cultuur en andere voorzieningen. Maar soms is de basis niet genoeg.

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners. Denk hierbij aan welzijnswerk, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), wijkagenten, de POH-GGZ jeugd, de wijk-GGD, jongerenwerk en buurt- en dorpshuizen. De toegang fungeert daarbij als centraal knooppunt: één herkenbare plek waar inwoners terecht kunnen met hun hulpvragen, en van waaruit professionals samenwerken met vrijwilligers en informele netwerken om snel en effectief ondersteuning te bieden

Ontwikkelingen

Visies en uitvoering

Voortvloeiend uit [de integrale visie sociaal-maatschappelijk domein 2025](#) wordt in 2026 een integraal uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma heeft als doel om de strategische koers uit de visie concreet te vertalen naar uitvoering, zodat we de komende jaren daadwerkelijk impact kunnen realiseren. Door een overzicht te maken van de huidige inzet binnen het sociaal-maatschappelijk domein, krijgen we inzicht in wat nodig is om de basis voor de hele gemeente op orde te brengen en waar we dorpsgericht moeten inspelen op specifieke behoeften.

Vanuit de integrale visie op het sociaal en maatschappelijk domein zijn voor het nieuw op te stellen Integraal Uitvoeringsplan Jeugd twee nieuwe doelstellingen geformuleerd.

Ook voor de visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040 wordt in 2026 een uitvoeringsprogramma opgeleverd, afgestemd op het uitvoeringsprogramma voor de integrale visie. Net als bij de integrale visie heeft het uitvoeringsprogramma bij de voorzieningenvisie tot doel om de visie en beleidsuitgangspunten uit de visie te vertalen naar concreet uit te voeren acties voor de komende jaren.

Datagedreven werken

In de [Integrale visie Sociaal en Maatschappelijk domein](#) is aangegeven dat we impact gedreven werken. Een belangrijke pijler onder impact gedreven werken is data gedreven werken. In 2025 is gestart met een pilot data gedreven werken in het sociaal domein. In Q1 2026 zal een dashboard gebouwd worden voor jeugd en Wmo. In Q2 2026 zal er een evaluatie plaatsvinden van de pilot en besproken worden of en hoe de pilot uitgerold kan worden naar andere onderwerpen binnen het sociaal domein.

GR JW

Vanaf 01 januari 2025 is de Gemeenschappelijk Regeling Jeugd & Wmo gestart (GR JW). De komende 2 jaar blijft de GR voor een groot gedeelte gebruik

maken van de faciliteiten van gemeente Gouda. Dit is vastgelegd middels een dienstverleningsovereenkomst. De GR streeft ernaar om zoveel als mogelijk onafhankelijk te worden van gemeente Gouda, mits dit efficiënter en goedkoper is/wordt dan de situatie op 1 januari 2025.

Contracten jeugd en Wmo

Vanaf 1 januari 2025 zijn de contracten jeugd en Wmo ingegaan. In 2026 en verder zal uitvoering gegeven worden aan door raad gestelde [kaders en ambities](#). Er wordt stapsgewijs toegewerkt naar de ambities, dit zal meerdere jaren in beslag nemen. Er wordt gerapporteerd over de stand van zaken.

Inspanning aantal unieke cliënten met een maatwerkvoorziening jeugd of Wmo

In de najaarsnota 2025 is voorgesteld om de inspanning inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage te implementeren te laten vervallen. Dit, omdat de wet controversieel is verklaard. We zijn goed op koers om de doelstelling te behalen vanuit de inspanningen uit de reguliere werkzaamheden. Vanuit de contracten Wmo en jeugd wordt ingezet op preventie, voorveld, afschaling, efficiënte en effectieve zorg.

Er is vanuit het rijk een beweging in gang gezet om meer vanuit de Wmo op te vangen als “voorveld” voor de zorgverzekeringswet en WLZ (Wet langdurige zorg).

Stichting ZO!

Na vaststelling van de bestuursopdracht met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen naar aanleiding van de [brede evaluatie](#) in 2024/2025 zal een projectplan worden uitgewerkt en vastgesteld. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt gaan worden zijn mogelijk extra financiële middelen nodig.

Veiligheid

Zoals beschreven in programma 1 worden diverse inspanningen ingezet in het kader van zorg en veiligheid. Hierbij zijn zorg en veiligheid nauw aan elkaar verweven (integraal werken). Het op passende wijze aan de slag gaan met zorgvragen leidt vaak tot herstel als ook voorkomen van (verdere) onveiligheid voor individu en omgeving. Hierbij moet gedacht worden aan thema's zoals huiselijk geweld en kindermishandeling, personen met onbegrepen gedrag, zorgmijders, re-integratie (ex-)gedetineerden en radicalisering en extremisme. In de aanpak van deze thema's ligt de nadruk op preventie, vroegsignalering en eventueel toeleiden naar gerichte zorg. De groep/gezinssystemen/omgeving is in alle leeftijdscategorieën (0-100+).

Oekraïense ontheemden

Het aantal opvangplekken blijft voor Zuidplas in 2026 nagenoeg gelijk (ongeveer 160 opvangplekken, verdeeld over drie locaties). Jaarlijks wordt door het rijk de normvergoeding, die via een specifieke uitkering ontvangen wordt, opnieuw vastgesteld. Vooralsnog verwachten we dat de beschikbare normvergoeding de lasten in 2026 zal dekken.

Halverwege 2026 verloopt de vergunning voor Kavel 13. Het college zal in 2026 een besluit nemen over het vervolg.

ROL (regionale opvang locatie)

COA is voornemens om in Q4 van 2025 een BOPA aan te vragen. Parallel daaraan wordt gestart met de verdere uitwerking van de plannen en de participatie omtrent andere thema's, met name ook rondom het thema veiligheid zoals beschreven in de Najaarsnota.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
2.1.1. Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2.1.2. Minimaal 80% van de Wmo-clieënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: - Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. - Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Realisatie 2024 (1-1-2025)	Najaarsnota 2025 (1-7-2025)	Begroting 2026	
Inwoneraantal	45.064 Peildatum: 1-1-2021	47.843 Peildatum: 1-1-2024	48.726 Peildatum: 1-1-2025	48.726 Peildatum: 1-1-2025		
2.1.1.1 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners waarsstaatjegemeente.nl	Wmo: 2113 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 976 = 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,8% tov inwoners Jeugd: 1012 = 2,1% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 1023= 2,1% tov Inwoners	Wmo: 2.283 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 1015 = 2,1% tov inwoners Aantal unieke cliënten peildatum 01-07-2025	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	

2.1.1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners waarsstaatjegemeente.nl	Wmo: 4081 =9,1% tov inwoners Jeugd: 1629 = 3,6 % tov inwoners	Wmo: 4.265 = 8,9% tov inwoners Jeugd: 1753 = 3,7% tov inwoners	Wmo: 4.059= 8,3% tov inwoners Jeugd: 1679= 3,4 % tov Inwoners	Wmo: 4.037 = 8,3% tov inwoners Jeugd: 1611 = 3,3 % tov inwoners Aantal indicaties peildatum 01-07-2025	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	
2.1.2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	80% (cijfer geheel 2024)	78% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%	
2.1.2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	89% (cijfer geheel 2024)	82% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 90%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.1.1.1 Alleen doorlopende inspanningen zoals beschreven in de kaders/ambities naar aanleiding van de inkoop jeugd en Wmo 2025.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
2.1.3 Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026		
2.1.3 Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	Jeugd/ouders 77%/73% Wmo 69%	Jeugd/ouders 89%/71% Wmo 71% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.1.3.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.	
2.1.3.2 In 2026 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.	
2.1.3.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.1.4. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:								
2.1.4.1 Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep.								
2.1.4.2 Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026			
2.1.4.1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	18,4%	≥ 20% (prognose)	≥ 20%			
2.1.4.2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	56,3%	≥ 75% (prognose)	≥ 75%			
2.1.4.2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	45,8%	≥ 50% (prognose)	≥ 50%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.1.4.1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.	
2.1.4.1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.	
2.1.4.1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

[Stichting Zuidplas Ondersteunt! \(Stichting ZO!\)](#) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Er worden steeds meer inwoners geholpen in het voorveld. De stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA en GALA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

[Hecht](#) levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd). Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domein overstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

GR JW

De Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland ([GR JW](#)) is een regionale organisatie die per 1 januari 2025 verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Gouda en Zuidplas. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

Toekomstverkenning Promen

Het is de verwachting dat de toekomstverkenning Promen in 2025 afgerond wordt. 2026 zal in het teken staan van het verder uitwerken van het plan en indien mogelijk starten met implementatie. Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen en/of zijn raadsbesluiten nodig. De raad wordt geïnformeerd over de te zetten stappen. In de meicirculaire 2025 zijn reeds via het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitie van SW-bedrijven, waar Promen onder valt. Ook stelt het rijk in de komende jaren middelen beschikbaar voor de transitie.

Nieuwe wetgeving

Waarschijnlijk is de “Participatiewet in Balans” en de “wet van school naar duurzaam werk” van kracht. De implementatie zal starten in 2025 daar waar mogelijk, maar ook 2026 zal in het teken staan van implementatie. Voor laatstgenoemde wet zal de samenwerking met het doorstroompunt, arbeidsmarktregio, scholen en GR IJsselgemeenten geïntensiveerd worden. Indien de wet van kracht wordt, zal de participatieverordening aangepast worden. Het is niet bekend wanneer er duidelijkheid komt over de startdatum van de nieuwe wetgeving en/of definitieve wettekst. Op basis van de huidige kennis worden ook in 2026 voorbereidingen getroffen en gaat men door met wat geïmplementeerd is in 2025.

Klantgesprekken

In 2025 start GR IJsselgemeenten met een pilot voor klantgesprekken zodat zij nog meer inzicht krijgen in de verbeterpunten van de dienstverlening en beleid. De eerste resultaten worden in 2026 verwacht.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.1. Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.								
Effectindicator	Realisatie 2020 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026			
Problematische schulden	6,2%	7,3%	7,9%	7,3%	7,3%			

Bron: waarstaatjegemeente.nl								
------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.2.1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	
2.2.1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.2. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).								
2.2.3. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026			
2.2.2 Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8%	2,6% Peildatum 31-12-2024	2,7% Peildatum 01-07-2025	≤ 2,9%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.2.2.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.	
2.2.2.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.	
2.2.2.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.	
2.2.2.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.	
2.2.3.1. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.	

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en innen zij de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling. Door de bevindingen van de toekomstverkenning te implementeren, is er een stabiele basis voor de komende 10 a 15 jaar.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangslotet voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin. De Stichting kan bij de inventarisatie van de problematiek breder kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Daar waar mogelijk wordt verergering van de problematiek voorkomen en duurzame ondersteuning ingezet. Daarnaast speelt de stichting een belangrijke rol in de begeleiding van inburgeraars en ondersteunt het inwoners met geldvragen en administratie op orde brengen. Bij ondersteuning o.a. van geldvragen of administratie is er oog voor beschikbaarheid van regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, maar ook van mogelijk financiële problemen of schulden bij inwoners.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028

In 2026 werken we aan de acties uit het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028. In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen. Het gaat onder andere om de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, GALA: Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien en het collegeprogramma. Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd richt zich onder andere op het behoud en versterken van de sociale basis voor jeugd.

Met het zo vroeg mogelijk inzetten van preventieve interventies, zowel voor de geboorte als daarna, kan voorkomen worden dat problemen ontstaan/verergeren.

Ten behoeve van de structurele versterking van de sociale basis voor jeugd is in de najaarsnota 2025 vanaf 2026 een structureel bedrag van € 63.000 gevraagd, naast de in het kader van het IUJ 2025 beschikbaar gestelde bedrag van € 50.000.

Alert4You

Het Uit de inhoudelijke evaluatie van Alert4You is gebleken dat deze inzet eraan bijdraagt dat ontwikkelingsvraagstukken vroeger gesignaleerd worden, zodat passende ondersteuning vroegtijdig ingezet kan worden. In (bijna) de helft van de trajecten wordt de inzet van zwaardere hulp voorkomen. Deze kinderen konden na afronding van Alert4You met reguliere ondersteuning of ondersteuning op maat binnen de reguliere groep opnieuw tot ontwikkeling komen. Ouders en pedagogisch medewerkers waarderen de inzet van Alert4You.

In Q4 2025 vindt een onderzoek plaats naar de social return on investment van Alert4You. In afwachting van de uitkomst van dit onderzoek wordt voorgesteld om de inzet van Alert4You te verlengen voor de duur van een jaar. Aan de hand van de uitkomst van het SROI-onderzoek wordt overwogen of structurele inzet wenselijk en mogelijk is. De kosten voor 2026 bedragen € 93.000 en worden gedekt via een onttrekking uit de reserve sociaal domein.

Doelstellingen en inspanningen

Volgend uit het vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 en de concept visie sociaal-maatschappelijk domein zijn 2 nieuwe doelen met betrekking tot Jeugd opgesteld, die ook worden opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan jeugd 2026-2028. Hieronder doen wij nieuwe voorstellen voor de effectindicatoren behorende bij de twee doelstellingen. Deze zijn gebaseerd op de in Q2/Q3 2025 in te richten monitor, bedoeld om de voortgang van de doelstellingen te meten.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

2.3.1. Kinderen en jongeren in Zuidplas groeien kansrijk, gezond en veilig op

2.3.2. De instroom in de geïndiceerde jeugdhulp in Zuidplas neemt af

Effectindicatoren	Najaarsnota 2025	Begroting 2026						
Percentage kinderen dat indicatie Voor en Vroegschoolse Educatie effectueert	74%	≥ 75%						
Aantal trajecten Alert4You	38	≥ 38						
Aantal Trajecten School Maatschappelijk Werk en Jeugdhulp Op School	139 + 46	≥ 190						
Aantal meldingen bij Veilig Thuis	350	≥ 350						
Percentage Jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	8,7%	≤ 8,7%						

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Onderzoeken of structurele inzet Alert4You t.b.v. Versterken sociale basis wenselijk is	93.000
In 2026-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028	63.000

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! ([Stichting ZO!](#)) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas en biedt jeugdigen snelle, deskundige en laagdrempelige ondersteuning. Hulp wordt zowel op locatie als bij inwoners thuis geboden. Jongerenwerkers zijn regelmatig aanwezig in de verschillende dorpskernen en spelen een belangrijke rol in het signaleren, begeleiden en activeren van jongeren. De ondersteuning is gericht op (talent)ontwikkeling, eigen regie en participatie. Waar mogelijk wordt lichte, kortdurende hulp ingezet. Daarnaast adviseert de stichting de gemeente bij de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Stichting ZO! draagt bij aan de uitvoering van Kansrijke Start en jeugdhulpondersteuning op school, waaronder schoolmaatschappelijk werk. Ook organiseert zij jongerenactiviteiten zoals Join Us, het Jongeren Informatie Punt (JIP) en individuele jongeren coaching, waarmee zij de brug slaat tussen jeugd, onderwijs en zorg, en bijdraagt aan het versterken van de keten rondom jeugdigen.

GR JW

De GR JW is verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wmo. Onder de Jeugdwet valt onder andere het organiseren van kwalitatief aanbod voor (specialistische) begeleiding, logeren, dagbehandeling/ besteding, (specialistisch) verblijf. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor de jonge inwoners van de betrokken gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is dat de hulp aan jeugdigen zo thuis nabij mogelijk wordt geboden. De GR JW is ook verantwoordelijk voor het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Ethos-telling¹

In september 2025 is de regio Midden-Holland gestart met de voorbereidingen op de Ethos-telling die in april 2026 gaat plaatsvinden. De Ethos-telling geeft inzicht in (verborgen) dakloosheid. Met de resultaten kan beter bepaald worden wat er noodzakelijk is op het gebied van maatschappelijke opvang en huisvestingsbeleid. De uitkomsten van de telling zullen in het najaar 2026 bekend zijn en zullen onderdeel gaan uitmaken van het nog op te stellen regionale plan van aanpak van Dak naar Dak.

Mantelzorg

De doelstellingen zijn behaald. Er zijn geen nieuwe inspanningen opgenomen. Wel zal er gemonitord en gerapporteerd worden over de doelstelling en de doorlopende inspanningen zoals inloop 12-/12+, acties op scholen, gebruik VR brillen, lotgenoten contact, mantelzorgwaarderingen. Daarnaast wordt gemonitord op de bijeenkomsten “praten over later” die in 2025 zijn gestart en in 2026 doorlopen.

HHT

De huishoudelijke hulp toelage (HHT) stopt per 1-1-2026. Er wordt in 2026 bijgehouden of dit stopzetten tot problemen leidt.

¹ ETHOS staat voor ‘European Typology of Homelessness and Housing Exclusion’. De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.4.1 In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.								
2.4.2 Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026			
2.4.2 Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	86%	93% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 65%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.4.1/2.4.2 Er is geen specifieke inspanning voor deze doelstellingen.	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangsloket voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- De inzet op preventie en gezondheidsbevordering is de afgelopen jaren structureel versterkt, zowel lokaal als in regionaal verband. Binnen de regio Midden-Holland is intensief gewerkt aan de totstandkoming van een regioplan en een transformatieplan, gericht op een duurzame samenwerking tussen het medisch en sociaal domein. In 2026 wordt de implementatie van deze regionale transformatieplannen voortgezet, met als doel een langdurige en breed gedragen samenwerkingsstructuur te realiseren die gezondheid en preventie integraal benadert.
- Lokaal zijn in navolging op het in 2024 vastgestelde plan van aanpak Lekker fit Zuidplas! elk jaar uitvoeringsprogramma's opgesteld die concrete invulling gaven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit zal wederom in 2026 plaatsvinden met als doel om de gezondheid van inwoners te bevorderen, gezondheidsverschillen te verkleinen en samenhangende preventieve aanpakken te versterken. Vanaf 2024 is in samenhang met het Integraal Zorgakkoord (IZA) en GALA gewerkt aan de regionale ketenaanpakken: valpreventie, Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI), Kind naar Gezond Gewicht, Welzijn op Recept en Kansrijke Start.
- Na 2026 lopen de huidige uitvoeringsregelingen en financiering voor IZA, GALA en het Sportakkoord II af. In 2026 streven we ernaar deze initiatieven te evalueren en, afhankelijk van landelijke voortgang en financiering, voort te zetten of structureel te verankeren. Tegelijkertijd zetten we in op meer samenhang binnen het preventieve gezondheidsbeleid, onder meer via regionale samenwerking binnen het IZA en de inzet van het transformatieplan Gedeelde Zorg. Het streven is om dit te integreren in het integrale uitvoeringsprogramma voor het sociaal-maatschappelijk domein, zodat we toewerken naar één logische en samenhangende strategie op het gebied van preventie, gezondheidsbevordering en samenwerking met ketenpartners.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*" uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
2.5.1 In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.
2.5.2 In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.
2.5.3 In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.
2.5.4 De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.
2.5.5 Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.
2.5.6 Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	
2.5.1 Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%	38%	38% (peiljaar 2022)	45%	≥ 35%	≥ 35%	
2.5.2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	11,9% (2021)	10,4%	10,5%	11,6%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	
2.5.3 Overgewicht doelgroep 18+	52%	52%	52% (peiljaar 2022)	52%	≤ 52%	≤ 52%	
2.5.4 Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6	-	6,6 (peiljaar 2020)	6,3	7	7	
2.5.5 Meestal (zeer) gelukkige jongeren	-	76% (2021)	75%	Geen nieuwe meting	≥ 77%	≥ 77%	
2.5.6 Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%	20%	20% (peiljaar 2022)	20%	20%	≤ 20%	

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de cijfers uit de tabel gebaseerd zijn op de Gezondheidsmonitor die iedere vier jaar door de GGD wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2024. De resultaten daarvan zijn in 2025 gedeeld. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
2.5.1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.	
2.5.1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA)	
2.5.2.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.	
2.5.2.2 en 2.5.3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)	
2.5.4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties	
2.5.5.1 en 2.5.6.1 Nieuw beleid formuleren over het bevorderen van mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Zoals bij 'ontwikkelingen' is benoemd, is [Stichting ZO!](#) één van de organisaties die uitvoering geeft aan het lokale uitvoeringsplan voor IZA-GALA in Zuidplas. Onder andere speelt Stichting ZO! een rol bij de Join Us aanpak (eenzaamheidsbestrijding bij jongeren).

Hecht (GGD HM)

Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt [Hecht](#) een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op <https://eengezonderhollandsmidden.nl>. Hecht werkt multidisciplinair samen met kinderartsen, kinderfysiotherapeuten en logopedisten in de Groei- en Opvoedpoli (GO-poli). Dit is een polikliniek bedoeld voor de follow up van te vroeg geboren kinderen en te licht geboren kinderen. In het kader van de bezuinigingen is door het AB van Hecht een voorgenomen besluit genomen om onder andere de GO-poli af te bouwen per 2026. De gemeenten in Midden-Holland voeren het gesprek met de GRJW over de mogelijkheid om de GO-poli gezamenlijk in te (blijven) kopen als aanvullende dienst. Voor Zuidplas zouden de kosten hiervoor circa € 10.000 zijn. In samenspraak met de GRJW wordt gezocht naar mogelijkheden om dit te financieren met IZA-middelen.

Beleidsindicatoren programma 2

Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Sociaal Domein				2021	2022	2023	2024
Naam indicator	Eenheid	Bron*					
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Zuidplas:	1%	1%	1%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1%	1%	1%	n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	4,0%	3,0%	3,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	4,0%	4,0%	4,0%	n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	Zuidplas:	73,8%	75,0%	76,4%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	71,0%	72,5%	73,4%	n.n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Zuidplas:	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Zuidplas:	165,2	184,7	n.n.b.	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	n.b.	192,0	n.n.b.	n.n.b.
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							
Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Sociaal Domein				2021	2022	2023	2024
Naam indicator	Eenheid	Bron*					
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	12,6%	12,2%	13,4%	11,0%
			Referentiegemeenten:	13,4%	13,2%	13,9%	11,5%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	1,50%	1,40%	1,00%	0,60%
			Referentiegemeenten:	1,30%	1,20%	1,10%	0,90%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Zuidplas:	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
			Referentiegemeenten:	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	Zuidplas:	672,5	690,5	688,9	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	707,1	726,1	n.n.b.	n.n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	Zuidplas:	228,6	201,7	183,4	188,0
			Referentiegemeenten:	277,7	239,4	230,3	121,1
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	Zuidplas:	550	520	540	510
			Referentiegemeenten:	687	690	685	637
Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				2021	2022	2023	2024
Naam indicator	Eenheid	Bron*					
Demografische druk	%	CBS	Zuidplas:	75,9%	76,6%	76,4%	76,9%
			Referentiegemeenten:	78,5%	79,0%	79,1%	79,5%
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

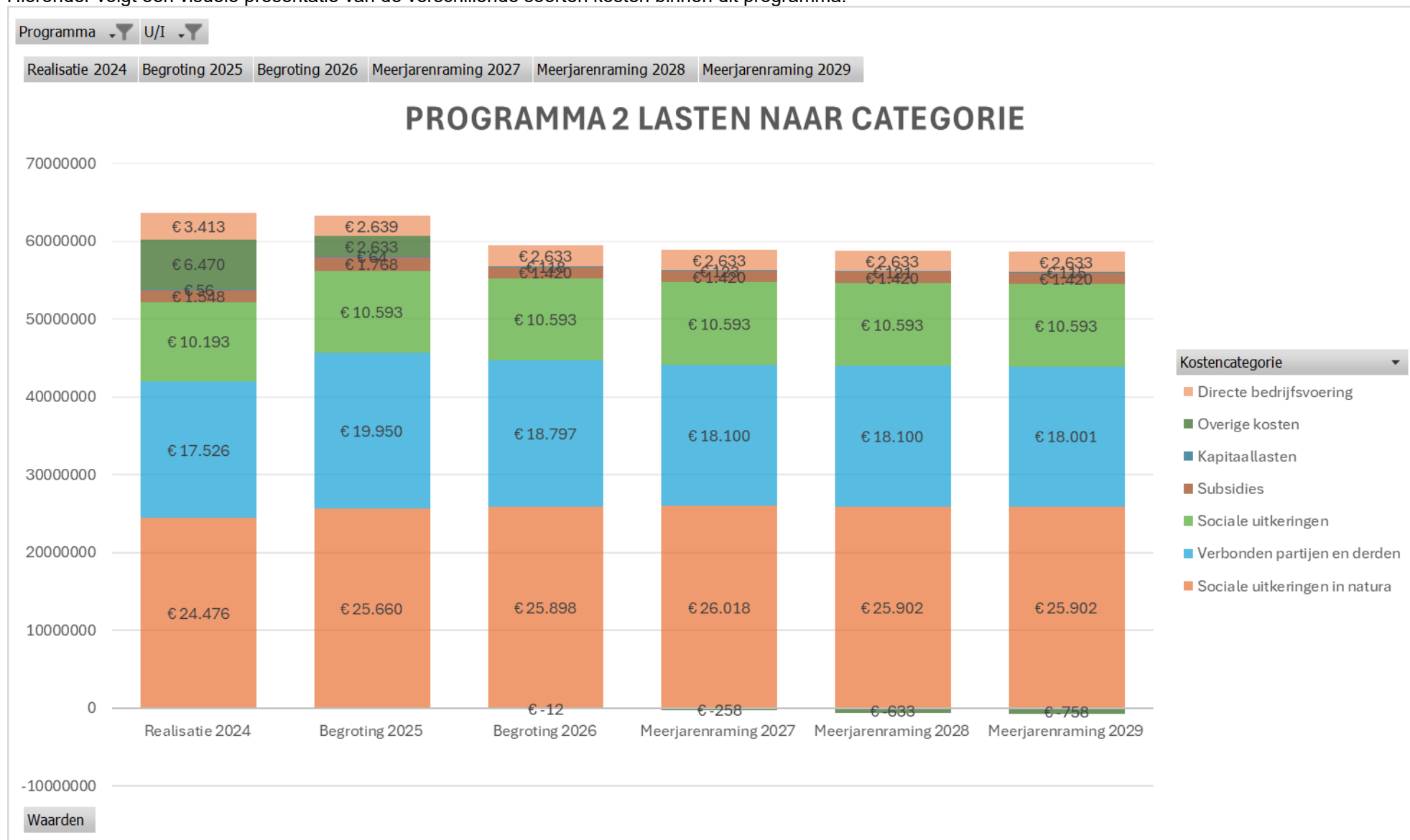
Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2: Sociaal Domein	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Rekening 2024					
Lasten					
2.1: Algemeen sociaal domein	16.350	14.956	12.135	12.053	11.625
2.2: Werk en inkomen	14.914	16.160	14.908	14.837	14.663
2.3: Jeugd	17.978	17.310	17.658	17.440	17.324
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	10.037	10.372	10.344	10.344	10.344
2.5: Volksgezondheid	4.404	4.609	4.529	3.989	3.985
Totaal Lasten	63.682	63.407	59.574	58.664	57.941
Baten					
2.1: Algemeen sociaal domein	4.248	2.686	226	112	109
2.2: Werk en inkomen	11.196	12.872	11.810	11.810	11.810
2.3: Jeugd	109	7	0	0	442
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	1.090	1.023	1.009	959	959
2.5: Volksgezondheid	452	631	540	0	0
Totaal Baten	17.095	17.219	13.584	12.930	13.319
Saldo van baten en lasten	-46.587	-46.188	-45.990	-45.734	-44.623
Toevoeging aan reserves prod			0	0	0
Onttrekking aan reserve sociaal domein			93		
Onttrekking aan kapitaallastenreserves prod 2.5			4	4	0
Resultaat	-46.587	-46.188	-45.893	-44.846	-44.623

Voor een toelichting op de baten en lasten van programma 2. Sociaal domein, verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma.

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente. De gemeentelijke visie op deze en andere voorzieningen is belegd in de *Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040*, die in kwartaal 3 van 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. In dit visiestuk is aangegeven dat we de komende jaren de ambitie hebben om in te zetten op inclusieve, samenhangende en toekomstbestendige voorzieningen die aansluiten bij de identiteit van de verschillende dorpen. In de visie zijn de ambities vertaald naar beleidsuitgangspunten voor vijf domeinen: sport (accommodaties), sporten en bewegen (in de openbare ruimte), cultuur en welzijn, onderwijs en gezondheidszorg (eerstelijnszorg). In 2026 volgt een uitvoeringsprogramma voor deze visie waarin concrete acties voortvloeiend uit de visie een plek krijgen.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

Vooruitkijkend naar het gemeentelijk begrotingsjaar 2026 zijn er enkele belangrijke landelijke ontwikkelingen die relevant zijn voor gemeenten zoals Zuidplas:

Verankering Sportakkoord II:

Het Sportakkoord II (2023–2026) legt de nadruk op drie ambities: het versterken van het fundament van de sportsector (zoals vitale verenigingen en veilige sportomgevingen), het vergroten van het bereik (met meer inclusiviteit en kansengelijkheid), en het verhogen van de maatschappelijke betekenis van sport.

Brede SPUK-regeling 2023–2026:

Gemeenten ontvangen structureel middelen via de Brede Specifieke Uitkering (SPUK) voor het uitvoeren van beleid op het gebied van sport, bewegen, cultuur en gezondheid. Inzet op samenwerking tussen sectoren en integrale plannen (bijvoorbeeld met onderwijs of zorg) wordt hierbij sterk aangemoedigd.

Lokale uitvoeringskracht en monitoring:

De landelijke partijen zetten sterk in op versterking van de lokale uitvoeringskracht via coördinatoren sport en preventie, adviseurs lokale sport en data gedreven beleid. Gemeenten worden gestimuleerd om met data het sportbeleid te onderbouwen, bij te sturen en lokaal maatwerk te leveren.

Voor gemeente Zuidplas betekent dit dat de aansluiting op deze landelijke lijn essentieel is. Hiervoor is de sport- en accommodatie leidend, die waar noodzakelijk geactualiseerd wordt. Daarmee maakt Zuidplas optimaal gebruik van de structurele middelen en ondersteuning vanuit VWS, NOC*NSF en VSG. De uitwerking van de sport- en accommodatievisie land in een uitvoeringsplan.

De bestaande zwembaden lopen tegen hun grenzen aan en vervanging kost veel tijd en voorbereiding (een termijn van 7 jaar is niet ongebruikelijk). Daarom ronden we in 2026 een haalbaarheidsonderzoek af om een plan van eisen op te stellen dat duidelijk maakt welke faciliteiten nodig zijn om inwoners ook in de toekomst een veilig en toegankelijk zwembadaanbod te bieden. Dit onderzoek geeft inzicht in de keuzes die voorliggen, de kosten en de maatschappelijke opbrengsten van een toekomstbestendig zwembadaanbod.

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen. Daarnaast streven we er naar de beweegcijfers van onze inwoners te verhogen en onze sportaanbieders vitaal en gezond.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de [Visie op Onderwijs](#) en vanuit de [Lokale Educatieve Agenda](#) en het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. Onvoorspelbaar bij laatste blijven de aantallen anderstalige leerlingen: in het basisonderwijs is thuisnabij onderwijs met de twee in 2023 in Nieuwerkerk gestarte taalklassen beter mogelijk dan voorheen, maar blijft de vraag achter. In het middelbaar onderwijs is de toestroom naar de Internationale Schakelklas (ISK) in Gouda (voor anderstalige leerlingen van de middelbare schoolleeftijd in de regio Midden-Holland) juist sterk gegroeid. Regionaal wordt gezamenlijk gezocht naar het duurzaam mogelijk houden van deze vorm van schakelonderwijs. Daarnaast is er inmiddels plaatsingsmogelijkheid ontstaan voor leerlingen uit Zuidplas bij een nieuwe ISK in Capelle aan den IJssel. In schooljaar 2025-2026 wordt op twee scholen de inzet van een jeugdhulpdeskundige gerealiseerd, in vervolg op dergelijke inzet in de pilot Koningskwartier.

In het IHP staan voor de periode van 0-5 jaar diverse uitbreidingsopgaven en nieuwbouw/renovatie projecten opgenomen. Ook voor Cortelande is dat het geval. Om sneller in onvoorziene tekorten te kunnen voorzien wordt gewerkt aan een plan. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden voor het 'op afroep' in kunnen zetten van circulaire lokalen.

De opgave voor het realiseren van volledig voortgezet onderwijs wordt steeds concreter. De verwachting is dat het ministerie in 2026 besluit of er een nieuwe school komt in de gemeente Zuidplas met een licentie voor Eindonderwijs voor havo en vwo. Vooruitlopend hierop vindt er nader onderzoek plaats om te komen tot een geschikte locatie voor de volledige nieuwe school. Een dergelijke voorziening moet goed gepositioneerd zijn ten opzichte van andere (regionale) onderwijsvoorzieningen en ook ten opzichte van andere faciliteiten. Er liggen kansen om deze opgave als een brede gebiedsontwikkeling op te pakken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, sub spoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
3.2.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en – directeuren.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, sub spoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.2 Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 3.2.2.1 De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten. 3.2.2.2 Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 3.2.2.3 Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
3.2.2.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.	
3.2.2.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, sub spoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.3 Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
3.2.3 Samen met de schoolbesturen het proces uitwerken voor deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Een belangrijk onderdeel van dit proces is een locatieonderzoek dat in 2025 plaatsvindt. <u>Voorstel aanpassing inspanning:</u> 3.2.3 Samen met de schoolbesturen uitvoering geven aan deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Het betreft in eerste instantie een haalbaarheidsonderzoek naar de kansrijke locaties.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, sub spoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.4. In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
3.2.4.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.	
3.2.4.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.	
3.2.4.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.	

Verbonden partijen

Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en levert de jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier. Voor en met de scholen die in 2025-2026 (analoog aan de pilot Koningskwartier) willen gaan werken met een jeugdhulpdeskundige vindt voorbereidend overleg plaats vanuit Stichting Zo!

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Een belangrijk speerpunt binnen de Cultuurvisie is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. In 2024 is afgesproken dat de cultuurvisie herijkt zal worden. Dit betekent dat we de diverse speerpunten uit de huidige visie tegen het licht houden en dat we nieuwe accenten kunnen bepalen. Een en ander krijgt zijn beslag in 2025. Het voornemen om dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijk op te zoeken, zal zeker voorop blijven staan. Het is namelijk algemeen bekend dat cultuur een preventieve werking heeft en bijdraagt aan het voorkomen van problemen zoals eenzaamheid, stress en depressie.

Voorstel aanpassing algemeen doel:

Het bevorderen van een divers, toegankelijk en duurzaam aanbod van cultuur en erfgoed, dat bijdraagt aan mentale gezondheid, sociale cohesie en het versterken van persoonlijke en collectieve identiteit.

Ontwikkelingen

Lokaal

In de Cultuurvisie 2025 is het belang om te blijven investeren in cultuur nadrukkelijk naar voren gebracht. De maatschappelijke opbrengsten zijn duurzaam en betekenisvol en daarom essentieel voor onze groeiende gemeente. In de visie hebben we vier belangrijke thema's benoemd om verder richting te geven aan de (culturele) toekomst:

1. Cultuur - inclusief en toegankelijk
2. Cultuur als verbindend middel
3. Cultuur als preventief middel
4. Cultuur voor een levendige, vitale en recreatieve samenleving

De verdere uitwerking van deze thema's in een uitvoeringsprogramma moet nog plaatsvinden en dit zal in nauwe samenwerking gebeuren met de uitwerking van de andere visies binnen het sociaal-maatschappelijk domein en uiteraard in afstemming met het culturele veld.

Regionaal

Binnen Regio Midden-Holland zetten we ook in 2026 in op samenwerking op het gebied van cultuur. Het gaat daarbij om onderlinge samenwerking tussen de vijf gemeenten maar ook om de samenwerking met andere regio's, de Provincie Zuid-Holland en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Als stedelijke cultuurregio hebben we een goede informatiepositie waardoor we beter kunnen anticiperen op Rijksbeleid.

De regionale ambities en doelen zijn gericht op:

- Het investeren en borgen van kwalitatieve cultuureducatie onder andere door Cultuureducatie met Kwaliteit
- Regio brede inzet en aanpak op de speerpunten Jongeren & Cultuur en Immaterieel Erfgoed & Ambachten
- Investeren en inzet op regionale projecten
- Verbinden van cultuur met andere domeinen

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Huidig cultuurbeleid continueren.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
3.3.1 Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.							
3.3.2 Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteitenaanbod is gestabiliseerd.							
3.3.3 Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.							
3.3.4 Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.							
3.3.5 Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.							
Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
3.3.2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 70%			
3.3.2.2 Tevredenheid over culturele activiteitenaanbod	22%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 22%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
3.3.1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).	
3.3.1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.	€ 10.000
3.3.3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.	
3.3.4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.	
3.3.5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, sub spoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.3.6 Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

3.3.6 We stellen een visie maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente.

Voorstel aanpassing inspanning:

De visie op maatschappelijke voorzieningen werken we verder uit in een voorzieningenprogramma

Middelen

Beleidsindicatoren programma 3

Beleidsindicatoren Programma 3			Werkelijk				
Taakveld: Onderwijs							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2021	2022	2023	2024
Absoluut verzuim (deze leerlingen staan niet op een school ingeschreven)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado/Jaarsverslag leerplicht	Zuidplas:	-	1,1	1,9	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	2,0	4,2	6,0	n.n.b.
Relatief verzuim (deze leerlingen spijbelen, gaan ongeoorloofd op vakantie of vertonen zorgwekkend ziekteverzuim)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	Zuidplas:	31	45	37	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	18	21	23	n.n.b.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	Zuidplas:	1,1%	1,6%	1,5%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,6%	2,1%	2,1%	n.n.b.
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2016	2020	2022	2024
Niet-sporters (het percentage niet-sporters in Zuidplas (dit wordt eens in de vier jaar onderzocht)	%	GGD, CBS, RIVM	Zuidplas:	48,0%	48,4%	51,4%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	49,5%	50,8%	47,9%	n.n.b.
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

* Via www.waarstaatjegemeente.nl

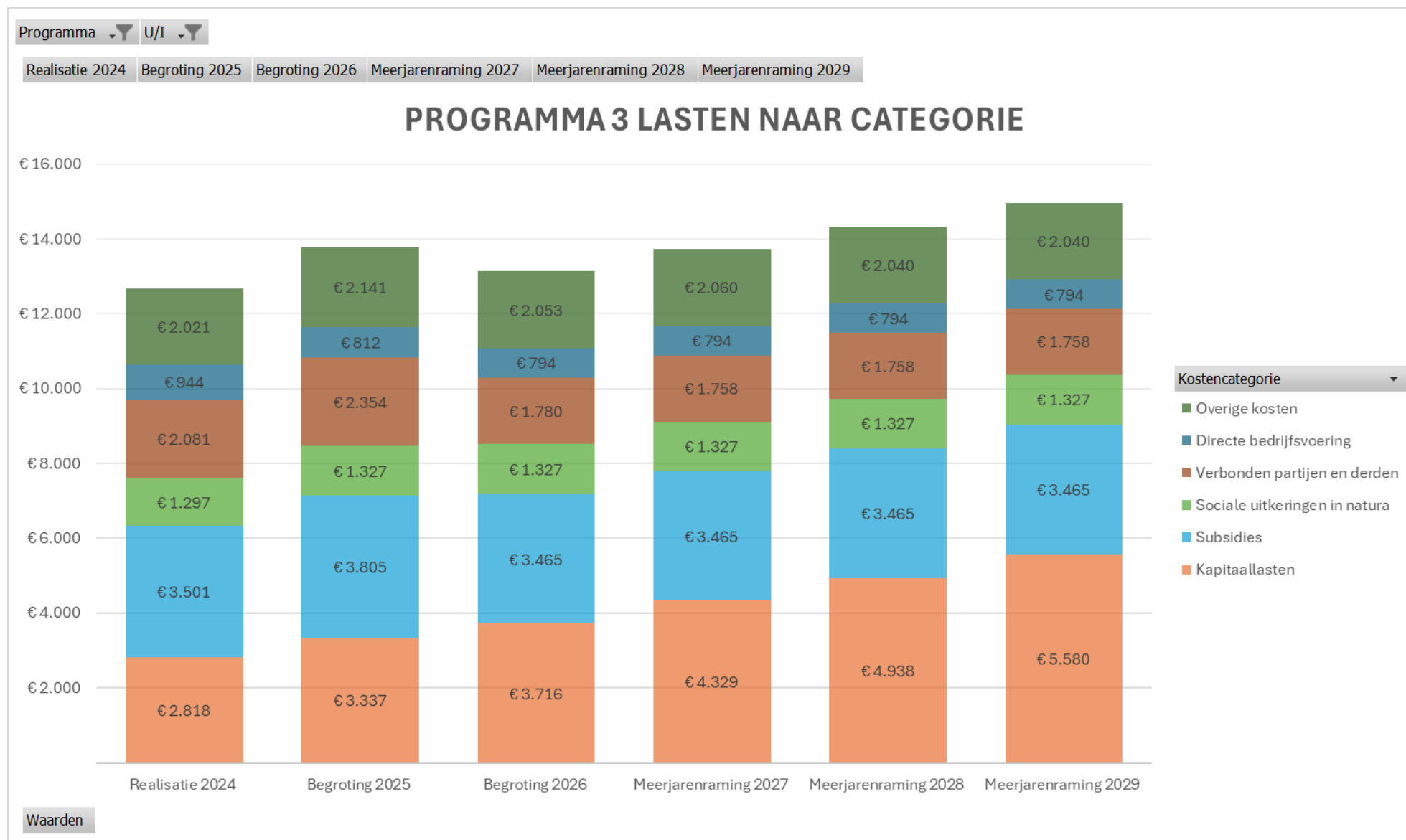

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3: Maatschappelijk domein	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
3.1: Sport	5.122	5.471	5.304	5.675	5.728	5.742
3.2: Onderwijs	5.514	5.969	5.766	5.984	6.521	7.151
3.3: Cultuur	2.026	2.354	2.066	2.073	2.073	2.072
Totaal Lasten	12.663	13.795	13.136	13.733	14.322	14.964
Baten						
3.1: Sport	1.737	1.641	1.632	1.452	1.452	1.452
3.2: Onderwijs	1.159	1.211	1.194	1.194	1.396	1.396
3.3: Cultuur	150	319	74	74	74	74
Totaal Baten	3.046	3.171	2.900	2.720	2.922	2.922
Saldo van baten en lasten	-9.617	-10.624	-10.236	-11.013	-11.400	-12.042
Toevoeging aan reserves			0	0	0	0
Onttrekking aan kapitaallastenreserves prod 3.1			121	121	118	118
Onttrekking aan kapitaallastenreserves prod 3.2			134	134	127	127
Resultaat	-9.617	-10.624	-9.981	-10.758	-11.155	-11.797

Voor een toelichting op de baten en lasten van programma 3. Maatschappelijk domein, verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden als ook de Wet Kwaliteit Borging (WKB). Inmiddels gaan we het derde jaar in onder de nieuwe omgevingswet. Alle werkprocessen zijn aangepast om conform de omgevingswet te werken, zoals het instellen van de intake- en omgevingstafel om initiatieven integraal te kunnen beoordelen. Daarnaast worden de eerste wijzigingen van het omgevingsplan voorbereid en worden er steeds meer buitenplanse omgevingsplan activiteiten aangevraagd. Het programma implementatie Omgevingswet is afgerond en overgedragen aan het cluster Ruimtelijk Beleid. We zitten echter nog steeds in een transitiefase tot eind 2031 en zullen ons moeten blijven ontwikkelen op het gebied van de Omgevingswet.

Gebiedspaspoorten

In 2025 en 2026 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. Nu de Omgevingsvisie Zuidplas 2040 is vastgesteld, gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van de langetermijnambities. Eerder stelde u op 24 januari 2023 het Gebiedspaspoort Zevenhuizen vast, op 25 oktober 2023 nam u een positief besluit over het Gebiedspaspoort Moerkapelle en op 8 oktober 2024 ging u ook akkoord met het Gebiedspaspoort Moordrecht. In 2025 en 2026 werken we aan het opstellen van het gebiedspaspoort voor het laatste dorp: Nieuwerkerk aan den IJssel. Het college streeft ernaar om daarna de Omgevingsvisie Zuidplas te actualiseren, zodra voor alle vier de bestaande dorpen een gebiedspaspoort is opgesteld. Idealiter herhaalt deze cyclus zich om de vier jaar.

Tot en met 2024 rapporteerde het college jaarlijks in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) over de uitvoering van de vastgestelde gebiedspaspoorten. Vanaf 2025 legt het college de financiële keuzes aan u voor in het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG) en de reguliere P&C-cyclus. De inhoudelijke voortgang over de gebiedspaspoorten leest u terug in de webapplicatie van het Projectenboek Zuidplas. U vindt daar onder andere informatie met betrekking tot de beslispunten uit de raadsvoorstellen die u vaststelt. Daar waar sprake is van aangenomen moties, krijgt de voortgang daarvan eveneens een plek op de projectpagina. Verder behoudt de gemeente Zuidplas na vaststelling van een gebiedspaspoort het contact met de participanten. Het streven is om 1 á 2 keer per jaar de Smaakmakers (inwoners) en stakeholders (ondernemers en maatschappelijke organisaties) mee te nemen in de voortgang.

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschat regels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van bruidsschatregels). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Na vaststelling worden de gebiedspaspoorten vertaald in het omgevingsplan. Dit zal in de gemeenteraad worden besproken en vastgesteld. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen zal een (deel)omgevingsplan worden opgesteld en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van het eerste (deel)omgevingsplan. Dit zal in Q3 – 2025 ter inzage worden gelegd. De verwachting is dat dit eind 2025 aan de raad wordt voorgelegd ter vaststelling.

In het Omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid. Daarbij nemen we de mogelijkheid om mee te denken met initiatiefnemers en streven we er naar om ambities zoals geformuleerd in de omgevingsvisie te realiseren. In deze fase zal de gemeente ook kijken naar de dienstverlening in de vorm van toepasbare regels. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Omgevingsvisie

De gemeente heeft in 2021 de Omgevingsvisie vastgesteld zonder Cortelande. In 2025 zijn de grenzen van de Omgevingsvisie aangepast en is de Omgevingsvisie gepubliceerd op het DSO. Het college streeft ernaar om in 2026 te starten met het actualiseren van de Omgevingsvisie Zuidplas, zodra voor alle vier de bestaande dorpen een gebiedspaspoort is opgesteld. Idealiter herhaalt deze cyclus zich om de vier jaar.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.1.1	We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.
4.1.2	We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	
4.1.1.1	We streven ernaar om 95 % van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.
4.1.1.2	In 2025 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad.
Middelen	

<u>Verzoek tot aanpassen inspanning:</u> In 2026 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Het (deel)omgevingsplan wordt wel in 2025 ter inzage gelegd.	
4.1.2.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.	

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 inwerking getreden en heeft daarmee een grote invloed op de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden- De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

- Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).
- Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Bovenstaande taken die door de ODMH worden uitgevoerd dragen bij aan de doelstellingen en inspanningen met betrekking tot het beter faciliteren van ondernemers en inwoners.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel is op 6 maart 2024 ingediend bij Tweede Kamer en aangenomen in de Tweede kamer op 3 juli 2025. In het najaar van 2025 wordt deze behandeld in de Eerste Kamer. Deze wet wijzigt de Huisvestingswet 2014, Omgevingswet, De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Woningwet. De overheid wil meer regie pakken op de aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en verdeling daarvan en het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Ook komt een gemeentelijke woonvisie met dit wetsvoorstel te vervallen en wordt omgezet in een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet. In het volkshuisvestelijk programma worden de percentages voor sociale huur (30%) en andere categorieën evenals 2/3e betaalbaar opgenomen op last van de instructieregels die volgen vanuit het Rijk naar aanleiding van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting.

Woonwagenstandplaatsen

Er ligt een (wettelijke) opgave om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren in Zuidplas om te voorzien in de behoefte. Een locatie onderzoek is momenteel uitvoering. In het (tijdelijk) omgevingsplan (CHW bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1) van het Middengebied zijn 6-8 standplaatsen opgenomen. De stedenbouwkundige inpassing hiervan en de kansen voor gefaseerde realisatie in de ontwikkeling van Cortelande wordt onderzocht. Tevens blijven locaties buiten Cortelande een optie. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuw (toewijzings-)beleid voor bestaande en nieuwe woonwagenstandplaatsen in de gemeente.

Wet schrappen voorrang statushouders

De Tweede Kamer heeft op 3 juli 2025 de *Wet schrappen voorrang vergunninghouders* aangenomen, hiervoor geldt dezelfde tijdsad als de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Als deze wet door de Eerste Kamer wordt aangenomen dan heeft dat gevolgen voor de voorrangpositie van statushouders. De Huisvestingsverordening moet dan ook hierop worden aangepast, omdat statushouders in Zuidplas nu direct bemiddeld worden naar een woning (is voorrang). Het is nog de vraag welke consequenties deze wet precies heeft en of de taakstelling voor statushouders blijft voortbestaan. Als de wet wordt aangenomen, kan dat effecten hebben op (de effecten van) het huidige woonruimteverdelingssysteem (B/L-score).

Woonruimteverdelingssysteem en doorstroming

In 2025 worden regionaal gesprekken gevoerd over het huidige toewijzing systeem voor sociale huurwoningen (de zogenaamde B/L-score). Eind 2025 volgt onder begeleiding van een adviesbureau een strategisch kaders voor woonruimteverdeling wat vervolgens wordt uitgewerkt tot een passend toewijzingsmodel. Er wordt eind 2025 een besluit genomen over het advies om al dan niet over te stappen. Indien hiertoe wordt besloten zijn er middelen nodig om de overstap te kunnen faciliteren. Ditzelfde geldt voor in te zetten (regionale) doorstrooinstrumenten, om ouderen van een grotere woning naar een passende woning te kunnen stimuleren en begeleiden. Zowel voor de woonruimteverdeling als doorstroming is een aanpassing van de Huisvestingsverordening nodig.

Wijziging provinciaal omgevingsbeleid

De Provincie Zuid Holland pakt in het kader van de Woondeals meer regie op gemeentelijke woningbouwprogramma's. In de Omgevingsverordening is opgenomen dat gemeenten met minder dan 27% sociale huur minimaal 34% sociale huur moeten programmeren in nieuwbouw. Zuidplas heeft 24% sociale huur. Om hiervan af te kunnen wijken heeft Zuidplas in 2025 een groeipad sociale huur opgemaakt. Dit groeipad is voldoende beschouwd door de Provincie. Dit plan kan gebruikt worden om 30% sociale huur in nieuwe projecten te blijven hanteren, echter geeft het geen garantie dat de Provincie ook instemt met 30%. Dit kan dus in de praktijk van invloed zijn op beoordeling en de haalbaarheid van projecten.

Regionale Woonzorgvisie

In 2025 is de regionale woonzorgvisie als koers opgeleverd. De regio staat aan de vooravond om hierover uitvoering- en verdeelafspraken te maken. Hier wordt eind 2025 mee gestart en loopt door in 2026. De uitkomsten moet de gemeente verankeren in het op te stellen volkshuisvestelijke programma.

Woontopafspraken

Eind 2024 zijn door het Rijk woontopafspraken gemaakt over de realisatie en versnelling woningbouw. In 2025 worden gewerkt aan de uitwerking van deze afspraken, zoals onder andere het herijken en concretiseren van de Regionale Realisatie Agenda Wonen Midden-Holland (regionale woondeal). De investeringscapaciteit van corporaties in Midden-Holland blijft nog steeds een aandachtspunt, waar het Rijk van op de hoogte is (zie ook de [Tweede Kamer vragen](#) van kamerlid Grinwis). In regionaal verband wordt gewerkt aan onderlinge solidariteit en versnelling van woningbouwprojecten.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.2.1 In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijspeil 2024).								
4.2.2 We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.								
Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026		
4.2.1 Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar	onbekend	83%		89%	93%	≥ 95%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.2.1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	€ 20.000
4.2.1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt erop tijdelijke- flexwoningen ingezet.	
4.2.1.3 en 4.2.2.4 Er wordt in 2025 een regionale woonzorgvisie opgesteld waar de lokale opgave in beeld wordt gebracht. Daarnaast wordt de Woonvisie geactualiseerd en worden voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet.	€ 10.000
<u>Voorstel aanpassing inspanning:</u> Uitvoering geven aan de regionale woonzorgvisie en uitgangspunten op te nemen in het regionale afsprakenkader en het lokale volkshuisvestelijke programma.	
4.2.1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.	
4.2.2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.	
4.2.2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.	€ 15.000
<u>Voorstel toevoegen inspanning:</u> 4.2.2.3 We werken aan beleid voor woonwagendplaatsen, dit beleid wordt verankerd in het volkshuisvestelijk programma, we voldoen hiermee aan de wet versterking regie volkshuisvesting.	€ 15.000
<u>Voorstel toevoegen inspanning:</u> 4.2.2.4 We passen de Huisvestingsverordening aan in 2027 zodat deze weer voldoet aan de (nieuwe) wettelijke vereisten (vanuit de wet versterking regie volkshuisvesting).	€ 25.000
<u>Voorstel toevoegen inspanning:</u> 4.2.2.5 en 4.2.1.5 We stellen een volkshuisvestelijk programma op. Hiermee voldoen we aan de wet versterking regie volkshuisvesting, welke naar verwachting per 1-1-2026 in werking treedt.	€ 50.000
<u>Voorstel toevoegen inspanning:</u> 4.2.2.6 We verkennen de mogelijkheden intern en extern tot het optoppen van de bestaande voorraad.	€ 10.000
<u>Voorstel toevoegen inspanning:</u> 4.2.2.7 We maken afspraken over (het toewerken naar) het veranderen van het woonruimteverdelingssysteem van de B/L score naar een inschrijfmodel. Dit doen we in regionaal verband. We beogen hiermee een meer uniform systeem te creëren voor woningzoekenden.	€ 25.000

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.3 De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

4.2.3.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.

4.2.3.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.

€ 25.000

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.4 In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

4.2.4.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauselandchap(pen) of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.

4.2.4.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.5. In 2025/2026 stuurt het college op een toekomstbestendige visie en situatie voor de recreatieparken, waarbij wordt ingespeeld op de dynamiek van de parken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

4.2.5.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.

4.2.5.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.

4.2.5.3 De gemeente richt een programma Toekomstbestendige recreatieparken in en werkt van daaruit integraal verder om de recreatieparken te helpen naar een toekomstbestendige situatie.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In 2026 zal samenwerking met ondernemers centraal staan in de economische aanpak van Zuidplas. Daarbij wordt gefocust op het versterken van samenwerkingsverbanden met ondernemers en regionale partners.

Bij de Zomernota 2025 heeft uw raad de motie M76 [“Inzet Ozb-verhoging niet-woningen”](#) aangenomen.

Hierover kan het volgende vermeld worden: in 2026 wordt geïnvesteerd in vernieuwde initiatieven voor winkelgebieden en Bedrijven Investeringszones (BIZ) en wordt onderzocht of dit op andere plekken ook mogelijk is. Deze BIZ-en zullen bijdragen aan een gezamenlijke verbetering van de bedrijfsomgevingen, terwijl er politiek verder wordt verkend of een ondernemersfonds mogelijk is. Dit alles moet het lokale ondernemersklimaat versterken en stimuleren.

De herstructurering van de afdeling Economische Zaken is in volle gang, met als doel een volwaardige bezetting en efficiëntere samenwerking met lokale winkeliers-, ondernemersverenigingen en ondernemers. Dit zal zorgen voor een beter afgestemde, daadkrachtige aanpak en meer ruimte voor gezamenlijke initiatieven.

Ook regionaal wordt gewerkt aan de verduurzaming van bedrijventerreinen, met nadruk op zonnepanelen op daken en energiebesparende maatregelen. Samenwerking wordt daarbij gezocht met onder andere de ODMH, Oostland gemeenten en de regio Midden-Holland. Daarbij zullen ondernemers worden geïnformeerd over beschikbare subsidies vanuit de provincie, om samen met de ondernemers, de stap te kunnen maken naar een groenere en toekomstbestendige economie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.3.1	We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
4.3.2	We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.3.1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).	
4.3.1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.	
4.3.1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.	
4.3.1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.	
4.3.2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.3 Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.3.3 Ook in 2026 wordt niet gestart met een haalbaarheidsonderzoek. We wachten op de resultaten van de gesprekken van Provincie Zuid-Holland met het Rijk en kijken met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten. Het ziet er naar uit dat de verwachte duidelijkheid over dit fonds er in 2026 zal komen.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.4 Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.3.4 Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.	

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan, het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid,

Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van Cortelande is aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Gemeente Zuidplas en provincie Zuid-Holland zijn in gesprek met Rijkswaterstaat over de aansluiting van het regionaal wegennet op de A20 in relatie tot de opgave 'verbreding A20'. Op 2 mei 2024 ondertekenden de gemeenten Zuidplas en Waddinxveen de 'Intentieovereenkomst mobiliteit en bereikbaarheid Zuidplas-Waddinxveen'. Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20' en is nu ondergebracht bij Regio Midden-Holland.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.). Duurzame mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda zetten gezamenlijk in op realisatie van een nieuw station Gouda – Zuidplas. ProRail voorziet in 2027 een reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Sinds eind 2024 wordt het busvervoer in de regio uitgevoerd door QBuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met QBuzz. Jaarlijks stelt QBuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas en omgeving.

Met het STOMP-ordeningsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV). STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkelingen. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en

actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominentere plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen. Dit principe wordt verder uitgewerkt in de mobiliteitsvisie (beoogde vaststelling Q4 2025).

Vanaf 1 juli 2024 is er een nieuwe wetgeving van kracht: de Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2 productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met Regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een aantrekkelijk alternatief vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risico gestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

Een belangrijk onderdeel van mobiliteit is parkeren. In de mobiliteitsvisie (beoogde vaststelling Q4 2025) worden de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van parkeren vastgelegd. De nadere uitwerking van dit beleid volgt in een nieuwe nota parkeernormen. De huidige Nota parkeernormen 2019 is inmiddels zes jaar oud. De huidige nota baseert zich op kencijfers van het CROW die dateren uit 2018 en 2019. Inmiddels zijn er in 2024 nieuwe kencijfers door het CROW opgesteld. Sinds maart 2022 heeft provincie Zuid-Holland parkeerbeleid opgenomen in de omgevingsverordening. Het nieuwe provinciaal beleid (herziening 2024) betreft een aangepaste parkeernorm voor sociale woningbouw, stationsomgevingen en grote buitenstedelijke bouwlocaties. De provincie roept op om het parkeerbeleid meer data gedreven te maken. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens ruimtelijke procedures.

Daarnaast geldt dat in de toepassing van de Nota parkeernormen 2019 de gemeente met regelmaat aanloopt tegen een aantal hiaten in de regelgeving. Dit leidt in de praktijk tot discussies in het beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld in de toepassing van aanwezigheidspercentages per functie en de toe te passen reductie op de parkeeropgave, de wijze van berekening van de parkeeropgave bij verandering van functie. De nieuwe Nota Parkeernormen moet ook een duidelijker kader geven in de mogelijkheden om af te wijken van de vastgestelde parkeernormen en de motivatie daarop.

Tot slot is de Nota maatwerk parkeren Middengebied nu een op zichzelf staand document, terwijl er nauwe samenhang is met de Nota parkeernormen. Het is wenselijk, als een nieuwe nota wordt opgesteld, dit in één document te integreren.

In 2024 is een start gemaakt met de actualisatie van de Nota Parkeernormen 2019. In maart 2025 heeft een Benen Op Tafel sessie met de raad plaatsgevonden. Tijdens deze sessie is de richting voor een nieuwe nota parkeernormen besproken.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Voor de regio Midden-Holland en voor de gemeente Zuidplas is een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opgesteld om proactief met verkeersveiligheid aan de slag te gaan. In maart 2025 is de voortgang van het uitvoeringsprogramma in kaart gebracht.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.1 In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners								
4.4.2 In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
4.4.2 Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0	0	2			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.4.1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.	
4.4.1.2 In 2025 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.	€ 15.000
<u>Voorstel tot wijzigen inspanning:</u> In 2026 het verder doorontwikkelen van het deelmobiliteitsaanbod door het organiseren van informatiebijeenkomst voor geïnteresseerden voor particuliere initiatieven op wijk/straatniveau, het eventueel plaatsen van extra deelfietsen van Donkey Republic en inzet om aanspraak te maken op de SPUK-regeling inclusieve deelmobiliteit.	
4.4.1.3 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).	
4.4.2.4 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.3 In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.	
4.4.4 We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.	

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
4.4.3 Toegankelijke bushaltes	9	52	0	52	60			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.4.3.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.	
4.4.3.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.	
4.4.4.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.	
4.4.4.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.	
4.4.4.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.4.5 Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).
4.4.6 Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.
4.4.7 Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.
4.4.8 Onderzoek: de verkeersveiligheid van de huidige inrichting van de schoolomgeving bij de Oudersvrucht vergroten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.4.5.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.	
4.4.5.2 Bij reconstructies worden wegen (zoveel mogelijk) volgens landelijke richtlijnen ingericht.	
4.4.6 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.	

4.4.7 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.	
4.4.8 Onderzoek door een extern bedrijf laten doen naar de door te voeren noodzakelijke aanpassingen in de schoolomgeving	€ 25.000

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.9 De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.	
4.4.10 We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.4.8 Vaststellen mobiliteitsvisie in 2025, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.	
4.4.9.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).	
4.4.9.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.4.10.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deellovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20.	
4.4.10.2 Onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.11 We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.	
4.4.12 In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.	
4.4.13 Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.	

Verbonden partijen

Regio Midden-Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan thema's en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).
- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, uitvoeren interressescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties, opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.
- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub/treinstation mede gefinancierd.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied

De gemeente werkt aan een bovenregionale woningopgave met de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp, het vijfde dorp van Zuidplas, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. Het is een collectieve opgave om deze bovenregionale woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente vult hierin een regierol door plannen uit te werken en afspraken te maken met bestuurlijke en andere samenwerkingspartners.

De gemeente heeft de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. In de daaropvolgende periode is gewerkt aan:

De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;

De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;

Twee (ontwerp)-bestemmingsplannen en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis van het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar milieu-effecten. Er is één bestemmingsplan opgesteld voor de gebiedsontwikkeling van het dorp en een tweede bestemmingsplan voor het omliggende agrarische en polderlandschap (Groene Waterparel, Groene Schakel en agrarische zone).

De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en zijn het kader waarbinnen de gemeente de gebiedsontwikkeling vormgeeft. Parallel hieraan zijn twee ontwerpbestemmingsplannen en het MER in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie heeft mogen indienen, die de gemeente vervolgens heeft betrokken bij de afronding van het definitieve bestemmingsplan. Het eerste bestemmingsplan is op 14 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Het tweede bestemmingsplan wordt naar verwachting in het najaar van 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad. De grondexploitatie is vastgesteld maar met beperkte vrijgave van budgetten, namelijk enkel de budgetten voor plankosten en verwerving (onder voorwaarden) voor 2024. Hiermee is feitelijk (en in de ogen van de accountant) sprake van een bestendiging van het voorbereidingskrediet. Er kan nog geen fysieke uitvoering worden gegeven aan de ontwikkeling op basis van deze beperkte vrijgave van budgetten.

De beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan zijn bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan voor het dorp moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. Ook heeft de gemeenteraad gevraagd om de grondexploitatie in de tussenliggende periode te herijken, met het oog op een financieel verantwoorde gebiedsontwikkeling. Bij de herijking zal naar verwachting een robuuste grondexploitatie tot vrijgave van de uitvoeringsbudgetten moeten leiden.

In korte tijd kan ook veel gebeuren. In de tussenliggende periodes wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden door middel van openbare viermaandelijke voortgangsrapportages.

De raad heeft ook op 29 januari 2025 de 'Motie vreemd – Perspectief inwoners en ondernemers Middengebied – onderdeel impuls intake- en omgevingstafel' (2024M104) aangenomen. Daarbij is verzocht de intake- en omgevingstafel een impuls te geven. De kosten hiervan mogen niet gedekt worden vanuit het voorbereidingskrediet van het Middengebied omdat dit reguliere RO werkzaamheden betreffen. Hiervoor is geen dekking gegeven door de gemeenteraad en het college heeft deze aanvullende dekking niet opgenomen in de begroting in verband met de benodigde bezuinigingen. Dit onderdeel van de motie is niet uitvoerbaar.

De raad heeft op 11 februari 2025 de 'Motie onderzoek toekomst(bestendigheid) Agrarische Zone nabij NWK' (2025M08) aangenomen. Daarbij is verzocht om een toekomstverkenning/ lange termijnvisie te doen voor [bovengenoemd] agrarisch deelgebied behoudens het tracé van de toekomstige ontsluitingsweg wat momenteel in procedure is bij de RvS en deze visie uiterlijk vierde kwartaal 2025 aan de gemeenteraad aan te bieden. Begin 2025 is het bestemmingsplan waarin de agrarische zone ligt vastgesteld. Het plan is nog niet onherroepelijk. Sinds die tijd is er vooral gewerkt aan urgente zaken die in het Middengebied spelen, zoals het traject Wim Kuijken en de voorbereiding van de besluitvorming over Cortelande. Er is tot op heden nog geen visie uitgewerkt voor de agrarische zone. Dit kan in 2026 worden opgepakt

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Er is op dit moment een voorstel in procedure om de looptijd van de grondbank te verlengen gelet op de doorlooptijd van de ontwikkeling. De gemeente heeft een koopovereenkomst voor aankoop van de gronden van de grondbank. Er worden verkennende gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gefaseerde ontwikkeling van het Middengebied. De gemeenteraad wordt eind 2024 meegenomen in de stand van zaken en voorlopige uitkomsten van deze besprekingen.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. Alle fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed. Omdat verwacht wordt dat het laatste deelplan, 3X, niet op korte termijn tot ontwikkeling zal komen zal de BV/CV ontmanteld worden.

Schielands Hoge Zeedijk

Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard gaat de Schielands Hoge Zeedijk verzwaren. Een groot deel van die dijk ligt in het grondgebied van de gemeente Zuidplas. Het doel van de verbetering is voldoen aan de door de rijksoverheid gestelde veiligheidseisen. Zuidplas heeft verschillende assets op en naast de dijk. Primaire doel is om minimaal deze assets, op kosten van het dijkverbeteringsproject, terug te krijgen. Daarnaast is het streven om tijdig inzicht te krijgen in gewenste en haalbare koppelkansen, investeringen en planningen op elkaar af te stemmen en zo kapitaalvernietiging te voorkomen.

Verder wil Zuidplas de belangen van bewoners en bedrijven tijdig (laten) behartigen in dit proces. Dit is nu niet belegd. Hoewel dit geen wettelijke taak is wil de gemeente zich hierop tijdig voorbereiden door een kwartiermaker/projectleider aan te stellen en de organisatie hierop in te richten.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Dit is nagenoeg gereed.

Schielands Hoge Zeedijk

De belangen van de gemeente Zuidplas in het project dijkverbetering van de Schielands Hoge Zeedijk behartigen.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Basis: vastgestelde programmaplan

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om dit te realiseren is het Programmaplan Duurzaamheid 2024–2026 (A.24.000206) opgesteld en op 27 februari 2024 vastgesteld door het college. De raad is hierover geïnformeerd via raadsinformatienota Z24.000173. De financiële effecten zijn verwerkt in programmabegroting 2025-2028.

Stand van zaken bezuinigingstaakstelling

Met het vaststellen van de Zomernota 2025 is besloten tot een oplopende bezuiniging op het programma Duurzaamheid: van €100.000 in 2026 tot €400.000 in 2029. Via motie M72 (8 juli 2025) is het college verzocht hierbij als eerste te kijken naar besparing op interne en externe project- en proceskosten die samenhangen met de Regionale Energiestrategie (RES). De bezuiniging is verwerkt in de programmabegroting 2026-2029.

In de Najaarsnota 2025 zit een voorstel om de oplopende reeks van de taakstelling te schrappen vanaf 2027 (zie voorstel op programma 4). De taakstelling blijft dus bij de € 100.000 structureel vanaf 2026. De aanleiding is de extra Rijksbijdrage in de Septembercirculaire 2025.

Impact Septembercirculaire op middelen en prioriteiten

In de Septembercirculaire 2025 is duidelijk geworden dat het Rijk voor 2026 € 666 miljoen ter beschikking stelt. Dit is minder dan de bedragen van € 775 miljoen in 2025, oplopend naar € 1.037 miljoen in 2030, die de Raad voor het Openbaar Bestuur had becijferd in maart 2024. Niettemin is het bedrag € 606.000 hoger dan Zuidplas in de meerjarenbegroting had opgenomen.

Het college stelt voor om deze extra middelen te gebruiken om het aandeel eigen middelen voor Duurzaamheid te schrappen. Dit betekent dat de focus komt te liggen op de doelen van de Klimaatwet en dat lokale prioriteiten vanaf 2026 gestopt worden-of nader overwogen worden. Bij de Zomernota 2026 wordt het Programmaplan opnieuw tegen het licht gehouden en krijgt de raad inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn in relatie tot de doelen en ambities.

Onduidelijke impact van Natuurherstelwet

Vanuit Europa is in 2024 de natuurherstelwet van kracht geworden. Deze wet verplicht lidstaten tot het nemen van effectieve maatregelen voor herstel van biodiversiteit en natuur. De gevolgen voor gemeenten worden in 2026 duidelijker. Vooralsnog ontvangt de gemeente hiervoor geen specifieke Rijksmiddelen; de kosten worden uit eigen middelen gedekt.

Vorbereidingen voor een nieuw Programmaplan

De VNG wijst op het ontbreken van structurele financiering, terwijl gemeenten wel met nieuwe opgaven worden geconfronteerd. De bestuurlijke lijn bij lagere middelen is het afschalen van uitvoering en het temporiseren van doelstellingen. Tegelijkertijd heeft dit directe gevolgen voor de uitvoeringspraktijk: in het

rapport *Werk maken van de energietransitie* (mei 2025, BMC i.o.v. VNG) wordt geconcludeerd dat gemeenten kampen met personeelstekorten en moeite hebben om mensen met de juiste competenties aan te trekken en te behouden, mede door het ontbreken van financiële en beleidsmatige zekerheid.

Gelet op bovenstaande is het noodzakelijk dat college en raad opnieuw richting geven aan de koers, de strategische doelen en de maatschappelijke effecten. De huidige ambitie energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig in 2050 vraagt om herijking. De kernvraag is: blijft Zuidplas een actieve rol spelen in de verduurzaming van de samenleving, of komt de verantwoordelijkheid meer te liggen bij inwoners en bedrijven? In dat laatste geval neemt het risico op ongelijkheid en het risico op overname van regie door provincie of Rijk, toe. Ook collectieve oplossingen, zoals warmtenetten, komen dan moeilijker van de grond.

De herijking van de duurzaamheidsambitie vraagt om een zorgvuldig proces. De komende periode worden landelijke en Europese ontwikkelingen, de septembercirculaire en de uitwerking van nieuwe wetgeving gevolgd. Daarnaast wordt de uitkomst van de Tweede Kamerverkiezingen (november 2025) afgewacht. Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 voert het college het gesprek met de nieuwe raad over de toekomst van duurzaamheid in Zuidplas. Op basis daarvan kan het programma worden bijgesteld.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.6.1 In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.								
4.6.2 In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd tov 2022.								
4.6.3 <i>Voorstel aanpassing doelstelling:</i> Per 2030 wordt 0,097 TWh duurzame energie opgewekt wat bijdraagt aan de regionale doelstelling van 0,435 TWh								
4.6.4 Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.								
4.6.5 In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050	
4.6.1.1 Aantal bestaande woningen zonder gas (absolute aantallen)	123	159	170	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad	
4.6.1.2 Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	0	3		

4.6.2 Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,13 miljoen kg	1,079 miljoen kg			1,0 miljoen kg	0 kg	
4.6.3.1 Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)	0	0	0	0	0			
4.6.3.2 Duurzame energieopwek	0,05TWh	0,05TWh	0,055 TWh (in vergunningen)		0,097TWh (in vergunningen)	0,097TWh	0,097TWh	
4.6.4 Aardgasverbruik tuinders	67.071.900 m3	Niet bekend	Niet bekend		Niet bekend		0 m3	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.6.1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij.	
4.6.1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.	
4.6.1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron.	
4.6.1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches.	
4.6.1.5 Aanpak energiearmoede.	
4.6.1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.	
4.6.1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld.	
4.6.1.8 Actualiseren beleid bodemenergie.	
4.6.1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf.	
4.6.1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties.	
4.6.2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden.	
4.6.2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden.	
4.6.2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen.	
4.6.2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.	
4.6.3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh.	
4.6.3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra.	
4.6.3.3 Integraal programmeren energiesysteem.	

4.6.3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie.	
4.6.3.5 Uitrol Lokale Energie Uitvoeringsstrategie.	
4.6.4.1 Verkenning regionaal warmtetransportnet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en -deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking).	
4.6.5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid).	
4.6.5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook “*Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Zoals toegelicht bij ontwikkelingen, wordt de inzet op duurzame mobiliteit vanaf 2026 tijdelijk stilgezet. Bij de Zomernota 2026 wordt onderstaande geactualiseerd.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.6.6	In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.
4.6.7	Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder:
4.6.7.1	Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief
4.6.7.2	Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4.6.6 Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	158	195	n.t.b. in beleidsregels	n.t.b. in beleidsregels

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.6.6.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra.	
4.6.6.2 Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.	
4.6.6.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur.	
4.6.7.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.	
4.6.7.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.6.8	Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.9	Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.10	Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.6.8.1 Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief bouwen in gemeentelijk beleid in 2025	
<i>Voorstel aanpassing inspanning naar:</i>	
4.6.8.1 Opstellen van de handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen inclusief toetsingskader	
4.6.8.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties	
<i>Voorstel tot toevoegen van de inspanning:</i>	
4.6.8.3 Klimaatadaptatie in gemeente Zuidplas wordt geactualiseerd in de update van de omgevingsvisie.	
4.6.9.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialoog en adaptatiestrategie	
4.6.9.2 Convenant Klimaatadaptief bouwen implementeren in het DIOR	
<i>Voorstel aanpassing inspanning naar:</i>	
De handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen implementeren in de DIOR	
4.6.9.3 Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen	
<i>Voorstel is om deze inspanning te laten vervallen:</i>	
4.6.9.3 Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen	
4.6.10.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in de Nota Vastgoed.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.6.11	In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
4.6.11.1 Het versterken van de biodiversiteit in gemeente Zuidplas wordt opgenomen in de update van de omgevingsvisie <i>Voorstel tot laten vervallen van de inspanning:</i> 4.6.11.1 In 2025 is gemeentelijk beleid opgesteld om biodiversiteit te versterken <i>Voorstel tot toevoegen van de inspanning:</i> 4.6.11.1 Het versterken van de biodiversiteit in gemeente Zuidplas wordt opgenomen in de update van de omgevingsvisie	
4.6.11.2 De regels voor natuurinclusief bouwen worden zo snel als mogelijk opgenomen in het omgevingsplan <i>Voorstel tot laten vervallen van inspanning:</i> 4.6.11.2 Natuur-inclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen <i>Voorstel tot toevoegen van de inspanning:</i> 4.6.11.2 De regels voor natuurinclusief bouwen worden zo snel als mogelijk opgenomen in het omgevingsplan	
<i>Voorstel tot toevoegen van de inspanning:</i> 4.6.11.3 Opstellen van een strategie inclusief uitvoeringsagenda voor het versterken van de biodiversiteit op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting	
4.6.11.4 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting	

Beleidsindicatoren programma 4

Beleidsindicatoren Programma 4			Werkelijk				
Taakveld: Economie							
Naam indicator	Eenheid	Bron		2021	2022	2023	2024
Functiemenging (Geeft de verhouding weer tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er bijvoorbeeld evenveel woningen als banen.)	%	LISA	Zuidplas:	50,6%	51,4%	51,5%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	49,7%	50,2%	50,6%	n.n.b.
Vestigingen (van bedrijven) (De waarden laten zien dat het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners sinds 2010 telkens jaarlijks is toegenomen. Zuidplas heeft een iets hogere waarde dan de referentie-indicator van alle gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners.)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar*	LISA	Zuidplas:	169,8	182,9	193,9	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	158,8	166,8	174,2	n.n.b.
Taakveld: Volksgezondheid en milieu			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2021	2022	2023	2024
Hernieuwbare elektriciteit (Rijkswaterstaat monitort op basis van diverse bronnen de productie van hernieuwbare energie in elke gemeente.)	%	https://klimaatmonitor.databank.nl	Zuidplas:	16,4%	23,3%	n.n.b.	n.n.b.
			Nederland: (geen gegevens van referentiegemeenten)	33,2%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2021	2022	2023	2024
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	Zuidplas:	14,5	19,2	15,3	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	8,1	8,3	8,4	n.n.b.
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

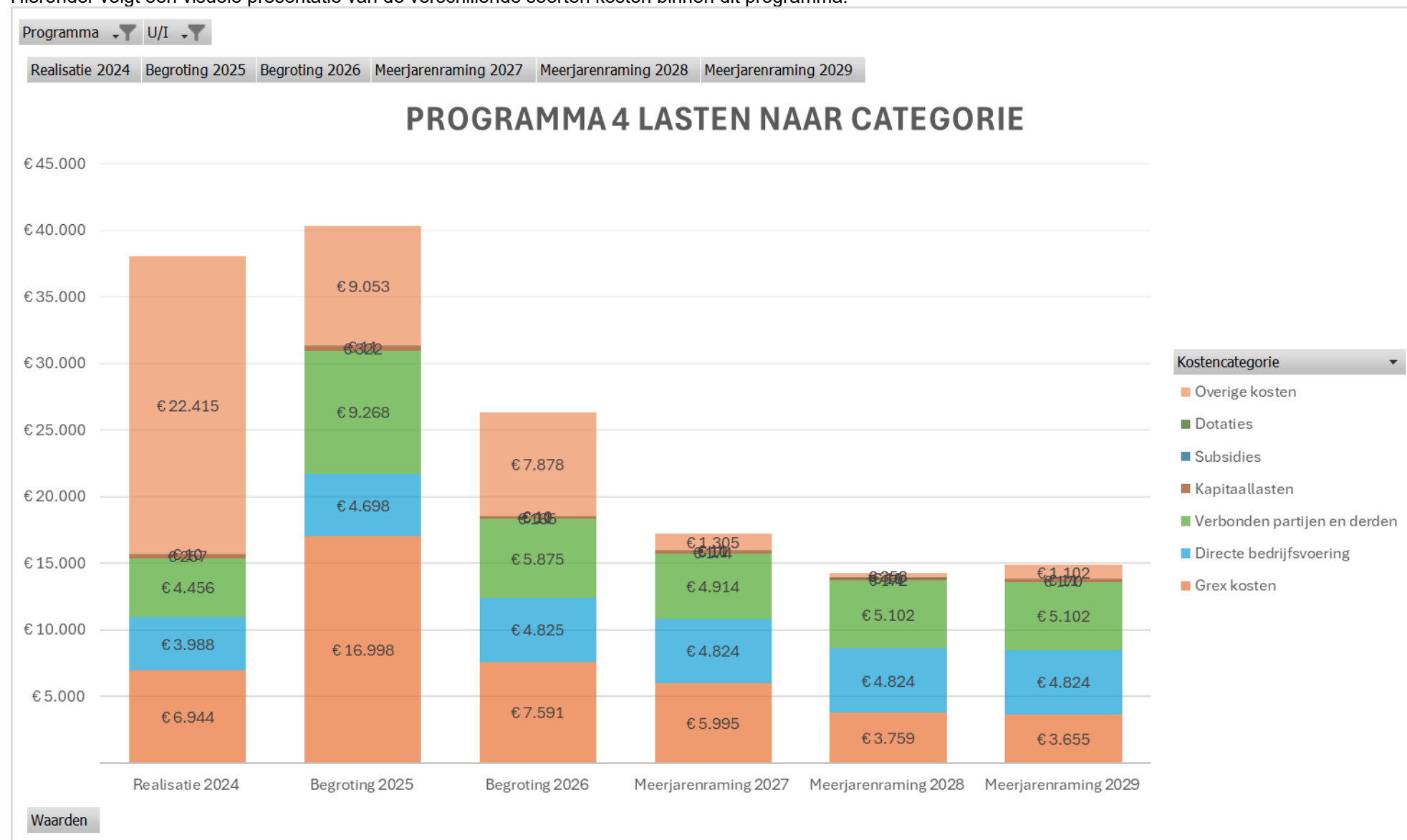
* Via www.waarstaatjegemeente.nl

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
4.1: Ruimtelijke ordening	5.854	7.990	5.609	5.100	5.218	5.217
4.2: Wonen en Omgevingswet	3.424	4.083	3.954	3.633	3.629	3.628
4.3: Economie	207	220	220	220	220	220
4.5: Gebiedsontwikkeling	25.971	59.127	15.174	6.983	3.967	4.712
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	2.614	2.596	1.387	1.387	1.387	1.387
Totaal Lasten	38.070	74.015	26.345	17.323	14.420	15.164
Baten						
4.1: Ruimtelijke ordening	1.366	917	686	363	363	363
4.2: Wonen en Omgevingswet	2.261	2.475	2.538	2.538	2.538	2.538
4.3: Economie	42	60	61	61	61	61
4.5: Gebiedsontwikkeling	26.356	58.868	14.355	6.290	3.274	3.906
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	1.559	1.408	0	0	0	0
Totaal Baten	31.584	63.728	17.640	9.253	6.236	6.869
Saldo van baten en lasten	-6.486	-10.287	-8.705	-8.070	-8.184	-8.296
Toevoeging aan reserves prod 4.1 (PRO)			10	10	10	0
Onttrekking aan reserves prod 4.1 PRO/ kapitaallasten			211	10	10	10
Onttrekking aan reserves prod 4.5 (reserve grex/ reserve gebiedsgericht werken)			183	57	58	59
Resultaat	-6.486	-10.287	-8.320	-8.070	-8.184	-8.286

Voor een toelichting op de baten en lasten van programma 4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling, verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma.

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk. Deze kwaliteiten dragen bij aan de dorpse beleving en uitstraling waar Zuidplas voor staat. De buitenruimte is meer dan een fysieke ruimte tussen gebouwen; het is de leefomgeving waar inwoners dagelijks wonen, reizen, spelen, ontspannen en elkaar ontmoeten. Een goed ingerichte en onderhouden buitenruimte bevordert de veiligheid, gezondheid en het welzijn van bewoners en versterkt de sociale samenhang in wijken en dorpskernen.

Uitgangspunt blijft het op orde houden van de basis: een bereikbare, veilige en functionele inrichting van straten, plantsoenen, pleinen, voorzieningen en maatschappelijk vastgoed zoals scholen, sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Ook het beheer van afval en reiniging speelt een cruciale rol bij het behouden van een schone en aantrekkelijke leefomgeving. Dit omvat het regelmatig legen van afvalbakken, het ophalen van huishoudelijk afval en het zorgen voor een nette openbare ruimte zonder zwerfafval.

De buitenruimte wordt echter steeds meer geconfronteerd met veranderende omstandigheden, zoals intensiever gebruik, verouderende infrastructuur en extremere weersomstandigheden. Deze ontwikkelingen vragen om een integrale aanpak waarbij niet alleen de huidige staat, maar ook de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en voorzieningen bepalend zijn voor de gekozen aanpak. Dit betekent dat bij onderhoud en beheer vaker wordt gekeken naar slimme combinaties van vervanging, herinrichting en verbetering, zodat Zuidplas ook op langere termijn beschikt over een openbare ruimte die aansluit bij de behoeften van inwoners en voldoet aan wettelijke en maatschappelijke eisen.

Ontwikkelingen

De ontwikkeling van de openbare ruimte

De openbare ruimte van Zuidplas staat voor steeds complexere uitdagingen. De verouderende assets die richting het einde van hun technische levensduur bewegen vragen om aanpassing van beheer en inrichting. Daarnaast neemt de kans op calamiteiten of onvoorspelbare situaties toe door verslechterende kwaliteit van elementen in de buitenruimte. Denk hierbij aan losliggende verharding, instabiele speeltoestellen of defecte verlichting. Om de veiligheid te kunnen waarborgen en tegelijk niet te vroeg te vervangen, worden inspecties geïntensiveerd en moet in sommige gevallen versneld worden ingegrepen. Door jaarlijks te inspecteren ontstaat de mogelijkheid om assets, welke anders afgekeurd zoude worden, nog een of twee jaar langer te behouden, omdat de achteruitgang van de assets nauwkeuriger bijgehouden wordt.

Extreme weersomstandigheden

Steeds vaker komen langdurige droogte en hevige regenbuien voor. Langdurige droogte leidt tot verdroging van grasvelden, struiken en (jonge) bomen, waardoor uitval toeneemt en herplanting vaker nodig is. Door gebrek aan vocht verzwakt de beplanting en neemt de gevoeligheid voor ziekten en plagen toe. Zware regenval zorgt vervolgens voor verzakkingen, erosie en het wegspoelen van bodem en beplanting, vooral in plantvakken en groenstroken. Tegelijkertijd kan zware regenval in korte tijd leiden tot wateroverlast, omdat het water niet snel genoeg weg kan. Straten, trottoirs en speelplekken kunnen

tijdelijk onbruikbaar worden en schade oplopen. Deze omstandigheden zorgen ervoor dat onderhoud vaker en intensiever nodig is om de buitenruimte veilig en bruikbaar te houden. Deze omstandigheden zorgen voor extra onderhoudswerkzaamheden en maken het beheer van groen complexer en intensiever.

Gedragcode Flora en Fauna

Nieuwe regelgeving heeft ook direct impact op het dagelijks beheer. Zo heeft de recente wijziging in de gedragscode voor flora en fauna geleid tot het verbod op klepelen van groen. Klepelen is een vorm van maaien, waarbij messen de vegetatie wordt fijngehakt, vermaalt en kneust in plaats van afgesneden, de restanten blijven normaliter liggen om de bodem te verbeteren. Doordat dit klepelen niet meer gedaan mag worden betekent dat alternatieve, ecologisch verantwoorde beheermethoden nodig zijn, terwijl het technisch en financieel nog onduidelijk is hoe dit moet worden opgepakt. Dit brengt onzekerheden met zich mee in zowel uitvoering als budget.

Aangescherpte Arbo-eisen

Ook op het gebied van arbeidsomstandigheden zijn er veranderingen. Vanaf 2026 is het niet langer toegestaan om handmatig te straten, vanwege aangescherpte Arbo-eisen. Dit betekent dat werkzaamheden voortaan machinaal moeten worden uitgevoerd. De hiervoor benodigde werkwijze, materieel en inzet van personeel zorgen voor een risico op extra kosten die structureel in de begroting moeten worden opgenomen. De exacte gevolgen zijn nog onbekend.

Beheerplannen en Beheerstrategie

Tot slot: de eerder aangekondigde beheerplannen zijn inmiddels gepresenteerd aan de raad. Deze bieden een gedetailleerd en onderbouwd inzicht in de staat van het areaal en vormen de basis voor het toekomstige onderhouds- en investeringsprogramma. De plannen bevestigen de eerder voorgestelde structurele groei van het budget voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Deze groei is noodzakelijk om Zuidplas veilig, functioneel en toekomstbestendig te houden. Verdere beleidsuitgangspunten en ambities zullen worden opgenomen in de Beheerstrategie, welke wordt opgesteld in 2026.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
5.1.1 In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.	
5.1.2 Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	
5.1.1.1 Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.	Middelen

5.1.1.2 In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij worden benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.	De ambtelijke inzet voor fase II is gedekt via de reeds beschikbaar gestelde middelen uit de reserve PRO.
5.1.2.1 In 2026 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.	
5.1.2.2. <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 zetten we in op het onderzoeken van de mogelijkheden tot het hergebruiken van grondstoffen zoals bermgrasmaaisel als bouw materiaal en bodemproduct, om hiermee een mogelijke besparing te realiseren binnen het groen.	
5.1.2.3 Vanaf 2026 zal waar mogelijk minder verharding of waterdoorlatende verharding worden toegepast om hitte stres en wateroverlast te minimaliseren.	
5.1.2.4 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> Vanaf 2026 wordt ingezet op het vergroten van de waterberging in de openbare ruimte	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.3 Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
5.1.3.1 In 2026 zullen er 15 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.	
<i>Voorstel het jaar 2025 te wijzigen in 2026 voor deze inspanning.</i>	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.4 Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
5.1.4.1 Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2026 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.	
5.1.4.2 Oplevering van een Groenstructuurplan. Deze zal naar verwachting in Q3 2025 aan de raad gepresenteerd worden.	
<i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> In 2026 zal de nieuwe groenstructuurvisie worden geïmplementeerd binnen de organisatie.	
5.1.4.4 In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het Rijk op de landschappelijke opgaven.	
5.1.4.5 Binnen de verleende subsidie wordt gewerkt aan de realisatie natuur in het Restveengebied en van het fietspad Restveen-Groen Blauwe Zone.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.5 We stellen in 2026 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.
<i>In de doelstelling is het jaar 2025 aangepast naar 2026</i>
5.1.6 In 2026 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.
<i>In de doelstelling is het jaar 2025 aangepast naar 2026</i>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
5.1.5.1 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 verwerken we de toetsingscriteria op basis van het staande beleid van Zuidplas en de ambities en worden de verankerd in de Beheerstrategie	
5.1.5.2 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 wordt ingezet op het hergebruiken van materialen binnen de projecten en de bouwplannen om duurzaam werken, het behoud van het karakter te stimuleren en daarmee een kleine financiële besparing te realiseren.	
5.1.6.1 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 wordt gestart met het onderzoeken en opstarten van het traject om 60 volgroeide bomen te verplaatsen zodat deze behouden kunnen worden en kap voorkomen kan worden.	

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren

De provinciale subsidie voor het beheer van recreatiegebieden heft een positieve invloed op de begroting van het recreatieschap Rottemeren. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Recreatieschap Hitland

De begroting van het recreatieschap Hitland laat geen bijzonderheden zien. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan het de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

In 2026 wordt ingezet op de doorontwikkeling van de zes deelprojecten binnen het afvalbeleid. Deze projecten richten zich op het verbeteren van de afvalscheiding, het verhogen van de service richting inwoners en het efficiënter omgaan met grondstoffen. Ter voorbereiding op deze doorontwikkeling zijn in 2025 al enkele gerichte maatregelen genomen.

Een eerste maatregel is de aanschaf van minicontainers voor de inzameling van papier. De investering is benodigd om de arbo-technische werkomstandigheden te verbeteren en gevaarlijke situaties te voorkomen, waarbij handmatige (bundels) en containers door elkaar heen ingezameld worden. Door deze investering wordt het voor huishoudens eenvoudiger om papier gescheiden aan te bieden. Tegelijkertijd wordt door een hogere inzet op papierinzameling via verenigingen structureel meer papier ingezameld, waarmee beter wordt voldaan aan de gestelde papierdoelstellingen.

Daarnaast is het voornemen om in 2026 de inzameling van grofvuil en snoeiafval uit te besteden aan Cyclus. Door deze wijziging kan naar verwachting een grotere hoeveelheid grofvuil en groenafval worden ingezameld en verwerkt, waarmee een hogere mate van recycling wordt bereikt. Deze wijziging kan financiële gevolgen hebben. Over de precieze impact hiervan wordt in de loop van 2026 nadere informatie verstrekt.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.2.1 Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.								
5.2.2 In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).								
5.2.3 Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.								
5.2.4 In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.								
<i>Voorstel aanpassing doelstelling:</i>								
In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 15% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026		
5.2.2 Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			128 kg restafval	100 kg restafval	100 kg restafval		
5.2.3 Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 5	Max. 3	max. 3		
5.2.4 Daling grof restafval	n.v.t.			10%		15%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
5.2.4.1 In 2026 zal ingezet worden op het project “Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger maken”	
5.2.4.2 In 2026 zal ingezet worden op het project “Papierinzameling organiseren op een effectieve en een arbo-technisch veilige wijze”	
5.2.4.3 In 2026 zal ingezet worden op het project “Grof restafval verminderen via ontwikkeling demontagebedrijf Prioriteiten met een intern karakter”	
5.2.4.4 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderhoud en eigendom van inzamelmiddelen onderbrengen bij Cyclus”	
5.2.4.5 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderzoek en uitvoering toekomst afvalbrengstation(s)”	
5.2.4.6 In 2026 zal ingezet worden op het project “Evaluatie taakverdeling Buitendienst en Cyclus ”	
5.2.4.2 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.	
5.2.4.5 Vanaf 2026 worden nieuwe en huidige inwoners actief geïnformeerd over het afval en het afvalscheiding traject binnen de gemeente Zuidplas.	

Verbonden partijen

Cyclus

Cyclus is een overheidsNV, waarbij de gemeente één van de aandeelhouders is. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht om schaalvoordelen te realiseren bij de inzameling, beheer van inzamelmiddelen zoals ondergrondse containers en verwerking van afval en grondstoffen. De “klantgemeenten” betalen Cyclus naar rato van de afgenomen diensten. Met Cyclus is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten waarin de te leveren diensten beschreven staan.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille kent een veelheid aan opgaven die tegelijkertijd moeten worden opgepakt. Naast de noodzaak tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, staat ook het behoud en de instandhouding van erfgoedlocaties onder druk. Tegelijkertijd vergen bestaande multifunctionele accommodaties (MFA's) blijvende aandacht, waarbij de exploitatie van deze voorzieningen financieel steeds uitdagender wordt. De opgaven zorgen voor toenemende complexiteit in het vastgoedbeheer, en worden daarom meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid. De herijking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid wordt in het vierde kwartaal van 2025 aangeboden aan uw raad.

Verduurzaming dorpshuis Swanla

Voor dorpshuis Swanla is een integraal verduurzamingsproject in voorbereiding. De totale investering bedraagt € 551.080 exclusief btw. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie om in 2026 een CO₂-reductie van 20% te realiseren binnen het gemeentelijk vastgoed. Naar verwachting levert het project een jaarlijkse besparing op van circa € 35.000 aan energielasten.

Vanuit de DUMAVA-regeling van het Rijk is reeds een subsidie van € 223.372 toegekend. Voor de resterende € 327.708 wordt voorgesteld gebruik te maken van restmiddelen uit twee eerder toegekende kredieten voor afgeronde projecten binnen Swanla. Hoewel deze kredieten destijds volledig zijn uitgegeven, is er dankzij de SPUK-regeling alsnog een resterend bedrag beschikbaar. Dit restant kan worden ingezet voor de verduurzaming van Swanla. De raad wordt in de Najaarsnota 2025 gevraagd in te stemmen met het inzetten van deze middelen.

Verduurzaming Sporthal Kleine Vink

Ook voor sporthal De Kleine Vink is een integraal verduurzamingsproject in voorbereiding. De investering van € 360.612 exclusief btw levert ook een besparing op de energielasten op, maar draagt vooral substantieel bij aan de vermindering van CO₂-uitstoot. Daarmee sluit het project aan bij de ambitie om in 2026 een CO₂-reductie van 20% in het gemeentelijk vastgoed te realiseren.

Voor dit project is een DUMAVA-subsidie toegekend van € 146.145. Het resterende investeringsbedrag van € 214.467 is ter besluitvorming voorgelegd in de Najaarsnota 2025.

Basis onderhoudskwaliteit Vastgoed

Naar aanleiding van de oplevering van het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) is in kaart gebracht in welke mate de gemeentelijke vastgoedportefeuille voldoet aan de basis onderhoudskwaliteit. Conform de NEN 2767-methodiek op onderhoudsniveau 3 voldoet op dit moment 100% van onze gemeentelijke gebouwen en objecten aan deze norm. Onderhoudsniveau 3 staat voor een sobere en doelmatige staat van onderhoud, waarbij het gebruik en de veiligheid van het object gewaarborgd zijn en onnodige luxe wordt vermeden.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
5.3.1 Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.								
5.3.2 Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basis onderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basis onderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2024 (bron locatus)		
5.3.1 Frictieleegstand winkelgebieden		5%	6%		≥ NL gem. (6,2%)	6,2%		
5.3.2 Basis onderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed		Onbekend	Onbekend		100%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
5.3.1 Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventarisreed. Indien deze hoge is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.	
5.3.2.1 Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2026.	
5.3.2.2 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.3.3 Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

5.3.3.1 Afronding van de verkenning van de te gebruiken criteria.

5.3.3.2 Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.

5.3.3.3 Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.

5.3.3.4 Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden

Beleidsindicatoren programma 5

Beleidsindicatoren Programma 5			Werkelijk				
Taakveld: Volksgezondheid en milieu							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2021	2022	2023	2024
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS en Cyclus NV	Zuidplas:	98	94	95	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	133	120	119	n.n.b.
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

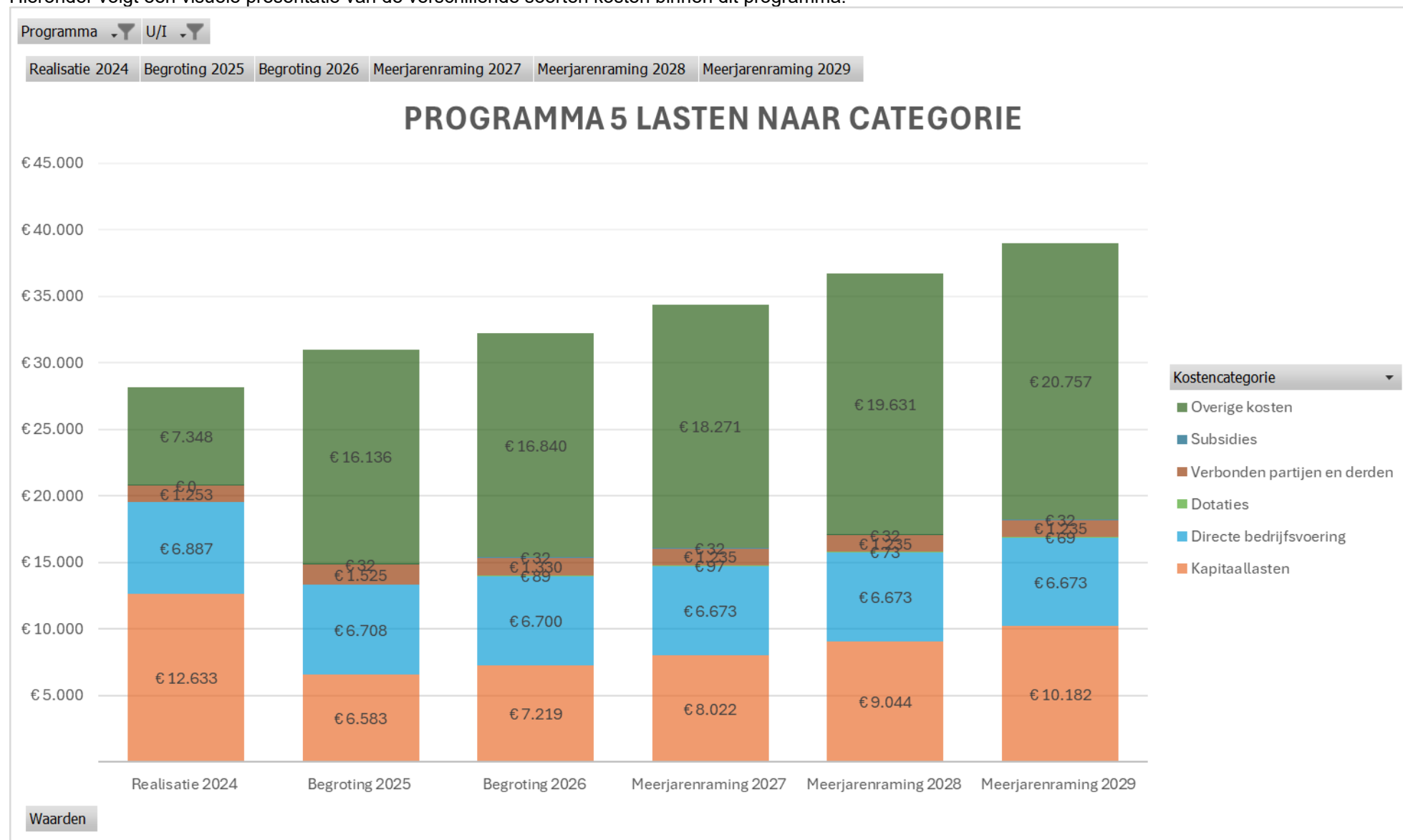
Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

5: Fysieke omgeving	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
5.1: Beheer buitenruimte	16.008	16.836	17.931	19.907	21.916	23.996
5.2: Afval, riolering en begraven	10.714	12.707	12.665	12.841	13.224	13.239
5.3: Vastgoed	1.400	1.440	1.524	1.485	1.475	1.643
Totaal Lasten	28.122	30.983	32.121	34.233	36.614	38.878
Baten						
5.1: Beheer buitenruimte	1.961	989	996	996	995	996
5.2: Afval, riolering en begraven	13.022	14.787	15.230	15.430	15.837	15.840
5.3: Vastgoed	1.007	1.008	1.333	1.333	1.333	1.485
Totaal Baten	15.990	16.784	17.560	17.760	18.165	18.321
Saldo van baten en lasten	-12.132	-14.199	-14.561	-16.473	-18.449	-20.558
Toevoeging aan reserves prod 5.2			53	61	37	33
Onttrekking aan reserves prod 5.1			121	121	118	112
Onttrekking aan reserves prod 5.2			74	73	73	73
Onttrekking aan reserves prod 5.3			87	87	87	87
Resultaat	-12.132	-14.199	-14.332	-16.252	-18.208	-20.318

Voor een toelichting op de baten en lasten van programma 5. Fysieke omgeving, verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma.

Financiële producten

Beleidsindicatoren programma 6

Beleidsindicatoren Programma 6 Financiële producten			Werkelijk					Begroting
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				2021	2022	2023	2024	2026
Naam indicator	Eenheid	Bron		2021	2022	2023	2024	2026
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	Zuidplas:	€ 316	€ 347	€ 413	€ 435	n.b.
			Referentiegemeenten:	€ 285	€ 313	€ 362	€ 376	n.b.
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 817	€ 824	€ 916	€ 983	n.b.
			Referentiegemeenten:	€ 720	€ 733	€ 823	€ 867	n.b.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 839	€ 845	€ 940	€ 1.006	n.b.
			Referentiegemeenten:	€ 797	?	?	€ 949	n.b.
Taakveld: Bestuur en ondersteuning			Werkelijk					Begroting
Naam indicator	Eenheid	Bron		2021	2022	2023	2024	2026
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		5,3	5,24	5,75	6,03	6,19
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		4,93	4,81	5,48	5,28	n.b.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting		€ 573	€ 602	€ 671	€ 731	€ 762
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting		16,00%	22,60%	34,90%	38,30%	4,92%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting		9,00%	9,30%	10,90%	9,90%	11,20%
* Via www.waarstaatjegemeente.nl								

Wat mag het programma kosten?

6: Financiële producten	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren-raming 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029
Lasten						
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	12.609	11.044	1.888	1.930	1.024	1.177
6.2: Overhead	18.037	17.044	17.952	17.758	17.607	17.567
Totaal Lasten	30.646	28.088	19.840	19.689	18.631	18.745
Baten						
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	111.126	116.341	106.916	107.598	106.311	107.605
6.2: Overhead	1.066	477	405	424	489	489
Totaal Baten	112.192	116.818	107.321	108.022	106.800	108.094
Saldo van baten en lasten	81.547	88.730	87.481	88.334	88.169	89.349
Toevoeging aan reserves			0	0	0	0
Onttrekking aan reserves prod 6.1 (algemene reserve)			200	200	0	0
Onttrekking aan kapitaallastenreserves prod 6.2			84	65	0	0
Resultaat	81.547	88.730	87.765	88.599	88.169	89.349

Het BBV schrijft voor dat er specificaties worden opgenomen van overhead en algemene dekkingsmiddelen. Deze tabellen staan hieronder.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren raming 2027	Meerjaren raming 2028	Meerjaren raming 2029
<i>bedragen x € 1.000</i>						
Baten en lasten						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	13.741	15.399	16.071	16.648	17.226	17.804
Algemene uitkering	83.421	88.273	90.430	90.555	88.754	89.470
Dividend	429	307	230	230	230	230
Saldo van de financieringsfunctie	-205	-16	285	230	500	486
Overige algemene dekkingsmiddelen	474	405	-	-	-	-
Totaal overzicht van algemene dekkingsmiddelen	97.860	104.369	107.016	107.662	106.710	107.990

Overhead

Kosten van overhead (lasten)	Realisatie 2024			Begroting na wijziging 2025			Bedragen * € 1.000,- Begroting 2026		
	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten
Huisvesting		943	943	-	1.038	1.038	-	1.062	1.062
Automatisering		3.022	3.022	-	3.215	3.215	-	3.685	3.685
Communicatie		115	115	-	143	143	-	143	143
Juridische kosten		66	66		69	69		69	69
Facilitaire zaken		317	317		385	385		393	393
Personeelszaken HR			-		831	831		666	666
Personeel	14.729	224	14.953	13.098	-381	12.717	14.066	-487	13.578
Brutokosten overhead	14.729	4.688	19.416	13.098	5.300	18.398	14.066	5.531	19.597
Af: Toerekening overhead aan projecten		-1.380	-1.380		-1.354	-1.354		-1.379	-1.379
Nettokosten overhead			18.037			17.044			18.217

Vennootschapsbelasting

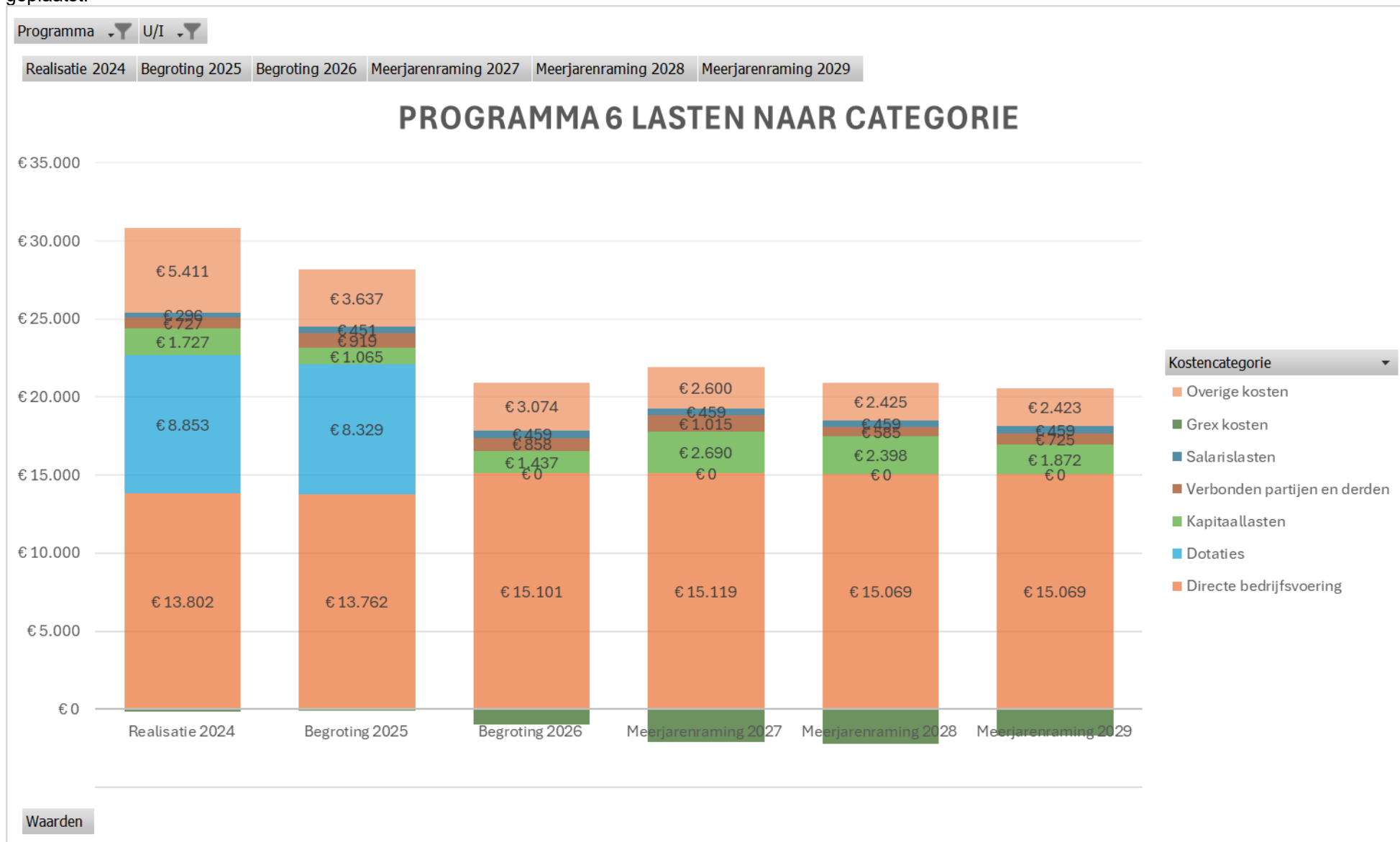
Jaarlijks wordt beoordeeld of er vennootschapsbelastingplicht is, waarover verantwoord wordt in de Jaarstukken.

Post onvoorzien

De begroting heeft geen post onvoorzien. Deze is geschrapt bij de Begroting 2021.

Hieronder volgt een visuele presentatie van de verschillende soorten kosten binnen dit programma. De dotaties zijn per 2026 direct onder de programma's geplaatst.

Overzicht van lasten en baten

	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
1: Bestuur en Organisatie	9.811	10.589	10.498	10.410	10.286	10.285
2: Sociaal Domein	63.682	63.407	59.574	58.664	58.171	57.941
3: Maatschappelijk domein	12.663	13.795	13.136	13.733	14.322	14.964
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	38.070	74.015	26.345	17.323	14.420	15.164
5: Fysieke omgeving	28.122	30.983	32.121	34.232	36.614	38.878
Totaal Lasten	152.347	192.789	141.674	134.362	133.814	137.233
Baten						
1: Bestuur en Organisatie	1.228	1.156	1.317	1.348	1.139	1.139
2: Sociaal Domein	17.095	17.219	13.584	12.930	13.320	13.319
3: Maatschappelijk domein	3.046	3.171	2.900	2.720	2.923	2.923
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	31.584	63.728	17.640	9.254	6.237	6.869
5: Fysieke omgeving	15.990	16.784	17.559	17.758	18.165	18.320
Totaal Baten	68.943	102.058	53.000	44.009	41.784	42.569
Saldo van baten en lasten	-83.404	-90.730	-88.673	-90.353	-92.031	-94.664
Financiële producten						
Lasten	21.792	19.759	19.840	19.689	18.631	18.745
Baten	99.706	105.054	107.321	108.023	106.800	108.094
Saldo van baten en lasten Totaal	-5.490	-5.435	-1.193	-2.019	-3.862	-5.315
Toevoeging aan reserves	8.853	8.329	63	71	47	33
Onttrekking aan reserves	12.486	14.695	1.318	877	595	586
Resultaat	-1.858	931	62	-1.213	-3.314	-4.762

Voor een toelichting op de baten en lasten verwijzen wij u naar de toelichting opgenomen in bijlage 6.

In de overzichten per programma zijn ook de reservemutaties per programma zichtbaar gemaakt, vanaf 2026. In deze tabel zijn deze reserve mutaties in 1 overzicht opgenomen.

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners en organisaties van Zuidplas. Door het verwerven van eigen middelen kan de gemeente dekking vinden voor haar uitgaven bij de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door vaststelling van een verordening door de gemeenteraad (zie ook hieronder: Belastingverordeningen).

Er zijn lokale heffingen met een gebonden en met een ongebonden besteding. De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (onroerendezaakbelasting, precariobelasting, forensen- en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn gerelateerd, de besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, verantwoordt de gemeente in het betreffende programma. Zij rekent deze niet tot de algemene dekkingsmiddelen. Afvalstoffenheffing en rioolheffing maken onderdeel uit van een gesloten systeem.

Begrotingsuitgangspunten

Voor het belastingjaar 2026 worden de volgende uitgangspunten voorgesteld:

- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index betreft de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) van 2,7%. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO);
- De opbrengst ozb woningen wordt in 2026 overeenkomstig de Zomernota 2025 structureel verlaagd met € 150.000. De ozb niet-woningen neemt o.b.v. het amendement A59 'OZB niet-woningen tarieven 2025' bij de begroting 2025 in 2026 structureel toe met € 500.000. Daarbovenop komt in 2026 op basis van de Zomernota 2025 een structurele verhoging van € 500.000. In de jaren daarna loopt dat op naar € 2.233.000 in 2029.
- De gemeenteraad stelt de belastingverordeningen in de decembervergadering vast;
- De ozb tarieven voor 2026 die worden vastgesteld in december 2025 zijn voorlopig. Het voorgestelde tarief is fictief en hoog omdat de totale WOZ-waarde van alle objecten in de gemeente nog niet definitief bekend is. We stellen dit hoge tarief voor om de opbrengst van de OZB 2026 zeker te stellen. Een tarief mag altijd met terugwerkende kracht lager worden vastgesteld omdat dit gunstig is voor de belastingplichtige. In januari 2026 ontvangt de raad een aanpassing van dit tarief, gebaseerd op de totale WOZ-waarde ten opzichte van de begrote opbrengst 2026. Deze systematiek is overeenkomstig het besluit van de raad van 8 oktober 2024 (R24.000099);
- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden toegerekend bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

Het indexatiepercentage van 2,7% dat gehanteerd wordt, is gebaseerd op de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP). Dit percentage wordt ook gebruikt voor de lasten van onze begroting. Meer informatie hierover is te vinden in de financieel technische uitgangspunten van de [Zomernota 2025](#).

Samenwerking met de Regionale Belasting Groep

In navolging van het raadsbesluit op 4 maart 2025 waarin besloten is dat de heffing en invordering van diverse gemeentelijke belastingen met ingang van 1 januari 2026 niet langer door de gemeente zelf maar door het samenwerkingsverband RBG (Regionale Belasting Groep) uitgevoerd gaat worden, worden een aantal onderdelen in verschillende belastingverordeningen in overeenstemming gebracht met de beleids- en uitvoeringsregels van de RBG. Deze verordeningen worden in de reguliere vergadering van december aan de raad aangeboden.

Tarief vorming onroerendezaakbelastingen

De onderstaande tabellen geven weer hoe de begrote opbrengsten voor Ozb woningen en Ozb niet-woningen opgebouwd zijn, in lijn met de uitgangspunten die hierboven zijn benoemd.

Opbouw Ozb begroting	2025	2026	2027	2028	2029
Ozb woningen					
Meerjarenbegroting 2025-2028 basispad	9.241	9.241	9.241	9.241	9.241
Af: verlaging Ozb woningen (Zomernota 2025)		-150	-150	-150	-150
Bij: areaaluitbreiding woningen (Meicirculaire 2025)		169	169	169	169
Subtelling		9.260	9.260	9.260	9.260
Index 2,7% (Begroting 2026)		250	250	250	250
Nieuwe meerjarenbegroting 2026-2029		9.510	9.510	9.510	9.510
Ozb niet-woningen					
Meerjarenbegroting 2025-2028 basispad	4.709	4.709	4.709	4.709	4.709
Incidentele inhaalslag (NJN 2024 en NJN 2025)	270				
Verhoging uit Begroting 2025		500	500	500	500
Subtelling		5.209	5.209	5.209	5.209
Extra verhoging uit Zomernota 2025, ingroepad		500	1.077	1.655	2.233
Subtelling		5.709	6.286	6.864	7.442
Index 2,7% (Begroting 2026)		154	154	154	154
Nieuwe meerjarenbegroting 2026-2029		5.863	6.440	7.018	7.596
Totaal woningen + niet-woningen	14.220	15.373	15.950	16.528	17.106

Kwijtscheldingsbeleid

In april 2014 besloot de gemeenteraad tot verruiming van het kwijtscheldingsbeleid. Deze verruiming heeft betrekking op het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers bij privébelastingsschulden, het aanmerken van de netto kosten van de kinderopvang als uitgaven en het hanteren van een hogere inkomensnorm voor pensioengerechtigden. Inwoners kunnen alleen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing.

Verruiming vermogensgrens

Met ingang van 2026 worden de kwijtscheldingsverzoeken beoordeeld mede op basis van de verruimde vermogenstoets. De huidige vermogensvrijstelling is erop gericht dat huishoudens een bedrag overeenkomstig de hoogte van de vaste lasten van één maand maximaal als buffer mogen hebben. Hoe hoog dit is, is afhankelijk van de samenstelling van een huishouden. De maximale vermogensgrens wordt landelijk bepaald. In de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden hebben de gemeenten de mogelijkheid gekregen (beleidskeuze) om deze grens op te hogen.

In onderstaand schema is te zien wat de huidige vermogensgrenzen en de nieuwe maximale vermogensgrenzen zijn per doelgroep.

<u>Wie</u>	<u>Huidige vermogensgrens</u>	<u>Nieuwe vermogensgrens</u>
Alleenstaand	€ 2.174,00	€ 3.674,00
Alleenstaande staande ouder	€ 2.668,00	€ 4.468,00
Gehuwden/samenwonend	€ 2.869,00	€ 4.869,00

De verwachting is dat daarmee het aantal toe te wijzen kwijtscheldingsverzoeken met een 15-tal toeneemt.

Het toepassen van geautomatiseerde kwijtschelding wordt uitgevoerd op basis van de toetsing door het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Financiën. Het Inlichtingenbureau hanteert daarbij een normering die is opgesteld door de expertgroep kwijtschelding (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. De inkomensnormen zijn gebaseerd op de normen van de Participatiewet, overeenkomstig de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze normen zijn gelijk aan de reguliere kwijtscheldingsnormen.

Als op grond van deze toetsing geen recht bestaat op geautomatiseerde kwijtschelding kan in een later stadium alsnog een individueel verzoek worden ingediend. De gemeente verleent geautomatiseerde kwijtschelding aan inwoners die in het verleden al kwijtschelding kregen, als blijkt van toetsing door het Inlichtingenbureau daarvoor geen belemmering is.

Ontwikkeling kwijtscheldingen

De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de regeling kwijtschelding.

Kwijtscheldingen	bedragen x € 1.000					
Regeling kwijtscheldingen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Aantal	606	550	550	550	550	550
Bedrag	179	120	120	120	120	120

De lasten van de kwijtscheldingen maken deel uit van het gesloten systeem van de afvalstoffenheffing.

Verwachting marktontwikkeling

Na de stijgende tendens die de woningmarkt al voor belastingjaar 2025 vertoonde, blijkt uit de analyse van de marktcijfers voor de gemeente dat voor het overgrote deel van de woningen voor belastingjaar 2026 (waarde peildatum 01-01-2025) wederom sprake zal zijn van een stijgende marktontwikkeling (ongeveer 10,5% volgens schatting van de Waarderingskamer).

Financiële gegevens

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote inkomsten.

Lokale heffingen	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
						<i>bedragen x € 1.000</i>
Belastingheffingen						
OZB Woningen	7.937	9.196	9.510	9.510	9.510	9.510
OZB Niet-woningen	4.531	5.611	5.863	6.440	7.018	7.596
<i>Subtelling OZB</i>	<i>12.468</i>	<i>14.807</i>	<i>15.373</i>	<i>15.950</i>	<i>16.528</i>	<i>17.106</i>
RZB	-	6	6	6	6	6
Afvalstoffenheffing	6.598	6.961	7.170	7.170	7.170	7.170
Rioolheffing	4.594	4.917	5.444	5.444	5.444	5.444
Toeristenbelasting	409	391	494	494	494	494
Forensenbelasting	37	49	51	51	51	51
Precariobelasting	2	22	23	23	23	23
Straatreclame	142	125	125	125	125	125
Bedrijveninvesteringszone	12	12	12	12	12	12
Opbrengst belastingheffingen	24.068	27.081	28.487	29.064	29.642	30.220
Overige heffingen en leges						
Leges titel I: dienstverlening	1.904	1.301	1.471	1.501	1.292	1.292
Leges titel II: omgevingsvergunningen	2.079	2.221	2.281	2.281	2.281	2.281
Leges titel III: APV en bijzondere wetten	3	10	10	10	10	10
Begraafrechten	543	600	605	605	605	605
Marktgelden	26	27	28	28	28	28
Opbrengst overige heffingen en belastingen	4.554	4.159	4.395	4.425	4.217	4.217
Totaal lokale heffingen	28.622	31.241	32.881	33.489	33.858	34.436

De tarieven van de gemeente Zuidplas zijn:

Tabel: tarieven belastingsoorten/heffingen	Tarief 2023	Tarief 2024	Tarief 2025	Tarief 2026
Tarief OZB en RZB				
Woningen eigenaren	0,1022%	0,1021%	0,1010%	n.n.b.
Niet-woningen eigenaren	0,2157%	0,2378%	0,2302%	n.n.b.
Niet-woningen gebruikers	0,1589%	0,1754%	0,1554%	n.n.b.
Tarief afvalstoffenheffing				
Vastrecht per woning	275,25	283,78	301,78	312,80
Gedifferentieerde tarieven				
Openen ondergrondse container, per opening	1,50	1,50	2,00	2,25
Ledigen 140 liter mini-container, per lediging	3,00	3,00	4,00	4,50
Ledigen 240 liter mini-container, per lediging	6,00	6,00	8,00	9,00
Tarief rioolheffing				
Eigenaar, per aansluiting	196,76	196,76	217,03	235,24
Toeristenbelasting				
Per overnachting	2,55	3,35	3,47	3,56
Tarief precariobelasting				
Voor leidingen, buizen en kabels boven, op of onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, per strekkende meter, per jaar				
Voor het hebben van voorwerpen, onder of boven een terras op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond:				
- Nutsbedrijven	1,95	2,00	2,05	2,10
- Niet Nutsbedrijven	2,20	2,25	2,35	2,40
- per m2, per dag	1,10	1,15	1,20	1,25
- per m2, per week	3,00	3,10	3,20	3,25
- per m2, per maand	6,60	6,80	7,05	7,25
- per m2, per kalenderjaar	30,75	31,70	32,85	33,75
Tarief forensenbelasting				
Per woning	196,65	202,75	210,05	215,70

Deze tarieven worden via de betreffende verordeningen definitief vastgesteld.

De onderstaande tabel geeft een inschatting van de totale woonlastendruk voor inwoners voor de drie heffingen Ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Prognose lokale lastendruk	2022	2023	2024	2025	2026	Toename 2025-2026
Ozb woningen*	435	489	511	529	535	1,1%
Afvalstoffenheffing vast + variabel	315	320	328	349	366	4,9%
Rioolheffing	192	197	197	217	235	8,4%
Totaal	942	1.006	1.036	1.095	1.136	3,7%

* Toelichting: indexatie is 2,7%, maar tegelijkertijd voor € 150.000 verlaging Ozb (besluit Zomernota 2025)

Kostenonderbouwing in paragraaf Lokale heffingen

De gemeente dient in de paragraaf Lokale heffingen een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Deze heffingen zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgelden en lijkbezorgingsrechten. Daarom omvat deze paragraaf lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Kostendekkendheid tarieven

In wet- en regelgeving, o.a. de Gemeentewet en de Wet op de ruimtelijke ordening, is vastgelegd welke (leges)tarieven de gemeente mag heffen. Er is daarbij wettelijk bepaald dat de baten van de heffingen de lasten van de diensten waar de heffingen betrekking op hebben, niet te boven mogen gaan. Anders gezegd, de gemeente mag geen winst maken door het heffen van (leges)tarieven. Daarnaast is in wet- en regelgeving vastgelegd welke kosten aan de (leges)tarieven mogen worden toegerekend en welke niet.

Tot slot is in een aantal gevallen de maximale hoogte van de door de gemeente te hanteren (leges)tarieven door het Rijk bepaald. Dit geldt bijvoorbeeld voor paspoorten en identiteitsbewijzen. Indien het kostendekkende tarief lager ligt, dient een lager tarief gehanteerd te worden.

Het product lijkbezorging heeft met ingang van de huidige begroting, niet langer de BTW meegerekend als lasten bij de kostendekkendheid berekening. Vanwege het BTW-regime van begraven (ondernemersregime) is het niet toegestaan deze lasten mee te rekenen in de kostendekkendheid berekening. Dit is per abuis in eerdere begrotingen misgegaan, waardoor er in eerdere jaren een te laag percentage is getoond.

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de mate waarin de tarieven en leges kostendekkend zijn.

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Gemeente Zuidplas Rapport Kostendekkendheid begr. 2026 aangepast

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	14.818	32.038	20.513	54.600	81,05%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	557.565	330.136	211.352	932.760	84,87%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	70.421	113.555	72.698	211.800	82,52%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	1.854	7.875	5.045	9.800	66,33%
Paragraaf 1.5 - Bestuursstukken					
Paragraaf 1.6 - Vastgoedinformatie					
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	7.571	6.706	4.295	21.000	113,07%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief					
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	66.291	120.982	77.452	236.551	89,36%
Paragraaf 1.10 - Diversen	21.026	1.852	1.186	6.000	24,93%
Totaal hoofdstuk 1	739.547	613.144	392.541	1.472.511	84,37%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.1 - Algemene bepalingen					
Paragraaf 2.2 - Voorfase				200.000	
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	1.420.762	535.887	343.088	2.081.484	90,51%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed					
Paragraaf 2.5 - Milieubelastende activiteiten					
Paragraaf 2.6 - Lozingsactiviteiten					
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten					
Paragraaf 2.8 - Overige activiteiten					
Paragraaf 2.9 - Maatwerkvoorschriften					
Paragraaf 2.10 - Gelijkwaardigheid					
Paragraaf 2.11 - Overige tarieven					
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten					
Paragraaf 2.13 - Vermindering					
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf					
Totaal hoofdstuk 2	1.420.762	535.887	343.088	2.281.484	99,21%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca		3.492	2.236	6.121	106,88%
Paragraaf 3.2 - Seksbedrijven					
Paragraaf 3.3 - Winkeltijdenwet		442	283	1.057	145,59%
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt		4.777	3.058	1.057	13,49%
Paragraaf 3.5 - Standplaatsen					
Paragraaf 3.6 - Huisvestingswet 2014 [en Wet goed verhuurderschap]					
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit					
Totaal hoofdstuk 3		8.711	5.577	8.235	57,64%
Totaal	2.160.309	1.157.742	741.206	3.762.230	92,68%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	739.547	613.144	392.541	1.472.511	84,37%
Kostendekking Hoofdstuk 2	1.420.762	535.887	343.088	2.281.484	99,21%
Kostendekking Hoofdstuk 3		8.711	5.577	8.235	57,64%
Kostendekking totale tarieventabel	2.160.309	1.157.742	741.206	3.762.230	92,68%

De overhead die voor 2026 toegerekend wordt betreft het percentage van 64% voor personele lasten. Dit percentage is berekend conform de financiële verordening van Zuidplas.

De kostendekkendheid voor afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden en lijkbezorging staan hieronder.

Kostendekkendheid gemeentelijke leges & tarieven 2026									
Omschrijving producten/diensten	Taakveld	Begrote lasten (* € 1.000)			Totaal	Begrote baten (* € 1.000)			Kostendek- kendheid
		Overhead	BTW/BCF	Storting reserve		Leges o.d.	Overig	Totaal	
Afvalstoffenheffing	5.972	671	952	22	7.617	7.170	447	7.617	100,0%
Rioolheffing	5.616	663	701		6.980	5.444	0	5.444	78,0%
Marktgelden	36	19	1		56	28	3	30	53,7%
Lijkbezorging	1.074	225	0		1.298	605	28	633	48,7%

Tariefsvorming afvalstoffenheffing en rioolheffing

Afval

De afgelopen jaren is het vaste deel van de afvalstoffenheffing verhoogd met de inflatie-index voor huishoudens. Het variabele tarief werd niet verhoogd. Doordat de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval harder stijgen dan de index voor huishoudens sloot de exploitatie Afval eerdere jaren met een tekort. Door een verhoging van de tarieven in 2025 is de reserve aangevuld. Ten einde de reserve te behouden en de afvalstoffenheffing kostendekkend te laten zijn wordt in 2026 het flexibele tarief verhoogd tot 2,25 voor 60 ltr restafval en het vast tarief gering verhoogd met 3,7%. Dit past bij het huidige afvalbeleid. Het doel is om grondstoffen zoveel mogelijk te scheiden tegen zo laag mogelijke kosten. Daarom hanteert de gemeente DIFTAR, waarbij de inwoner betaalt voor de hoeveelheid restafval die hij weggooit zodat het vaste tarief zo laag mogelijk kan blijven.

Er wordt in 2026 ingezet op een duurzame inzamelmethode voor oud papier en karton. Door de uitgifte van minicontainers voor oud papier bij laagbouw en op ondergrondse containers voor papier voor hoogbouw. Deze ontwikkeling zorgt voor een kostentoeename, waardoor de standaard inflatiecorrectie op het tarief onvoldoende is om het product afval kostendekkend te houden.

Voor de programmabegroting 2026-2029 wordt uitgegaan van volledige dekking om te komen tot een kostendekkend afvaltarief. Hiermee komt het vaste tarief uit op € 312,80 per huishouden. Het variabele tarief wordt € 2,25 per 60-liter eenheid. De verwachte afvalkosten per huishouden bedragen in 2026 gemiddeld € 366 (2025: € 349) (+ 4,9%).

Riolering

Voor de rioolheffing van 2026 komt de tariefstijging uit op 6,5 % volgens het recent vastgestelde rioleringsplan vermeerderd met 2,7% inflatiecorrectie. Echter in navolging van motie: "Rioolheffing koppelen aan voortgang investeringen", [Z25.001771](#), als gevolg van onvolledige bestedingen van investeringen in 2025, ontstaat er een financieel voordeel in de kapitaallasten vanaf 2026. Dit financiële voordeel verlaagt het tarief per 2026 met € 2,10 per huishouden. De rioolheffing per huishouden bedragen in 2026 € 235,24 (2025: € 217,03).

Nieuw beleidsplan riolering

In 2025 is het Beleidsplan riolering 2025-2030 vastgesteld. In het beleidsplan riolering zijn de wettelijke watertaken opgenomen. Tevens is hierin de dekking van de lasten bepaald. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het tarief rioolheffing enerzijds als ook de ontwikkeling van de voorziening riolering anderzijds.

Kosten- en baten afvalbeleid en riolering en het verloop van de egalisatiereserve 'afvalstoffenheffing' en voorziening 'riolering'

Hieronder wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van kosten en baten van afvalbeleid en riolering en het verwachte verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing en de voorziening riolering. De omvang van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing laat meerjarig een marginaal saldo zien. Dit saldo is beschikbaar om eventuele toekomstige kostenstijgingen door veranderende marktomstandigheden op te vangen, zodat het tarief van de afvalstoffenheffing niet sterk hoeft te fluctueren. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven op te vangen en daarmee een vloeiend verloop te houden in de lasten voor inwoners.

Afvalbeleid	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
<i>Lasten:</i>						
Kosten afvalbeleid	4.363	4.559	4.808	4.802	4.823	4.826
Compensabele BTW	861	899	952	950	953	954
Storting in bestemmingsreserve	196	73	22	30	6	2
Interne doorberekeningen	1.785	1.610	1.835	1.835	1.835	1.835
Totaal lasten	7.205	7.141	7.617	7.617	7.617	7.617
<i>Baten:</i>						
Afvalstoffenheffing	6.598	6.670	7.170	7.170	7.170	7.170
Overige inkomsten	607	471	447	447	447	447
Totaal baten	7.205	7.141	7.617	7.617	7.617	7.617
Saldo lasten en baten	-	-	-	-	-	-
Percentage kostendeckendheid	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Mutatie egalisatiereserve afvalstoffenheffing	196	73	22	30	6	2
Stand van de reserve afvalstoffenheffing	196	269	291	321	327	329

Bij de Jaarrekening 2023 raakte de reserve Afvalstoffenheffing leeg i.v.m. onvoorziene kosten. In het domein van afvalstoffenheffing zijn onvoorziene kosten heel goed mogelijk en daarom wordt voorgesteld om de komende jaren de reserve weer geleidelijk te laten groeien, zodat hiermee een buffer kan ontstaan. Dit voorkomt situaties zoals bij de Jaarrekening 2023 toen een beroep op algemene dekkingsmiddelen gedaan moest worden. Vooralsnog is het voornemen om als minimum buffer 2% van de jaarlijkse lasten te hanteren, oftewel circa € 150.000. En als maximum buffer 10% van de jaarlijkse lasten te hanteren, oftewel circa € 760.000. Mocht de onder- of bovengrens bereikt worden de komende jaren, dan kan via het tarief hierop gestuurd worden.

Verloop egalisereserve afvalstoffenheffing			bedragen x € 1.000			
Stand per 1-1-2026	Stand per 31-12-2026	Mutatie 2026	Stand per 1-1-2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029	Stand per 1-1-2030
269	291	22	291	321	327	329

	bedragen x € 1.000					
Riolering	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
<i>Lasten:</i>						
Kosten riolering	3.485	4.511	4.490	4.678	5.039	5.055
Compensabele BTW	520	622	701	718	764	751
Mutatie voorziening riolering	523-	1.811-	1.536-	1.735-	2.142-	2.145-
Interne doorberekeningen	1.146	1.595	1.789	1.784	1.784	1.784
Totaal lasten	4.628	4.917	5.444	5.445	5.445	5.445
<i>Baten:</i>						
Rioolheffing	4.594	4.917	5.444	5.444	5.444	5.444
Overige inkomsten	34	-	-	-	-	-
Totaal baten	4.628	4.917	5.444	5.444	5.444	5.444
Saldo lasten en baten	-	-	-	1-	1-	1-
Percentage kostendeckendheid	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
mutatie in de voorziening	-523	-1.811	-1.536	-1.735	-2.142	-2.145
Stand van voorziening Riolerig	9.565	7.754	6.218	4.483	2.341	196

Verloop voorziening riolerig			bedragen x € 1.000			
Stand per 1-1-2026	Stand per 31-12-2026	Mutatie 2026	Stand per 1-1-2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029	Stand per 1-1-2030
7.754	6.218	-1.536	6.218	4.483	2.341	196

Paragraaf 2: Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zuidplas werkt op diverse gebieden en met diverse partners samen. Een manier waarop kan worden samengewerkt is in een geformaliseerd samenwerkingsverband zoals bijvoorbeeld een verbonden partij. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente Zuidplas een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht (de bestuurder vertegenwoordigt de gemeente). Een financieel belang heeft de gemeente als zij middelen ter beschikking stelt die ze kwijt is in het geval van faillissement en/of waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Er moet dus sprake zijn van zowel een bestuurlijk als een financieel belang om te kunnen spreken van een verbonden partij.

Overzicht verbonden partijen

Wij onderscheiden de volgende verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen	B. Vennootschappen	C. Stichtingen
1. Grondbank RZG Zuidplas	1. NV Alliander	1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (ZO!)
2. GR IJsselgemeenten	2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)	3. NV Cyclus	
4. Promen	4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)	
5. Hecht (voorheen RDOG)	5. NV Oasen	
6. Recreatieschap Hitland	6. Zuidplas Participatie BV/ Zvh-Zuid Beheer BV/ Zvh-Zuid CV	
7. Recreatieschap Rottemeren		
8. Regio Midden-Holland		
9. Streekarchief Hollands Midden		
10. Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		
11. Groene Hart Rekenkamer		
12. Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland (GRJW)		
13. Regionale Belasting Groep (RBG)		

Wat beslist de gemeenteraad?

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit waarvoor de gemeente hen in meer of mindere mate mandateert. De gemeenteraad kan zienswijzen naar voren brengen over een ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur (AB) van de verbonden partij stelt deze begroting vast en houdt daarbij rekening met eventuele zienswijzen. Met de jaarrekening controleert de gemeente of de activiteiten binnen de door haar gestelde kaders en financiële mogelijkheden zijn uitgevoerd.

Toelichting per verbonden partij

In de onderstaande tabellen volgt een toelichting per verbonden partij.

A. Gemeenschappelijke regelingen

1. Grondbank RZG Zuidplas		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (sinds 2004)	
Doel	Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft in de Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. De gemeente en de grondbank hebben een koopovereenkomst gesloten gericht op de inzet van het grondbezit voor de ontwikkeling van het Middengebied. Tot het moment van afname door de gemeente functioneert de Grondbank als beheerder van de gronden.	
Participerende partijen	Gemeenten Rotterdam, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en de provincie Zuid Holland	
Reden gemeente aangaan verbinding	Beheer van de verworven gronden ten behoeve van het project Nieuwe Zuidplaspolder.	
Bestuurlijk belang	De deelnemers in de Grondbank RZG Zuidplas zijn de provincie Zuid-Holland (40%) en de gemeenten Rotterdam (40%), Zuidplas (9%), Gouda (6%) en Waddinxveen (5%). De gemeente Zuidplas is met twee leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid – tevens tweede vicevoorzitter – in het dagelijks bestuur.	
Prestaties – effecten	Financiering, beheer en uitgifte van gronden. De halfjaarcijfers vormen een wijze van rapporteren over de afgesproken prestaties.	
Risico's en kansen	Met het vaststellen van het masterplan Middengebied Zuidplaspolder en de ondertekening van de bestuurlijke overeenkomst met de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie Zuid-Holland is de ontwikkeling van het Middengebied een volgende fase ingegaan; die van de uitwerking van een bestemmingsplan (vastgesteld d.d. 14 mei 2024) en de eerste grondexploitatie(s) (grondexploitatie fase 1A vastgesteld d.d. 10 oktober 2023). Het risicoprofiel op de waardering van de gronden en daarmee de hoogte van het eigen vermogen van de Grondbank RZG Zuidplas is	

	gekoppeld aan het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan na behandeling door de Raad van State. Indien er een situatie ontstaat dat de te verwachten marktwaarde van de gronden in de Grondbank lager is dan de boekwaarde, dient de Grondbank – en in het verlengde haar deelnemers – een verliesvoorziening te treffen ter grootte van de verwachte lagere marktwaarde.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Masterplan Middengebied Zuidplaspolder Bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1 (vastgesteld d.d. 14 mei 2024) Bestuurlijke Overeenkomst Grondbank, Provincie Zuid-Holland en gemeente Zuidplas																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Grondbank RZG</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 97</td><td>€ 100.600</td><td>€ 103.200</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 2.885</td><td>€ 2.895</td><td>€ 2.445</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr></table>		Grondbank RZG					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 97	€ 100.600	€ 103.200	Resultaat verbonden partij	€ 2.885	€ 2.895	€ 2.445	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0
Grondbank RZG																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 97	€ 100.600	€ 103.200																										
Resultaat verbonden partij	€ 2.885	€ 2.895	€ 2.445																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0																										

2. GR IJsselgemeenten		
Vestigingsplaats	Capelle aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)	
Doel	Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. Dit doel blijft hetzelfde als de Participatiewet in balans van kracht is.	
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Samenwerking op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency, gelet op de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het Bestuur.	
Prestaties – effecten	- Efficiënter functioneren op vereist kwalitatief niveau; - Kostenbeheersing. Gemeentelijke beleidsdoelen: - Minder uitkeringsgerechtigden door sturing op een lagere instroom en het bevorderen van uitstroom; - De arbeidsdeelname van inwoners extra stimuleren door een focus op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt; - Participatie van inwoners stimuleren door inzet van o.a. Frequent, Intensief, Persoonlijk aanpak (FIP)	

	- Door middel van kwartaalrapportages rapporteert de GR IJsselgemeenten over de voortgang en de resultaten.																												
Voortgang	In 2022 was er een daling in het uitkeringenbestand te zien. Sinds die tijd is het aantal uitkeringen gestegen. In 2022 467, 2023 471, 2024 510 en 2025 527. De hogere instroom heeft onder andere te maken met de vestiging van statushouders in Zuidplas. Vaak hebben zij tijdens de inburgering een bijstandsuitkering. Ook het aantal jongeren in de bijstand neemt toe. Dit heeft te maken met de afschaffing van de WSW en de toenemende complexe problematiek.																												
Risico's en kansen	Ook in 2025 heeft IJsselgemeenten weer extra taken uitgevoerd voor de gemeente Zuidplas. Denk hierbij aan het leefgeld voor Oekraïense ontheemden en inning eigen bijdrage voor deze groep en de regeling voor eenverdienersproblematiek. Dit biedt kansen omdat de gemeenten hierdoor steeds beter zicht krijgt op een kwetsbare doelgroep (inwoners met een inkomen op maximaal 120% van het sociaal minimum). Anderzijds is het risico dat de kerntaken van IJsselgemeenten door extra taken soms onder druk komen te staan. Er komt nieuwe wetgeving aan Participatiewet in Balans en de wet van school naar duurzaam werk. In de eerstgenoemde wetgeving is er meer ruimte voor de menselijke maakt, evenredigheid en staat participeren voorop. In de tweede genoemde wetgeving wordt geregeld dat jongeren tot 27 jaar ondersteund worden. Hierdoor is er voor hen een beter vangnet. Het doel is dat zij op jonge leeftijd doorstromen naar duurzaam werk.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	GR IJsselgemeenten is een uitvoeringsorganisatie die als opdrachtnemer binnen de gestelde budgettaire en beleidsmatige kaders haar activiteiten en taken uitvoert. D.m.v. een jaarplan geeft de GR invulling aan het maatschappelijk beleid van de gemeenten voor de bestaande en nieuwe doelgroep van de Participatiewet voor het komende jaar. Belangrijke punten zijn: - het vergroten van de uitstroom en het beperken van de instroom in de bijstand; - begeleiden van nieuwe doelgroepen; - uitgaven van uitkeringen in het kader van de Participatiewet binnen de beschikbare rijksmiddelen houden.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">IJsselgemeenten</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 0</td><td>€ 777</td><td>€ 504</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 7.864</td><td>€ 7.930</td><td>€ 7.924</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>-€ 702</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 2.107</td><td>€ 2.413</td><td>€ 2.445</td></tr></table>		IJsselgemeenten					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 777	€ 504	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.864	€ 7.930	€ 7.924	Resultaat verbonden partij	-€ 702	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.107	€ 2.413	€ 2.445
IJsselgemeenten																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 777	€ 504																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.864	€ 7.930	€ 7.924																										
Resultaat verbonden partij	-€ 702	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.107	€ 2.413	€ 2.445																										

3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

Vestigingsplaats

Gouda

Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door: 1) Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvadvis (geluid, bodem, lucht etc.). 2) Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen/ruimtelijke ordening grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.	
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Provincie Zuid-Holland.	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het efficiënt uitvoeren van de milieu- en bouw- en woningtoezichttaken in samenwerking met de overige deelnemers.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	In 2025 wordt gewerkt met een jaarprogramma Bouw- en Woningtoezicht en een jaarprogramma Milieu. Hierin is binnen het financiële kader en de beleidsinhoudelijke uitgangspunten aangegeven hoe de ODMH doelmatig en effectief de overgedragen taken uitvoert.	
Voortgang	De ODMH rapporteert elke twee maanden aan het college wat de voortgang is van haar taak, zowel in uren als financieel. Waar nodig en mogelijk wordt bijgestuurd.	
Risico's en kansen	-Aansprakelijkheid bij foutieve beschikkingen; -Marktwerking in kwaliteitsborging bouwen.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging zijn relatief soepel verlopen. Met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) ervaren inwoners en ondernemers moeilijkheden. De ODMH zet in op het op peil houden van haar dienstverlening en blijft zich ontwikkelen in het kader van de Omgevingswet.	
Financieel belang * 1.000		

ODMH	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 2.870	€ 2.828	€ 2.385
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 10.951	€ 8.299	€ 8.557
Resultaat verbonden partij	€ 880	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.921	€ 4.029	€ 4.029

4. Promen		
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke werkomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn (Boskoop), Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Promen is opgericht om voor een aantal gemeenten gezamenlijk de Participatiewet uit te voeren.	
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	- Het blijven zorgdragen voor de ontwikkeling en werkgelegenheid van de medewerkers met een SW-dienstverband; - Het streven naar een zo hoog mogelijk operationeel resultaat, teneinde de SW zoveel als mogelijk uit te voeren binnen de middelen die daarvoor in het participatiebudget zijn opgenomen.	
Voortgang	Momenteel biedt Promen een werkplek aan 51,2 SE (Sociale eenheden) uit Zuidplas (gegevens eind 2024). Dit betreft inwoners met en SW-indicatie (indicatie sociale werkvoorziening). Dit aantal daalt	

	sneller dan verwacht. Het afgelopen jaar is het verzuim on der WSW (wet sociale werkvoorziening) licht gestegen. Mogelijk is dit het gevolg van een relatief ouder wordende groep omdat er geen nieuwe instroom is. Steeds meer medewerkers maken gebruik van de RVU-regeling (regeling vervroegd uittreding). De medewerkers blijven dan wel in dienst bij Promen, maar zijn niet meer actief binnen de bedrijfsonderdelen. Het ziekteverzuim onder de overige medewerkers (PW (participatiewet) en niet doelgroep personeel) is ongeveer gelijk aan de benchmark. Naast het begeleiden en ontwikkelen van mensen levert Promen ook een bijdrage aan het terugdringen van laaggeletterdheid, fysieke vitaliteit van de medewerkers en duurzaamheid. In 2023 heeft Promen een klein positief operationeel resultaat behaald van € 181.000.
Risico's en kansen	Met de Participatiewet heeft het Rijk een transformatie beoogd waarbij mensen met een arbeidsbeperking meer dan voorheen werk vinden in een reguliere arbeidsomgeving in plaats van in een apart met dat doel georganiseerd SW-bedrijf. De begeleidingsbudgetten onder de Participatiewet zijn echter beperkt. Meer beschut werk en garantiebanen heeft als gevolg een kleiner participatiebudget voor overige doelgroepen binnen de Participatiewet. Het rijk is bezig met een wetswijziging voor de loonwaardebepaling voor beschut werk. Hierdoor komt er meer geld beschikbaar. Het rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor de transformatie van SW-bedrijven omdat de doelgroep veranderd.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Elk jaar ontvangt de raad een ondernemingsplan waarop zij haar visie of reactie kenbaar kan maken. In 2017 zijn kaders ontwikkeld, gericht op een vraaggerichte dienstverlening. Promen blijft hiermee als stabiele basis beschikbaar voor de SW-medewerkers en ontwikkelt zich als belangrijk instrument voor de Participatiewet passend binnen de individuele beleidsvrijheid van gemeenten. De samenwerkingsrelatie met IJsselgemeenten is de afgelopen jaren versterkt. Het is zaak de samenwerkingsrelatie verder uit te bouwen, gericht op het aan het werk helpen en houden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2025 is gestart met de toekomstverkenning Promen. Deze verkenning wordt afgerond in het najaar van 2025. Dit in verband met de wijziging van de doelgroep van Promen en de nieuwe wet "Participatiewet in balans" Het rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor de transformatie van SW-bedrijven. 2026 zal in het teken staan van het verder uitwerken van het plan en indien mogelijk starten met implementatie.

Financieel belang

Promen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.520	€ 3.353	€ 3.041
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.147	€ 6.214	€ 6.259
Resultaat verbonden partij	€ 181	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.825	€ 1.895	€ 1.867

Het is de verwachting dat de toekomstverkenning Promen in 2025 afgerond wordt. 2026 zal in het teken staan van het verder uitwerken van het plan en indien mogelijk starten met implementatie. Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen en/of zijn raadsbesluiten nodig. De raad wordt geïnformeerd over de te zetten stappen. In de meicirculaire 2025 zijn reeds via het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitie van SW-bedrijven, waar Promen onder valt. Ook stelt het rijk in de komende jaren middelen beschikbaar voor de transitie.

5. Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden, RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Hecht is een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles wat zij doen draagt bij aan een beter leven van de inwoners van de regio Hollands Midden. Hiermee wordt bedoeld: meer gezondheid, gezonder leven, meer veiligheid en meer kansen. In Hecht zijn de gemeentelijke taken op het gebied van openbare gezondheid en veiligheid samengebracht. Deze taken worden uitgevoerd voor de 18 gemeenten van de regio Hollands Midden.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Op grond van artikel 14 van de Wet publieke gezondheid (Wpg) zijn gemeenten verplicht een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden, waarvan het werkgebied samenvalt met dat van de veiligheidsregio. Gemeente Zuidplas voldoet hieraan via deelname aan de gemeenschappelijke regeling Hecht. Daarnaast biedt de samenwerking binnen Hecht mogelijkheden voor gezamenlijke uitvoering en versterking van andere taken binnen het sociaal domein, zoals jeugdhulp, waarmee ook inhoudelijke en organisatorische voordelen worden beoogd.	

Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang: De gemeente Zuidplas is voorzitter van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Daarnaast is een collegelid deelnemer in de bestuursadviescommissie Publieke Gezondheid (BAC PG).																												
Prestaties – effecten	Invulling geven aan de wettelijke taken en de taken die door gemeente(n) zijn opgedragen aan de GR. Verantwoording en sturing vindt plaats door middel van de AB en DB vergaderstukken (jaarstukken en maraps). Daarnaast krijgt de gemeenteraad jaarlijks jaarstukken.																												
Risico's en kansen	Hecht heeft onder meer de uitkomsten van de takendialogen in 2024 benut ter voorbereiding op de opgaven waar de organisatie de komende jaren voor staat, zoals het toenemende tekort aan zorgpersoneel en de financiële druk op gemeentelijke middelen. In het verlengde hiervan zijn voorgenomen bezuinigingen voor 2026 geformuleerd, die inmiddels met de deelnemende gemeenten zijn gedeeld. Met deze maatregelen werkt Hecht toe naar het voldoen aan het financieel kader zoals opgesteld door de werkgroep Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR), dat richting geeft aan de budgettaire ontwikkelingen van gemeenschappelijke regelingen binnen de regio. Ten aanzien van de voorgenomen bezuiniging op de GO-poli hebben diverse gemeenten, waaronder Zuidplas, reeds een motie ingediend																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Na de aanpassing in taken voor bezuinigingen in 2026, gaat Hecht nog 1,4% bezuinigen vanaf 2027 en moet Hecht ook voorbereid blijven op belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen en financiële uitdagingen. De directie heeft reeds de opdracht gekregen het proces op te starten om tot een perspectiefnotitie te komen voor Hecht in 2030.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Hecht</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 258</td><td>-€ 285</td><td>€ 1.039</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 52.822</td><td>€ 41.791</td><td>€ 51.270</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>-€ 33</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 3.630</td><td>€ 3.633</td><td>€ 3.604</td></tr></table>		Hecht					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 258	-€ 285	€ 1.039	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 52.822	€ 41.791	€ 51.270	Resultaat verbonden partij	-€ 33	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.630	€ 3.633	€ 3.604
Hecht																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 258	-€ 285	€ 1.039																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 52.822	€ 41.791	€ 51.270																										
Resultaat verbonden partij	-€ 33	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.630	€ 3.633	€ 3.604																										

6. Recreatieschap Hitland		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	

Doel	Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openlucht recreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.		
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas		
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.		
Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn vier leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij zijn vanuit het algemeen bestuur twee leden in het dagelijks bestuur benoemd. Het voorzitterschap is de eerste twee jaar van een raadsperiode belegd bij de gemeente Zuidplas en de laatste twee jaar van een raadsperiode bij de gemeente Capelle aan den IJssel.		
Prestaties – effecten	Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.		
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.		
Risico's en kansen	De golfbaan is een publieke exploitatie. Negatieve resultaten - tot nu toe niet aan de orde - komen voor rekening van de publieke middelen.		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Toekomstvisie Park Hitland is vastgesteld in 2024. Inmiddels heeft het AB Hitland een uitvoeringsprogramma voor 2025 en 2026 vastgesteld en wordt hier uitvoering aan gegeven.		
Financieel belang			
Recreatieschap Hitland			
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 968	€ 850	€ 800
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.066	€ 6.150	€ 6.200
Resultaat verbonden partij	-€ 48	€ 50	€ 35
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 263	€ 271	€ 263

7. Het Recreatieschap Rottemeren		
Vestigingsplaats	Schiedam	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openlucht recreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon.	

Participerende partijen	De gemeenten Lansingerland, Rotterdam en Zuidplas																												
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.																												
Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn drie leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij is van uit het algemeen bestuur een lid in het dagelijks bestuur benoemd. De voorzitter wordt geleverd door de gemeente Rotterdam. Het Dagelijks Bestuur benoemt een plaatsvervangend voorzitter, op dit moment is dat de gemeente Zuidplas.																												
Prestaties – effecten	Recreatieschap Rottemeren heeft door middel van een samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer gecontracteerd als uitvoerende partij het recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas zijn dit de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.																												
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.																												
Risico's en kansen	Zie ontwikkelingen.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2018 is het ontwikkelplan landschapspark de rotte vastgesteld door het AB Rottemeren. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma vastgesteld door het AB Rottmeren is de eerste tranche van de uitvoeringsagenda van het ontwikkelplan vastgesteld.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Recreatieschap Rottemeren</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 12.836</td><td>€ 9.566</td><td>€ 7.264</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 8.597</td><td>€ 8.534</td><td>€ 8.471</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 474</td><td>-€ 306</td><td>-€ 430</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 180</td><td>€ 290</td><td>€ 290</td></tr></table>		Recreatieschap Rottemeren					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 12.836	€ 9.566	€ 7.264	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.597	€ 8.534	€ 8.471	Resultaat verbonden partij	€ 474	-€ 306	-€ 430	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 180	€ 290	€ 290
Recreatieschap Rottemeren																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 12.836	€ 9.566	€ 7.264																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.597	€ 8.534	€ 8.471																										
Resultaat verbonden partij	€ 474	-€ 306	-€ 430																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 180	€ 290	€ 290																										

8. Regio Midden-Holland		Regio Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Bevordering van regionale samenwerking om te zorgen voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen.	
Participerende partijen	Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas	

Reden gemeente aangaan verbinding	Een slagvaardige organisatie waarin regionaal samengewerkt wordt en waar kansen gezien worden. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.																												
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en door één collegelid in het dagelijks bestuur.																												
Prestaties – effecten	Er zijn vijf jaarplannen in ontwikkeling waarbinnen aan de hand van speerpunten nadere projecten worden geformuleerd en aangepakt.																												
Voortgang	De afgelopen jaren is het onderzoek van Berenschot en de Rijksuniversiteit Groningen naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) van Regio Midden-Holland verschenen. Dit vergelijkende onderzoek richt zich op factoren die bijdragen aan het realiseren van publieke waarde in de regio. De gemeenteraad heeft ingestemd met de intensivering van de samenwerking in de regio. Hiermee zal de regionale samenwerking zich meer gaan ontwikkelen naar een programmabureau. Op deze wijze kunnen we beter focus aanbrengen en de slagkracht van de regio vergroten. Hiermee zijn we beter in staat om kansen voor Zuidplas te benutten en onze (regionale) belangen beter te behartigen bij Provincie en Rijk.																												
Risico's en kansen	De projecten binnen de Regio zijn niet altijd van meerwaarde voor iedere gemeente. Een operationeel risico is dat de Regio Midden Holland een netwerkorganisatie is. Voor nader te bepalen projecten binnen de programma's zal bestuurlijk akkoord, dekking en personele inzet geregeld moeten worden.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Er is een kwartiermaker aangesteld die de opdracht heeft gekregen voor het organisatieontwerp (functieprofielen, governancestructuur en inhoudelijke inrichting) en een plan van aanpak. Naar verwachting start eind dit jaar de beoogd directeur/secretaris en zal de nieuwe GR vanaf medio 2026 actief zijn. De gemeenteraad wordt elk kwartaal geïnformeerd over de voortgang.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Regio Midden Holland</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 628</td><td>€ 457</td><td>€ 457</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 919</td><td>€ 1.090</td><td>€ 1.090</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 131</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 89</td><td>€ 258</td><td>€ 269</td></tr></table>		Regio Midden Holland					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 628	€ 457	€ 457	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 919	€ 1.090	€ 1.090	Resultaat verbonden partij	€ 131	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 89	€ 258	€ 269
Regio Midden Holland																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 628	€ 457	€ 457																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 919	€ 1.090	€ 1.090																										
Resultaat verbonden partij	€ 131	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 89	€ 258	€ 269																										

9. Streekarchief Midden-Holland		 Streekarchief Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	

Doel	Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio ‘klopt’ door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.																												
Participerende partijen	De gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Regio Midden-Holland																												
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Archiefwet 1995.																												
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, waarvan 1 lid tevens is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.																												
Prestaties – effecten	Het Streekarchief bewaart de overgedragen archieven van de deelnemers. Zij draagt conform de Archiefwet zorg voor een goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven. Daarnaast houdt zij toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen archieven bij de deelnemers. Er wordt gewerkt met het vastleggen van prestatieafspraken, een klanttevredenheidsmeting en klachtenregistratie.																												
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.																												
Risico’s en kansen	Het Streekarchief beschikt over een archiefbewaarplaats die voldoet aan de in de Archiefregeling en het Archiefbesluit genoemde eisen.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het streekarchief Midden-Holland heeft inmiddels een eigen e-depot opgezet voor de opslag en beheer van overheids- en particuliere archieven. Hiermee kunnen de gemeenten uitvoering geven aan onder andere de nieuwe Archiefwet en de Wet Open Overheid.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Streekarchief Midden Holland</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 307</td><td>€ 294</td><td>€ 288</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 325</td><td>€ 327</td><td>€ 344</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 14</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 308</td><td>€ 340</td><td>€ 340</td></tr></table>		Streekarchief Midden Holland					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 307	€ 294	€ 288	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 325	€ 327	€ 344	Resultaat verbonden partij	€ 14	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 308	€ 340	€ 340
Streekarchief Midden Holland																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 307	€ 294	€ 288																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 325	€ 327	€ 344																										
Resultaat verbonden partij	€ 14	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 308	€ 340	€ 340																										

10. De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		 Veiligheidsregio HOLLANDS MIDDEN <i>Samen sterk voor meer veiligheid!</i>
Vestigingsplaats	Leiden	

Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden. De veiligheidsregio heeft de volgende taken: • Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer; • Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid. De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen: • Brandweezorg; • Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR); • Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; • Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing; • Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.	
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's	
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Ze hebben elk verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door de Veiligheidsdirectie, het Hoofdenoverleg, het Veiligheidsbureau en verschillende werkgroepen. Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen voor het te voeren beleid van de Veiligheidsregio Hollands Midden vast en de financiële kaders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verdere uitwerking van strategische beslissingen die worden genomen door het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is de VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden: • Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweezorg; • Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; • Instellen en in stand houden van een brandweer; • Voorzien in de meldkamerfunctie; • Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;	

	Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.																												
Voortgang	Conform gestelde kaders																												
Risico's en kansen	- De nasleep van grote crises of rampen; - Bezuinigingen; - Doorontwikkeling Crisiscommunicatie.																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	- Herziening regionaal risicoprofiel - Weerbaarheid - Regionale coördinatie ontheemden																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">VRHM</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 9.297</td><td>€ 7.051</td><td>€ 6.455</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 74.971</td><td>€ 83.863</td><td>€ 86.847</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 3.153</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 3.027</td><td>€ 3.469</td><td>€ 3.543</td></tr></table>		VRHM					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 9.297	€ 7.051	€ 6.455	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 74.971	€ 83.863	€ 86.847	Resultaat verbonden partij	€ 3.153	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.027	€ 3.469	€ 3.543
VRHM																													
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 9.297	€ 7.051	€ 6.455																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 74.971	€ 83.863	€ 86.847																										
Resultaat verbonden partij	€ 3.153	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.027	€ 3.469	€ 3.543																										

11. Groene Hart Rekenkamer

Gouda	
Gemeenschappelijke regeling	
De Groene Hart rekenkamer ondersteunt de gemeenteraden in hun controlerende en kaderstellende taak. Dit doet zij door onderzoek uit te voeren naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur in de deelnemende gemeenten. De Groene Hart rekenkamer beziet de mogelijkheden om gemeenschappelijke onderzoeken voor de gemeenten uit te voeren maar heeft ook de ruimte om voor individuele gemeenten onderwerpen onder de loep te nemen.	
De gemeenten Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Krimpenerwaard en Zuidplas.	
De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Gemeentewet, Art 81a.	
De gemeente Zuidplas wordt door twee raadsleden vertegenwoordigd in de programmaraad Groene Hart Rekenkamer.	

De Groene Hart Rekenkamer wil met haar onderzoeken een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Zuidplas en aan de transparantie van het gemeentelijk handelen.
De rekenkamer is al langer actief en is per 1 januari 2024 formeel als gemeenschappelijke regeling van start gegaan.
Geen substantiële risico's en kansen bekend.
De rekenkamer heeft een jaarprogramma. De rekenkamer heeft onafhankelijke leden en daarnaast een programmaraad met vertegenwoordigers van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang: De financiële bijdrage is gebaseerd op € 1 per inwoner.

12. Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland		
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland (GR JW) is verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Gouda en Zuidplas. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.	
Participerende partijen	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.	
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting.	
Bestuurlijk belang	Gemeente Zuidplas wordt in het dagelijks bestuur door 1 collegelid vertegenwoordigd. In het algemeen bestuur hebben vanuit Zuidplas 2 collegeleden zitting.	
Prestaties – effecten	De GR JW is een zelfstandige organisatie waarin de taken voor inkoop, beleid, contractmanagement, Jeugdbeschermingstafel en Toezicht zijn georganiseerd.	
Voortgang	De GRJW is op 1 januari 2025 formeel opgericht.	
Risico's en kansen	De personele bezetting binnen de GR JW is een aandachtspunt ivm behouden van kennis. Door samenwerking met andere gemeenten zijn we een sterke gesprekspartner en is er veel kennis en kunde.	

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Ontwikkelen van een nieuwe regiovisie, dataproject 'Inzicht & Impact' <i>Data als basis, kwaliteit als doel</i> waarbij gestart wordt met de data vanuit de hoogspecialistische jeugdzorg om in een later stadium een stap te maken richting een bredere toepassing binnen het sociaal domein.			
Financieel belang	GR Jeugd en WMO			
	Balansbedragen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
	Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 6.447	€ 7.000
	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 0	€ 500	€ 500
	Resultaat verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0
	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 1.534	€ 1.482

13. Regionale Belasting Groep	
Vestigingsplaats	Schiedam
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De Regionale Belasting Groep is een samenwerkingsverband op belastinggebied voor waterschappen en gemeenten. De RBG staat voor kwaliteit en werkt klantgericht. Dit doet de RBG op een doelmatige wijze. De RBG heft en int belastingen voor de hoogheemraadschappen van Schieland & Krimpenerwaard en van Delfland. Daarnaast verzorgt de RBG deze taken en de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeente Delft, Schiedam en Vlaardingen en per 1 januari 2026 voor gemeente Zuidplas.
Participerende partijen	Hoogheemraadschappen van Schieland & Krimpenerwaard en van Delfland, de gemeenten Delft, Schiedam en Vlaardingen en per 1 januari 2026 de gemeente Zuidplas.
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een keuze voor het uitbesteden van de uitvoering van de wet WOZ en, de heffing en inning van belastingen en heffingen bij een gespecialiseerde partij.
Bestuurlijk belang	Gemeente Zuidplas heeft zitting in het Algemeen Bestuur met 1 collegelid. Totaal zitten er 8 leden in het Algemeen Bestuur.
Prestaties – effecten	Heffen en innen van waterschapsbelastingen en gemeentebelastingen en uitvoeren wet WOZ voor gemeenten
Voortgang	Gemeente Zuidplas sluit aan bij RBG per 1 januari 2026.

**REGIONALE
BELASTING
GROEP**

Risico's en kansen	Door samenwerking met andere gemeenten is de heffing en inning beter geborgd en is er veel kennis en kunde.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	-
Financieel belang	Vanaf 2026 is een structurele bijdrage in de Begroting opgenomen van € 812.000.

B. Deelnemingen/ vennootschappen

1. NV Alliander																															
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																														
Bestuurlijk belang	Alle aandelen van Alliander zijn in bezit van de overheid, zoals provincies en gemeenten. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Alliander voorziet in de behoeften aan distributie van energie. Zij verzorgt de distributie van energie in 1/3 gedeelte van Nederland. Alliander is de netwerkbeheerder voor het Zuidplasgebied.																														
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te vermelden																														
Financieel belang																															
De gemeente bezit 245.888 aandelen Alliander, ofwel 0,18% van het totaal aantal aandelen. Elk aandeel is gewaardeerd tegen een verkrijgingprijs van € 0,33. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 5,00. Jaarlijks wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.																															
<table><tr><th colspan="4">N.V. Alliander</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 6.038</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 6.918</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 976</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				N.V. Alliander					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.038	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.918	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 976	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
N.V. Alliander																															
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																												
Balansbedragen per 31-12																															
Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.038	n.v.t.	n.v.t.																												
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.918	n.v.t.	n.v.t.																												
Resultaat verbonden partij	€ 976	n.v.t.	n.v.t.																												
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																												

2 NV Bank Nederlandse Gemeenten			
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon		

Bestuurlijk belang	De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.																										
Risico's en kansen	BNG staat bekend als een solide bank met een AA+-status. Er worden daarom geen risico's verwacht.																										
Financieel belang																											
De gemeente Zuidplas heeft 54.328 aandelen in de BNG á € 2,50 nominaal. Dat is 0,1% van het totaal aantal aandelen BNG. De aandelen staan op naam en zijn niet beursgenoteerd. De voorwaarden waaronder aandelen van eigenaar kunnen verwisselen zijn geformuleerd in artikel 6 van de statuten.																											
<table><tr><th colspan="4">BNG Bank N.V.</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12 in miljoenen</th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 4.800</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 123.100</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 294</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				BNG Bank N.V.				Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.800	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 123.100	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 294	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank N.V.																											
Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																								
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.800	n.v.t.	n.v.t.																								
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 123.100	n.v.t.	n.v.t.																								
Resultaat verbonden partij	€ 294	n.v.t.	n.v.t.																								
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																								

3. NV Cyclus		
Vestigingsplaats	Moordrecht	
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon	
Doel	Het uitvoeren van afvalinzameling en verwerking op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten) efficiënter uitgevoerd en kwetsbaarheid in de uitvoering verlaagd. Er ontstaat o.a. schaal- en inkoopvoordeel, efficiëntere uitvoering door standaardisering en uniformiteit, administratieve ontzorging met betrekking tot inkoopprocessen en borging van specifieke expertise. Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.	
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de algemene vergadering van aandeelhouders en tevens deelnemer in de GP B (bestuurlijke opdrachtgeverscommissie Grondstoffen Platform Bestuurlijk).	
Prestaties – effecten	Op efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten zorgdragen voor (een gedeelte van) de afvalinzameling en verwerking.	

Risico's en kansen	Door het <i>lean & mean</i> maken van de organisatie (in 2018 & 2019) is de organisatiestructuur (inclusief management) veranderd. Dat heeft geresulteerd in een hogere risicoscore op het onderdeel Directie/Bestuur en veroorzaakt een stijging in de totale risicoscore van Cyclus in 2019. Voor Cyclus wordt de komende jaren gewerkt met een midden regime.
--------------------	--

Financieel belang

Cyclus			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Eigen vermogen verbonden partij	€ 14.156	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 24.695	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 2.893	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)

Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	Samen met 17 andere gemeenten is de gemeente Zuidplas aandeelhouder. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. De NV Duinwaterbedrijf levert drinkwater in een groot deel van de provincie Zuid-Holland.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Financieel belang

Dunea N.V.			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Eigen vermogen verbonden partij	€ 265.051	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 396.250	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 6.600	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De gemeente Zuidplas bezit, na een herverdeling van de aandelen in 2024, 109.318 aandelen, ofwel 2,7% van het totaal aantal aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 5,00. In de gemeentelijke administratie hebben deze aandelen een waarde nihil omdat deze volgens de gemeentelijke boekhoudvoorschriften gewaardeerd worden op basis van de toenmalige verkrijgingprijs van 'nihil'. In de statuten is bepaald dat geen dividend wordt uitbetaald. In de begroting is de dividenduitkering voor € 0,00 structureel opgenomen.

5. NV Oasen																														
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																													
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders zijn 33 gemeenten, waaronder de gemeente Zuidplas. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.																													
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.																													
Financieel belang																														
<table><tr><th colspan="4">Oasen N.V.</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2024</th><th>Begroting 2025</th><th>Begroting 2026</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 136.041</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 263.335</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 7.892</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>			Oasen N.V.					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 136.041	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 263.335	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 7.892	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Oasen N.V.																														
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																											
Balansbedragen per 31-12																														
Eigen vermogen verbonden partij	€ 136.041	n.v.t.	n.v.t.																											
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 263.335	n.v.t.	n.v.t.																											
Resultaat verbonden partij	€ 7.892	n.v.t.	n.v.t.																											
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																											
De gemeente Zuidplas bezit acht aandelen, ofwel 1,06% van het totaal aantal aandelen.																														
Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 455.00. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaalt of dividend wordt uitgekeerd.																														

6. Zuidplas Participatie B.V./ Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/ Zevenhuizen-Zuid CV		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	BV en CV	
Doel	Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, dat voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Zevenhuizen-zuid is primair gericht op behoud en versterking van de voorzieningen in de dorpskern.	
Participerende partijen	Zuidplas Participatie BV: gemeente Zuidplas Zevenhuizen-Zuid Beheer BV en CV: gemeente Zuidplas (via Zuidplas Participatie BV), Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder II CV, Synchroon BV en Thunnissen Ontwikkeling BV	
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding is samenwerking waarvoor partijen een aparte entiteit hebben opgericht: Publiek Private Samenwerking.	
Bestuurlijk belang	Zuidplas Participatie BV: gemeente is 100% aandeelhouder.	

	Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/CV: gemeente Zuidplas heeft 50% zeggenschap en 31% risico aandeel en marktpartijen hebben 50% zeggenschap en 69% risico aandeel. Zevenhuizen-Zuid BV/CV: De directie bestaat uit één bestuurder/directeur die de gemeente vertegenwoordigd en één bestuurder/directeur die de marktpartijen vertegenwoordigd.	
Prestaties – effecten	Zevenhuizen Zuid BV/CV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het woongebied Zevenhuizen Zuid, waaronder wordt verstaan verwerving van gronden (waar nodig), bouw- en woonrijp maken en het ontwikkelen en bouwen van woningen. Tevens verricht de gemeente activiteiten op het gebied van planeconomie en civieltechnische activiteiten.	
Voortgang	Fase 1A, fase 2, fase 3, fase 4 en fase 5 zijn opgeleverd. Fasen 6, 7, 8 en 1B zijn nagenoeg gereed. Deelplan 3X zal niet meer door de CV worden ontwikkeld, maar zal verkocht worden aan een van de partijen.	
Risico's en kansen	De gemeente draagt 31% van het (financiële) risico, en heeft voor 50% zeggenschap. Eventuele exploitatieoverschot wordt naar rato 31-69% verdeeld onder de deelnemende partijen.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Alle werkzaamheden in de deelplannen zijn nagenoeg afgerond. De entiteit zal ontmanteld worden, het streven is om dat nog in 2025 te doen.	

C. Stichtingen

1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!)		STICHTING ZO!	
Vestigingsplaats	Gemeente Zuidplas		
Juridische rechtsvorm	Stichting		
Doel	Stichting ZO! voorziet in een eenvoudige, snelle en deskundige toegang tot welzijn, ondersteuning en (complexe) hulpverlening		
Participerende partijen	Gemeente Zuidplas		

Reden gemeente aangaan verbinding	Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning vanuit het voorveld. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De Stichting zal de komende jaren door ontwikkelen met betrekking tot integraal werken en zet in op afschaling van maatwerkvoorzieningen en zoveel mogelijk inzet van het voorveld daar waar ondersteuning nodig is. De Stichting geeft onder andere uitvoering aan de Wmo, jeugdwet, leerlingenvervoer, kinderopvangtoeslag affaire, inburgering, preventie op armoede en vroegsignalering. Door integraal te werken kunnen de hulpvragen breed bekeken worden zodat er passende en effectieve ondersteuning geboden kan worden.
Bestuurlijk belang	Het college kan met de regierol die zij heeft haar maatschappelijke, bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid waarmaken. Vanuit haar eigenaarsrol kan het college sturen op de (lange) termijnstrategie en continuïteit van Stichting ZO! De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder. Daarnaast is een raad van toezicht gevormd (benoemd door het college) van 5 personen.
Prestaties – effecten	In zijn algemeenheid wordt door de Gemeente aan Stichting ZO! opgedragen te zorgen voor: • het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de eigen mogelijkheden en het netwerk; • het versterken van de sociale duurzaamheid binnen de dorpen en wijken van de gemeente Zuidplas; • het bieden van een eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. De inhoudelijke prestaties en producten zijn opgenomen in het producten en prestatieboek die als bijlage is opgenomen bij het DVO.
Risico's en kansen	Aanzuigende werking door grotere bekendheid/zichtbaarheid. Tegelijk is de bekendheid van ZO! ook een kans om meer in het voorveld op te pakken en eerder in het voorveld betrokken te zijn waardoor je eerder bij de problematiek betrokken bent en grotere/complexere problematiek kan voorkomen. Er is een krapte op de arbeidsmarkt. Hier wordt Stichting ZO! mee geconfronteerd. Gecontracteerde zorgaanbieders hebben wachtlijsten door krapte op de arbeidsmarkt. Deze wachtlijsten zorgen voor een extra druk op ZO! Daarnaast hebben samenwerkingspartijen personeelskrapte waardoor casuïstiek soms sneller overgedragen wordt aan ZO! of langer door ZO! ondersteund wordt.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Stichting is per 1 juli 2021 operationeel. Vanaf de start is de Stichting doorontwikkeld. In 2024/2025 heeft een brede evaluatie plaatsgevonden. Het voornemen is om in 2026 een projectplan op te stellen waardoor de verbeterpunten opvolging kunnen krijgen. Binnen deze ontwikkeling valt ook de herijking van de dienstverleningsovereenkomsten.

Financieel belang

Stichting Zuidplas Ondersteunt			
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 21	nb	nb
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 3.541	nb	nb
Resultaat verbonden partij	-€ 124	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 6.889	€ 7.418	€ 7.418

Paragraaf 3: Grondbeleid

Inleiding

Onder grondbeleid verstaan we de positie die de gemeente inneemt bij het bereiken van maatschappelijke doelstellingen met een ruimtelijk effect zoals deze zijn bepaald in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040. De gemeenteraad bepaalt de kaders van het grondbeleid en stelde deze op 8 juni 2021 met de Routekaart voor Ruimtelijke Opgaven (hierna Routekaart genoemd) vast met een actualisatie op het Didam-arrest 24 januari 2023.

Focus op de ruimtelijke opgaven

De maatschappelijke opgaven met een ruimtelijk effect waar de gemeente Zuidplas de komende jaren aan werkt zijn gericht op het bereiken van doelstellingen voor de ontwikkeling van de gemeente op vele fronten. Deze doelstellingen zijn onder andere vastgelegd in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040:

- Aantrekkelijk Zuidplas: het uitbreiden en inbreiden van dorpen met een divers, betaalbaar en flexibel woningaanbod, waarbij het niveau van voorzieningen op peil blijft. Ook buiten de dorpen wordt geïnvesteerd, onder andere in groen, water en recreatie;
- Duurzaam Zuidplas: Zuidplas werkt aan een toekomstbestendige gemeente door in te zetten op zoveel mogelijk energieneutraliteit en verduurzaming. Daarnaast wordt ingezet op het tegengaan van hittestress, verdroging en wateroverlast;
- Ondernemend Zuidplas: het inzetten op een goed, toekomstig vestigingsklimaat dat goed bereikbaar is;
- Gezond Zuidplas: het inzetten op mogelijkheden voor sport, cultuur, onderwijs en werkgelegenheid.

Onder andere zal het ruimtelijk instrumentarium worden ingezet om deze doelen te kunnen bereiken.

Visie op het grondbeleid

Grond is een essentiële productiefactor bij het uitvoeren van de maatschappelijke opgaven. Het is een schaars en kostbaar goed, dus is het van belang dat bij de verdeling van de grond alle maatschappelijke factoren en doelstellingen aan bod komen. Op dit vlak heeft de gemeente een ordenende en sturende taak. In de Routekaart gaat de gemeente uitgebreid in op de gewenste vorm van grondbeleid en welk gereedschap zij hiervoor inzet. Naast de Routekaart (en nota grondprijzenbeleid) is er beleid vastgesteld voor kostenverhaal (Nota kostenverhaal 2024). Hierin is vastgelegd op welke wijze de gemeente kosten die zij maakt voor het faciliteren van private projecten, en kosten voor bovenplanse voorzieningen verhaald. In deze nota zijn de nieuwe regels omtrent kostenverhaal, die met de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn ingegaan, verwerkt.

In de paragraaf Grondbeleid volstaat de gemeente met een korte samenvatting van het grondbeleid.

Opgavegericht grondbeleid

In de afgelopen jaren is in de diverse projecten een breed scala aan verschillende rollen en samenwerkingsvormen gekozen om tot realisatie van de gewenste doelen te komen. Daarbij werd regelmatig gekozen voor een actief grondbeleid. Ook in toekomstige opgaven is maatwerk nodig. De gemeente kiest in de nota geen voorkeursmodel aan type grondbeleid. De gemeente beschouwt de ruimtelijke opgave en zet de juiste middelen in om die opgave te bereiken. Dit opgavegericht grondbeleid legt de nadruk op de te bereiken maatschappelijke doelen en hoe de bij de gemeente aanwezige middelen (capaciteit, geld, grondposities) hier het beste voor kunnen worden ingezet.

De gemeente kan daarbij naar buiten toe verschillende gereedschappen inzetten (extern gericht beleid). Indien een actieve rol nodig is betreft het gereedschappen om grond tot beschikking te krijgen, te ontwikkelen en uit te geven. Indien het gaat om doelen die marktpartijen kunnen realiseren zal een faciliterende rol mogelijk zijn, en is kostenverhaal om gemeentelijke kosten te dekken van belang.

Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat overheden bij de verkoop van grond gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen. De Routekaart is uitgebreid met spelregels met betrekking tot deze uitspraak. Daarbij is aangegeven dat de gemeente in de basis via openbare procedures zal selecteren, maar wordt ook ingegaan op de mogelijke uitzonderingen. Aanvullende jurisprudentie heeft de strekking van de uitspraak voor gebiedsontwikkeling al nader geduid. Indien er aanvullende jurisprudentie volgt zal dit verder worden verwerkt in de Routekaart.

Uitvoering van het grondbeleid

De basis voor de uitvoering van het grondbeleid is een solide en reële grondexploitatieberekening. Hierbij spelen meerdere factoren een rol.

- Tijd: de looptijd van de grondexploitatie, de rentekosten/-baten en de kosten- en opbrengstenstijgingen;
- Locatie: de ligging waarbij de woningmarkt, het vestigingsmilieu, de eigendomsverhoudingen en de bodemgesteldheid van invloed zijn;
- Ontwerp: de omvang van het plan in relatie tot faseringsmogelijkheden en de flexibiliteit om in planvorming op veranderende marktomstandigheden in te spelen;
- Kwaliteit: het woon- en omgevingsmilieu, het architectonische ontwerp, de duurzaamheid en de verhoudingen binnen het ruimtegebruik (groen en blauw in relatie tot grijs);
- Grondprijsbeleid: normatieve grondprijzen voor bepaalde (maatschappelijke) voorzieningen, of een marktconforme prijsbepaling op basis van een residuele of comparatieve benadering.

Grondexploitatie resultaten

Met het MPG 2025 heeft de gemeente de lopende grondexploitaties ten behoeve van de Jaarrekening 2024 geactualiseerd. Daarbij zijn ook de parameters opnieuw bepaald. In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten weergegeven zoals deze zijn gepresenteerd bij het MPG 2025 en de Jaarrekening 2024. Daarnaast zijn er vooruitlopend op de actualisatie voor de Jaarrekening 2025 / MPG 2026 twee bijstellingen voorgesteld in de Najaarsnota 2025, respectievelijk voor de grondexploitatie Esse Zoom Laag en grondexploitatie Swanla – Verlaat.

Project	JR 2024 NCW	JR 2024 Voorziening	Begroting 2026 NCW	Begr 2026 - JR 2024 NCW (mutatie)	Begroting 2026 Voorziening
Voordelige grondexploitaties					
Esse Zoom Laag (actief)	568.000	-	1.568.000	1.000.000	-
Jonge Veenen fase 3 (acief)	188.000	-	188.000	-	-
Nadelige grondexploitaties (verliesvoorzieningen)					
Kamerling Onnes (tweemaster)	-543.000	-543.000	-543.000	-	-543.000
Swanla-Verlaat	-625.000	-625.000	-1.338.000	-713.000	-1.338.000
Dorpsstraat 38	-1.113.000	-1.113.000	-1.113.000	-	-1.113.000
Keijzerschool	-288.000	-288.000	-288.000	-	-288.000
Rehobotschool	-865.000	-865.000	-865.000	-	-865.000
Facilitaire projecten verbonden aan grondexploitaties					
Jonge Veenen (facilitair)	-237.000	-237.000	-237.000	-	-237.000
Zevenhuizen-Zuid (facilitair)	-134.000	-134.000	-134.000	-	-134.000
Grondbank zonder transitie					
Zevenhuizen-Zuid	56.000	-	56.000	-	-
Totaal	-2.993.000	-3.805.000	-2.706.000	287.000	-4.518.000

Verlies- en winstnemingen

De gemeente Zuidplas is verplicht om verliezen te nemen op het moment dat deze zich voordoen bij de actualisatie van de grondcomplexen per 1 januari. Voor de grondexploitaties die met een verwacht tekort sluiten, heeft zij een voorziening negatieve grondexploitaties gevormd ter grootte van het voorgerecalculeerde exploitatietekort op netto contante waarde. In de bovenstaande tabel is te zien dat er voorzieningen zijn getroffen voor Kamerlingh Onnes, Swanladriehoek – Van 't Verlaat, Dorpsstraat 38, Keijzerschool en Rehobothschool. Voor Dorpsstraat 38 geldt dat er een nieuw plan gemaakt wordt, op basis waarvan de verliesvoorziening in de toekomst lager kan worden of in het meest gunstige geval vrij kan vallen.

Winstneming is verplicht, maar alleen mogelijk als voldoende zekerheid bestaat over de verwachte inkomsten en deze inkomsten groter zijn dan de resterende uitgaven. De notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken uit 2023 van de BBV-commissie beschrijft de bepaling van tussentijdse winstnemingen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel en de PoC-methode (percentage of completion). Deze winstnemingen worden ten gunste gebracht van de reserve grondexploitaties.

Reserves Grondbedrijf

De gemeente Zuidplas beschikt over 2 reserves met betrekking tot het grondbedrijf:

1. Reserve Grondexploitaties: deze reserve is ingesteld om de tekorten van negatieve grondexploitaties te dekken, strategische gronden en vastgoed af te waarderen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte marktwaarde, projectrisico's af te dekken en het uitvoeren van een strategisch verwervingsbeleid. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij afsluiten van grondexploitaties, tussentijdse winstnemingen, verkoop van onroerende zaken uit de voorraad gronden en panden, incidentele grondverkoop, en indien nodig door bijdragen uit de Algemene Reserve.
2. Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO (BIP): Deze bestaat feitelijk uit drie delen:
 - a. Investeringsfonds PRO onder meer voor het maken van gebiedsvisies en voor bijdragen aan projecten die een ruimtelijke bijdrage leveren aan de gemeente
 - b. Fonds bovenwijkse voorzieningen.
 - c. Reserve sociale woningbouw.

De BIP wordt gevuld door de Reserve Grondexploitaties (onderdeel a), de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen (onderdeel b) en bijdragen sociale woningbouw (onderdeel c).

bedragen * € 1.000,-					
Jaar	2025	2026	2027	2028	2029
Stand reserve Grondexploitatie	19.158	19.086	19.030	18.972	18.913
Weerbaarheidsreserveringen	-16.370				
Stand gecorrigeerd voor weerbaarheidsreserveringen 31/12/xx	2.788	2.717	2.660	2.602	2.543

bedragen * € 1.000,-					
Jaar	2025	2026	2027	2028	2029
Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO	6.030	5.838	5.848	5.858	5.858
waarvan reservering duurzaamheidsbijdrage Knibbelweg-Oost	-500				
waarvan reservering bovenwijkse investeringen Gebiedspaspoort Nieuwerkerk	-1.000				
waarvan reservering NPLG - Transformatie Restveengebied	-1.308				
Stand gecorrigeerd voor reserveing(en) per 31/12/xx	3.222	3.030	3.040	3.050	3.050

Cortelande

Op 24 oktober 2023 zijn aan de Nota van uitgangspunten en de Grondexploitatie Middengebiet door de Raad vastgesteld. Budgettair heeft de gemeenteraad een beperking opgelegd. De gemeenteraad heeft uitsluitend de plankosten (inclusief informatiecentrum) en verwervingskosten in de grondexploitatie jaarschrijven 2023 en 2024 vrijgegeven voor het doen van uitgaven. Bij de verwerking in de jaarrekening 2023 is in overleg met de accountant het beginsel van substance over form toegepast. Dit wil zeggen dat bij de verwerking van gebeurtenissen en transacties de economische realiteit voorrang heeft boven het juridische karakter. Administratief wordt het daarom gezien als voorbereidingskrediet. De grondexploitatie is uiteindelijk nog niet definitief vastgesteld. Om die reden heeft de gemeenteraad eind 2024 een aanvullend voorbereidingskrediet voor het begrotingsjaar 2025 toegekend. Hoewel nog niet alle budgetten in de grondexploitatie zijn vrijgegeven kan het wel als financieel kader voor het project gezien worden, waarbij het resultaat op eindwaarde (2030) op € 7,058 mln. negatief is berekend, en de Netto Contante Waarde (1-1-2023) op € 6,024 mln. negatief.

Grondvoorraad

De gemeentelijke grondvoorraad bestaat uit 2 delen: gronden in ontwikkeling (met grondexploitatie, de zogenaamde BIE), en de strategische gronden (MVA). Een groot deel van de grondvoorraad (de BIE) zal binnen 4 jaar tot ontwikkeling zijn gekomen (lopende grondexploitatie). Met betrekking tot de gronden in Nieuwerkerk Noord wordt verkend wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn.

De te ontwikkelen gronden in Cortelande zijn grotendeels opgenomen in de gezamenlijke grondbank RGZ Zuidplaspolder. Er is voorkeursrecht opgelegd op een deel van de gronden in het gebied die niet in eigendom zijn bij de grondbank. Er worden in het gebied verwervingsgesprekken gevoerd.

Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de openbare ruimte van onze gemeente vinden allerlei activiteiten plaats, zoals wonen, werken, sporten, ontmoeten en recreëren. Onze kapitaalgoederen faciliteren deze activiteiten. Denk hierbij aan onze wegen, speelplaatsen, de watergangen en ons groen. De gemeente heeft de taak deze kapitaalgoederen te onderhouden. De kwaliteit en het onderhoud van deze kapitaalgoederen is bepalend voor de (jaarlijkse) lasten. We geven in deze paragraaf inzicht in het onderhoud van onze kapitaalgoederen.

Beeldkwaliteitsniveau

Binnen de gemeente hebben we een onderscheid gemaakt tussen beeldkwaliteitsniveaus per functiegebied. In onderstaande tabel is weergegeven welke kwaliteit we komende jaren hanteren. In de voorliggende meerjarenbegroting worden deze kwaliteitsniveaus naar beneden bijgesteld.

Onderdeel	Bedrijventerrein	Buitengebied	Woongebied	Centrum	Begraafplaatsen
Groen	C	C	C	C	B
Spelen	C	C	C	C	B
Wegen	C	C	C	C	B
Kunstwerken	C	C	C	C	B
Verlichting	C	C	C	C	B
Reiniging	C	C	C	C	B

Integraal beheerplan openbare ruimte

Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen werkt de gemeente met beheerplannen, die tot voor kort waren opgenomen in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2022–2025. Met ingang van 2026 zijn afzonderlijke beheerplannen vastgesteld, die samen het volledige areaal van de gemeente Zuidplas omvatten. In deze beheerplannen is vastgelegd over welk areaal de gemeente beschikt, op welke wijze dit wordt beheerd en onderhouden, en welke financiële middelen hiervoor benodigd zijn om de kapitaalgoederen duurzaam in stand te houden.

Tijdens het proces richting de totstandkoming van deze nieuwe beheerplannen hebben nieuwe inzichten, een uitbreiding van het areaal en verbeterde data geleid tot een herijking van het eerder opgestelde IBOR-plan. In de voorliggende programmabegroting wordt het investeringsvolume, zoals opgenomen in de beheerplannen, jaarlijks verhoogd op basis van een groeimechanisme.

De huidige exploitatiebudgetten blijken, mede door aanzienlijke prijsstijgingen binnen de technische sectoren, de krappe arbeidsmarkt, de groei van het areaal en de landelijke problematiek waarbij een groot deel van de assets gelijktijdig afgeschreven moet worden, ontoereikend. Ook deze exploitatiebudgetten zullen worden opgehoogd via een groeimechanisme. In verband met de uitvoerbaarheid zal deze ophoging echter pas in werking treden per 2027.

Toepassing componentenmethode voor wegen

De behandeling van de nieuwe beheerplannen staat gepland in dezelfde raadsvergadering als de begrotingsraad, namelijk 11 november 2025. Om uw raad zo goed mogelijk de gelegenheid te geven afwegingen te maken over de beheerplannen en de financiële verwerking daarvan, verwerken wij in deze Begroting 2026 nog steeds de voorlopige cijfers zoals deze in de Zomernota 2025 zijn toegevoegd.

Dit is een structureel oplopend nadeel van € 0 in 2026, € 1.340.000 in 2027, € 2.670.000 in 2028, € 4.000.000 in 2029, € 5.000.000 in 2030.

De enige aanpassing die wij hierop hebben verwerkt, is een voordeel van circa € 150.000 structureel door het verlengen van de afschrijvingstermijnen van civieltechnische kunstwerken (zie verderop in deze financiële samenvatting).

In het raadsvoorstel voor de beheerplannen stellen wij voor te kiezen voor het scenario van het toepassen van de “componentenmethode” voor investeringskredieten. Wanneer u hiervoor kiest, zal dit een voordelig effect hebben op de resultaten. Het te kiezen scenario welke wij voorstellen maakt geen deel uit van de cijfers van dit boekwerk, maar is een aparte begrotingswijziging toegevoegd aan het raadsvoorstel voor de beheerplannen. In het raadsvoorstel voor de beheerplannen wordt de componentenmethode toegepast op wegen. Door deze methodiek kunnen de verschillende onderdelen van een weg – zoals fundering, asfaltlagen en deklagen – afzonderlijk worden geactiveerd en afgeschreven. Hierdoor verschuift een oplopend deel van de uitgaven van groot onderhoud naar investeringen. Deze verschuiving heeft geen effect op het feitelijke onderhoudsniveau, maar leidt tot een andere verwerking in de financiële verslaglegging.

Uitvoering van de plannen

In 2026 en verder ligt de focus op actualisatie en uitvoering van de beheerplannen. In vergelijking met voorgaande jaren is de opgave met betrekking tot de inzet van personeel en middelen, ook als gevolg van nieuwe woningbouwprojecten, aanzienlijk. Gezien de ontwikkelopgave en de realisatie hiervan is er ieder jaar een mutatie in de onderhoudsbudgetten om de openbare ruimte van Zuidplas te onderhouden (groeimechanisme).

Beheerstrategie

Ter vervanging van het strategisch kader van het IBOR-plan wordt in 2026 gewerkt aan de ontwikkeling van een integrale beheerstrategie. In de beheerplannen is voor de periode 2026 tot en met 2033 een (financiële) vertaling opgenomen van de wettelijke uitgangspunten, met als basis de technische veiligheid op het gebied van wegen, groen, speelvoorzieningen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, straatmeubilair, begraafplaatsen en watergangen. In de beheerstrategie zal tevens rekening worden gehouden met het vigerende beleid en de diverse lokale ambities.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

In 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over het beleidskader met betrekking tot de stedelijke watertaken en de actualisatie van de vervangingsplanning. Op basis hiervan is het nieuwe beheerplan Riolerings opgesteld, dat met ingang van 2026 in werking zal treden. De hoogte van de rioolheffing is hierbij deels bepaald op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde uitgaven binnen de reconstructieprojecten.

In stand houden van de kapitaalgoederen

Bij het in stand houden van de kapitaalgoederen wordt onderscheid gemaakt tussen klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De budgetten voor de vervangingsinvesteringen zijn jaarlijks op een gelijkblijvend niveau opgenomen binnen de investeringsbegroting van het programma.

Klein onderhoud vindt geregeld meerdere malen per jaar plaats en betreffen vaak kleine onvoorziene reparaties. Groot onderhoud vindt plaats om de levensduur van een kapitaalgoed te behalen. Als kapitaalgoederen aan het eind van de levensduur zijn, vindt een vervangingsinvestering plaats. De kosten van de vervangingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven met ingang van het jaar na realisatie op basis van de levensduur van het nieuwe kapitaalgoed. De investeringen maken geen onderdeel uit van de geraamde lasten in het programma. De investeringen worden geactiveerd (balansmutatie), waardoor alleen de hieruit voortvloeiende kapitaallasten (rente + afschrijving) tot uitdrukking komen in de programmabegroting.

Investeringen 2025

In het perspectief ruimtelijke opgaven (PRO) zijn de grotere geplande reconstructies voor de komende jaren opgenomen. In veel gevallen gaat het om (volledige) herinrichtingen, waarbij de gemeente ook aansluitende watergangen, speelobjecten en openbare verlichting vanuit een integrale benadering onder handen neemt.

Deze programmering wordt aan de hand van voortgangsrapportages regelmatig bijgesteld. Naast deze projecten voert het college ook projecten uit die niet in het Projectenboek 2.0 voorkomen en noodzakelijk zijn voor instandhouding van het areaal.

Naar verwachting lopen onderstaande investeringsprojecten in 2026. Hiervan zijn de grote benoemd in het PRO in 2026. De overige projecten zijn projecten vanuit beheer die nodig zijn het areaal in stand te houden.

De volgende projecten lopen nog door tot in 2026:

- MKP Bredeweg
- MRD Middelweg
- MRD Bloemenbuurt
- NWK Batavierlaan
- NWK Europalaanpark
- NWK Dorrestein-Noord fase 1 en 2
- NWK Europalaan
- NWK Bosveen- Rietveen
- NWK 's Gravenweg
- ZVH Midden-Oost
- ZVH Eendrachtسدijk
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kabelvervanging
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kastvervanging

De volgende projecten voor 2026 zijn voor het in stand houden van de openbare ruimte (de volledige lijst is weergegeven in het MJOP bij de beheerplannen):

- MKP Herenweg
- MKP Julianastraat
- MKP Kerkstraat
- MKP MauritsstraatMRD Land voor Water
- NWK burgermeester Lindelaan
- NWK Flevopad
- NWK parallelweg Zuid
- NWK Bosveen en Rietveen
- NWK Kerkhofpad
- NWK Weststringdijk
- ZVH Knibbelweg-Midden
- Oud-verlaat Middelweg
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kabelvervanging 2026
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kastvervanging 2026

Bovenstaande projecten zijn noodzakelijk om onze kapitaalgoederen op het gebied van wegen, openbaar groen, openbare verlichting, speelvoorzieningen, riolering en begraafplaatsen in stand te houden. Bij al deze projecten is uitgebreide participatie van bewoners en bedrijven een vast onderdeel van de uitvoering van deze reconstructies. Dit vraagt veel inspanningen op het gebied van communicatie en werkbegeleiding, maar levert ook veel waardering op van inwoners. De wijze van participatie stemmen we per project af op wensen en behoeftes van de belanghebbenden per project.

Investerings 2026 - 2029					bedragen x € 1.000
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Totaal
Reconstructie wegen	6.134.000	7.224.000	8.313.000	9.403.000	
Civiele kunstwerken	1.645.000	1.919.000	2.183.000	2.467.000	
Openbare verlichting	2.083.000	2.368.000	2.652.000	2.937.000	
Speeltoestellen	400.000	466.000	533.000	599.000	
Reconstructie openbaar groen	1.645.000	1.919.000	2.203.000	2.467.000	
Begraafplaatsen	68.000	79.000	91.000	102.000	
VRI	25.000	25.000	25.000	25.000	
Totaal investeringen beheerplannen	12.000.000	14.000.000	16.000.000	18.000.000	
<i>Overige</i>					
Vervanging / renovatie rioolssystemen	2.456.508	8.126.017	5.135.800	1.490.000	
Tractie	168.000	489.000	340.000	0	
Verkeer	1.518.000	1.000.000			
Totaal	16.142.508	23.615.017	21.475.800	19.490.000	80.723.325

Grootschalig onderhoud 2026

Naast de geplande reconstructies voert de gemeente ook grootschalig onderhoud uit aan alle kapitaalgoederen. Inrichting en gebruik blijven in deze gevallen veelal ongewijzigd. Een paar voorbeelden van Groot Onderhoudswerkzaamheden zijn de herbestratingswerkzaamheden van trottoirs en fietspaden, het vervangen van asfaltdeklagen, vervangen van (onderdelen) van bruggen en groot onderhoud aan viaducten. In de jaarrekening 2022 zijn de voorzieningen wegen, kunstwerken en openbare verlichting gesloten. Op basis van de inspecties uit 2024 en 2025 moet er meer geld beschikbaar worden gesteld om het areaal op het huidige niveau te kunnen behouden. In 2025 zijn er beheerplannen voor deze assets gepresenteerd, waarin toelichting is gegeven over het door te lopen traject en de eventuele keuzemogelijkheden. Hiermee zal per januari 2026 gestart worden met de uitvoering.

Klein/ dagelijks onderhoud 2026

Klein en dagelijks onderhoud betreft kort cyclisch onderhoud zoals grasmaaien, onkruidbeheersing, reparatie aan verlichting, straatwerk en civiele kunstwerken, schilderen etc. De weersinvloeden, maar ook het tijdig uitvoeren van groot onderhoud en reconstructies zijn afhankelijkheden met betrekking tot de kosten voor klein onderhoud in relatie tot het gewenste kwaliteitsbeeld.

Klein / dagelijks onderhoud 2026 - 2029					bedragen x € 1.000
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Totaal
Wegen	1.121.998	1.121.998	1.121.998	1.121.998	
Verkeer	310.000	310.000	310.000	310.000	
VRI	35.000	35.000	35.000	35.000	
Openbaar groen	4.452.280	4.452.280	4.452.280	4.452.280	
Speelvoorzieningen	306.000	306.000	306.000	306.000	
Civiele kunstwerken	972.566	972.566	972.566	972.566	
Openbare verlichting	432.206	437.206	442.206	446.206	
Straatmeubilair	65.000	65.000	65.000	65.000	
Riolering	786.247	786.247	786.247	786.247	
Totaal	8.481.297	8.486.297	8.491.297	8.495.297	33.954.188

Vastgoed

De gemeentelijke vastgoedportefeuille kent een veelheid aan opgaven die tegelijkertijd moeten worden opgepakt. Naast de noodzaak tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, staat ook het behoud en de instandhouding van erfgoedlocaties onder druk. Tegelijkertijd vergen bestaande multifunctionele accommodaties (MFA's) blijvende aandacht, waarbij de exploitatie van deze voorzieningen financieel steeds uitdagender wordt. De opgaven zorgen voor toenemende complexiteit in het vastgoedbeheer, en worden daarom meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid. De herijking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid wordt in het vierde kwartaal van 2025 aangeboden aan uw raad.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om bedrijfsprocessen die nodig zijn om de doelstellingen uit de programma's te realiseren. Bedrijfsvoering raakt daarmee de hele organisatie.

Wettelijk kader

De Gemeentewet en het BBV vormen de grondslag voor deze paragraaf.

Informatievoorziening

Voor de gemeente Zuidplas zijn informatie en data van doorslaggevend belang om onze maatschappelijke en organisatorische doelstellingen te bereiken. In 2026 werken we daarom verder aan een moderne, veilige en toekomstbestendige informatievoorziening. We streven naar een organisatie die datagedreven en compliant is, waarbij gezamenlijke opgaven richtinggevend zijn en we wendbaar blijven om nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden.

In dit kader leggen we in 2026 de laatste hand aan de informatievisie (informatiebeleidsplan). Dit plan vormt de basis voor een stevige informatie- en datahuishouding, een samenhangend applicatielandschap en een robuuste infrastructuur. Zo vergroten we onze mogelijkheden om efficiënter te werken en onze ambities doelgerichter te realiseren. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat de organisatie verder groeit in digitale volwassenheid.

Concreet zetten we in 2026 verschillende stappen. Zo starten we met een softwarebroker, waarmee we contractbeheer professionaliseren en het licentiebeheer verder optimaliseren. Ook geven we een impuls aan datagedreven werken: binnen het sociaal domein bouwen we aan een dashboard dat ons helpt beter te sturen op basis van betrouwbare data. Daarnaast versterken we het team informatievoorziening, met onder andere extra aandacht voor informatiehuishouding.

Om dit alles in goede banen te leiden gaan we werken onder architectuur en maken we gebruik standaarden. Tegelijkertijd breiden we de bewustwordingscampagne rondom informatiebeveiliging en de AVG uit, zodat medewerkers en organisatie beter toegerust zijn om zorgvuldig met gegevens om te gaan. Tot slot vervangen we het huidige zaaksysteem en documentmanagementsysteem door een moderne oplossing die beter aansluit bij de behoeften van organisatie en inwoners.

Informatiebeveiliging en privacy

Gemeente Zuidplas is een groeigemeente. De toename van het aantal inwoners, en daarmee de dienstverlening, stelt steeds hogere eisen aan onze informatievoorziening. Daarnaast zijn er steeds toenemende dreigingen van bijvoorbeeld cybercriminaliteit en brengen technologische ontwikkelingen zoals cloudapplicaties, Internet of Things, hybride werken en AI nieuwe kansen, maar ook risico's met zich mee. Een robuuste en toekomstbestendige basis voor informatiebeveiliging en gegevensbescherming is van cruciaal belang om verantwoord mee te kunnen groeien met technologische ontwikkelingen en te kunnen blijven voldoen aan de verwachtingen van inwoners en bedrijven uit de gemeente en wet- en regelgeving. Om deze uitdagingen effectief op te pakken wordt er gewerkt aan een richtinggevend beleid met heldere kaders (het strategisch informatiebeveiligings- en privacy beleid). Op het gebied van privacy en informatiebeveiliging werken we sinds 2025 integraal samen om de praktijk in lijn te brengen met dit beleid. Het dynamische 'IBP-plan' (Informatiebeveiligings- en privacy plan) bevat de benodigde acties en planning om te voldoen aan alle toepasselijke wetgeving op het gebied van privacy en informatiebeveiliging, zoals de AVG en de BIO/ NIS2.

Belangrijke acties uit dit plan voor 2026 zijn onder andere: het (projectmatig) uitvoeren van achterstallige risico-analyses en DPIA's, het inrichten van een managementsysteem voor de borging van informatiebeveiliging en privacy en het continue vergroten van de bewustwording bij medewerkers (inclusief management).

Facilitair/ huisvesting

In 2026 zal de nadruk liggen op de inrichting van de publieke ruimten en de buitenlocaties, zoals de gemeentewerven. Onder andere de klantbalies, de publieke tribune van de raadzaal en de publiekshal dienen opnieuw getoetst te worden aan de huidige eisen en wensen. Door onder meer uitbreiding van het cameratoezicht moet ook de veiligheid van de medewerkers worden verhoogd. In 2026 wordt de aanbesteding rond de beveiliging afgerond en geïmplementeerd. In 2026 richten we ons ook op de uitbreiding en versterking van team facilitair.

Communicatie

Eind 2025 en in 2026 staan de landelijke verkiezingen en de gemeenteraadsverkiezingen centraal in de communicatie vanuit gemeente Zuidplas. In een tijd van polarisering en toenemende invloed van social media is het belangrijk dat we als gemeente een heldere en betrouwbare boodschap uitdragen.

In 2026 zetten we daarom sterker in op data-analyse en onderzoek binnen communicatie. Zo zorgen we ervoor dat onze boodschappen goed onderbouwd zijn en aansluiten bij wat er speelt in de samenleving.

Participatie blijft een belangrijk thema. Na het vaststellen van het Kader Participatie wordt een uitvoeringsplan gemaakt en in de praktijk gebracht.

Voor het verbeteren van onze schriftelijke communicatie worden komend jaar aanvullende stappen gezet. Zo werken we aan een gebruikswijzer en trainen we medewerkers in het gebruik van de bestaande schrijfwijzer. Daarnaast verkennen we nieuwe mogelijkheden, zoals het gebruik van slimme technologie, om onze communicatie duidelijker en toegankelijker te maken. Hiervoor stellen we heldere richtlijnen op, zodat het gebruik hiervan veilig, verantwoord en passend is binnen onze organisatie.

Inkoop

Het inkoopbeleid is geactualiseerd en daarmee is de basis gelegd voor de uitwerking en toepassing van het beleid in 2026 in de dagelijkse gang van zaken. Zo zal er voor alle aanbestedingen met een waarde groter dan €50.000,- een advies gevraagd moeten worden bij Inkoop. Hiermee wordt de rechtmatigheid en doelmatigheid van onze aanbestedingen en inkopen nog beter gestaafd. De uitkomsten van de nulmeting op maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) zullen gebruikt gaan worden om te kijken hoe we dit kunnen gaan maximaliseren. Onderdeel hiervan is het toepassen van MKI, de MilieuKostenIndicator. Hiermee wordt duurzaamheid meegewogen bij het kiezen van de beste inschrijving in een aanbesteding. De groslijstmethodiek wordt geactualiseerd zodat dit nog meer ruimte geeft voor lokaal ondernemerschap en inkopen. Het geactualiseerde regionale beleid voor SROI biedt ruimere kaders voor het toepassen van SROI mogelijkheden. Dit wordt verwerkt in een lokaal SROI beleid en de effectuering van SROI verplichtingen.

Zuidplas als werkgever op de kaart

De acties voor "Zuidplas als werkgever op de kaart" hebben als doel het medewerkersbestand te vervasten. Het jaar 2025 heeft een mooie basis gelegd om Zuidplas als werkgever op de kaart te zetten. Het werkgeversverhaal is vernieuwd en staat goed verwoord op de nieuwe WerkenBij website. Deze uitingen worden in 2026 verder verwerkt in de teksten van de vacatures, het inwerkprogramma, onze LinkedIn pagina en op onze social media kanalen. Met het nieuw geïmplementeerde recruitersstelsel, kan goed bijgehouden worden via welke kanalen kandidaten solliciteren en hoe ze geattendeerd zijn op de vacature.

Daarmee kan er op basis van data gericht ingezet worden op wervingskanalen die het beste werken. Het referral programma wordt in 2026 geïmplementeerd, wat betekent dat er extra ingezet gaat worden op via-via werving, bijvoorbeeld via collega's of bekenden. Medewerkers worden hiermee aangemoedigd om iemand uit hun netwerk voor te dragen voor een openstaande vacature. De verwachting is dat dit een goede aanvulling is, omdat mensen uit het netwerk vaak goed passen bij de organisatie.

Organisatieontwikkeling

De groei van Zuidplas stelt ons niet alleen voor ruimtelijke en maatschappelijke opgaven, maar vraagt ook iets van onze eigen organisatie. Daarom werken we bewust aan onze ontwikkeling: aan onze cultuur, aan samenwerking, aan sturing én aan de manier waarop we keuzes maken. Het Koersplan wat in 2025 is opgesteld omvat zeven centrale ontwikkelopgaven om toekomstbestendig te blijven en de groei van Zuidplas te faciliteren. De organisatieontwikkeling in 2026 staat in het teken van concreet maken van het Koersplan. Hiervoor wordt in de tweede helft van 2025 een start gemaakt met een Ontwikkelagenda voor de komende jaren. Hierin staat concreet benoemd welke ontwikkelopgave(n) in 2026 centraal wordt gesteld. Hiervoor is ruimte voor dialoog en gezamenlijke invulling met de organisatie. De kernwaarden worden in co-creatie met de medewerkers verder geladen en opgenomen in het inwerkprogramma.

Functiehuis

HR21 is in 2024 geïmplementeerd als functiewaarderingssysteem dat wordt gebruikt door veel gemeenten en andere organisaties in de (lokale) overheid. Met HR21 worden functies niet gekoppeld aan personen, maar beschreven op basis van inhoud, taken, verantwoordelijkheden en het gewenste niveau van functioneren. Die functies worden vervolgens gekoppeld aan een salarisschaal. Dit maakt het makkelijker om functies te vergelijken, zowel binnen de organisatie als met andere gemeenten. Elk jaar vindt er een onderhoudsronde plaats en tijdens deze ronde wordt gekeken of de functiebeschrijvingen nog goed aansluiten bij het werk dat in de praktijk wordt gedaan. Samen met clustermanagers en medewerkers worden eventuele wijzigingen in taken of verantwoordelijkheden in kaart gebracht en is er mogelijk om een functie te herwaarderen. Zo zorgen we ervoor dat het functiehuis blijft kloppen en ondersteunend is aan goed personeelsbeleid. De eventuele extra salarislasteren die hiermee gemoeid zijn, zijn aan het einde van het boekjaar bekend en de feitelijke kosten worden jaarlijks meegenomen in de zomernota.

Arbeidscapaciteit 2026

In onderstaand overzicht is de begrote arbeidscapaciteit voor 2026 weergegeven, inclusief vaste formatie, flexibele inhuur en overige bedrijfsvoeringskosten. De dekking uit projecten en investeringen is hierop in mindering gebracht, zodat het netto-bedrijfsvoeringsbudget zichtbaar wordt.

Via motie [Motie M61 Inzicht in arbeidscapaciteit](#) heeft uw raad gevraagd om een overzicht van de arbeidscapaciteit op te nemen in de begroting.

Personeelsbegroting		2026
		Bedragen * € 1.000
Salarislasten ambtelijk apparaat (incl. griffie)		29.473
Begrote inhuur		1.420
Bruto kosten		30.893
Toerekenen personele kosten aan projecten		-2.064
Netto kosten		28.829

De bovenstaande tabel geeft een overzicht van de begrote kosten en dekkingen binnen de bedrijfsvoering voor het begrotingsjaar 2026. Ter toelichting: de begrote salarislasten van het ambtelijk apparaat bedragen € 29.473.000 en hebben betrekking op de vaste formatie van 301 fte. Deze lasten vormen de grootste component van de bedrijfsvoering en weerspiegelen de structurele inzet van personeel ten behoeve van de uitvoering van gemeentelijke taken.

De begrote inhuur bedraagt in totaal € 1.420.000. Dit bedrag bestaat enerzijds uit een stelpost inhuur van € 720.000, die is bedoeld om flexibiliteit te behouden in de personele bezetting. Verder is er een structureel budget gereserveerd van € 313.000 in het gesloten systeem van de rioolheffing om extra capaciteit mogelijk te maken. Op dit moment wordt er ingehuurd, maar er wordt gewerkt aan het werven van vast personeel. In de derde plaats is er € 187.000 structureel inhuurbudget voor het domein van kabels & leidingen. Op dit domein zijn de werkzaamheden toegenomen. Ook de inkomsten uit leges en degeneratievergoedingen zijn toegenomen en deze vormen dekking voor dit budget (zie ook [Najaarsnota 2024](#) programma 5). Ook bij dit domein geldt dat er nu ingehuurd wordt maar gewerkt wordt aan het werven van vast personeel. Tot slot is er in 2026 een incidenteel inhuurbudget van € 200.000 om de overgang naar de Regionale belastinggroep mogelijk te maken (zie ook het [raadsbesluit](#) tot toetreding tot de RBG).

De praktijk van de afgelopen jaren is dat er voor hogere bedragen is ingehuurd dan het inhuur budget. Dekking voor deze kosten werd enerzijds gevonden in lagere salarislasten en anderzijds specifieke projectbudgetten.

Gezamenlijk leiden deze posten tot een totaal aan kosten bedrijfsvoering van € 30.893.000. Hierop wordt een dekking van 2.064.000 toegepast, hoofdzakelijk afkomstig uit projecten en investeringen. Deze dekking komt tot stand doordat medewerkers (deels) worden bekostigd vanuit projectbudgetten en overige specifieke middelen, waarmee zij hun inzet binnen de reguliere bedrijfsvoering (gedeeltelijk) terugverdienen. De dekking bestaat uit:

- € 1.379.000 toerekenen overhead aan projecten;
- € 684.000 vaste personeelskosten dekken uit duurzaamheidsbudget.

Na verwerking van deze dekking resteert voor 2026 een netto bedrijfsvoeringsbudget van € 28.829.000. Deze inzet en verdeling van middelen zijn erop gericht om de organisatie wendbaar en effectief te houden, met behoud van ruimte voor ontwikkeling en het invullen van noodzakelijke tijdelijke capaciteit.

Paragraaf 6: Openbaarheid

De paragraaf betreffende openbaarheid **geeft ten** minste inzicht in de beleidsvoornemens inzake de toepassing van de **Wet open overheid en de wijze** waarop toepassing is gegeven aan deze beleidsvoornemens.

In de considerans van de Wet open overheid (“Woo”) is het motief voor vaststelling van de wet als volgt geformuleerd:

- de toegang tot overheidsinformatie voor iedereen vergroten,
- de actieve openbaarmaking bevorderen,
- bestuurlijke transparantie tot norm verheffen,
- de regels voor openheid en openbaarheid actualiseren en deze zoveel mogelijk in de wet opnemen zodat openbaarheid een recht wordt van de burger en een plicht van de overheid.

De Woo heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat de informatiehuishouding van de overheid op orde is. Van de verplichtingen die voor gemeenten vanaf 2022 golden, dienen de navolgende twee verplichtingen in 2025 nog nader te worden ingevuld.

- Maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid.
- De inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo).

Actieve openbaarmaking

Naast de algemene inspanningsverplichting die volgt uit artikel 3.1 van de Woo, stelt de Woo de actieve openbaarmaking van een aantal categorieën documenten op termijn verplicht.

Deze actieve openbaarmaking dient plaats te vinden door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden (artikel 3.3b van de Woo). Het doel daarvan is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en zoekbaar te maken. Door deze ene vindplaats ontstaat er overzicht en hoeven belanghebbende burgers, onderzoekers, journalisten, wetenschappers en overige geïnteresseerden niet langer de vele websites van de afzonderlijke bestuursorganen te zoeken en doorzoeken.

In 2023 is de Woo-index beschikbaar gekomen, een digitale infrastructuur ingericht als verwijsindex met zoekfunctie. Door het beschikbaar komen van de Woo-index kan de actieve openbaarmaking van de Woo-informatie categorieën stapsgewijs worden geïmplementeerd en zal ook de wettelijke verplichting gefaseerd – per informatie categorie – worden ingevoerd. Dit gebeurt bij koninklijk besluit.

De Woo-index van de gemeente Zuidplas is raadplegen op: https://organisaties.overheid.nl/woo/30143/Gemeente_Zuidplas

Vooruitlopend op de wettelijke actieve openbaarmakingsplicht wordt reeds inhoud gegeven aan de actieve openbaarmaking door beschikbare publieke informatie zo veel mogelijk te ontsluiten via de Woo-index en de gemeentelijke website. In 2022 is begonnen met het actief openbaar maken van de ingekomen raadsstukken. In 2023 is de website <https://open.zuidplas.nl> gelanceerd, de eigen digitale infrastructuur, waarop publieke informatie, daaronder begrepen de besluiten op verzoeken om openbaarmaking, openbaar wordt gemaakt en waarnaar in de Woo-index wordt verwezen.

Per 1 november 2024 is verplicht gesteld de eerste vijf informatiecategorieën van de Woo openbaar te maken, zijnde de informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. Het is nog niet duidelijk welke volgende fase wanneer openbaar moet zijn. De rijksoverheid maakt dit later bekend. Het college volgt in 2025 de landelijke fasering, die tot op heden nog niet bekend is gemaakt door de rijksoverheid.

Daarbij blijkt ook dat de gemeente Zuidplas ten opzichte van andere gemeente voorop loopt met het actief openbaar maken van zowel de Woo-besluiten als de andere categorieën.

Passieve openbaarmaking

Naast de actieve openbaarmakingsplicht kent de Woo een regime voor passieve openbaarmaking. Ook in 2025 zijn diverse verzoeken om openbaarmaking afgehandeld. In 2025 zijn (t/m juli 2025) reeds 18 verzoeken ontvangen.

Implementatie Woo

Om de duurzame digitale toegankelijkheid van documenten te borgen dienen maatregelen te worden getroffen. Om de in deze documenten opgenomen informatie doorzoekbaar, toegankelijk en privacy-proof openbaar te maken, zijn er technische hulpmiddelen en aanpassingen in het werkproces benodigd. Ook het jaar 2025 staat nog in het teken van het invullen van de randvoorwaarden en dit zal in 2026 worden voortgezet. Dit houdt in: het optimaliseren van het anonimiseringsproces binnen de bestaande werkprocessen, de verdere inrichting van een publicatie omgeving (Woo-index) en het realiseren van een proces blauwdruk per informatiecategorie. Ook bewustwording in de organisatie maakt onderdeel uit van de implementatie.

Middelen

In de meicirculaire van 2021 zijn door het Rijk middelen toegezegd. Het gaat om de volgende bedragen (vanaf 2025):

I/S	2025	2026	2027
S	-100.000	-100.000	-100.000
I	-68.000	0	0

Dit geld is gereserveerd ([raadsvoorstel Zomernota 2021](#) en [Informatienota Meicirculaire 2021](#)) en de vaste middelen zijn per 2025 omgezet in formatie voor een WOO-functionaris. De incidentele middelen worden ingezet om in 2025 de laatste hand aan het informatiesysteem te leggen voor de verdere implementatie van de Woo en de aanverwante wetten.

Paragraaf 7: Financiering

Doel

Het doel van deze paragraaf is het informeren van de gemeenteraad over het te voeren treasury beleid, de meerjarige financieringsstrategie en de beheersing van financieringsrisico's. Treasury is het besturen en beheersen van de financiële posities en de risico's die hieraan zijn verbonden. Het gaat hierbij om financiering van het beleid, tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. De gemeente Zuidplas is hierbij gebonden aan de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om de inrichting en uitvoering van de treasury functie (financieringsactiviteiten) van de gemeente op een verantwoorde en professionele wijze te regelen. De treasury functie ondersteunt daarmee de uitvoering van de programma's.

Treasury beleid en -beheer

De gemeente Zuidplas voert een risicomijdend treasury beleid vanuit haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijke kapitaal te beheren. Binnen dit risicomijdende beleid streeft de gemeente naar een zo hoog mogelijk rendement op het belegde vermogen en zo laag mogelijke kosten van leningen. Dit alles binnen duidelijk geformuleerde randvoorwaarden, die risico's moeten beperken. De gemeente legt de uitgangspunten en bevoegdheden van het treasury beheer vast in het Treasury statuut. De gemeenteraad stelt het Treasury statuut vast. De meest recente versie is van 2020. Actualisatie van het Treasury statuut vindt plaats indien daar aanleiding toe is. Dit zou het geval kunnen zijn indien de verwachte aanpassing in 2026 of 2027 van de Wet Fido daarom vraagt.

Belangrijke elementen uit het Treasury statuut

Het aangaan of verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Dit geldt ook voor het verlenen van garanties en borgstellingen. Voor uitzettingen geldt het voorzichtigheidsbeginsel. Er worden geen overmatige risico's genomen. Financiële instellingen moeten ten minste een AA-rating hebben. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Het beheersen van de risico's als uitgangspunt van de wet FIDO uit zich verder concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Hieronder komen beide onderwerpen nog aan bod.

Gemeentefinanciering

De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. De onderstaande tabel geeft de berekening van de financieringsbehoefte weer. Deze bevat een indicatie van de mate waarin Zuidplas de gemeentelijke bezittingen (vaste activa en bouwgrond) financiert met langlopende financieringsmiddelen. De financieringsbehoefte wordt bepaald door de geprognosticeerde financiering ten behoeve van investeringen in materieel, aan kopen van gronden en gebouwen en uitvoering van projecten, waaronder grondexploitaties. De beschikbare financieringsmiddelen zijn de interne financieringsmiddelen, reserves, voorzieningen en de reeds aangetrokken langlopende geldleningen. Hieronder staat de verwachte financieringsbehoefte weergegeven. Deze financieringsbehoefte zal worden gedekt uit kortlopende financiering.

Inschatting financieringsprognose	2026	2027	2028	2029
Bedragen in miljoen €	11,6	18,7	19,2	18,2

De berekening van de financieringsbehoefte van Zuidplas is een momentopname. De financieringsbehoefte is berekend op basis van de geprognosticeerde balans uit bijlage 3 van deze begroting. De cijfers zijn op basis van model 2 “inclusief planningsoptimisme”, dat als meest realistische prognose wordt beschouwd.

Algemene aannames voor geprognosticeerde balans.

Voor de geprognosticeerde balans is een aantal algemene aannames gemaakt, die hier verder worden onderbouwd.

Ten dienste van de begroting 2026-2029 zijn de volgende onderdelen opnieuw geanalyseerd:

- de verwachte geldstromen van de bestaande kredieten en de toekomstige investeringen, zowel in volume als in tijd;
- de grondexploitatie, inclusief fase 1A van Cortelande;
- de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen;
- aannames over het exploitatiesaldo van de begroting: noodzakelijke bijstellingen vanaf “ravijnjaar” 2026.

Voor de berekening van de financieringsbehoefte is rekening gehouden met de in de Zomernota 2025 gehanteerde inzichten in de gevolgen van de verwachte investeringen en opbrengsten van de ontwikkeling van fase 1a van Cortelande. Wanneer de gemeenteraad de grondexploitatie Cortelande formeel opent zullen (ook) de gevolgen voor de financieringsbehoefte worden bepaald en de op grond daarvan aan te passen renteramingen door middel van een begrotingswijziging worden verwerkt.

Voor de reserves maken wij de aanname dat de jaarlijkse onttrekkingen en dotaties aan elkaar gelijk zijn en € 2 miljoen bedragen. Gemiddeld genomen in de meerjarenbegroting staan ook deze bedragen. Hierbij geldt natuurlijk wel als aanvulling dat een eventueel positief of negatief resultaat verrekend wordt met de algemene reserve. Voor de voorzieningen maken wij de aanname dat de jaarlijkse onttrekkingen en dotaties aan elkaar gelijk zijn en € 3 miljoen bedragen. Gemiddeld genomen in de meerjarenbegroting staan ook deze bedragen. Voor de overige balansonderdelen maken wij de aanname dat de mutaties in de meerjarenbegroting stabiel blijven ten opzichte van de jaarrekening. Deze balansonderdelen betreffen bijvoorbeeld de financiële vaste activa, liquide middelen en overlopende passiva.

Gevolg

De omvang van de portefeuille langlopende geldleningen opgenomen geld (o/g) zal de komende jaren toenemen. Een gedeelte van de financieringsbehoefte zal met kortlopende financieringsmiddelen worden opgevangen. Hieronder is uitgewerkt welke financieringsstrategie wordt toegepast en wat de gevolgen zijn voor de ontwikkeling van de schuldpositie, de schuldquote, de te dekken rentelasten in de begroting en de omslagrente.

Financieringsstrategie

De financieringsstrategie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Cortelande wordt in ontwikkeling genomen
- Er dient sprake te zijn van een optimale mix van kortlopende en langlopende externe financiering
- Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk kortlopende financiering als wettelijk is toegestaan, primair om flexibiliteit in onze financieringsmix te realiseren maar ook omdat de rente voor kortlopende financiering inmiddels ruim onder die van langlopende financiering ligt. Inherent aan een grondexploitatie als Cortelande is dat toekomstige geldstromen qua fasering kunnen veranderen
- Met de looptijden van met name de aan te trekken langlopende leningen wordt rekening gehouden met de periode dat deze financieringsmiddelen daadwerkelijk nodig zijn. Met name toekomstige opbrengsten uit grondverkoop Cortelande spelen hier een rol. Terugbetalen van leningen vindt zo veel mogelijk plaats wanneer de opbrengsten uit de grondverkoop worden ontvangen
- Het renterisico op de toekomstig aan te trekken externe financiering wordt zoveel mogelijk afgedekt, bijvoorbeeld door renteniveaus al vroegtijdig vast te leggen of leningen al eerder dan benodigd aan te trekken en vervolgens uit te zetten in 's Rijks Schatkist. Kanttekening hierbij is dat dit vooralsnog slechts van toepassing is op de reguliere financieringsbehoefte exclusief Cortelande. Zonder een onherroepelijk bestemmingsplan en een definitieve omgevingsvergunning voor Cortelande zijn externe financiers niet bereid tot verstrekking van de benodigde leningen of het maken van rente afspraken
- De verwachting op dit moment (kwartaal 3 van 2025) is dat de renteniveaus van met name langlopende financiering de komende tijd gelijk zullen blijven. Bij het afdekken van de renterisico's wordt met deze verwachting rekening gehouden met de aantekening dat het realiseren van begrotingszekerheid door middel van het bijvoorbeeld eerder dan benodigd aantrekken van financieringsmiddelen zwaarder weegt dan het speculeren op verder dalende rente in de toekomst. Om deze reden zal het afdekken van het renterisico op slechts een gedeelte van de toekomstig benodigde middelen worden toegepast
- In de programmabegroting 2026-2029 zijn onderstaande rentepercentages als uitgangspunt gehanteerd:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Rente langlopende financiering	2,90 %	2,90 %	2,90 %	2,90 %
Rente kortlopende financiering	2,80 %	2,80 %	2,80 %	2,80 %
Omslagrente activa	1,83 %	2,11 %	2,09 %	2,09 %
Omslagrente grondexploitaties	1,83 %	2,11 %	2,09 %	2,09 %

Als gevolg van het verwacht investeringsniveau zal de komende jaren een aantal geldleningen worden aangetrokken. De verwachting is dat de portefeuille langlopende geldleningen, die op 1 januari 2025 € 141 miljoen bedroeg, zal stijgen naar € 250 miljoen op 31 december 2029. Daarnaast is uitgangspunt dat er permanent sprake zal zijn van een gemiddeld bedrag van € 10 miljoen aan kortlopende geldleningen.

2026

De verwachting is dat in 2026 een bedrag van € 96,5 miljoen langlopende financiering zal moeten worden aangetrokken. In dit bedrag bestaat uit:

- € 15 miljoen herfinanciering van een op 2 februari 2026 contractueel af te lossen langlopende geldlening;
- € 12,5 miljoen ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte (ex Fase 1 van Cortelande);

- € 69 miljoen ter dekking van de financieringsbehoefte Fase 1 van Cortelande.

In de tweede helft van 2025 zal het renterisico van in elk geval de herfinanciering van genoemde lening van € 15 miljoen worden afgedekt.

Voor Cortelande zal goed gemonitord worden op welk moment daadwerkelijk transacties plaats gaan vinden; op dit moment is uitgangspunt dat dit vanaf medio november 2026 zal zijn. Op welke wijze het verwachte volume aan te trekken langlopende financiering wordt ingevuld en de renterisico's daarover worden afgedekt hangt nauw samen met de formele besluitvorming rond de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Immers, wanneer er eind 2025 sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan en een onherroepelijke omgevingsvergunning is verstrekt zou overwogen kunnen worden om vanaf dat moment renterisico beheersende maatregelen te nemen voor de eind 2026 benodigde langlopende financiering die wordt ingezet voor zich vanaf 2026 manifesterende investeringen in Fase 1A van Cortelande, zoals de benodigde eerste grondaankopen.

2027 en verdere jaren

Vanaf 2027 zal de gemeente naar verwachting naast ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte langlopende financiering moeten aantrekken die voortvloeit uit de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Dat laatste bestaat uit de verdere aankoop van gronden en uit investeringen en bouw- en woonrijp maken. Vanaf eind 2027 worden opbrengsten uit grondverkoop verwacht; deze geldstromen worden gematcht met de looptijden van de vanaf 2026 benodigde langlopende leningen.

Daarnaast zal naar verwachting vanaf 2028 worden gestart met de realisatie van de maatschappelijke voorzieningen in het Middengebied. Ook voor deze investeringen zal langlopende financiering moeten worden aangetrokken en worden ook hier de looptijden gematcht met inkomende geldstromen uit de grondverkoop van het Middengebied en subsidies. De algemene strategie is: we lenen niet langer dan nodig is.

Voor 2027 wordt voorsnog uitgegaan van een bedrag van € 34,5 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering waarvan € 10 miljoen wordt aangewend ter herfinanciering van een in 2027 contractueel af te lossen geldlening.

Voor 2028 is een bedrag van € 7 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering uitgangspunt; in dit jaar speelt geen herfinanciering van een contractueel af te lossen geldlening. Vanaf dit jaar worden de eerste verkoopopbrengsten van Cortelande verwacht.

Voor 2029 is de verwachting dat er € 3 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering benodigd zal zijn. Ook in dit jaar speelt geen herfinanciering van een contractueel af te lossen geldlening.

Over de in 2026 tot en met 2029 aan te trekken volumes aan langlopende geldleningen wordt renterisico gelopen. In het treasurystatuut is vastgelegd dat deze renterisico's partieel moeten worden beheerst/afgedekt. Omdat financiële derivaten in het treasurystatuut zijn uitgesloten zal het risico worden beheerst door middel van het aantrekken van geldleningen met uitgestelde storting. Gegeven de onzekerheid over de ontwikkeling van de financieringsbehoefte zullen de begrote aan te trekken volumes gedeeltelijk/partieel voor genoemde beheersmaatregel in aanmerking komen. Ook de verwachte ontwikkeling van de rente speelt bij deze beheersmaatregel een rol.

In algemene zin zijn de argumenten voor het beheersen van renterisico:

- de verwachting dat de rente op moment van afsluiten niet of niet veel hoger zal zijn dan de rente op het moment dat we de lening gestort willen hebben;
- begrotingszekerheid voor de meerjarige rentelasten op deze lening;

invulling geven aan het door de raad vastgestelde beleid ten aanzien van renterisicobeheersing

Effecten Middengebied Fase 1a

Het college heeft in de raadsvergadering van 9 november 2021 aan de raad toegezegd om in de P&C-cyclus de schuldquote inclusief en exclusief Middengebied te presenteren (toezegging 1596). In 2023 heeft de gemeenteraad de concept grondexploitatie voor Fase 1A van het Middengebied vastgesteld en de budgetten gedeeltelijk vrijgegeven. De werkzaamheden richten zich erop dat eind 2025 een definitief besluit wordt genomen op de grondexploitatie. Deze grondexploitatie en de hieruit voortvloeiende groei van de gemeente gaat effect hebben op de kasstromen van de gemeente. Naar verwachting zal de schuldquote zich hiermee de komende jaren ontwikkelen zoals weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. In de jaren na de meerjarenbegroting zal deze weer dalen. In deze paragraaf financiering wordt ook een doorkijk gegeven m.b.t. de financiële consequenties, die voortvloeien uit de laatste cijfers van de grondexploitatie fase 1A Middengebied (ten opzichte van de primitieve begroting). Onderstaande tabellen geven inzicht in de mutaties in de schuldquote en de ontwikkeling van de vaste schuld in meerjarenperspectief.

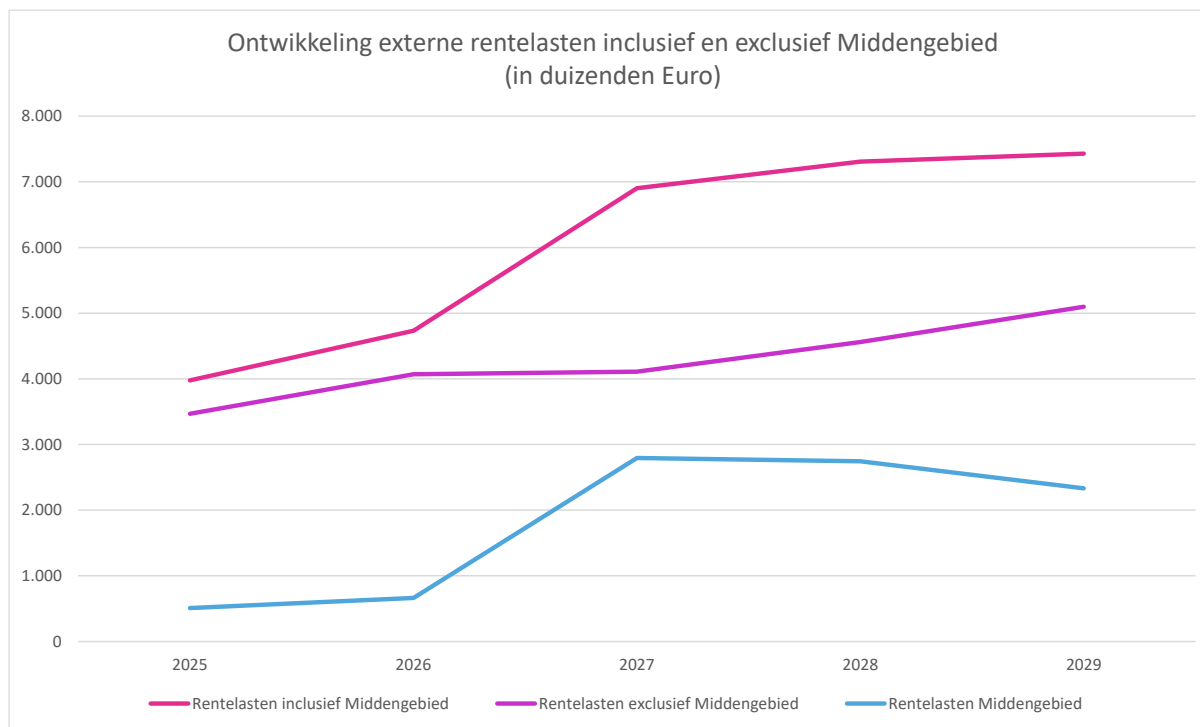
Ontwikkeling van de schuldquote

Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de totale jaarlijkse baten. Hierdoor geeft het inzicht in de mate waarin de schuldenlast drukt op de exploitatie. Op basis van de nu gehanteerde uitgangspunten zien we dat de schuldquote de komende jaren oploopt door enerzijds de toename van de omvang van de leningenportefeuille als gevolg van het verwacht investeringsniveau en anderzijds door de financiële doorvertaling van het Middengebied fase 1A. De ontwikkeling van het Middengebied fase 1A leidt vanaf 2026 tot een toename van de lasten in de begroting. In meerjarenperspectief zullen de opbrengsten vanuit de grondverkoop voor het Middengebied worden ingezet voor de aflossingen van kort- en langlopende geldleningen, die voor het Middengebied zijn aangetrokken. Hierdoor zal de schuldquote weer dalen en op een acceptabel niveau teruggebracht worden. Daarnaast zal op termijn het effect van de uitbreiding van de gemeente als gevolg van de woningbouw in de meerjarenbegroting leiden tot extra baten en lasten, wat een gunstig effect zal hebben op de schuldquote. Hierbij is het uitgangspunt dat de ontwikkeling geen negatief effect heeft op de gemeentelijke begroting als geheel. De impact van het Middengebied op financiële kengetallen is zichtbaar gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing en ook in bijlage 3 Meerjarenbalans.

Geldleningen

De gemeente Zuidplas financiert haar uitgaven onder andere door middel van het aantrekken van langlopende geldleningen. Naast financiering met langlopende geldleningen maakt zij ook gebruik van kasgeldleningen. Dit zijn de leningen met een looptijd van maximaal één jaar. De Wet FIDO geeft voorwaarden aan waaronder een gemeente kortlopend geld mag aantrekken. De kortlopende geldleningen die Zuidplas opneemt, mogen de kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) niet langer dan twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Duurt de overschrijding langer, dan moet de gemeente een oplossing zoeken om weer binnen de kasgeldlimiet te komen. Meestal is die oplossing het afsluiten van een langlopende geldlening.

Risicobeheer

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen voor gemeenten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dat heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor. Uit het volgende overzicht blijkt dat Zuidplas in de periode 2026-2029 ruimschoots onder de renterisiconorm blijft.

Renterisiconorm Begroting 2026	Bedragen * € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Berekening renterisiconorm				
Totaal lasten	161.514	154.051	152.445	155.978
Totaal toevoegingen aan reserves	63	71	47	33
Begrotingstotaal	161.577	154.122	152.492	156.011
Kasgeldlimiet percentage	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	32.315	30.824	30.498	31.202
Berekening renterisico				
1. Renteherziening vaste schuld	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2. Aflossingen vaste schuld	16.845	11.765	1.605	605
Renterisico = 1 + 2	16.845	11.765	1.605	605
Verschil met renterisiconorm	15.470	19.059	28.893	30.597
Overschrijding norm ja/ nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Koersrisico

De Wet FIDO staat uitzettingen in de vorm van aandelen niet toe, met uitzondering van deelnemingen in ondernemingen voor de publieke taak. Dit beperkt koersrisico's. De gemeente neemt deel in Alliander, NV Oasen, Dunea, Cyclus NV en NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

De liquiditeitspositie is de mate waarin de gemeente op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan voldoen. Voor het bepalen van deze positie is de kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de lastenkant van de gemeentebegroting mag zijn. De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar financieren. De reden hiervan is dat voor deze korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote impact kunnen hebben op de rentelasten. In de wet Fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld. Het komende jaar vult de gemeente Zuidplas haar financieringsbehoefte zoveel mogelijk in met kortlopende financieringsmiddelen, rekening houdend met de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet van de gemeente Zuidplas bedraagt in 2026:

Kasgeldlimiet Begroting 2026	Bedragen * € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Totaal lasten	161.514	154.051	152.445	155.978
Totaal toevoegingen aan reserves	63	71	47	33
Begrotingstotaal	161.577	154.122	152.492	156.011
Kasgeldlimiet percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Totaal	13.734	13.100	12.962	13.261

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij 's Rijks Schatkist. Hiervoor is een rekening-courantovereenkomst tussen de Staat en de gemeente Zuidplas afgesloten. Schatkistbankieren is uitsluitend bedoeld voor medeoverheden met overtollige liquide middelen. Zodra deze situatie ook op Zuidplas van toepassing is, gaat de gemeente over op deze vorm van bankieren.

Renteschema

De BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.

De rentekosten worden aan de desbetreffende taakvelden en Programma's toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geschiedt tegen één renteomslag percentage, waarmee de boekwaarden per 1 januari van enig begrotingsjaar van de integraal gefinancierde vaste activa en van de grondexploitaties worden belast.

Door middel van onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de werkelijke rentelasten via de taakvelden aan de investeringen en grondexploitaties worden toegerekend.

Renteschema	bedragen * € 1.000,-			
	2026	2027	2028	2029
Externe rentelasten over lange financiering	4.437	6.612	7.014	7.141
Externe rentelasten over korte financiering	297	291	293	287
Externe rentebaten	-101	-101	-101	-101
Totaal door te rekenen externe rente	4.632	6.802	7.206	7.327
De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-1.002	-2.093	-2.197	-1.695
Rente over voorzieningen	71	57	58	59
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	3.702	4.766	5.066	5.691
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-4.466	-5.460	-5.946	-6.607
Renteresultaat op het taakveld treasury (-/- betekent: voordelig)	-764	-693	-880	-916
Binnen marge van 25% afwijking	JA	JA	JA	JA
Boekwaarde integraal gefinancierde vaste activa per 1/1	212.809	228.309	244.809	262.309
Boekwaarde grondexploitatie per 1/1	29.974	95.996	102.398	91.791
Renteomslag	1,83%	2,11%	2,09%	2,09%

Het saldo van de te verdelen rentelasten en rentebaten bedraagt in 2026 naar verwachting € 4,6 miljoen. De verdeling vindt plaats aan de hand van een rente omslagpercentage, die voor het jaar 2026 1,83% bedraagt.

In 2026 resulteert een voordelig renteresultaat op het taakveld treasury van € 764.000. Dit is binnen de marge van 25%, die het BBV voorschrijft. Op basis van dit renteschema verwachten we dat de renteomslag die in 2025 1,75% bedroeg in 2026 1,83% zal moeten bedragen en vanaf 2027 wat verder oploopt. Bij de Zomernota 2026 zal worden beoordeeld of de renteomslag in 2026 eventueel moet worden bijgesteld.

Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen, waarbij de (financiële) risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit die beschikbaar is om ze op te vangen. De stand van zaken van zes financiële kengetallen zijn opgenomen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. Daarnaast schrijft de financiële verordening van Zuidplas voor dat de volgende kengetallen worden berekend: netto langlopende schulden per inwoner en onbenutte belastingcapaciteit per inwoner.

Ontwikkelingen

Middengebied

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is er nog geen definitief vastgesteld bestemmingsplan. Het in deze paragraaf opgenomen risico is hierop gebaseerd. Bij een eventueel "go" besluit eind 2025 zal dit risico verdwijnen en wordt er overgegaan naar een risico van een grondexploitatie.

Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Beschikbare weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit al de vrije middelen en mogelijkheden (niet gekoppeld aan het bereiken van een ambitie) waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen. In de nota Risicomanagement Zuidplas 2023 wordt er onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Voor het structurele deel wordt inzicht gegeven in de structurele capaciteit en welke structurele risico's er zijn. Er wordt geen norm op gehanteerd omdat dergelijke risico's structureel verwerkt worden in de meerjarenraming en middels de p&c-documenten constant gemonitord en bijgesteld worden. Voor het incidentele deel wordt wel een norm gehanteerd.

Incidenteel weerstandsvermogen

Het incidentele weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien (indien beschikbaar).

De algemene reserve bedraagt per 31/12/2026 het bedrag in onderstaande tabel.

Incidentele weerstandsvermogen: algemene reserve	2026
Stand 1/1/2026 volgens bijlage 2	16.995
Af: begrote onttrekkingen	-200
Bij: prognose resultaat 2025 volgens Najaarsnota 2025	931
Prognose 31/12/2026	17.726

De post onvoorzien is bij de begroting 2021 naar 0 teruggebracht.

Structureel weerstandsvermogen

Het structurele weerstandsvermogen bestaat uit een eventueel voordelig resultaat in de meerjarenraming, de post onvoorzien (indien beschikbaar), de onbenutte belastingcapaciteit en de mogelijkheden om te bezuinigen. In de onderstaande tabel staan de posten van de structurele weerstandscapaciteit.

Het exploitatieresultaat van 2026 is te vinden in de financiële samenvatting van deze Begroting 2026. Het exploitatieresultaat is het resultaat van deze begroting, samen met de Najaarsnota en meicirculaire. De post onvoorzien is naar € 0 gebracht bij de Begroting 2021. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om de Ozb te laten stijgen tot het niveau dat normaal gesproken vereist wordt wanneer een gemeente onder curatele komt te staan. Deze zogenoemde "artikel-12 norm" is niet een wettelijk plafond, maar geeft een indicatie van de ruimte om te stijgen in opbrengsten.

Structureel weerstandsvermogen	2026	2027	2028	2029
Begroting exploitatieresultaat*	62	-1.213	-3.314	-4.762
Post onvoorzien	0	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	5.648	5.648	5.648	5.648
Bezuinigingsmogelijkheden	pm	pm	pm	pm
Totaal	5.710	4.435	2.334	887

* Begroting 2026 inclusief gerelateerde wijzigingen zoals Najaarsnota, zie financiële samenvatting

Benodigde weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden, conform de nota risicomanagement, organisatie breed de risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd met behulp van de Monte Carlo simulatie. Dit levert de volgende informatie op:

- De omvang van het benodigde weerstandsvermogen;
- Inzicht in het invloedpercentage per categorie;
- Inzicht in de 5 belangrijkste risico's.

Benodigd weerstandsvermogen

Bij een zekerheidspercentage van 90% is een weerstandsvermogen van € 7,8 miljoen benodigd.

In het volgende overzicht zijn de risico's van gemeente Zuidplas gecategoriseerd:

Risicogebeurtenis	Invloedpercentage
1. Verbonden partijen	42,05%
2. Ruimte	21,28%
3. Financieel	17,40%
4. Sociaal en maatschappelijk domein	21,28%
5. Bestuur en bedrijfsvoering	6,41%
Totaal	100,00%

In de volgende overzicht zijn de 5 grootste risico's opgenomen:

Risicogebeurtenis	Invloed (%)
1. Verbonden partijen	42,05%
2. Geen definitief bestemmingsplan Zuidplaspolder	18,00%
3. Negatieve afwijking uitkering gemeentefonds t.o.v. begroting	7,50%
4. Inflatie	5,29%
5. Exploitatie vanuit gemeentelijkvastgoed, dorpshuizen en sportaccommodaties	4,78%

De algemene uitkering vanuit het Rijk bevat onzekerheden waaronder de uitkomsten van de herverdeling. De invloed van dit risico is aanzienlijk.

Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen verkregen:

Beoordeling weerstandsratio	JR 2023	JR 2024	Begr. 2025	Begr. 2026
Beschikbaar weerstandsvermogen * € miljoen	25,6	22,0	20,2	18,0
Benodigd weerstandsvermogen * € miljoen	8,3	8,1	8,7	7,8
Totaal	3,1	2,7	2,3	2,3
Norm gemeente Zuidplas: 1,4 - 2,0 (ruim voldoende)				

De ratio weerstandsvermogen is hoger dan de norm “tussen 1,4 en 2,0” oftewel “ruim voldoende” zoals door de raad is vastgesteld in de nota risicomanagement. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee ruim voldoende om de financiële risico's op te vangen.

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zijn berekend op basis van de aannames die onderliggend zijn aan de geprognosticeerde balans. Deze geprognosticeerde balans is opgenomen in bijlage 3 van dit boekwerk. In de paragraaf financiering zijn de aannames opgesomd. Voor alle kengetallen geldt dat er geen wettelijke normeringen zijn. Wel zijn er signaleringswaarden die onder andere de provincie Zuid-Holland gebruikt voor de toets op de begroting. Deze signaleringswaarden hebben wij in de grafieken ook weergegeven met de kleuren groen, oranje en rood.

De Netto schuldquote (al dan niet gecorrigeerd voor door verstrekte leningen) is berekend door de totale schuld te delen door de baten. Hoe hoger hoe risicovoller.

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen weer. Hoe lager hoe risicovoller.

De grondexploitatie geeft een beeld van de omvang van de grondexploitaties in relatie tot de totale exploitatie. Hoe hoger, hoe risicovoller.

De structurele exploitatieruimte geeft een beeld van het structureel in evenwicht zijn van de begroting.

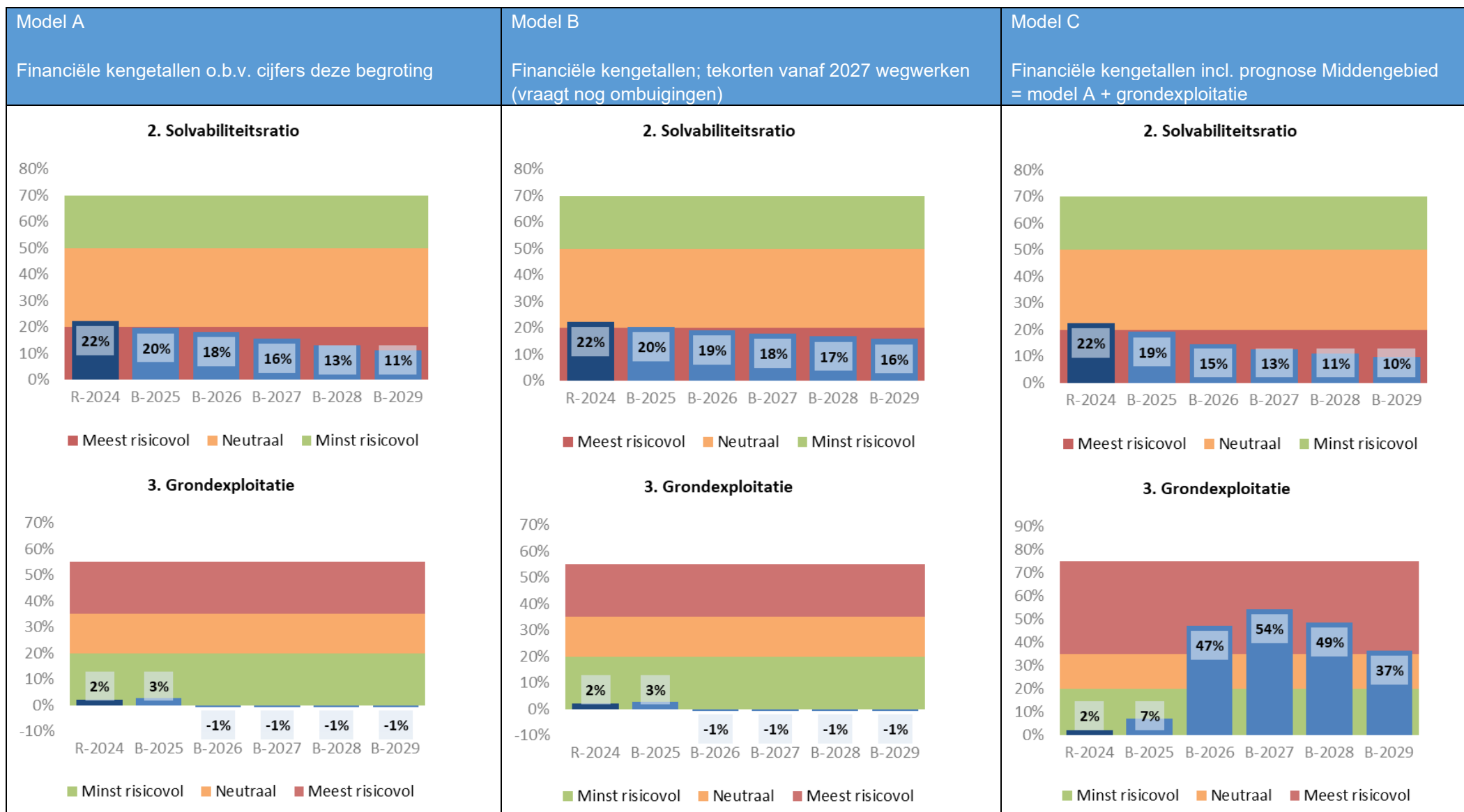
De belastingcapaciteit tot slot geeft een beeld van de lokale lasten in relatie tot het landelijk gemiddelde van vorig jaar. Hoe lager het percentage, hoe relatief meer ruimte er is om de belastingen nog toe te laten nemen als bijsturingsmiddel voor de begroting.

De financiële kengetallen geven het beeld dat de gemeente de komende jaren naar een meer risicovollere situatie gaat. Een oorzaak is de jaarlijkse financieringsbehoefte, deze is toegelicht in de paragraaf financiering. Bijsturing op financiële kengetallen is mogelijk door bijvoorbeeld de volgende interventies toe te passen: verminderen jaarlijks volume investeringskredieten (eventueel plafond instellen) of verbeteren exploitatiesaldo.

Op de volgende pagina staan de financiële kengetallen in drie varianten uitgewerkt. Daaronder worden deze toegelicht.

Model A	Model B	Model C
Financiële kengetallen o.b.v. cijfers deze begroting	Financiële kengetallen; tekorten vanaf 2027 wegwerken (vraagt nog ombuigingen)	Financiële kengetallen incl. prognose Middengebiet = model A + grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Meest risicovol Neutraal Minst risicovol 5. Gemeentelijke belastingcapaciteit R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Minst risicovol Neutraal Meest risicovol	4. Structurele exploitatieruimte R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Meest risicovol Neutraal Minst risicovol 5. Gemeentelijke belastingcapaciteit R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Minst risicovol Neutraal Meest risicovol	4. Structurele exploitatieruimte R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Meest risicovol Neutraal Minst risicovol 5. Gemeentelijke belastingcapaciteit R-2024 B-2025 B-2026 B-2027 B-2028 B-2029 Minst risicovol Neutraal Meest risicovol

Toelichting kengetallen

Wanneer alle cijfers uit de begroting toegepast worden in de geprognosticeerde balans (zie bijlage 3), dan leidt dit tot de prognose aan de linkerkant. Hieruit blijkt dat Zuidplas de komende jaren groeit naast situaties die de toezichthouder als “meest risicovol” (rood) beschouwd.

Hoewel deze cijfers aansluiten op de begroting, zijn er twee kanttekeningen te maken:

- Het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting is negatief vanaf 2027. Dit is geen houdbare situatie en dit vraagt om toekomstige bijsturing door lasten te verlagen of baten te verhogen. Het is realistischer om voor de meerjarenbegroting uit te gaan van een exploitatiesaldo van € 0.
- Het volume van investeringskredieten is in de begroting hoger dan wat in de praktijk gerealiseerd wordt. Dit komt door een zeker planningsoptimisme of planningsonzekerheid die bij grote investeringen speelt. Het totaal volume investeringen in de begroting is te vinden in bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan. Waarschijnlijker is een lager volume en om die reden is ook een stelpost Onderuitputting kapitaallasten toegevoegd aan de begroting bij de zomernota 2025. Voor deze stelpost is de aanname: € 30 miljoen kredieten in 2025, € 24 miljoen in 2026, € 26 miljoen in 2027, € 28 miljoen in 2028 en € 27 miljoen in 2029.

Het tweede model wordt daarom als meer realistisch beschouwd. Ook hier is een toename van bijvoorbeeld schuldquote en een daling van de solvabiliteit te zien, maar minder verstrekkend als in het eerste model. Volgens dit model zou de netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen) in het jaar 2028 boven de 130% uitkomen.

Het derde model maakt nu geen deel uit van de meerjarenbegroting. Het betreft een doorkijk van de ontwikkeling van het Middengebied (Cortelande) op basis van voorlopige gegevens van begin 2025. Hierbij is zichtbaar dat er in de eerste jaren van de ontwikkeling grote uitgaven nodig zijn voor de grondexploitatie, waaronder de aankoop van gronden uit de groundbank. In de periode daarna (deels buiten de periode 2026-2029) zal dit zich weer vertalen in verkoopopbrengsten, waarmee de leningen terugbetaald kunnen worden. De schuldquote zal tijdelijk hoog zijn maar daarna dalen.

Kengetallen uit financiële verordening

De kengetallen opgenomen in de financiële verordening zijn hieronder weergegeven.

Kengetallen uit financiële verordening		2026
Netto schuld per inwoner	€	4.028
Onbenutte belastingcapaciteit als percentage van inkomsten		4%

Bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan (MIP)

Categorie MIP	FCL Omschrijving	Reeds gevoteerd krediet t/m 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. ICT						
	ICT vervangingsinvestering 2027 (3 jaar)	-	-	165.000	-	-
	Vervanging AV middelen	100.000	320.000	-	-	-
	Vervanging devices raadsleden	-	60.000	-	-	-
	Vervanging Printers	-	5.000	-	-	-
	Vervangingsinvestering ICT/Laptops 2028 (4 jaar)	-	-	-	175.000	-
Totaal 1. ICT		100.000	385.000	165.000	175.000	-
2. Gronden en terreinen						
	Grond Sportpark Swanla	-	4.785.738	-	-	-
Totaal 2. Gronden en terreinen		-	4.785.738	-	-	-
3. Wegen						
	50'er jaren buurtverharding fase 1	28.539	275.000	275.000	137.500	137.500
	50'er jaren buurtverharding fase 3	-	137.500	137.500	254.000	-
	50'er jaren buurtverharding fase 4	-	-	-	137.500	-
	Dijkwegen MIP 2027	-	-	400.000	-	-
	Dijkwegen reconstructie MIP 2029	-	-	-	-	500.000
	Reco dijkwegen MIP 2028	-	-	-	500.000	-
	Reco Wegen 2026	-	5.784.000	-	-	-
	Reco wegen MIP 2028	-	-	-	7.813.000	-
	Reconstructie dijkwegen (MIP 2026)	-	350.000	-	-	-
	Verkeersveiligheid maatregelen 2026	-	1.518.000	1.000.000	-	-
	Wegen integrale werken MIP 2027	-	-	6.824.000	-	-
	Wegen reconstructie MIP 2029	-	-	-	-	8.903.000
Totaal 3. Wegen		28.539	8.064.500	8.636.500	8.842.000	9.540.500
4. Openbare Verlichting						
	Openbare verlichting integrale werken (MIP 2027)	-	-	300.000	-	-
	Openbare verlichting kabels en kasten MIP 2029	-	-	-	-	2.637.000
	Openbare verlichting masten en armaturen MIP 2029	-	-	-	-	300.000
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2026	-	833.500	-	-	-
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2027	-	-	2.068.000	-	-
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2028	-	-	-	2.352.000	-
	RECO Openbare verlichting MIP 2028	-	-	-	300.000	-
	Vervanging eigen kabelnet OVL MIP 2026	-	949.500	-	-	-
	Vervanging openbare verlichting ex LED (MIP 2026)	-	300.000	-	-	-
Totaal 4. Openbare Verlichting		-	2.083.000	2.368.000	2.652.000	2.937.000

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Categorie MIP	FCL Omschrijving	Reeds gevoteerd krediet t/m 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
5. Kunstwerken (bruggen e.d.)						
	Kunstwerken beton MIP 2026	-	945.000	-	-	-
	Kunstwerken beton reconstructie MIP 2029	-	-	-	-	1.467.000
	Kunstwerken hout MIP 2027	-	-	800.000	-	-
	Kunstwerken hout MIP 2028	-	-	-	900.000	-
	Kunstwerken hout MIP 2029	-	-	-	-	1.000.000
	Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2027	-	-	447.000	-	-
	Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2028	-	-	-	454.450	-
	Reco Civiele Kunstwerken 2026	-	700.000	-	-	-
	Reco Civiele Kunstwerken 2027	-	-	672.000	-	-
	Reco kunstwerken beton MIP 2028	-	-	-	828.550	-
Totaal 5. Kunstwerken (bruggen e.d.)		-	1.645.000	1.919.000	2.183.000	2.467.000
6. Openbaar Groen						
	50 'er jaren buurt groen fase 1	49.547	15.500	15.500	15.500	15.500
	50 'er jaren buurt groen fase 3	-	15.500	15.500	-	-
	50 'er jaren buurt groen fase 4	-	-	-	15.500	-
	Groen integrale werken MIP 2027	-	-	1.919.000	-	-
	Groen reconstructie MIP 2029	-	-	-	-	2.467.000
	Reco groen 2026	-	1.645.000	-	-	-
	Reco groen MIP 2028	-	-	-	2.203.000	-
	Swanla Park	-	500.000	-	-	-
Totaal 6. Openbaar Groen		49.547	2.176.000	1.950.000	2.234.000	2.482.500
7. Watergangen						
	Riolering beschoeiingen 2026 25 jr.	-	600.000	-	-	-
	Riolering beschoeiingen 2027 25 jr.	-	-	600.000	-	-
	Riolering beschoeiingen 2028 25 jr.	-	-	-	600.000	-
Totaal 7. Watergangen		-	600.000	600.000	600.000	-
8. Riolering						
	50 'er jaren buurt riolering fase 1	308.805	50.038	50.000	50.000	50.000
	50 'er jaren buurt riolering fase 3	-	71.000	71.000	-	-
	50 'er jaren buurt riolering fase 4	-	-	-	71.000	-
	Reco VGRP 2026 50 jr.	-	1.211.508	-	-	-
	Reco VGRP 2027 50 jr.	-	-	6.856.017	-	-
	Reco VGRP MIP 2028 50 jr.	-	-	-	3.875.800	-
	Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2026	-	645.000	-	-	-
	Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2027	-	-	670.000	-	-
	Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2028	-	-	-	660.000	-
	Rio gemalen mech/elektra gemalen 15jr 2029	-	-	-	-	730.000
	VGRP MIP 2029 50 jr.	-	-	-	-	760.000
Totaal 8. Riolering		308.805	1.977.546	7.647.017	4.656.800	1.540.000

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Categorie MIP	FCL Omschrijving	Reeds gevoteerd krediet t/m 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
10. Sport						
	Aanleg ondergrond Sportpark Swanla	1.082.806	2.000.000	-	-	-
	Aanleg toplaag kunstgras Sportpark Swanla	9.096	869.666	-	-	-
	Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2027	-	-	31.386	-	-
	Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2028	-	-	-	248.296	-
	Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	-	-	74.471	-
	Ren. kunstgras korfbalveld 1&2 IJsselvogels onderg	74.200	135.690	-	-	-
	Ren. kunstgras korfbalveld 1,2 & 3 CKV NWK toplaag	145.212	293.954	-	-	-
	Ren. kunstgras korfbalveld 1,2&3 CKV NWK ondergron	98.087	195.020	-	-	-
	Ren. kunstgras korfbalvelden 1 en 2 IJsselvogels	106.608	198.694	-	-	-
	Terreininrichting sportpark Swanla	816.440	211.107	-	-	-
	Veld 1 Hoofdveld vv NWK armaturen	-	-	-	74.894	-
	Veld 2 VV Moerkapelle kunstgras ondergrond	143.046	285.206	-	-	-
	Veld 2 VV Moerkapelle renovatie kunstgras	163.535	331.043	-	-	-
	Veld 4 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	583.763	-	-
	Veld 4 VV NWK kunstgras ondergrond	-	-	568.137	-	-
	Veld 5 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	182.274	368.976	-	-	-
	Veld 5 VV NWK kunstgras ondergrond	183.085	366.236	-	-	-
	Veld 9 en 9a kunstgras ondergrond	-	-	87.948	-	-
	Veld 9 Trapveld bij zwembad kunstgras toplaag	-	-	219.215	-	-
	Veld 9a Ligweide bij zwembad kunstgras toplaag	-	-	79.473	-	-
Totaal 10. Sport		3.004.389	5.255.592	1.569.922	397.661	-
11. Speelvoorzieningen						
	Reco Spelen MIP 2028	-	-	-	533.000	-
	Speelvoorzieningen 2026	-	252.000	-	-	-
	Spelen MIP 2027	-	-	466.000	-	-
	Spelen reconstructie MIP 2029	-	-	-	-	599.000
	Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2026	-	148.000	-	-	-
Totaal 11. Speelvoorzieningen		-	400.000	466.000	533.000	599.000
12. Begraven						
	Begraven inrichting 15jr- MIP 2026	-	68.000	-	-	-
	Begraven inrichting 15jr- MIP 2027	-	-	79.000	-	-
	Begraven inrichting 15jr- MIP 2028	-	-	-	91.000	-
	Begraven inrichting 15jr- MIP 2029	-	-	-	-	102.000
Totaal 12. Begraven		-	68.000	79.000	91.000	102.000

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Categorie MIP	FCL Omschrijving	Reeds gevoteerd krediet t/m 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
13. Tractie						
	Afval inzamelvoertuig 2027	-	-	345.000	-	-
	Afvalvoertuig 2028	-	-	-	40.000	-
	Electrische voertuigen 2027	-	-	94.000	-	-
	Elektrisch riolerings voertuig 2027	-	-	50.000	-	-
	Grafdelfmachine Boki MIP 2028	-	-	-	90.000	-
	Mitsubishi Carter MIP 2026	-	80.000	-	-	-
	Nissan EV200 MIP 2026	-	88.000	-	-	-
	Veegwagen MIP 2028	-	-	-	135.000	-
	Voertuig Sportvelden MIP 2028	-	-	-	75.000	-
Totaal 13. Tractie		-	168.000	489.000	340.000	-
15. Installaties en Machines						
	VRI- MIP 2026	-	25.000	-	-	-
	VRI- MIP 2027	-	-	25.000	-	-
	VRI- MIP 2028	-	-	-	25.000	-
	VRI- MIP 2029	-	-	-	-	25.000
Totaal 15. Installaties en Machines		-	25.000	25.000	25.000	25.000
16. Vastgoed/Huisvesting						
	Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie)	62.960	-	-	1.377.040	-
	Aanpassingen MFC Op Moer-renovatie (nw ambitie)	-	-	-	1.700.000	-
	IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	313.628	250.000	6.674.175	6.349.175	-
	IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	289.337	75.000	75.000	883.192	7.723.728
	IHP - Permanente lokalen 1e inricht. Nwk Esse Zoom	-	-	150.075	-	-
	IHP 23 - 1e inrichting St. Jozefschool	-	55.731	-	-	-
	IHP 23 - 1e inrichting Uitbr KC Koningskwartier	-	86.500	-	-	-
	IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	-	22.304	282.855	-	-
	IHP 23 - CBS Nessevllet	-	943.211	1.886.424	1.886.424	-
	IHP 23 - Scholen Dorrestein	-	-	2.024.844	4.049.689	4.049.689
	IHP 23 - Thorbecke	-	-	1.084.014	2.168.029	2.168.029
	IHP 23 - Uitbreiding Comenius	-	-	318.578	1.274.315	1.592.894
	IHP 23 - Uitbreiding Eendracht	-	706.480	706.480	-	-
	IHP 23 - Uitbreiding St. Jozefschool	-	-	589.049	589.049	-
	IHP Donge – Uitbouw (Esse Zoom)	571.210	797.574	3.140.296	-	-
	IHP Donge - verbouw (Esse Zoom)	-	190.105	760.422	-	-
	IHP Donge Buitenruimte (Openbaar)	-	-	21.600	-	-
	IHP Donge Buitenruimte (School)	5.852	-	145.177	-	-
	IHP Wolga (Esse Zoom)	510.121	1.800.603	1.440.482	-	-
	IHP Wolga Buitenruimte	9.839	62.275	62.275	-	-
Totaal 16. Vastgoed/Huisvesting		1.762.947	4.989.783	19.361.746	20.276.913	15.534.340
Eindtotaal		5.254.227	32.623.159	45.276.185	43.006.374	35.227.340

Bijlage 2 Reserves en voorzieningen

Reserves inclusief mutaties Najaarsnota 2024		bedragen x € 1.000				
	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	
Algemene reserve	22.089	16.995	16.795	16.595	16.595	
Algemene reserve	22.089	16.995	16.795	16.595	16.595	
Afvalstoffenheffing	196	269	291	321	327	
Grondexploitatie	20.451	19.158	19.087	19.030	18.972	
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	215	0	0	0	0	
Ontwikkeling Ambonwijk	499	499	499	499	499	
Sociaal domein	953	188	95	95	95	
Gebiedsgericht werken	332	112	0	0	0	
PRO Reserve	4.299	6.031	5.839	5.849	5.859	
Noodopvang Ontheemden Oekraïne	749	749	749	749	749	
Kapitaallastenreserve PRO	785	2.021	1.972	1.923	1.873	
Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021	5.557	4.990	4.612	4.252	3.977	
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	1.992	1.904	1.816	1.728	1.640	
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	2.242	2.185	2.128	2.070	2.013	
Kapitaallastenreserve Zuidplaspweg	957	921	886	851	815	
Bestemmingsreserves	39.227	39.027	37.974	37.367	36.819	
Totaal reserves	61.316	56.022	54.769	53.962	53.414	

Tabel betreft reservemutaties zonder toekomstige toevoegingen of onttrekkingen aan de algemene reserve vanwege het resultaat.

Voorzieningen inclusief mutaties NJN 2025					
	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	bedragen x € 1.000	
				1-1-2028	1-1-2029
Pensioengerechtigde wethouders	6.481	6.349	6.217	6.085	5.953
Voorziening Wachtgeld wethouders	49	49	49	49	49
Voorziening Verlofsparen	229	229	229	229	229
Verliesvoorziening actieve grondexploitaties	652	1.431	1.497	1.554	1.610
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	134	139	144	144	144
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	237	240	240	240	240
Voorziening rente verliesvoorziening grondexploitaties	0	73	144	201	259
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.782	8.510	8.520	8.502	8.484
Wegen grootonderhoud	0	0	0	0	0
Onderhoud openbare verlichting	0	0	0	0	0
Onderhoud kunstwerken	0	0	0	0	0
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.193	609	236	608	139
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.193	609	236	608	139
Egalisatievoorziening riolering	9.564	7.754	6.218	4.483	2.341
Voorz. Voor ijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	9.564	7.754	6.218	4.483	2.341
SPUK-Sport tgv sportstichting	0	0	0	0	0
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	19.539	16.873	14.974	13.593	10.964

Specificatie verloop reserves

Begroting 2026 inclusief mutaties najaarsnota 2025

	bedragen * € 1.000,-				
Algemene reserve	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: middelen beschikbaar hebben voor eenmalige uitgaven die niet in de begroting of voor dekking van een eventueel nadelig saldo van de jaarrekening.</i>					
Saldo 1 januari	22.089	16.995	16.795	16.595	16.595
Jaarrekeningresultaat 2024	-1.858				
Vermeerderingen:					
Verminderingen:					
JR24 Bestemming resultaat 2024	-1.261				
Budgetoverheveling 2024>2025 jaarschijf 2025	-975				
Toetreding RB Transitiekosten	-1.000				
Organisatieontwikkeling 2 jr		-200	-200		
Saldo 31 december	16.995	16.795	16.595	16.595	16.595

Specificatie algemene reserve is zonder mutatie toekomstige begrotingsresultaten.

	bedragen * € 1.000,-				
Afvalstoffenheffing	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.</i>					
Saldo 1 januari	196	269	291	321	327
Vermeerderingen:					
Saldo afval baten	104	53	61	37	33
Verminderingen:					
Saldo afval lasten	-31	-31	-31	-31	-31
Saldo 31 december	269	291	321	327	329

	bedragen * € 1.000,-				
Grondexploitatie	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Versterking van de vermogenspositie van het grondbedrijf. Eventuele nadelige saldi van exploitaties kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.</i>					
Saldo 1 januari	20.451	19.158	19.087	19.030	18.972
Vermeerderingen:					
MPG 25 Winstneming grondeexploitatie	828				
MPG 25 Mutaties BIP	262				
NJN 25 Actualisatie MPG 2025 - Esse Zoom Laag	1.000				
Verminderen:					
MPG 25 Mutaties BIP	-2.670	-71	-57	-58	-59
NJN 25 Actualisatie MPG 2025 - Swanla	-713				
Saldo 31 december	19.158	19.087	19.030	18.972	18.913

	bedragen * € 1.000,-				
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het ondervangen van verschillen tussen werkelijke en begrote bedragen voor inburgering.</i>					
Saldo 1 januari	215				
Vermeerderingen:					
Egalisatiereserve Inburgering 2024					
Verminderen:					
NJN 2025 opheffing reserve inburgering	-215				
Saldo 31 december	0	0	-	-	-

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

	bedragen * € 1.000,-				
Ontwikkeling Ambonwijk	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Bekostigen van de herontwikkeling van het middengebied in de Ambonwijk, waaronder het JWF-gebouw in Moordrecht</i>					
Saldo 1 januari	499	499	499	499	499
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo 31 december	499	499	499	499	499

	bedragen * € 1.000,-				
Sociaal domein	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het opvangen van de risico's die verbonden zijn aan de openeinde regelingen in het sociaal domein en het (tijdelijk) opvangen van de onevenwichtigheid in de Rijksbijdrage.</i>					
Saldo 1 januari	953	188	95	95	95
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Budgetoverheveling 2024>2025	-50				
ZN 2025 Monitoring Sociaal Domein	-21				
ZN 2025 Armoedebestrijding Amendement 2024 A053	-28				
NJN 2025 saldo WMO 2025 t.l.v. reserve sociaal domein	-525				
NJN 2025 opheffing reserve sociaal domein	-141				
NJN 2025 reservering tbv Alert4You 2026		-93			
Saldo 31 december	188	95	95	95	95

	bedragen * € 1.000,-				
Gebiedsgericht werken	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: De provincie wil samen met de regio's werken aan gebiedsgerichte projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van en in de regio's. In 2017 is een bedrag van € 410.000-- (10,- per inwoner) gereserveerd ten behoeve van de cofinanciering voor het programma gebiedsgericht werken, waarbij de gemeente autonoom blijft in de beslissing haar gelden beschikbaar te stellen.</i>					
Saldo 1 januari	332	112			
Vermeerderingen:					
Verminderingen:					
Onttrekking	-220	-112			
Saldo 31 december	112	0	-	-	-

	bedragen * € 1.000,-				
PRO Reserve	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Dit betreft het investeringsfonds van de opgaven 'Versterken vitale dorpen en 'Landschappelijke</i>					
Saldo 1 januari	4.299	6.031	5.839	5.849	5.859
Vermeerderingen:					
MPG 2025 - diverse mutaties	4.880	10	10	10	
Verminderingen:					
MPG 2025 - diverse mutaties	-3.158				
NJN 2025 Transformatiegebied Restveen - subsidiebeschikking	-100	-92			
NJN 2025 actualisatie MPG 2025 - Gebiedspaspoort Nieuwerkerk	110	-110			
Saldo 31 december	6.031	5.839	5.849	5.859	5.859

bedragen * € 1.000,-			bedragen * € 1.000,-				
Noodopvang Ontheemden Oekraïne	798039	5121	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
<i>Doel: Het (tijdelijk) afdekken van de risicoc's samenhangende met de rijksvergoeding en verkoopwaarde na afloop van de opvang of onderdelen van de investeringskosten voor de opvang van ontheemden.</i>							
Saldo 1 januari			749	749	749	749	749
Vermeerderingen:							
Verminderingen:							
Saldo ontheemden							
Saldo 31 december			749	749	749	749	749

bedragen * € 1.000,-			bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve PRO	798042	470	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering van investeringen vanuit het PRO</i>							
Saldo 1 januari			785	2.021	1.972	1.923	1.873
Vermeerderingen:							
Pro24 Swanla Park			400				
Pro24 Korte termijn investeringen Op Moer			120				
Pro24 Rondje Moerkapelle			115				
MPG 2025 Brug Ringvaart (PRO23,9e)			200				
MPG 2025 GBZ Westergouwe (PRO22, 1c)			170				
MPG 2025 Julianastraat Moerkapelle (PRO22, 1c)			100				
MPG 2025 7a Duiker KNO ZHZ			150				
Verminderingen:							
Kapitaallasten diverse conform MPG			-19	-44	-44	-44	-44
NJN 2025 diverse kapitaallasten			0	-5	-5	-6	-5
Saldo 31 december			2.021	1.972	1.923	1.873	1.824

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

			bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021			Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
<i>Doel: (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van een aantal specifieke investeringen</i>							
Saldo 1 januari			5.557	4.990	4.612	4.252	3.977
Vermeerderingen:							
Verminderings:							
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten			-567	-378	-360	-275	-267
Saldo 31 december			4.990	4.612	4.252	3.977	3.710
			bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH			Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
<i>Doel: Gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investering ontwikkeling Tijdelijke School Zevenhuizen.</i>							
Saldo 1 januari			1.992	1.904	1.816	1.728	1.640
Vermeerderingen:							
Verminderings:							
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten			-88	-88	-88	-88	-88
Saldo 31 december			1.904	1.816	1.728	1.640	1.552
			bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht			Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. het sportcomplex 't Lage.</i>							
Saldo 1 januari			2.242	2.185	2.128	2.070	2.013
Vermeerderingen:							
Verminderings:							
ZN21 Dekking kap Sportpark Ambacht			-57	-57	-58	-57	-58
Saldo 31 december			2.185	2.128	2.070	2.013	1.955

			bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg			Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
			1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering reconstructie Zuidplasweg.							
Saldo 1 januari			957	921	886	851	815
Vermeerderingen:							
Verminderings:							
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten activa 1466			-36	-35	-35	-36	-35
Saldo 31 december			921	886	851	815	780

Specificatie verloop voorziening

Inclusief Najaarsnota 2025

	bedragen * € 1.000,-				
Pensioengerechtigde wethouders	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: het zorgen voor beschikbaarheid van financiële middelen voor pensioenuitkeringen op het moment dat voormalige</i>					
Saldo 1 januari	6.481	6.349	6.217	6.085	5.953
Vermeerderingen:					
Periodieke storting in de voorziening	85	85	85	85	85
Verminderings:					
Bestedingen	-217	-217	-217	-217	-217
Saldo 31 december	6.349	6.217	6.085	5.953	5.821

	bedragen * € 1.000,-				
Voorziening Wachtgeld wethouders	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Het beschikken van voldoende vermogen ter financiering van de wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders</i>					
Saldo 1 januari	49	49	49	49	49
Vermeerderingen:					
Storting in de voorziening					
Verminderings:					
Bestedingen					
Saldo 31 december	49	49	49	49	49

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

	bedragen * € 1.000,-				
Voorziening Verlofsparen	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Besteding aan verplichtingen werkgever in situaties dat medewerkers langer dan 2 maanden spaarverlof opnemen, conform de Cao 2021-2022 waarbij buitengewoon verlof niet meer vervalt na 5 jaar.</i>					
Saldo 1 januari	229	229	229	229	229
Vermeerderingen:					
Storting in de voorziening					
Verminderingen:					
Bestedingen					
Saldo 31 december	229	229	229	229	229

	bedragen * € 1.000,-				
Verliesvoorziening actieve grondexploitaties	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Voor verliesgevendende grondexploitaties moet een verliesvoorziening worden getroffen. Indien de voorziening de boekwaarde overstijgt dient de resterend getroffen voorziening aan de creditzijde te worden gepresenteerd. Dit geldt voor de grondexploitaties Zelling onderneming, Stevensstraat, Keijzerschool en Rehoboth.</i>					
Saldo 1 januari	652	1.431	1.497	1.554	1.610
Vermeerderingen:					
Storting in de voorzieningen	65	66	57	56	60
NJN25 - actualisatie MPG25 - Swanla	714				
Verminderingen:					
Bestedingen					
Afsluiting grondexploitaties					
Saldo 31 december	1.431	1.497	1.554	1.610	1.670

<i>bedragen * € 1.000,-</i>	<i>bedragen * € 1.000,-</i>				
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat op netto contante waarde.</i>					
Saldo 1 januari	134	139	144	144	144
Vermeerderingen:					
Storting in de voorzieningen	5	5			
Verminderings:					
Bestedingen					
Saldo 31 december	139	144	144	144	144

<i>bedragen * € 1.000,-</i>	<i>bedragen * € 1.000,-</i>				
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat op netto contante waarde.</i>					
Saldo 1 januari	237	240	240	240	240
Vermeerderingen:					
Storting in de voorzieningen	3				
Verminderings:					
Bestedingen					
Saldo 31 december	240	240	240	240	240

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

	bedragen * € 1.000,-				
Wegen grootonderhoud	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: De voorziening is gevormd ter dekking van de</i>					
Saldo 1 januari					
Vermeerderingen:					
Storting in de voorzieningen conform BOR Beheerplannen 2026-2030		1.054	2.180	3.297	4.414
Verminderings:					
Groot onderhoud conform BOR Beheerplan 2026-2030		-1.054	-2.180	-3.297	-4.414
Saldo 31 december	-	-	-	-	-

	bedragen * € 1.000,-				
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Dekking van de kosten van groot onderhoud die verband houden met het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen</i>					
Saldo 1 januari	2.193	609	236	608	139
Vermeerderingen:					
Storting in de voorzieningen	889	889	889	889	889
NJN25 - Verduurzamen MJOP 2025-2029	400				
Verminderings:					
Groot onderhoud conform beheerplan	-2.473	-1.262	-517	-1.358	-915
NJN25 - Verduurzamen MJOP 2025-2029	-400				
Saldo 31 december	609	236	608	139	113

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

	bedragen * € 1.000,-				
Egalisatievoorziening riolering	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Het beschikbaar hebben van middelen om de riolering te onderhouden.</i>					
Saldo 1 januari	9.564	7.754	6.218	4.483	2.341
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo product riolering	-1.910	-1.574	-1.772	-2.179	-2.182
ZN25 - onderzoek en planvorming					
NJN25 - verlaging inhuur personeel	100				
NJN25 - verlaging krediet gemalen		38	37	37	37
Saldo 31 december	7.754	6.218	4.483	2.341	196

	bedragen * € 1.000,-				
rente verliesvoorziening grondexploitatie	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029
<i>Doel: Het garanderen omvang verlieslatende exploitatie</i>					
Saldo 1 januari		73	144	201	259
Vermeerderingen:					
ZN25 - rentetoevoeging voorziening	73	71	57	58	59
Verminderen:					
Saldo 31 december	73	144	201	259	318

Bijlage 3 Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Hieronder staan de geprognosticeerde meerjarenbalans, die aansluit op de cijfers in deze Begroting (inclusief Najaarsnota 2025).

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793
Materiële vaste activa	197.075	230.837	253.047	289.855	323.497	348.235
Financiële vaste activa	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428
Totaal vaste activa	216.296	250.058	272.268	309.076	342.718	367.456
<u>Vlottende activa</u>						
Vorraden	4.214	5.191	-631	-861	-838	-741
Uitzettingen	24.067	17.823	17.823	17.823	17.823	17.823
Liquide middelen	3.110	0	0	0	0	0
Overlopende activa	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160
Totaal vlottende activa	48.551	40.174	34.352	34.122	34.145	34.242
Totaal activa	264.847	290.232	306.620	343.198	376.863	401.698
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	61.313	56.020	55.696	54.952	53.191	49.324
Resultaat boekjaar	-1.858	931	62	-1.213	-3.314	-4.762
Voorzieningen	19.544	16.873	14.974	13.593	10.964	10.964
Vaste schuld	141.898	156.112	175.877	216.489	256.783	286.634
Totaal vaste passiva	220.897	229.936	246.609	283.821	317.624	342.160
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	10.460	26.806	26.521	25.887	25.749	26.048
Overlopende passiva	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490
Totaal vlottende passiva	43.950	60.296	60.011	59.377	59.239	59.538
Totaal passiva	264.847	290.232	306.620	343.198	376.863	401.698

Bij deze meerjarenbalans hoort het onderstaande EMU-saldo

EMU-saldo		Begroting				
		2025	2026	2027	2028	2029
1. (+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-2.504	-1.193	-2.019	-3.862	-5.315
2. (-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	33.762	22.210	36.808	33.642	24.738
3. (+)	Mutatie voorzieningen	-2.671	-1.899	-1.381	-2.629	0
4. (-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	977	-5.822	-230	23	97
5. (-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-39.914	-19.480	-39.978	-40.156	-30.150

Toelichting geprognosticeerde balans

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt onder andere een groei van de materiële vaste activa als gevolg van investeringen, en een groei van de vaste schulden om dit te kunnen betalen. Dit vertaalt zich ook in financiële kengetallen, zie hiervoor de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Hoewel deze cijfers aansluiten op de begroting, zijn er twee kanttekeningen te maken:

- Het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting is negatief vanaf 2027. Dit is geen houdbare situatie en dit vraagt om toekomstige bijsturing door lasten te verlagen of baten te verhogen. Het is realistischer om voor de meerjarenbegroting uit te gaan van een exploitatiesaldo van € 0.
- Het volume van investeringskredieten is in de begroting hoger dan wat in de praktijk gerealiseerd wordt. Dit komt door een zeker planningsoptimisme of planningsonzekerheid die bij grote investeringen speelt. Het totaal volume investeringen in de begroting is te vinden in bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan. Waarschijnlijker is een lager volume en om die reden is ook een stelpost Onderuitputting kapitaallasten toegevoegd aan de begroting bij de zomernota 2025. Voor deze stelpost is de aanname: € 30 miljoen kredieten in 2025, € 24 in 2026, € 26 in 2027, € 28 in 2028 en € 27 in 2029.

De onderstaande “geprognosticeerde balans inclusief planningsoptimisme” wordt daarmee realistischer geacht.

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793
Materiële vaste activa	197.075	219.651	235.700	253.211	270.826	287.316
Financiële vaste activa	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428
Totaal vaste activa	216.296	238.872	254.921	272.432	290.047	306.537
<u>Vlottende activa</u>						
Vorraden	4.214	5.191	-631	-861	-838	-741
Uitzettingen	24.067	17.823	17.823	17.823	17.823	17.823
Liquide middelen	3.110	0	0	0	0	0
Overlopende activa	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160
Totaal vlottende activa	48.551	40.174	34.352	34.122	34.145	34.242
Totaal activa	264.847	279.046	289.273	306.554	324.192	340.779
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	61.313	56.020	55.696	54.952	54.421	53.910
Resultaat boekjaar	-1.858	931	62	17	42	57
Voorzieningen	19.544	16.873	14.974	13.593	10.964	10.964
Vaste schuld	141.898	144.926	158.530	178.719	199.812	216.720
Totaal vaste passiva	220.897	218.750	229.262	247.281	265.239	281.651
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	10.460	26.806	26.521	25.783	25.463	25.638
Overlopende passiva	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490
Totaal vlottende passiva	43.950	60.296	60.011	59.273	58.953	59.128
Totaal passiva	264.847	279.046	289.273	306.554	324.192	340.779

Impact ontwikkeling Middengebiet (Cortelande) op meerjarenbalans

De ontwikkeling van het Middengebiet en de beoogde opening van de grondexploitatie gaat grote impact hebben op de meerjarenbalans. Hieronder wordt een indicatie gegeven van deze impact, vooral zichtbaar bij het onderdeel "voorraden". .

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793	15.793
Materiële vaste activa	197.075	230.837	253.047	289.855	323.497	348.235
Financiële vaste activa	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428	3.428
Totaal vaste activa	216.296	250.058	272.268	309.076	342.718	367.456
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	4.214	13.290	76.590	83.563	73.059	55.779
Uitzettingen	24.067	17.823	17.823	17.823	17.823	17.823
Liquide middelen	3.110	0	0	0	0	0
Overlopende activa	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160	17.160
Totaal vlottende activa	48.551	48.273	111.573	118.546	108.042	90.762
Totaal activa	264.847	298.331	383.841	427.622	450.760	458.218
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	61.313	56.020	55.696	54.952	53.191	49.324
Resultaat boekjaar	-1.858	931	62	-1.213	-3.314	-4.762
Voorzieningen	19.544	16.873	14.974	13.593	10.964	10.964
Vaste schuld	141.898	164.211	253.098	300.913	330.680	343.154
Totaal vaste passiva	220.897	238.035	323.830	368.245	391.521	398.680
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	10.460	26.806	26.521	25.887	25.749	26.048
Overlopende passiva	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490	33.490
Totaal vlottende passiva	43.950	60.296	60.011	59.377	59.239	59.538
Totaal passiva	264.847	298.331	383.841	427.622	450.760	458.218

Bijlage 4 Incidentele baten en lasten

De tabel op de volgende bladzijde geeft inzicht in de begrote incidentele baten en lasten van de meerjarenbegroting. De mutaties op de grondexploitaties zijn vanuit hun aard incidenteel. Het gepresenteerde saldo en de incidentele baten en lasten zijn inclusief mutaties vanuit de Najaarsnota 2025 met meerjarig effect, exclusief de septembercirculaire 2025.

Structureel begrotingssaldo * € 1.000	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo (incl. Najaarsnota en Septembercirculaire 2025)	62	-1.213	-3.314	-4.762
Saldo incidentele baten en lasten	86	-17	-42	-57
Structureel begrotingsaldo	148	-1.230	-3.356	-4.819
Incidentele baten en lasten * € 1.000	2026	2027	2028	2028
Incidentele lasten	593	271	47	33
Incidentele baten	507	288	89	90
Saldo incidentele baten en lasten	86	-17	-42	-57

Overzicht incidentele lasten	2026	2027	2028	2029
<i>Programma 1 Bestuur en organisatie</i>				
Verkiezingen raad: opkomstbevordering en introductieprogramma (NJN 2025)	50			
Coalitievorming en programma nieuw college (NJN 2025)	50			
Organisatie ontwikkeling (Zomernota 2025)	200	200		
Automatisering diverse projecten (Zomernota 2025)	230			
Totaal incidentele lasten in de programma's	530	200	-	-
Incidentele lasten toevoegingen aan reserves				
Reserve afvalstoffenheffing	53	61	37	33
Reserve Perspectief ruimtelijke opgaven (PRO)	10	10	10	-
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves	63	71	47	33
Totaal incidentele lasten	593	271	47	33
Overzicht incidentele baten	2026	2027	2028	2029
<i>Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling</i>				
Mutaties grondexploitatie	-202	-	-	-
Totaal incidentele baten in programma's	-202	-	-	-
Incidentele baten onttrekkingen aan reserves				
Algemene reserve	200	200	-	-
Reserve afvalstoffenheffing	31	31	31	31
Reserve gebiedsgericht werken	112			
Reserve sociaal domein	93			
Reserve grondexploitatie	71	57	58	59
Reserve Perspectief ruimtelijke opgaven (PRO)	202			-
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	709	288	89	90
Totaal incidentele baten	507	288	89	90
Saldo incidentele baten en lasten	86	-17	-42	-57

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten = stortingen reserves				
Geen	-	-	-	-
Totaal structurele lasten ten laste van reserves	-	-	-	-
Structurele baten = onttrekkingen reserves				
Kapitaallastenreserves	609	590	506	497
Totaal structurele baten onttrekkingen reserves	609	590	506	497
Saldo structurele reservemutaties	609	590	506	497

Bijlage 5 Kerngegevens en bestuursstructuur

Kerngegevens

Meerjarige ontwikkeling gegevens van de gemeente	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
										<i>prognose</i>
Aantal inwoners	41.468	41.882	42.762	43.885	45.064	45.794	46.981	47.843	48.747	49.551
Aantal jongeren (inwoners jonger dan 18)	9.070	9.145	9.384	9.582	9.843	10.106	10.453	10.612	10.726	10.991
<i>Verhouding jongeren-totaal aantal inwoners</i>	<i>21,9%</i>	<i>21,8%</i>	<i>21,9%</i>	<i>21,8%</i>	<i>21,8%</i>	<i>22,1%</i>	<i>22,2%</i>	<i>22,2%</i>	<i>22,0%</i>	<i>22,2%</i>
Aantal senioren (inwoners ouder dan 75)	2.929	3.101	3.250	3.362	3.446	3.645	3.864	4.115	4.190	4.217
<i>Verhouding senioren-totaal aantal inwoners</i>	<i>7,1%</i>	<i>7,4%</i>	<i>7,6%</i>	<i>7,7%</i>	<i>7,6%</i>	<i>8,0%</i>	<i>8,2%</i>	<i>8,6%</i>	<i>8,6%</i>	<i>8,5%</i>
Eenpersoonshuishoudens	4.528	4.542	4.657	4.788	4.899	5.014	5.129	5.302	5.525	5.561
Woonruimten	17.034	17.237	17.563	18.031	18.566	18.688	19.033	19.285	19.670	20.039

Bestuursstructuur

Gemeenteraad

De gemeente Zuidplas wordt bestuurd door de gemeenteraad, die eenmaal in de 4 jaar door stemgerechtigde inwoners wordt gekozen. De gemeenteraad bestaat uit 29 raadsleden en kent momenteel de volgende zetelverdeling naar partijen:

CU/SGP	6 zetels
VVD	6 zetels
CDA	4 zetels
D66	4 zetels
NEZ	3 zetels
PvdA/GL	1 zetel
SP	2 zetels
Groep Pouwels	1 zetel
Groep Van	1 zetel
Groep Leliënhof	1 zetel

De gemeenteraad vergadert volgens een van tevoren opgesteld vergaderschema. De griffier ondersteunt en adviseert (het presidium van) de gemeenteraad.

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt ondersteund door een aantal programmacommissies, te weten:

- Programmacommissie Ruimte
In deze commissie passeren allerlei ruimtelijke onderwerpen de revue, onder meer onder meer bestemmingsplannen, zienswijzen en de nota van beantwoording aan de orde.
- Programmacommissie Samenleving

In deze commissie komen documenten die betrekking hebben op samenlevingsonderwerpen aan de orde (denk aan diverse onderwerpen sociaal domein, sport e.d.).

- Programmacommissie Bestuur en Middelen

De taken van deze commissie bestaan onder andere uit behandeling en advisering over bestuurlijke en financiële aangelegenheden. Daarnaast wordt in deze commissie alles rondom de ontwikkeling van het Middengebied (Cortelande) behandeld.

- Programmacommissie Verbonden Partijen

Door middel van deze programmacommissie kan de gemeenteraad meer invulling geven aan zijn kaderstellende en controlerende rol richting verbonden partijen.

- Auditcommissie

Deze commissie is anders van karakter dan de andere programmacommissies die politiek zijn. De auditcommissie geeft de gemeenteraad technische adviezen met betrekking tot de financiën, zoals de jaarstukken en andere documenten uit de planning & control-cyclus. Ook onderhoudt deze commissie de contacten met de accountant.

Bijlage 6 Toelichting op de verschillen per programma

Programma 1 Bestuur en Organisatie

1: Bestuur en Organisatie	Rekening 2024 (a)	Begroting 2025 na wijziging (b)	Begroting 2026 (c)	Vershil JR24 en PB26 (c-a)	Vershil PB25 en PB26 (c-b)
1.1: Bestuur, organisatie en participatie					
Lasten	3.961	3.226	3.370	-591	144
Baten	1	0	0	-1	0
1.2: Dienstverlening					
Lasten	1.918	1.999	2.090	172	90
Baten	1.123	1.143	1.307	184	164
1.3: Veiligheid					
Lasten	3.931	5.363	5.038	1.107	-326
Baten	105	12	10	-95	-2
Totaal lasten	9.811	10.589	10.498	687	-92
Totaal baten	1.228	1.156	1.317	-88	-161
Saldo van baten en lasten	-8.582	-9.434	-9.181	599	-253
Toevoeging aan reserves			0	0	0
Onttrekking aan reserves			4	4	4
Resultaat	-8.582	-9.434	-9.177	603	-249

1.1. Bestuur, organisatie en participatie

De begroting 2025 en 2026 hebben een lager bedrag aan lasten dan de Jaarrekening 2024. Dit komt met name door een incidentele post uit de Jaarrekening 2024: toevoeging aan voorziening pensioenen wethouders.

Het nadeel in de Begroting 2026 t.o.v. de Begroting 2025 wordt met name veroorzaakt door een kostenstijging bij de vergoedingen van college en raad.

1.2. Dienstverlening

De lasten stijgen trendmatig tussen 2024, 2025 en 2026, met name door hogere salarislaster (nieuwe Cao) en hogere afdrachten bij paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen.

De baten stijgen trendmatig door een toename van de inkomsten van leges. Met name bij paspoorten wordt een piek verwacht in 2025 en 2026.

1.3. Veiligheid

Het nadelige verschil tussen de Jaarrekening 2024 en de Begroting 2026 wordt met name veroorzaakt door;

- Hogere bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen ad. € 528K nadelig en

- Daarnaast is 460K (voordeel) voor de Taskforce ontheemden uitgegeven in 2024.

Het voordelige verschil tussen de Begroting 2026 t.o.v. de Begroting 2025 heeft dezelfde oorzaken;

- Hogere bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen ad. € 72K nadeel,
- Daarnaast was in 2025 146K (voordeel t.o.v. 2026) geraamd voor inhuur voor de Taskforce ontheemden.

Programma 2 Sociaal Domein

2: Sociaal Domein		Begroting 2025	Begroting	Vershil JR24	Vershil PB25
	Rekening 2024 (a)	na wijziging (b)	2026 (c)	en PB26 (c-a)	en PB26 (c-b)
2.1: Algemeen sociaal domein					
Lasten	16.350	14.956	12.135	-4.215	-2.821
Baten	4.248	2.686	226	-4.022	-2.460
2.2: Werk en inkomen					
Lasten	14.914	16.160	14.908	-5	-1.251
Baten	11.196	12.872	11.810	614	-1.062
2.3: Jeugd					
Lasten	17.978	17.310	17.658	-319	349
Baten	109	7	0	-109	-7
2.4: Maatschappelijke ondersteuning					0
Lasten	10.037	10.372	10.344	307	-29
Baten	1.090	1.023	1.009	-81	-15
2.5: Volksgezondheid					
Lasten	4.404	4.609	4.529	125	-80
Baten	452	631	540	88	-91
Totaal lasten	63.682	63.407	59.574	-4.108	-3.833
Totaal baten	17.095	17.219	13.584	-3.511	-3.635
Saldo van baten en lasten	-46.587	-46.188	-45.990	597	198
Toevoeging aan reserves			0	0	0
Onttrekking aan reserves			4	4	4
Resultaat	-46.587	-46.188	-45.986	602	202

2.1. Algemeen sociaal domein

Het voordelige verschil, zowel lasten als baten, tussen de jaarrekening 2024 en de programmabegroting 2026 wordt met name verklaard door;

- De incidentele lasten (€ 5mln.) en baten (€ 3,7mln.) van de Noodopvang en Kleine Vink kavel 13, voor 2026 zijn er geen bedragen begroot,
- De incidentele baten en lasten van de Specifieke Uitkering (SPUK) kinderopvang toeslagenaffaire (€ 300K budget neutraal), nog niet begroot voor 2026,
- De bijgestelde begrotingen van de verbonden partijen. Stichting ZO!, de GR Jeugd en WMO en GR IJsselgemeenten (circa € 1,3mln nadeel).

Het voordelige verschil op de lasten tussen de begroting 2025 en de begroting 2026 wordt voornamelijk verklaard door;

- De lasten voor Noodopvang en Kleine Vink kavel 13 zijn voor 2025 opgenomen circa 2,6mln (budget neutraal),
- De bezuiniging en het wegvallen van incidenteel overgeheveld budget op het Transformatiebudget ad. € 145K,

- Taakstelling Verbonden Partijen ad. € 93K.

Het nadelige verschil op de baten tussen de begroting 2025 en de begroting 2026 wordt voornamelijk verklaard door;

- De baten voor Noodopvang en Kleine Vink kavel 13 zijn voor 2025 opgenomen circa € 3mln. budget neutraal.

2.2. Werk en inkomen

Het per saldo voordelige verschil tussen de jaarrekening 2024 en de programmabegroting 2026 wordt met name verklaard door;

- Scherper begroten en actualiseren van de gebundelde uitkeringen BUIG ad. € 200K,
- Wegvallen van de Energietoeslag ad. € 156K,
- De lasten en baten van de SPUK inburgering zijn nog niet verwerkt in de begroting 2026 circa € 500K budget neutraal.
- De lasten voor de bijzondere bijstand en de vertrekkingen voor Oekraïners ad. € 300K.

Het per saldo voordelige verschil tussen de begroting 2025 en 2026 wordt met name verklaard door;

- Het actualiseren van de BUIG budgetten, zowel lasten als baten,
- SPUK inburgeringsvoorzieningen voor circa € 1mln. lasten en baten,
- Bijstelling Participatiebudget ad. € 175K voordeel.

2.3. Jeugd

Het per saldo voordelige verschil tussen de jaarrekening 2024 en de programmabegroting 2026 wordt met name verklaard door;

- Niet gerealiseerde deel van de taakstelling Jeugd ad. € 300K,
- Incidentele lasten 2024 ad. € 60K,
- Diverse incidentele baten 2024 ad. € 100K.

Het nadelige verschil tussen de begroting 2025 en de begroting 2026 wordt met name verklaard door;

- Bijstelling budget Jeugdzorg op basis van groei ad. € 150K,
- Integraal uitvoeringsplan Jeugd en Alert4You ad. € 150K.

2.4. Maatschappelijke ondersteuning

Het per saldo nadelige verschil tussen de jaarrekening 2024 en de begroting 2026 wordt voornamelijk verklaard door;

- Bijstellingen op de WMO voorzieningen. Met name Hulp bij het Huishouden ad. € 400K,
- Compensatiefonds Beschut Wonen ad. € 116K.

Het verschil tussen de begroting 2025 en de begroting 2026 is minimaal. Enkele bijzonderheden;

- Het schrappen van de Huishoudelijk Hulp Toelage HHT, een voordeel ad. € 60K,
- Het incidentele budget op Woonvoorzieningen opgenomen in 2025 ad. € 60K.

2.5 Volksgezondheid

Het verschil tussen de jaarrekening 2024 en de begroting 2026 wordt verklaard door;

- De ontwerpbegroting van Hecht, circa € 100K nadeel,
- De overheveling van de GHOR naar de Veiligheidsregio, een voordeel ad. € 145K,
- De nog te actualiseren lasten en baten voor het Gezond en Actief Leven (GALA) budget in 2026 ad. € 89K.

Het verschil tussen de begroting 2025 en 2026 wordt met name verklaard door;

- De nog te actualiseren lasten en baten voor het SPUK Gezond en Actief Leven (GALA-) budget in 2026, circa € 165K (lasten en baten, budget neutraal),
- De taakstelling Verbonden Partijen levert bij Hecht een voordeel op de lasten van € 31K vanaf 2026.

Programma 3 Maatschappelijk Domein

3: Maatschappelijk domein		Begroting 2025 na wijziging (b)	Begroting 2026 (c)	Vershil JR24 en PB26 (c-a)	Vershil PB25 en PB26 (c-b)
	Rekening 2024 (a)				
3.1: Sport					
Lasten	5.122	5.471	5.304	182	-167
Baten	1.737	1.641	1.632	-104	-9
3.2: Onderwijs					
Lasten	5.514	5.969	5.766	252	-203
Baten	1.159	1.211	1.194	35	-17
3.3: Cultuur					
Lasten	2.026	2.354	2.066	39	-289
Baten	150	319	74	-76	-245
Totaal lasten	12.663	13.795	13.136	473	-658
Totaal baten	3.046	3.171	2.900	-145	-271
Saldo van baten en lasten	-9.617	-10.624	-10.236	-619	388
Toevoeging aan reserves			0	0	0
Onttrekking aan reserves			255	255	255
Resultaat	-9.617	-10.624	-9.981	-364	643

3.1 Sport

Begroting 2026 versus Jaarrekening 2024

Sport laat een nadeel zien op de lasten in de Begroting 2026 t.o.v. de Jaarrekening 2024.

Het nadeel op de lasten wordt met name veroorzaakt door hogere kapitaallasten (rente en afschrijving) door een hoger investeringsvolume voor met name de sportaccommodaties.

Het nadeel op de baten wordt met name veroorzaakt, doordat in de Jaarrekening 2024 rekening gehouden is met o.a. de Specifieke Uitkeringen Sport (SPUKS). In de Begroting 2026 is hiermee nog geen rekening gehouden. Daarnaast wordt m.i.v. de Begroting 2026 de onttrekking aan de Reserve Sport ad.121K, in het kader van financiële rechtmatigheid, nu rechtstreeks op het product Sport geraamd. Voorheen liep dit via Programma 6.

Begroting 2025 versus Begroting 2026

Het saldo voordeel voor 2026 op de lasten wordt met name veroorzaakt door lagere instellingssubsidies en lagere overige kosten 40K.

3.2 Onderwijs

Begroting 2026 versus Jaarrekening 2024

Het nadeel in de Begroting 2026 t.o.v. de Jaarrekening 2024 op de lasten wordt met name veroorzaakt door hogere kapitaallasten (rente en afschrijving) door een hoger investeringsvolume in het IHP in 2025, lagere uitbestede werkzaamheden 175K en lagere inkomstenoverdrachten van het rijk, die in de Begroting 2026 nog niet geraamd zijn ad.173K.

Het saldo voordeel op de baten in de Begroting 2026 wordt met name veroorzaakt, doordat m.i.v. de Begroting 2026 de onttrekking aan de Reserve Onderwijs ad.134K, in het kader van financiële rechtmatigheid, nu rechtstreeks op het product Onderwijs wordt geraamd. Voorheen liep dit via Programma 6. Daarnaast worden in de Begroting 2026 hogere huuropbrengsten geraamd. In de Jaarrekening 2024 zijn de Specifieke Uitkeringen van het rijk geraamd, die in de Begroting 2026 nog niet zijn opgenomen.

Begroting 2025 versus Begroting 2026

Het voordeel op de lasten in de begroting 2026 wordt met name veroorzaakt door lagere uitbestede werkzaamheden. In de Begroting 2025 waren éénmalige kosten voor demontage en opslag voor een circulair noodgebouw geraamd (209K).

3.3 Cultuur

Begroting 2026 versus Jaarrekening 2024

Het nadeel op de lasten wordt met name veroorzaakt door hogere instellingssubsidies (indexering).

Het nadeel op de baten in de Begroting 2026 wordt veroorzaakt, doordat in 2024 een incidentele IDO (Specifieke uitkering informatiepunten digitale overheid) vergoeding ontvangen is.

Begroting 2025 versus Begroting 2026

In de Begroting 2025 zijn de lasten en baten geraamd voor de SPUK Bibliotheekvoorzieningen (Bieb), SPUK Informatiepunten digitale overheid (IDO) en de SPUK Cultuur Impuls Jongeren (CIJ). Bovendien zit in de Begroting 2025 een éénmalige overheveling van 24 naar 25 op overige kosten t.b.v. de visie op maatschappelijke voorzieningen, die niet in de Begroting 2026 zit.

Programma 4 Ruimtelijk beleid- en ontwikkeling

4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	Rekening 2024 (a)	Begroting 2025 na wijziging (b)	Begroting 2026 (c)	Verschil JR24 en PB26 (c-a)	Verschil PB25 en PB26 (c-b)
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening					
Lasten	5.854	7.990	5.609	-245	-2.380
Baten	1.366	917	686	-680	-231
4.2: Wonen					
Lasten	3.424	4.083	3.954	530	-129
Baten	2.261	2.475	2.538	277	63
4.3: Economie					
Lasten	207	220	220	13	0
Baten	42	60	61	19	1
4.5: Gebiedsontwikkeling					0
Lasten	25.971	59.127	15.174	-10.797	-43.953
Baten	26.356	58.868	14.355	-12.001	-44.513
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie					
Lasten	2.614	2.596	1.387	-1.227	-1.209
Baten	1.559	1.408	0	-1.559	-1.408
Totaal lasten	38.070	74.015	26.345	-11.725	-47.670
Totaal baten	31.584	63.728	17.640	-13.944	-46.088
Saldo van baten en lasten	-6.486	-10.287	-8.705	-2.219	1.582
Toevoeging aan reserves			10	10	10
Onttrekking aan reserves			395	395	395
Resultaat	-6.486	-10.287	-8.320	-1.834	1.967

Lasten begroting 2026 t.o.v. Jaarrekening 2024

4.1. Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Bijdrage bovenwijkse voorzieningen

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele lasten gemaakt voor specifieke aanvragen. Deze lasten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2024. Bij het PRO 2026 zullen de budgetten voor 2026 toegevoegd worden.

Kostenverhaalprojecten

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele lasten en uren gemaakt voor specifieke aanvragen. Deze lasten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2024. Bij het PRO 2026 zullen de budgetten voor 2026 toegevoegd worden.

Milieu

In 2024 was de gemeentelijke bijdrage aan de ODMH lager dan de bijdrage in 2026. Dit komt grotendeels door de jaarlijkse indexatie. Hierdoor zijn de lasten in 2026 hoger dan in 2024.

Ruimtelijke plannen

In 2024 waren er incidenteel hogere lasten door het inhuren van extern personeel voor de ruimtelijke plannen.

Landschappelijk Zuidplas

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele lasten gemaakt voor specifieke aanvragen. Deze lasten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2024. Bij het PRO 2026 zullen de budgetten voor 2026 toegevoegd worden.

Versterking van de vitale dorpen

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele lasten gemaakt voor specifieke aanvragen. Deze lasten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2024. Bij het PRO 2026 zullen de budgetten voor 2026 toegevoegd worden

4.2 Wonen

Kostenverdeelstaat

De kostenverdeelstaat wordt jaarlijks opnieuw gedraaid. Hieruit blijkt dat er meer kosten worden verdeeld naar het product 4.2 ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn de lasten in 2026 hoger dan in 2024.

Omgevingswet

In 2024 waren er incidentele budgetten voor de Omgevingswet toegekend. Deze budgetten zijn in 2026 komen te vervallen. Bovendien was er in 2024 een structureel budget voor de Omgevingswet. Dit budget is per 2025 omgezet naar formatiebudget voor Ruimtelijk beleid. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan in 2024.

Vergunningen

In 2024 was de gemeentelijke bijdrage aan de ODMH lager dan de bijdrage in 2026. Dit komt grotendeels door de jaarlijkse indexatie. Hierdoor zijn de lasten in 2026 hoger dan in 2024.

Wonen

In 2026 zijn er diverse incidentele budgetten. Deze budgetten waren in 2024 niet beschikbaar. Hierdoor zijn de lasten in 2026 hoger dan 2024.

In deze voorliggende begroting worden wel de onderstaande voorstellen voor extra budget gedaan:

- Volkshuisvestelijk Programma - Dit is een wettelijke verplichting vanuit de Wet Regie Volkshuisvesting.
- Uitvoering regionale woonzorg-visie – Het maken van beleidsregels voor woonzorg-combinaties
- Uitvoeringsprogramma Huisvesting arbeidsmigranten - Uitvoering geven aan een politieke wens vanuit de raad: optoppen als kans om woningen toe te voegen aan bestaande voorraad
- Beleid woonwagendplaatsen – Verplicht vanuit het Rijkskader
- Aanpassen Huisvestingsverordening - Verplicht vanuit de Wrv.

- Dashboard Wonen - Benodigd voor het uitvoeren van inspanning 4.2.1.1. Het excel-bestand (waarmee momenteel wordt gewerkt) is niet meer toekomstbestendig.
- Optoppen (onderzoek/uitvoering) - Uitvoering geven aan een politieke wens vanuit de raad: optoppen als kans om woningen toe te voegen aan bestaande voorraad
- Doorstroming en inzet instrumenten – Dit betreft een wens van de raad
- Woonruimteverdelingssysteem aanpassen – Nodig indien hier een regionaal advies/besluit over volgt in 2025

4.3 Economie

Geen verschillen

4.5 Gebiedsontwikkeling

Facilitaire grondexploitatie

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke projecten. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

Grondexploitaties

In 2024 zijn er hogere kosten op de grondexploitaties ten opzichte van de verwachte kosten in 2026. Dat komt doordat de portefeuille afloopt en meerdere grondexploitaties per ultimo 2025 afgesloten zullen worden. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2024. Voor een nadere toelichting en de fasering zie het MPG 2025.

Kostenverdeelstaat

De kostenverdeelstaat wordt jaarlijks opnieuw gedraaid. Hieruit blijkt dat er meer kosten worden verdeeld naar het product 4.2 ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn de lasten in 2026 hoger dan in 2024.

Grondzaken

In 2024 waren er incidenteel hogere lasten voor grondzaken zoals de afwaardering van enkele activa en de inbreng van de grondverkoop grondbedrijf. In 2026 hebben we deze incidentele lasten niet. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan in 2024.

Doorbelasting

In 2024 hadden we incidenteel hogere inhuurlasten zonder volledige doorbelasting naar de projecten dan verwacht wordt in 2026. In 2026 verwachten we meer te kunnen doorbelasten naar de projecten. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan in 2024.

4.5 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheidsbeleid

In 2024 waren wij als gemeente de regionale penvoerder van zowel de WSO als de RES. Hierdoor hadden wij hogere lasten (die overigens wel middels de baten verrekend werden met de overige deelnemers) dan in 2026. In 2026 zijn we geen regionale penvoerder van de WSO en RES meer. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan in 2024.

In 2025 zijn de lasten € 2,6 miljoen, waarvan € 2,4 miljoen voor Duurzaamheid en € 0,2 miljoen voor netcongestie (incidenteel bedrag uit Zomernota 2025). In 2026 en de jaren daarna is het bedrag € 1,4 miljoen.

Baten begroting 2026 t.o.v. Jaarrekening 2024

4.1. Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Bijdrage bovenwijkse voorzieningen

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele baten ontvangen voor specifieke aanvragen. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2024.

Doorbelasting projecten Ruimtelijk beleid

In 2026 verwachten wij een lagere doorbelasting naar de projecten dan 2024. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2024.

Kostenverhaalprojecten

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele baten ontvangen voor diverse kostenverhaalprojecten. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2024.

Ruimtelijke plannen

In 2026 verwachten we hogere baten voor de ruimtelijke plannen dan in 2024. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan 2024.

Landschappelijk Zuidplas

In 2026 ontvangen we een hogere subsidie vanuit de provincie voor het transformatiegebied Restveen ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan in 2024.

Versterking van de vitale dorpen

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele baten ontvangen voor specifieke aanvragen. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2024.

4.2 Wonen

Kostenverdeelstaat

De kostenverdeelstaat wordt jaarlijks opnieuw gedraaid. Hieruit blijkt dat er meer baten worden verdeeld naar het product 4.2 ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan in 2024.

Vergunningen

In 2026 verwachten we een stijging van de legesinkomsten ten opzichte van 2024. Dat komt deels door de geïndexeerde legestarieven en deels door een geprognosticeerde toename van de aanvragen voor omgevingsvergunningen. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan 2024.

4.3 Economie

Verschil is te minimaal om toe te lichten

4.5 Gebiedsontwikkeling

Facilitaire grondexploitatie

Op basis van het PRO 24 zijn er in 2024 incidentele baten ontvangen voor specifieke projecten. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025.

Grondexploitaties

In 2024 zijn er incidentele baten ontvangen met betrekking tot de grondexploitaties ten opzichte van 2026. Dat komt doordat de portefeuille afloopt en meerdere grondexploitaties per ultimo 2025 afgesloten zullen worden. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2024. Voor een nadere toelichting en de fasering zie het MPG 2025.

Kostenverdeelstaat

De kostenverdeelstaat wordt jaarlijks opnieuw gedraaid. Hieruit blijkt dat er meer baten worden verdeeld naar het product 4.5 ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan in 2024.

Grondzaken

In 2024 waren er incidenteel hogere baten voor grondzaken zoals de levering van de gronden van de Knibbelweg Oost fase 1 en de verkoop van overige gronden. In 2026 hebben we deze incidentele baten niet. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan in 2024.

Doorbelasting

In 2024 hadden we incidenteel hogere inhuurlasten die we konden doorbelasten naar de projecten ten opzichte van de verwachte doorbelasting in 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan in 2024.

Reserves m.b.t. Gebiedsontwikkeling

Vanaf de begroting 2026 worden de reserves per product verdeeld en dus niet meer onder programma 6. Hierdoor zijn er in 2026 hogere baten op dit product ten opzichte van 2024.

4.6 Duurzaamheidsbeleid en klimaatadaptatie

Duurzaamheidsbeleid

In 2024 waren wij als gemeente de regionale penvoerder van zowel de WSO als de RES. Hierdoor hadden wij hogere baten (die overigens wel middels de lasten met elkaar verrekenend werden) dan in 2026. In 2026 zijn we geen regionale penvoerder van de WSO en RES meer. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan in 2024.

Energiearmoede

In 2024 hadden we incidentele baten voor de SPUK Energiearmoede vanuit het Rijk. In 2026 hebben we vooralsnog deze baten niet geraamd in de begroting. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan in 2024.

Lasten begroting 2026 t.o.v. Begroting 2025

4.1. Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Doorbelasting projecten Ruimtelijk beleid

In 2026 verwachten wij een lagere doorbelasting naar de projecten dan 2025. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

Milieu

In 2026 hebben wij mede door de bezuinigingen lagere kosten voor ongediertebestrijding en een lagere bijdrage aan de ODMH ten opzichte van 2025. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

Toekomstbestendige recreatieparken

In 2025 was er incidenteel budget voor de toekomstbestendige recreatieparken. In 2026 is dit budget er niet meer, waardoor het tot een verschil leidt. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

Landschappelijk Zuidplas

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 incidentele middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke aanvragen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

Versterking van de vitale dorpen

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke aanvragen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

4.2 Wonen

Omgevingswet

In 2025 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het budget Omgevingswet. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Daarnaast zijn de structurele middelen omgezet naar formatiebudget. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

Wonen

In 2025 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het budget Wonen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025. In deze voorliggende begroting worden wel de onderstaande voorstellen voor extra budget gedaan:

- Volkshuisvestelijk Programma - Dit is een wettelijke verplichting vanuit de Wet Regie Volkshuisvesting.
- Uitvoering regionale woonzorg-visie – Het maken van beleidsregels voor woonzorg-combinaties
- Uitvoeringsprogramma Huisvesting arbeidsmigranten - Uitvoering geven aan een politieke wens vanuit de raad: optoppen als kans om woningen toe te voegen aan bestaande voorraad
- Beleid woonwagendplaatsen – Verplicht vanuit het Rijkskader
- Aanpassen Huisvestingsverordening - Verplicht vanuit de Wrv.
- Dashboard Wonen - Benodigd voor het uitvoeren van inspanning 4.2.1.1. Het excel-bestand (waarmee momenteel wordt gewerkt) is niet meer toekomstbestendig.
- Optoppen (onderzoek/uitvoering) - Uitvoering geven aan een politieke wens vanuit de raad: optoppen als kans om woningen toe te voegen aan bestaande voorraad
- Doorstroming en inzet instrumenten – Dit betreft een wens van de raad
- Woonruimteverdelingssysteem aanpassen – Nodig indien hier een regionaal advies/besluit over volgt in 2025

4.3 Economie

Verschil is te minimaal om toe te lichten

4.5 Gebiedsontwikkeling*Facilitaire grondexploitatie*

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke projecten. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

Grondexploitaties

In 2025 zijn er significant hogere kosten op de grondexploitaties ten opzichte van 2026. Dat komt doordat de portefeuille afloopt en meerdere grondexploitaties per ultimo 2025 afgesloten zullen worden. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting en de fasering zie het MPG 2025.

Grondzaken

In 2025 was er incidenteel budget toegekend voor het herbestedingsvoorstel gebiedsgericht werken. Daarnaast waren er hogere rentelasten ten opzichte van 2026. Hierdoor zijn de lasten in 2026 lager dan 2025.

4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheidsbeleid

In 2025 was er incidenteel budget voor RES vanuit het Rijk. Het penvoerderschap is inmiddels overgedragen aan gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Hierdoor hebben we in 2026 dit budget niet meer tot onze beschikking.

Baten begroting 2026 t.o.v. Begroting 2025

4.1. Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Landschappelijk Zuidplas

Zowel in 2025 als 2026 zijn er middelen vanuit de Provincie ontvangen voor het transformatiegebied Restveen. In 2025 waren deze middelen lager dan 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan 2025.

Versterking van de vitale dorpen

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 incidentele baten geraamd. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025.

4.2 Wonen

Vergunningen

In 2026 verwachten we een lichte stijging van de legesinkomsten. Dat komt deels door de geïndexeerde legestarieven en deels door een geprognosticeerde toename van de aanvragen voor omgevingsvergunningen. Hierdoor zijn de baten in 2026 hoger dan 2025.

4.3 Economie

Verschil is te minimaal om toe te lichten

4.5 Gebiedsontwikkeling

Facilitaire grondexploitatie

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 incidentele baten geraamd met betrekking tot specifieke projecten. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

Grondexploitaties

In 2025 zijn er incidentele baten geraamd op de grondexploitaties ten opzichte van 2026. Dat komt doordat de portefeuille afloopt en meerdere grondexploitaties per ultimo 2025 afgesloten zullen worden. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting en de fasering zie het MPG 2025.

Bijdrage voor ruimtelijke investeringen

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 incidentele baten geraamd met betrekking tot specifieke ruimtelijke investeringen en anterieure overeenkomsten. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

Bijdrage voor sociale woningbouw

Op basis van het MPG 2025 zijn er in 2025 incidentele baten geraamd met betrekking tot specifieke sociale woningbouwprojecten en anterieure overeenkomsten. Deze baten vallen weer weg met de begroting 2026. Hierdoor zijn de baten in 2026 lager dan 2025. Voor een nadere toelichting zie het MPG 2025.

4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheidsbeleid

Er was in 2025 een incidentele indexatie op de baten van de middelen vanuit het Rijk. In de Septembercirculaire 2025 is bekend geworden dat de middelen in 2026 overgaan naar het gemeentefonds. Daarom gaan de baten op product 4.6 naar 0 en komen de nieuwe baten op product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma 5 Fysieke omgeving

5: Fysieke omgeving		Begroting 2025 na wijziging (b)	Begroting 2026 (c)	Vershil JR24 en PB26 (c-a)	Vershil PB25 en PB26 (c-b)
	Rekening 2024 (a)				
5.1: Beheer buitenruimte					
Lasten	16.008	16.836	17.931	1.923	1.095
Baten	1.961	989	996	-965	7
5.2: Afval, riolering en begraven					
Lasten	10.714	12.707	12.665	1.951	-41
Baten	13.022	14.787	15.230	2.208	443
5.3: Vastgoed					
Lasten	1.400	1.440	1.524	125	84
Baten	1.007	1.008	1.333	326	325
Totaal lasten	28.122	30.983	32.121	3.999	1.138
Totaal baten	15.990	16.784	17.560	1.569	775
Saldo van baten en lasten	-12.132	-14.199	-14.561	-2.430	-363
Toevoeging aan reserves			53	53	53
Onttrekking aan reserves			282	282	282
Resultaat	-12.132	-14.199	-14.332	-2.201	-134

5.1 Beheer buitenruimte

Wegen

In de jaarrekening 2024 zijn de baten hoger dan in de begroting 2026, dit zijn de gerealiseerde baten van degeneratievergoeding voor de aanleg van glasvezel en de baten van leges kabels en leidingen. De lasten zijn in de begroting 2026 toegenomen ten opzichte van de jaarrekening 2024, dit zijn met name de toegenomen kapitaallasten als gevolg van de gerealiseerde investeringen.

Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud wegen ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum.

Kunstwerken

In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van het dagelijks onderhoud aan de kunstwerken lager dan in de begroting 2026, dit komt doordat er in de begroting 2026 vanuit het nieuwe beheerplan extra budget wordt gevraagd voor dagelijks onderhoud aan de kunstwerken. Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud kunstwerken ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum. De kapitaallasten kunstwerken nemen af als gevolg van het verlengen van de afschrijvingstermijnen van kunstwerken.

Groen

In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van het dagelijks onderhoud openbaar groen lager dan in de begroting 2026, dit komt doordat er in de begroting 2026 vanuit het nieuwe beheerplan extra budget wordt gevraagd voor dagelijks onderhoud van het openbaar groen. Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud groen ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum.

Openbare verlichting

In de jaarrekening 2024 zijn de kapitaallasten openbare verlichting lager dan in de begroting 2026, dit komt door de gerealiseerde investeringen en de geplande investeringen van 2025. In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van het dagelijks onderhoud openbare verlichting lager dan in de begroting 2026, dit komt doordat er in de begroting 2026 vanuit het nieuwe beheerplan extra budget wordt gevraagd voor dagelijks onderhoud van de openbare verlichting. Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud van de openbare verlichting ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum.

Speelvoorzieningen

In de jaarrekening 2024 zijn de kapitaallasten speelvoorzieningen lager dan in de begroting 2026, dit komt door de gerealiseerde investeringen en de diverse geplande investeringen van 2025. In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van het dagelijks onderhoud speelvoorzieningen lager dan in de begroting 2026, dit komt doordat er in de begroting 2026 vanuit het nieuwe beheerplan extra budget wordt gevraagd voor dagelijks onderhoud van de speelvoorzieningen. Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud van spelen ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt zorgplicht met hierbij onderhoud conform het technische wettelijk minimum.

Waterbeheer

In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van waterbeheer hoger dan in de begroting 2026. Per 2026 dalen de lasten van het waterbeheer ten opzichte van de begroting 2025. Vanuit het budget waterbeheer worden de baggerwerkzaamheden betaald en het afvoeren van slootvuil. Deze lasten worden voor 80% toegerekend aan het product riolering. Hierdoor volstaat een lagere begroting waterbeheer.

Parkeervoorzieningen

De baten in de jaarrekening 2024 waren incidenteel hoger dan begroot, doordat er afrekeningen zijn opgesteld van de eerdere jaren. Deze extra baten zijn niet opgenomen in de begroting 2026.

Verkeer

De lasten in de begroting 2026 dalen ten opzichte van de begroting 2025. In 2025 zijn er (incidentele) middelen toegevoegd aan het budget Verkeer. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2026. Wel worden in deze voorliggende begroting de volgende voorstellen tot extra budget voorgelegd:

- Stationsomgeving Nieuwerkerk - In 2027 wordt het station opgeknapt. In het kader van koppelkansen willen we gelijktijdig de stationsomgeving opwaarderen om een aantrekkelijke omgeving te creëren en zo duurzame mobiliteit te stimuleren. Hiervoor is in 2026 een verkennend onderzoek nodig. Het stimuleren van meer treingebruik draagt bij aan de lobby richting NS om de treinfrequentie te verhogen van twee naar vier keer per uur. Omdat het station opgeknapt wordt in 2027 moet het onderzoek in 2026 plaatsvinden.

- Inrichting Oudersvrucht – De verkeersadviseur van de politie heeft aangegeven dat de schoolomgeving wat betreft de inrichting niet voldoet en dit brengt mogelijk aansprakelijkheidsrisico's met zich mee. Er moet in beeld gebracht worden welke aanpassingen noodzakelijk en mogelijk zijn om dit op te lossen. Gezien de historie van deze omgeving en onvoldoende kennis in huis wordt voorgesteld om dit onderzoek uit te besteden.
- Maatregelen risicolocaties - Investeren "werk met werk maken" voor top-risico-locaties verkeersveiligheid waar BOR al een reconstructie voorziet. Voor een aantal projecten die uitgevoerd gaan worden in 2026 ontvangen wij subsidie van de Provincie. Het niet uitvoeren van verkeersveiligheidsmaatregelen bij deze projecten houdt risico's in stand of voegt ze toe (ongevallen met letsel of dodelijke afloop). Dit budget is daarnaast hefboom voor co-financiering PZH. Vooralsnog staat deze post op PM.

5.2 Afval, riolering en begraven

Afval

De baten 2024 zijn de in de jaarrekening lager dan in de begroting 2026, dit ondanks extra gerealiseerde baten in 2024 door het opleggen van eerdere jaren (inhaalslag). Door de tariefstijging van zowel 2025 van het vaste en variabele deel, stijgen de baten 2026 ten opzichte van de jaarrekening 2024. De lasten zijn in de jaarrekening 2024 lager dan de begroting 2026. De kapitaallasten zijn in 2026 lager dan in 2024 door het afstoten middels sale en leaseback van ondergrondse containers. De lasten van cyclus zijn in 2026 fors hoger dan in de jaarrekening 2024. Dit komt door het uitbreiden van de activiteiten bij Cyclus en het leasen van de containers. Per 2026 zijn zowel de baten als lasten aangepast. De baten stijgen circa 5,4% om het 'product' afval kostendekkend te maken. De lasten van inzameling door Cyclus stijgen in 2026. Dit komt door het uitrollen van minicontainers (in de lease) voor de inzameling van oud papier en karton.

Riolering

In de jaarrekening 2024 waren zowel de baten als de lasten lager dan in de begroting 2026. Dit komt doordat in de begroting 2026 zijn de lasten overgenomen uit het recent vastgestelde Gemeentelijk Riolplan. De kapitaallasten zijn in de begroting 2026 toegenomen ten opzichte van de begroting 2025. De baten zijn per 2026 verhoogd met 6,5% volgens het rioleringsplan en geïndexeerd conform de financieel technisch uitgangspunten zoals gecommuniceerd in de Zomernota 2025, namelijk 2,7%.

Begraven

In de jaarrekening 2024 zijn de lasten van het dagelijks onderhoud begraven lager dan in de begroting 2026, dit komt doordat er in de begroting 2026 vanuit het nieuwe beheerplan extra budget wordt gevraagd voor dagelijks onderhoud van de begraafplaatsen. Per 2026 stijgen de lasten van het dagelijks onderhoud van begraven ten opzichte van de begroting 2025, de begroting is gebaseerd op de nieuwe BOR beheerplannen 2026-2030.

5.3 Vastgoed

Vastgoed

In de jaarrekening 2024 zijn de kapitaallasten lager dan in de begroting 2026, dit komt door de gerealiseerde en geplande investeringen t/m boekjaar 2025. De baten zijn in de jaarrekening 2024 lager dan in de begroting 2026, doordat er in 2026 de extra baten zijn begroot voor het doorbelasten van de onderhoudslasten en energielasten aan de gebruikers. De lasten nemen in de begroting 2026 af ten opzichte van de begroting 2025. Dit komt doordat in de begroting 2025 een incidentele extra storting in de voorziening is begroot, voor het verduurzamen van het MJOP. De baten nemen in de begroting 2026 toe ten opzichte van de begroting 2025, dit komt door de taakstelling om de onderhoudslasten en energielasten onder te brengen bij de gebruikers (huurders).

Programma 6

6: Financiële producten		Begroting 2025 na wijziging (b)	Begroting 2026 (c)	Vershil JR24 en PB26 (c-a)	Vershil PB25 en PB26 (c-b)
	Rekening 2024 (a)				
6.1: Algemene dekkingsmiddelen					
Lasten	12.609	11.044	1.888	-10.721	-9.156
Baten	111.126	116.341	106.916	-4.210	-9.426
6.2: Overhead					
Lasten	18.037	17.044	17.952	-85	908
Baten	1.066	477	405	-661	-72
Totaal lasten	30.646	28.088	19.840	-10.805	8.248
Totaal baten	112.192	116.818	107.321	-4.871	-9.497
Saldo van baten en lasten	81.547	88.730	87.481	5.934	-1.249
Toevoeging aan reserves			0	0	0
Onttrekking aan reserves			284	284	284
Resultaat	81.547	88.730	87.765	6.219	-965

6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen waren gewoonlijk de reservemutaties opgenomen. Per 1 januari 2026 zijn de reservemutaties direct verantwoord onder de betreffende producten waarop deze betrekking hebben, conform BBV richtlijnen. De vergelijkende cijfers tussen Begroting 2026 en Begroting 2025 kunnen daardoor een wat vertekend beeld geven.

De grootste mutaties zijn:

- Algemene uitkering groeit van 87,3 miljoen in 2025 naar 89,5 miljoen in 2026;
- Groei algemene dekkingsmiddelen, waaronder Ozb 1,135 miljoen, zoals toegelicht bij programma 6. Onder Algemene dekkingsmiddelen;
- Lager rente en dividend, zoals uitgebreid toegelicht in de paragraaf financiering.

6.2 Overhead

De begrote lasten zijn in 2025 lager dan de realisatie in 2024. Dit komt enerzijds doordat er in 2024 op het product overhead een aantal overschrijdingen zijn geweest ten opzichte van de begroting (o.a. automatisering en personeel bedrijfsvoering). En anderzijds doordat er een analyse heeft plaats gevonden welk personeel wel of niet tot overhead wordt gerekend. In het jaar 2026 stijgen de lasten weer, voornamelijk als gevolg van de nieuwe Cao.

Bijlage 7 Begroting per taakveld

		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Resultaat		62		-1.213		-3.314		-4.762	
Totaal		161.639	161.577	152.909	154.122	149.178	152.492	151.249	156.011
0.1	Bestuur	0	3.380	0	3.280	0	3.280	0	3.280
0.10	Mutaties reserves	1.318	63	877	71	595	47	586	33
0.2	Burgerzaken	1.307	2.090	1.337	2.107	1.129	1.989	1.129	1.989
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.333	1.524	1.333	1.485	1.333	1.475	1.485	1.643
0.4	Overhead	489	17.952	489	17.758	489	17.607	489	17.567
0.5	Treasury	331	-184	331	-129	331	-399	331	-385
0.61	OZB woningen	9.510	1.037	9.510	845	9.510	845	9.510	845
0.62	OZB niet-woningen	5.863	0	6.440	0	7.018	0	7.596	0
0.64	Belastingen overig	153	32	153	32	153	32	153	32
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	90.430	62	90.555	46	88.754	40	89.470	40
0.8	Overige baten en lasten	0	941	0	1.136	0	506	0	646
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	3.634	0	3.629	0	3.628	0	3.627
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	2.808	10	2.808	10	2.804	10	2.803
2.1	Verkeer en vervoer	922	11.631	922	13.464	922	15.343	922	17.273
2.2	Parkeren	64	74	64	75	64	74	64	74
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	19	202	19	202	19	202	19	202
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	18	42	18	42	18	42	18
3.4	Economische promotie	544	0	544	0	544	0	544	0
4.2	Onderwijshuisvesting	263	3.013	263	3.230	466	3.768	466	4.397
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	924	2.648	924	2.648	924	2.648	924	2.648

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

5.1	Sportbeleid en activering	23	165	0	213	0	265	0	270
5.2	Sportaccommodaties	1.610	5.139	1.452	5.463	1.452	5.463	1.452	5.472
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	74	417	74	425	74	424	74	424
5.4	Musea	0	351	0	351	0	351	0	351
5.5	Cultureel erfgoed	5	55	5	56	5	55	5	55
5.6	Media	0	758	0	758	0	758	0	758
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11	6.766	11	6.908	11	7.038	11	7.188
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	114	1.207	120	1.213	118	1.211	117	1.210
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	110	0	110	0	110	0	110
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	350	0	350	0	350	0	350
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	120	8.905	0	8.891	0	8.516	0	8.391
6.3	Inkomensregelingen	11.810	14.459	11.810	14.386	11.810	14.461	11.810	14.461
6.4	WSW en beschut werk	0	1.888	0	1.817	0	1.742	0	1.643
6.5	Arbeidsparticipatie	0	976	0	976	0	976	0	976
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	306	1.438	306	1.438	306	1.438	306	1.438
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	4.205	0	4.205	0	4.205	0	4.205
6.712	Begeleiding (WMO)	0	1.361	0	1.361	0	1.361	0	1.361
6.713	Dagbesteding (WMO)	0	717	0	717	0	717	0	717
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	50	147	50	147	0	147	0	147
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	593	0	497	0	497	0	497
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	10.212	0	10.125	442	10.009	442	10.009
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	510	0	506	0	506	0	506
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	405	0	402	0	402	0	402
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	3.156	0	3.133	0	3.133	0	3.133
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	43	0	43	0	43	0	43
6.791	PGB WMO	0	210	0	210	0	210	0	210
6.792	PGB Jeugd	0	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000
6.811	Beschermd wonen (WMO)	650	650	650	650	650	650	650	650
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.821	Jeugdbescherming	0	871	0	866	0	866	0	866
6.822	Jeugdreclassering	0	110	0	109	0	109	0	109
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	1.459	0	1.459	0	1.459	0	1.459
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	509	0	509	0	509	0	509
7.1	Volksgezondheid	539	2.775	0	2.236	0	2.235	0	2.231
7.2	Riolering	6.980	5.616	7.179	5.798	7.586	6.159	7.589	6.176
7.3	Afval	7.617	5.972	7.617	5.963	7.617	5.984	7.617	5.987
7.4	Milieubeheer	53	4.149	53	4.149	53	4.149	53	4.149
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	633	1.077	633	1.079	633	1.081	633	1.076
8.1	Ruimte en leefomgeving	781	2.919	336	2.282	336	2.400	326	2.399
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	14.203	15.047	6.261	6.983	3.244	3.967	3.886	4.712
8.3	Wonen en bouwen	2.538	3.954	2.538	3.633	2.538	3.629	2.538	3.628

Bijlage 8 Inzicht in stelposten prijs en groei

In de financieel technische uitgangspunten van de Zomernota is toegelicht wat het doel is van de stelposten Prijs, Groei en Loon in de begroting. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de stelposten.

Stelpost Prijs

Voor de Stelpost Prijs is in de Zomernota 2025 € 1.100.000 structureel gereserveerd, als dekkingsmiddel voor indexaties op de domeinen die nog niet op prijsniveau 2026 waren.

In de Begroting 2026 zijn diverse budgetten geïndexeerd, zoals ook zichtbaar is gemaakt in de tabel hieronder. De grootste post betreft kostentoeename van € 434.000 voor met name Wmo/ huishoudelijke hulp. Deze kostentoeename ontstaat al in jaarschijf 2025. Dit is toegelicht in de Najaarsnota 2025.

Na de indexatieronde in deze Begroting 2026 geldt dat veel budgetten op prijspeil 2026 zijn gebracht. Dit geldt nog niet voor de budgetten van Jeugd en Wmo, waarbij de precieze indexatie van de zorgaanbieders nog niet bekend is. Wanneer deze indexatie 2,7% zou worden (= de index die in deze begroting gebruikt wordt), zou ongeveer € 460.000 budget benodigd zijn en zou het restant van de Stelpost Prijs nagenoeg voldoende zijn. Omdat een hogere index waarschijnlijker is (een voorlopige index is 5,13%), is de Stelpost Prijs verhoogd met € 300.000. Zo blijft er, met de kennis van nu, voldoende gereserveerd voor prijsstijgingen.

Stelposten Prijs 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Stelpost Prijs uit Zomernota 2025	1.100	1.100	1.100	1.100
Mutaties in Begroting 2026/ Najaarsnota 2025:				
Indexatie diverse contributies	-9	-9	-9	-9
Dekking kosten wonen	-45			
Indexatie subsidies/ actualisatie subsidie jaarprogramma	-3	-3	-3	-3
Indexatie budget verkiezingen	-25	-25	-25	-25
Indexatiex ICT	-92	-92	-92	-92
Indexatie budget dierenwelzijn	-6	-6	-6	-6
Indexatie kosten vergunningen	-35	-35	-35	-35
Indexatie kosten Wmo en volksgezondheid (prijsniveau 2025)	-434	-434	-434	-434
Indexatie Wijk GGD	-9	-9	-9	-9
Indexatie subsidieplafond activiteitsubsidies	-4	-4	-4	-4
Totaal inzet in Begroting 2026	-662	-617	-617	-617
Subtelling restant budget na inzet diverse posten	438	483	483	483
Ophoging budget, reserveren voor Jeugd en Wmo	300	300	300	300
Restant budget Stelpost Prijs	738	783	783	783

Stelpost Loon

Met de nieuwe Cao zijn de budgetten voor de lonen voor het ambtelijk apparaat op prijsniveau 2026 gebracht. Ook voor de indexatie van de vergoedingen van college en raad is budget gereserveerd in deze Begroting 2026. Daarmee is een Stelpost Loon voor 2026 niet meer nodig. De ambtenaren Cao bevat ook een Cao stijging vanaf 1 januari 2027. Omdat de begroting consequent op het niveau van t+1 wordt geplaatst, wordt deze aanvullende last nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt. Dit kan in de Zomernota 2026 toegevoegd worden vanaf jaarschrijf 2027, met als dekking de loon- en prijscompensatie uit de Meicirculaire 2026. De onderstaande tabel geeft inzicht in de totale kostenstijging en de eerdere stelpost Loon.

Samenvatting financieel effect lonen	2025	2026	2027	2028	2029
Voorlopig financieel effect in Zomernota 2025					
Ambtenaren Cao	-550	-1.450	-1.450	-1.450	-1.450
Dekking uit de Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150	1.150
Saldo in Zomernota 2025	312	-300	-300	-300	-300
Werkelijk effect in Najaarsnota/ Begroting					
Ambtenaren Cao	-433	-1.043	-1.043	-1.043	-1.043
Indexaties vergoedingen college en raad		-78	-78	-78	-78
Totaal kosten	-433	-1.121	-1.121	-1.121	-1.121
Dekking uit de Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150	1.150
Saldo ten opzichte van Stelpost Loon	429	29	29	29	29
Voordeel in Najaarsnota en Begroting	117	329	329	329	329

Stelpost Groei

In de begrotingswijziging van de Meicirculaire 2025 is dit onderdeel verwerkt (zie ook memo [Z25.001643](#) bij de Zomernota 2025).

Stelpost onderuitputting kapitaallasten

Ervaringscijfers van de afgelopen jaren lasten zien dat het jaarlijkse volume van investeringskredieten op de balans een lagere realisatie laat zien dan de begroting. Dit heeft te maken het gegeven dat investeringen vaak grote trajecten zijn die een bepaalde doorlooptijd hebben. Dit leidt jaarlijks tot een incidenteel voordeel op de kapitaallasten: de investeringen schuiven door in de tijd. Op basis van de ervaringscijfers is een stelpost "onderuitputting kapitaallasten" toegevoegd in de Begroting. De bedragen voor deze stelpost zijn:

- € 360.000 in 2026;
- € 210.000 in 2027;
- € 640.000 in 2028;
- € 500.000 in 2029.

Bijlage 9 Baten & lasten inclusief amendement en Beheerplannen

De onderstaande tabellen bevatten de cijfers van de begroting zoals deze vastgesteld is door de raad op 11 november 2025. De raad heeft de Begroting 2026 vastgesteld (dit boekwerk), maar ook een amendement "Uw euro is een daalder waard" en het raadsbesluit over Beheerplannen openbare ruimte. De tabellen zijn inclusief deze wijzigingen.

Baten en lasten per programma

	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028	Meerjaren- raming 2029
Lasten						
1: Bestuur en Organisatie	9.811	11.428	10.498	10.410	10.286	10.285
2: Sociaal Domein	63.682	63.182	59.574	58.664	58.171	57.941
3: Maatschappelijk domein	12.663	13.705	13.136	13.733	14.322	14.964
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	38.070	73.915	26.445	17.423	14.520	15.264
5: Fysieke omgeving	28.122	30.983	31.846	33.749	35.259	37.342
Totaal Lasten	152.347	193.213	141.499	133.979	132.559	135.797
Baten						
1: Bestuur en Organisatie	1.228	1.156	1.317	1.348	1.139	1.139
2: Sociaal Domein	17.095	17.219	13.584	12.930	13.320	13.319
3: Maatschappelijk domein	3.046	3.171	2.900	2.720	2.923	2.923
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	31.584	63.728	17.640	9.254	6.237	6.869
5: Fysieke omgeving	15.990	16.784	17.559	17.758	18.165	18.320
Totaal Baten	68.943	102.058	53.000	44.009	41.784	42.569
Saldo van baten en lasten	-83.404	-91.154	-88.499	-89.969	-90.775	-93.227
Financiële producten						
Lasten	21.792	19.335	19.840	19.689	18.631	18.745
Baten	99.706	105.054	107.321	108.023	106.800	108.094
Saldo van baten en lasten Totaal	-5.490	-5.435	-1.018	-1.636	-2.607	-3.878
Toevoeging aan reserves	8.853	8.329	63	71	47	33
Onttrekking aan reserves	12.486	14.695	1.318	877	595	586
Resultaat	-1.858	931	237	-830	-2.059	-3.325

Baten en lasten per taakveld

		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Resultaat		237		-830		-2.059		-3.325	
Totaal		161.639	161.402	152.909	153.738	149.178	151.237	151.249	154.574
0.1	Bestuur	0	3.380	0	3.280	0	3.280	0	3.280
0.10	Mutaties reserves	1.318	63	877	71	595	47	586	33
0.2	Burgerzaken	1.307	2.090	1.337	2.107	1.129	1.989	1.129	1.989
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.333	1.524	1.333	1.485	1.333	1.475	1.485	1.643
0.4	Overhead	489	17.952	489	17.758	489	17.607	489	17.567
0.5	Treasury	331	-184	331	-129	331	-399	331	-385
0.61	OZB woningen	9.510	1.037	9.510	845	9.510	845	9.510	845
0.62	OZB niet-woningen	5.863	0	6.440	0	7.018	0	7.596	0
0.64	Belastingen overig	153	32	153	32	153	32	153	32
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	90.430	62	90.555	46	88.754	40	89.470	40
0.8	Overige baten en lasten	0	941	0	1.136	0	506	0	646
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	3.634	0	3.629	0	3.628	0	3.627
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	2.808	10	2.808	10	2.804	10	2.803
2.1	Verkeer en vervoer	922	11.356	922	12.980	922	13.988	922	15.736
2.2	Parkeren	64	74	64	75	64	74	64	74
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	19	302	19	302	19	302	19	302
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	18	42	18	42	18	42	18
3.4	Economische promotie	544	0	544	0	544	0	544	0
4.2	Onderwijshuisvesting	263	3.013	263	3.230	466	3.768	466	4.397
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	924	2.648	924	2.648	924	2.648	924	2.648

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
5.1	Sportbeleid en activering	23	165	0	213	0	265	0	270
5.2	Sportaccommodaties	1.610	5.139	1.452	5.463	1.452	5.463	1.452	5.472
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	74	417	74	425	74	424	74	424
5.4	Musea	0	351	0	351	0	351	0	351
5.5	Cultureel erfgoed	5	55	5	56	5	55	5	55
5.6	Media	0	758	0	758	0	758	0	758
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11	6.766	11	6.908	11	7.038	11	7.188
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	114	1.207	120	1.213	118	1.211	117	1.210
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	110	0	110	0	110	0	110
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	350	0	350	0	350	0	350
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	120	8.905	0	8.891	0	8.516	0	8.391
6.3	Inkomensregelingen	11.810	14.459	11.810	14.386	11.810	14.461	11.810	14.461
6.4	WSW en beschut werk	0	1.888	0	1.817	0	1.742	0	1.643
6.5	Arbeidsparticipatie	0	976	0	976	0	976	0	976
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	306	1.438	306	1.438	306	1.438	306	1.438
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	4.205	0	4.205	0	4.205	0	4.205
6.712	Begeleiding (WMO)	0	1.361	0	1.361	0	1.361	0	1.361
6.713	Dagbesteding (WMO)	0	717	0	717	0	717	0	717
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	50	147	50	147	0	147	0	147
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0

PROGRAMMABEGROTING 2026-2029

		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	593	0	497	0	497	0	497
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	10.212	0	10.125	442	10.009	442	10.009
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	510	0	506	0	506	0	506
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	405	0	402	0	402	0	402
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	3.156	0	3.133	0	3.133	0	3.133
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	43	0	43	0	43	0	43
6.791	PGB WMO	0	210	0	210	0	210	0	210
6.792	PGB Jeugd	0	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000
6.811	Beschermd wonen (WMO)	650	650	650	650	650	650	650	650
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.821	Jeugdbescherming	0	871	0	866	0	866	0	866
6.822	Jeugdreclassering	0	110	0	109	0	109	0	109
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	1.459	0	1.459	0	1.459	0	1.459
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	509	0	509	0	509	0	509
7.1	Volksgezondheid	539	2.775	0	2.236	0	2.235	0	2.231
7.2	Riolering	6.980	5.616	7.179	5.798	7.586	6.159	7.589	6.176
7.3	Afval	7.617	5.972	7.617	5.963	7.617	5.984	7.617	5.987
7.4	Milieubeheer	53	4.149	53	4.149	53	4.149	53	4.149
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	633	1.077	633	1.079	633	1.081	633	1.076
8.1	Ruimte en leefomgeving	781	2.919	336	2.282	336	2.400	326	2.399
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	14.203	15.047	6.261	6.983	3.244	3.967	3.886	4.712
8.3	Wonen en bouwen	2.538	3.954	2.538	3.633	2.538	3.629	2.538	3.628

